

Protokół

15. posiedzenia I. sesyi X. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 4. marca 1914 r.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Adam hr. Gołuchowski.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Biały i Teodor Rożankowski.

Obecnych posłów 115.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski i Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzynastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czter nastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 4. marca 1914 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 2519, 2526, 2529—2532, 2536—2539, 2683—2685, 2715, 2716, 2718.

Komisji szkolnej L. s. 2518, 2521, 2522, 2525, 2527, 2528, 2540, 2541, 2677, 2681, 2682, 2687, 2688, 2717.

Komisji gminnej L. s. 2524.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s. 2520.

Komisji drogowej L. s. 2523, 2678.

Komisji przemysłowej L. s. 2542, 2689.

Komisji sanitarnej L. s. 2676.

Komisji zapomogowej L. s. 2679,

Komisji administracyjnej L. s. 2680, 2686.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Rożankowski odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają: L. s. 2544/1914.

Wniosek nagły

posła Stapińskiego i tow. w sprawie bytu organistów i dyaków w Galicyi.

Znowu mija sesya sejmowa a sprawa bytu organistów pozostaje niezadowolona. Ani interpelacya wnioskodawcy skierowana w tej sesyi do Wydziału krajowego, nie doczekała się niestety odpowiedzi, ani też nie załatwiono wniosku p. Witosa w tejże sprawie w tej sesyi wniesionego. Ubocznie zato dowiedzieli się interesowani organiści z odpowiedzi, jaką otrzymała ich deputacya, że wprawdzie referat odnośny jest przygotowany do wniesienia ze strony Wydziału krajowego, ale że szef departamentu odmawia wniesienia tej sprawy jeszcze w tej sesyi na Sejm krajo-

wy. W taki sposób, przez opór Szefa departamentu posła Onyszkiewicza znowu sprawa ma pójść w odwłokę z wielką krzywdą dla interesowanych bezpośrednio organistów i dyaków, i dla szerokich warstw ludności, która z braku uregulowania bytu organistów i dyaków także cierpi moralnie i materyalnie.

Z odpowiedzi J. E. Marszałka hr. Gołuchowskiego danej wnioskodawcy przy innej sposobności, wiemy, że stoi on na stanowisku, iż ta sprawa należy do Rady państwa a nie do Sejmu krajowego. Stanowisko to nie wydaje nam się uzasadnionem, a faktem jest, że Wysoki Sejm temi sprawami już się merytorycznie zajmował i ustawy w tej sprawie uchwalał. Ale gdyby nawet kompetencja Wys. Sejmu w tej sprawie miała w międzyczasie uleść zmianie, to i tak przeprowadzenie tej sprawy przez Wysoki Sejm jest tem bardziej pilne i konieczne.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przedłożenie o uregulowaniu bytu organistów i dyaków w Galicyi natychmiast na porządek dzienny obrad i uchwał sejmowych wprowadził.

Wnioskodawca:
Stapiński.

Okoń, Łaskuda, Makuch, Jaworski, Kochanowski, Dunika, Winniczuk, Ławruk, Rożankowski, Siwula, Witos, Bosak, Krężel, Perlecki, Terszakowiec, Korol.

L. s. 2666/914.

W n i o s e k n a g ł y

posła ks. Okonia i tow. w sprawie najszybszego pospieszenia z pomocą zniszczonym ogromnie klęskami elementarnymi powiatom kolbuszowskiemu, krośnieńskiemu i rzeszowskiemu.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby najbardziej wyniszczonym przez klęski ele-

mentarne powiatom: kolbuszowskiemu, krośnieńskiemu i rzeszowskiemu pospieszył z natychmiastową jak największą pomocą.

Wnioskodawca:
Ks. Eugeniusz Okoń.

Maciuszek, Bandrowski, Bosak, Bojko, Bernadzikowski, Łaskuda, Krężel, Siwula, Żardecki, Witos, Lisiewicz, Tomaka, Zamorski, Długosz.

L. s. 2545/914.

W n i o s e k .

Wysoki Sejmie !

Do wszystkich klęsk, jakie ubiegłego roku spadły na nasz kraj, a od jakich równomiernie ucierpiały także okolice wschodnie, przybyła na wysokiem Podolu ostatnia najstraszniejsza, plaga myszy polnych. Na całej przestrzeni między Zborowem, Tarnopolem i Podhajcami myszy wyniszczyły do szczętu zasiewy ozime. Lud włościański stoi bezradny, bo wyczerpał wszystkie kredyty i wszystkie zapasy. Dlatego konieczną jest jak najwydatniejsza zapomoga już teraz na wyżywienie ludzi przez przednowek i na zasiewy jare oraz na roboty. Roboty przy drogach zarządzić można zaraz. Potrzebne drogi są: Z Zagrobeli przez Domamorycz do Kozłowa, droga gminna w Zabojkach, drogi gminne w Kozłowie, droga z Kozowy na Helenków do Zborowa, połączenie Budyłowa, Medowy i Kapliniec z Glinną i Zborowem. Przerobić można w tych stronach wielkie tysiące na drogi, które są rzeczywiście potrzebne, a ludność dotknięta klęskami ponad miarę, nad porównanie z innemi stronami kraju, zasługuje na nadzwyczajną pomoc. To też podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby okolicom zniszczonym późną jesienią przez plagę myszy polnych przyszedł z wydatniejszą, niż gdzieindziej pomocą, a w pierwszym rzędzie wyznaczył wystar-

czające fundusze na budowę wymienionych dróg zaraz na wiosnę.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Głabiński, Skarbek, Wójcicki, Koziebrodzki, Srokowski, Piniński, Bojko, Wolanin, Jabłoński, Neumann, Zaremba, Tomaka, Maciuszek, Riedl, Michalik.

L. s. 2546/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Ludność góralska w parafii jeleśniańskiej nie może korzystać z jarmarków w Żywcu z powodu zbyt wielkiego oddalenia i niezwykle stromych dróg.

Chcąc bydłę wypędzić na jarmark, gospodarz musi tracić, cały poprzedni dzień na przebycie drogi z grań, a po dniu jarmarcznym również jeszcze jeden dzień na odprowadzenie bydłęcia do domu. Dlatego konieczną jest rzeczą zaprowadzenie jarmarków w Jelesni, gdzie się już targi odbywają.

Podpisani stawiają przeto wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zaprowadził jarmarki w Jelesni, pow. Żywiec.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Koziebrodzki, Srokowski, Burzyński, Bojko, Głabiński, Skarbek, Wójcicki, Tomaka, Maciuszek, Jabłoński, Zaremba, Riedl, Neumann, Wolanin, Michalik.

L. s. 2547/1914.

W n i o s e k

Wysoki Sejmie!

Powiat żywiecki należy w Galicyi do największych, tak co do obszaru jako też i co do liczby ludności. To też już od dawnych czasów myślano o podzieleniu go na dwa starostwa. Względ-

dy rzeczowe na położenie, potrzeby ludności i t. d., wskazywały Suchą jako siedzibę przyszłego starostwa, które miało się składać z dwóch powiatów sądowych: Sucha i Maków. W tym celu przeniesiono sąd powiatowy ze Ślemienia do Suchej — następnie wydzielono kilka gmin powiatu sądowego Wadowice i przyłączono do sądu w Suchej, aby w następstwie przydzielić je do tego nowego starostwa. Tak komenda korpusu krakowskiego, jak i ministerstwo wojny uznały Suchą, jako kolejowy punkt węzłowy za najodpowiedniejszą siedzibę przyszłego starostwa. Ludność również tego się domaga. Tymczasem względy natury nieadministracyjnej ka-zały wysunąć na chwilę Maków przed Suchą. Jest to miasteczko małe, sąsiadujące z Suchą, położone przy bocznej linii kolejowej. Góral z suskiej części nie załatwiłby w jednym dniu żadnej sprawy w starostwie, tak złe są połączenia kolejowe. Wreszcie gmina Sucha daje na starostwo piękne pomieszczenie w budynku gminnym.

Z tych przyczyn podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najspiesniej przystąpił do założenia starostwa w Suchej.

Wnioskodawca:
Jan Zamorski.

Wolanin, Okoń, Michalik, Głabiński, Koziebrodzki, Skarbek, Bojko, Wójcicki, Maciuszek, Jabłoński, Zaremba, Tomaka, Riedl, Neumann.

L. s. 2548/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Gminy Wieprz, Brzuśnik, Juszczyzna i t. d. powiatu żywieckiego są oddzielone od powiatowego miasta rzeką Sołą, która kilkakrotnie do roku wylewa i uniemożliwia dostanie się do miasta. Jest więc w Wieprzu potrzebny most,

o który te gminy starają się od dawna. Most ten można by zbudować przy pomocy subwencji Wydziału krajowego, co szczególnie w tym czasie klęski, jako danie zarobku biednej góralskiej ludności jest bardzo wskazane.

Dlatego podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby po porozumieniu się z Radą powiatową żywiecką, wyjednał u rządu z funduszu zapomogowego zasiłek, oraz sam przyczynił się wystarczającą subwencją do zbudowania mostu w Wieprzu.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Wójcicki, Kozielbrodzki, Bojko, Głabiński, Jabłoński, Zaremba, Maciuszek, Tomaka, Riedl, Neumann, Skarbek, Srokowski.

L. s. 2549/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Powiat żywiecki, wciśnięty klinem między Śląsk cieszyński a węgierską Orawczyznę był na wstyd całego kraju do niedawna zupełnie prawie pozbawiony szkół. 70 gmin wiejskich własnymi siłami dawało ze składek nieudolne wykształcenie w sztuce czytania przez miesiące zimowe, dając tem dowód, że garną się do światła, że chcą lepszego wykształcenia. Dowodem jest i to, że gdy ze zmianą inspektora zaczęto organizować szkoły, gminy góralskie prześcigały się w składaniu obowiązkowych prestacyi, a nawet i nadzwyczajnych świadczeń, byleby jak najprędzej przyjąć w posiadanie szkoły. Przed zawieszeniem działalności Sejmu złożyły swój obowiązkowy datek między innymi gminy: Czernichów, który buduje szkołę wspólnie z Treszną, Krzeszów, Kuków, Łękawica, Łodygowice, Pewel ślemieńska, Zadziole i t. d. W wielu gminach n. p. w Oczkowie rozpoczęły władze szkolne budowę do-

mów szkolnych i przerwały w połowie z powodu wyczerpania funduszy.

Ponieważ powiat żywiecki styka się ze Śląskiem, gdzie gminy są znakomicie zaopatrzone w szkoły, a to daje powód do niekorzystnych porównań z Galicyą i wywołując w ludzie polskim rumieniec wstydu przed obcymi, zachwiewa w jego duszy przywiązanie do stron rodzinnych i zaufanie do swoich władz krajowych; ponieważ dalej żywiecki powiat co tygodnia bywa odwiedzany przez tysiące pruskich turystów, którzy wywołują najniekorzystniejsze wyobrażenia o gospodarce galicyjskiej, wskazanem jest jak najspieszniejsze pobudowanie szkół we wszystkich gminach pow. żywieckiego.

Dlatego podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby jak najspieszniej przystąpiła do budowy szkół we wszystkich gminach powiatu żywieckiego, które szkół dotychczas nie mają a w pierwszym rzędzie do budowy w Czernichowie, Krzeszowie, Kukowie, Łękawicy, Łodygowicach, Pewli ślemieńskiej i w Zadziole.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Wójcicki, Kozielbrodzki, Bojko, Maciuszek, Skarbek, Jabłoński, Riedl, Głabiński, Wolanin, Zaremba, Michalik, Neumann, Srokowski.

L. s. 2550/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Górski powiat żywiecki jest posiadany mnóstwem górskich potoków, które wpadając do rzek Soły, Koszarawy, Skawicy, niszczą corocznie jedyną resztkę urodzajnej ziemi, jaka się nad ich łożyskami osadziła. Resztę bowiem przestrzemi zajmują mało urodzajne góry, często obnażone i świecące kamieniskami.

W roku 1913 powódź wyrządziła szkody nieobliczalne, gdy potoki i rzeki uniosły urodzajną glebę w dolinach nadbrzeżnych, nasypując wielkie przeszczerzenie szutrem i głazami

Rzeka Koszarawa zmieniała bieg i w Sporyszu zabrała przeszło 20 budynków, z których tylko kilka zdołano uratować przez szybkie rozebranie i usunięcie materiału budowlanego.

Zabudowanie górskich potoków i szybka regulacja rzek jest więc sprawą nagłą.

Potoki Złatna, Janoszka, dopływy Kamesznicy i Kamesznica sama, dalej Lachówka, Nawieśnik, Łekawka, górny bieg Stryżawski i inne wymagają jak najszybszego zabudowania.

Łekawka płynie przez środek gęsto zabudowanych gmin Ślemień i Głowice, grożąc co roku zniszczeniem domów i zabudowań gospodarskich. Przy zabudowaniu Lachówki należałoby w Lachowicach zbudować most dla połączenia przysiółka Mączne i komunikacji z Kurowem i Kukowem. Rzeki Soła, Koszarawa, Skawica wymagają rychłej regulacji i dokończenia robót rozpoczętych.

Podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby przystąpiły do planowej regulacji rzek i zabudowania górskich potoków w powiecie żywieckim.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Koziembrodzki, Michalik, Wójcicki, Jabłoński, Riedl, Głabiński, Skarbek, Tomaka, Zaremba, Neumann, Wolanin, Biesiadecki, Srokowski.

L. s. 2551/1914.

W n i o ś e k.

Wysoki Sejmie!

W powiatowym mieście Zbarażu istniało przed stu laty z okładem pol-

skie gimnazjum prowadzone przez O. O. Bernardynów za czasów polskiej Rzeczypospolitej. Gimnazjum to zabrano i przeniesiono do Brzeżan ale ludność polska pamiętna dawnych czasów, pragnąca wyższej oświaty, z ogromnem wysileniem swoich środków założyła przed kilku laty prywatne polskie gimnazjum. Gdyby nie straszne klęski ostatnich lat kilku, ludność polska w Zbarażu i okolicy utrzymywałaby ten zakład dalej, bo się pięknie rozwija. Z powodu ogólnej nędzy i klęsk grozi dzisiaj towarzystwu utrzymującemu ten zakład bankructwo i zwinięcie szkoły, co odbiłoby się nad wyraz szkodliwie na tamtejszych stosunkach. Dlatego wydatna subwencja rządowa i jak najszybsze upaństwowienie tego zakładu są konieczne. Jest to także i spłaceniem długu moralnego, zaciągniętego przez rząd austriacki wobec miasta i polskiej ludności powiatu przez to, że staropolskie gimnazjum przed wiekiem zwinął.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej upaństwowił polskie gimnazjum w Zbarażu, a tymczasem wyznaczył subwencję wystarczającą na utrzymanie prywatnego zakładu.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Okoń, Biesiadecki, Koziembrodzki, Srokowski, Bojko, Skarbek, Wójcicki, Michalik, Jabłoński, Riedl, Wolanin, Tomaka, Zaremba, Neumann, Głabiński.

L. s. 2552/1914.

W n i o s e k

posła dra Bardla i tow. o udzielenie Towarzystwu „Gwiazda“ w Krakowie pomocy przy budowie własnego domu.

Wysoki Sejmie!

Towarzystwo „Gwiazda“ w Krakowie szerzące między swymi członkami

pochodzącymi przeważnie ze sfer rękodzielniczych, gorącą miłość Ojczyzny i cnoty obywatelskie zamierza po kilkudziesięciu latach pracowitego istnienia przystąpić do budowy własnego domu, dla Towarzystwa i dla wszystkich dobrych celów przeznaczonego.

Wykonaniu tego dzieła winny przyjść z pomocą nasze władze autonomiczne i dlatego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przy rozdziale zapomóg przeznaczonych dla instytucji humanitarnych w naszym kraju istniejących, przeznaczył dla Stowarzyszenia „Gwiazda“ w Krakowie przy zwykłej subwencji, osobny wydany zasiłek na budowę domu.

Wnioskodawca:
Bardl.

Bojko, Okoń, Długosz, Górkiewicz, Maciuszek, Krężel, Siwula, Lisiewicz, Serczyk, Wolanin, Witos, Żardecki, Tomaka, Łaskuda, Biały.

L. s. 2553/1914.

W n i o s e k

pośła dra Bardla i tow. w sprawie regulacji rzeki Raby pod Gdowem pow. Wieliczka.

Wysoki Sejmie!

Rzeka Raba, która ze względu na nieukończoną regulację wyrządza nadbrzeżnym mieszkańcom w czasie częstych wylewów niezmiernie szkody, ma być kosztem c. k. rządu na terytorium Gdowa regulowana.

W tej okolicy mają niektórzy mieszkańcy prawo wodne, z którego korzystają, utrzymując w ruchu młyny dla okolicznej ludności bardzo pożyteczne.

Nieodpowiednia regulacja Raby może tych posiadaczy młynów, tudzież właścicieli nadbrzeżnych gruntów narazić na niepowetowane szkody.

Wohec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy regulacji rzeki Raby na terytorium Gdowa i okolicy przeprowadził potrzebne roboty za porozumieniem się i zgodą stron interesowanych.

Wnioskodawca:
Bardl.

Bojko, Długosz, Okoń, Maciuszek, Górkiewicz, Tomaka, Wolanin, Łaskuda, Witos, Serczyk, Kędzior, Biały, Żardecki, Siwula, Krężel.

L. s. 2554/1914.

W n i o s e k

pośła dra Bardla i tow. o budowę kolei lokalnej z Bochni do Limanowej.

Wysoki Sejmie!

Nadzwyczaj licznie używanym jest gościniec prowadzący z Bochni do Limanowej, łączy bowiem dwa miasta, w których odbywają się tłumne jarmarki. Do Bochni po konie zjeżdżają górale nie tylko od Limanowy, ale nawet od Czarnego Dunajca i granicy węgierskiej.

Ludzie ci nie mają odpowiedniej komunikacji kolejowej i budowa kolei łączącej Bochnię z Limanową byłaby dla nich dobrodziejstwem, a równocześnie dawałaby duże dochody.

Na drodze z Bochni do Limanowej leżą ruchliwe miasteczka jako to: Wiśnicz, Lipnica, dla których kolej jest również wielką potrzebą ekonomiczną, byłaby zaś źródłem dalszego rozwoju.

Z tych względów podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przy projektowaniu nowych kolei lokalnych wziął pod uwagę w pierwszym rzędzie kolej z Bochni do Limanowej, przyczem przy wytyczaniu trasy winny

być uwzględnione miejscowości Wiśnicz i trzy Lipnice t. j. Lipnica murowana, dolna i górna.

Wnioskodawca:
Bardl.

Okoń, Maciuszek, Górkiewicz, Tomaka, Serczyk, Siwula, Długosz, Krężel, Białły, Żardecki, Kędzior, Wolanin, Łaskuda, Bojko, Witos.

L. s. 2555/1914.

W n i o s e k

posła Wł. Serwatowskiego i towarzyszy w sprawie upaństwowienia gimnazjum prywatnego z językiem wykładowym polskim w Podhajcach.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Podhajce posiada gimnazjum, z funduszków prywatnych utrzymywane. W ciągu lat trzech wzrosła liczba uczni do wysokości 100 w trzech klasach, którym c. k. Rząd przyznał prawo publiczności. Dowód najlepszy potrzeby takiej szkoły.

Lata klęski nie wstrzymały rozwoju i frekwencji. Ludność powiatu odczuwa potrzebę wyższej nauki i z uznaniem odnosi się do towarzystwa utrzymującego szkołę z własnych bardzo skromnych funduszków, a polegających na ofiarności społeczeństwa powiatu.

Pomimo jednak ofiarności nie sprosta towarzystwo i społeczeństwo powiatu naraz ciężarom, zachodzi obawa zwinięcia tego zakładu z ogromną szkołą dla powiatu.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej upaństwowił prywatne gimnazjum w Podhajcach.

Wnioskodawca:
Serwatowski.

Potocki, T. Starzyński, A. Theodorowicz, Cieński, St. Starzyński, Wójcicki,

Bednarski, Kozielbrodzki, St. A. Stadnicki, St. Stadnicki, P. Sapieha, Skarbek, Burzyński, Gromnicki.

L. s. 2556/1914.

W n i o s e k

posła Białego i tow. o utworzenie Sądu powiatowego w Błazowej, powiat Rzeszów.

Wysoki Sejmie!

Gminy Błazowa, Futoma, Konkółka, Hadle, Szklary, Zabłotówka, Grzegorzówka, Hyżne, Lecka, Białka, Straszyle, Sołonka, Błędowa tyczańska i Dylągówka, należące do powiat. Sądu w Tyczynie, starają się od kilkunastu lat o odłączenie ich od Tyczyna i utworzenie dla nich osobnego Sądu powiatowego w Błazowej.

Potrzeba utworzenia nowego Sądu została uzasadnioną w petycji wniesionej do Wysokiego Sejmu w roku 1897 L. 3262 tudzież w petycji wniesionej w roku 1914.

Ponadto sprawa ta była poruszana we wnioskach i interpelacjach posła dra Białego i tow. wniesionych w parlamencie (5/11 1913 r.).

Dotychczas jednak Sąd ten nie został utworzonym.

Gdy jednak ze względu na wielką odległość tych gmin od Tyczyna i trudną komunikacją z Tyczynem, jak najmniej ze względu, że okręg sądowy Tyczyński obejmuje przeszło 51.000 ludności, utworzenie sądu powiatowego w Błazowej jest koniecznem.

Przeto podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w najbliższej przyszłości utworzył nowy Sąd powiatowy w Błazowej w powiecie Rzeszowskim dla gmin obok Błazowej położonych.

Wnioskodawca:
Białły.

Maciuszek, Zamorski, Bojko, Kędzior, Witos, Żardecki, Siwula, Krężel, Bosak, Łaskuda, Serczyk, Wójcicki, Bednarski, Misiński, Tomaka.

L. s. 2557/1914.

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Powiat przemysłański posiada w Przemyslanach prywatne gimnazjum z językiem wykładowym polskim, które posiada obecnie 4 klasy, uczni około 200, z czego 30% Rusinów.

Przez wzgląd na gęsto zamieszkałą ludność, na znaczne oddalenie od najbliższej szkoły średniej i powyższą frekwencyę w obecnym gimnazjum,

i ze względu że Towarzystwo, utrzymujące prywatne gimnazjum pomimo ofiarności publicznej nie podoła nadal ciężarom i zmuszone będzie do zwinięcia zakładu z ogromną szkodą dla powiatu,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej upaństwowił prywatne gimnazjum w Przemyslanach.

Wnioskodawca:
Biesiadecki.

Burzyński, Koziembrodzki, Potocki, W. Krzeczunowicz, Lubomirski, T. Starzyński, Cieński, Stroński, Gronnicki, A. Theodorowicz, St. A. Stadnicki, Łaskowski, Nowosielecki, Schnell.

L. s. 2580/1914.

We Lwowie, dnia 28. lutego 1914.

W n i o s e k

pośła Götza i tow. w sprawie upaństwowienia prywatnego gimnazjum w Brzesku.

Wysoki Sejmie!

W r. 1910 powstało w Brzesku staraniem powiatu, miasta Brzeska i osób

prywatnych gimnazjum prywatne, które dziś ma już czwartą klasę i wykazuje silnie wzmagającą się frekwencyę. Wskazuje ona na istotną potrzebę szkoły średniej w tem mieście, przyczem podnieść należy okoliczność, że gimnazjum w Brzesku mieściłoby w przyszłości część uczniów, przepelniających gimnazyja w Bochni i w Tarnowie.

Zważywszy powyżej przytoczone, powody, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przejął w najbliższym czasie prywatne gimnazjum w Brzesku na etat państwa.

Wnioskodawca:
Götz.

Kostanecki, Maryewski, Potocki, Koziembrodzki, Skrzyński, Konopka, Wodzicki, Bzowski, Z. Tarnowski, Jaworski, Mars, Kleski, Jędrzejowicz, Burzyński.

L. s. 2581/1914.

W n i o s e k

p. Siwuli i tow. w sprawie złączenia się Towarzystw: Towarzystwa rolniczego w Krakowie, Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie i Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie w jedno Towarzystwo oparte na zasadach demokratycznych.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że w działalności Towarzystw rolniczych w kraju naszym panuje dotąd zupełna anarchia, wzajemne przeszkadzanie sobie, zupełny brak porozumienia i podziału pracy, na czem cierpi ogromnie cała nasza polityka agrarna i działalność kooperatywna,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby na następnej sesyę Sejmu przyszedł po porozumieniu się z Towarzystwem rolniczem w Krakowie, z Towarzystwem

gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwem Kółek rolniczych we Lwowie — z konkretnym projektem złączenia tych 3 towarzystw w jedno Towarzystwo oparte na zasadach demokratycznych i demokratycznej ordynacji do ciał kierujących.

Wnioskodawca:
Siwula.

Okoń, Wolanin, Witos, Łaskuda, Żardecki, Biały, Krężel, Maciuszek, Bardl, Bojko, Tomaka, Górkiewicz, Kędzior, Bosak.

L. s. 2582/1914.

W n i o s e k

posła Dra Fr. Bardla i tow. w sprawie budowy drogi krajowej od Uszwi do Złotej w powiecie brzeskim.

Wysoki Sejmie!

Powiat brzeski ma bardzo skąpą ilość dobrych dróg czyto państwowych czy krajowych. Są okolice pozbawione wszelkiej lepszej komunikacji, zmuszone w czasach długotrwałej słyty brnąć w nieprzebranych błotach, lub niszczyc zaprzęgi.

Do takich okolic należą Biesiadki i gminy pobliskie, dla których konieczną jest droga publiczna, prowadząca od gościńca uszewskiego w kierunku drogi krajowej, idąca koło Złotej.

Ponieważ budowa takiej drogi jest w dalekim planie, ale omija najważniejszą wieś Biesiadki, będącą dla okolicy parafią, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby zamierzoną budowę drogi krajowej ku Złotej przyspieszył, a przy trasowaniu tej drogi poprowadził ją przez wieś parafialną Biesiadki.

Wnioskodawca:
Bardl.

Okoń, Wolanin, Pilch, Bernadzikowski, Łaskuda, Krężel, Kędzior, Siwula, Serczyk, Górkiewicz, Bojko, Tomaka, Witos, Lisiewicz.

L. s. 2583/914.

W n i o s e k

posła dra Bardla i tow. o sprzedaż drzewa z lasów rządowych w puszczy Niepołomickiej włościanom z wykluczeniem handlarzy.

Wysoki Sejmie!

W powiecie bocheńskim na granicy z wielickim ostał się dotychczas duży szmat lasu, który jako dawna królewszczyzna dostał się w ręce c. k. Rządu.

Gospodarka w tym lesie nazwanym z dawna puszcą Niepołomicką, jest pod względem gospodarczym dobra, o ile dotyczy szanowania drzewostanu i zalesiania przestrzeni wyciętych. Natomiast pod względem kupieckim, przy sprzedaży drzewa stwierdzić należy pokrzywdzenie ludności wiejskiej, która mimo, iż mieszka w pobliżu lasu, nie raz drzewa otrzymać nie może. Dzieje się to dlatego, że Zarządy lasowe sprzedają drzewo ryczałtem t. j. w całości kupcom nie troszcząc się o to, czy drzewo sprzedane pójdzie na potrzeby ludności tybulczej, czy też zostanie za granicę wywiezione.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy sprzedaży drzewa czy to opałowego, czy to budulcowego z puszczy Niepołomickiej uwzględniał przedewszystkiem potrzeby ludności włościańskiej z szerokiej okolicy, a od kupna wykluczył osoby trudniące się handlem drzewa lub jego wywozem.

Wnioskodawca:
Bardl.

Tomaka, Maciuszek, Okoń, Serczyk, Bojko, Bernadzikowski, Kędzior, Łaskuda, Żardecki, Krężel, Siwula, Górkiewicz, Biały, Witos.

L. s. 2584/914.

W n i o s e k

posła Dra Bardla i tow. o pomoc dla gminy Piaski wielkie, powiat Podgórze.

Wysoki Sejmie!

W obecnej kadencji sejmowej dokonane zostało dzieło utworzenia wielkiego Krakowa przez przyłączenie do Krakowa miasta Podgórza.

Przyłączenie to zagrażało całemu powiatowi autonomicznemu wielickiemu ruiną, ubywało bowiem miasto. z którego powiat pobierał 40% dodatków do podatków.

Ruinie tej szczęśliwie zapobieżono przez udzielenie powiatowi pomocy tak ze strony Krakowa, jak kraju, natomiast zapomniano o gminie Piaski wielkie, która przez to połączenie wielką szkodę ponieść może.

Gminę Piaski wielkie zamieszkują rzeźnicy, którzy rzemiosło swe uprawiają od czasów bardzo dawnych i mają nadania, tudzież przywileje do ich cechu się odnoszące z czasów królów polskich od króla Stefana Batorego poczynawszy.

Wspomniany cech rzeźników w Piaskach wielkich pozbywał swój towar przeważnie w Podgórzu, do którego miał dostęp nie zamknięty rogatkami akcyzowymi, a mając za swą pracę dochód, łożył go na potrzeby i podniesienie gminy.

Obecnie w Piaskach wielkich i stacy jest wzorowo zbudowana rzeźnia, na której atoli cięży reszta długu w kwocie 15.000 K. Oprócz tego gmina spodziewając się z nowej rzeźni znacznych zysków, wybudowała znacznym nakładem nową szkołę, na której również cięży dług 18.000 kor.

Wskutek przyłączenia Podgórza do Krakowa staną wkrótce między granicami Podgórza, a Piaskami wielkimi rządowe rogatki akcyzowe, które utru-

dnia w wysokim stopniu wykonywanie przemysłu rzeźniczego w tej gminie i pozbawia ją dawnych dochodów potrzebnych na spłatę długów.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby po ustanowieniu rządowych rogatek na granicach dzisiejszego m. Podgórza uwolnił mięso idące z Piasków Wielkich do Wielkiego Krakowa od opłaty rządowej na czas odpowiedni, albo przynajmniej przyszedł gminie z finansową pomocą celem spłaty zaciągniętych przez gminę długów.

Wnioskodawca
Bardl.

Okoń, Serczyk, Bernadzikowski, Tomaka, Maciuszek, Kędzior, Łaskuda, Żardecki, Krężel Siwula, Górkiewicz, Biały, Witos, Bojko.

L. s. 2585/914.

W n i o s e k

posła Łaskudy i towarzyszy w sprawie zapomogi dla Władysława Łonickiego, nauczyciela szkoły ludowej w Olszówce.

Wysoki Sejmie!

W czasie długotrwałych deszczów i powodzi, jaka spadła w roku ubiegłym na kraj cały, dotknęła w wysokim stopniu nauczyciela szkoły ludowej w Olszówce.

Przy nagłym wezbraniu powodzi, która zabrała całkowicie budynek szkolny w Olszówce a ponieważ nauczyciel Władysław Łonicki zaledwie przy nagłej powodzi mógł uratować żonę z trojgiem małoletnich dzieci, jego majątek wynoszący kwotę 6870 koron został przez wspomnianą powódź całkowicie zniszczony; a ponieważ obecny rok okazał się w wysokim stopniu uciążliwym, tem więcej iż nastąpił po roku klęskowym; zważywszy że Władysław Łonicki nie otrzymał dotąd żadnej za-

pomogi, chociaż znajduje się w najokropniejszej nędzy, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową udzielił Władysławowi Łonickiemu wydatnej pomocy dla złagodzenia nędzy, w jakiej się znajduje wraz z rodziną.

Wnioskodawca:
Łaskuda.

Maciuszek, Tomaka, Bosak, Długosz, Serczyk, Siwula, Bardl, Krężel, Pilch, Górkiewicz, Witos, Bernadzikowski, Bojko, Żardecki.

L. s. 2586/1914.

W n i o s e k

pośła Łaskudy i tow. w sprawie utworzenia przez Wysoki c. k. Rząd odpowiedniej drogi przez gminę Kasina wielka do Skrzydlnej.

Wysoki Sejmie!

Droga gminna przez Kasinę wielką prowadząca do Skrzydlnej bywa stale w czasach jarmarków w Skrzydlnej, miejscem przejazdu wielkiej liczby fur i przegonu była i zwierząt domowych czyto na jarmark, czy z jarmarku.

Wskutek tego droga ta mimo starań gminy jest stale zabagniona i szcypłymi środkami gminy Kasiny wielkiej nie da się w porządku utrzymać.

Ponieważ zaś jarmarki są instytucją rządową, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby drogę gminną przez Kasinę wielką do Skrzydlnej prowadzącą, albo własnym kosztem utrzymywał, albo dostarczył gminie funduszków na utrzymanie należyte tej drogi.

Wnioskodawca:
Łaskuda;

Bosak, Długosz, Okoń, Tomaka, Pilch, Górkiewicz, Biały, Maciuszek, Żardecki, Witos, Krężel, Siwula, Bojko, Bardl.

L. s. 2587/1914.

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w możliwie najkrótszym czasie przystąpił do upaństwowienia prywatnych szkół średnich z polskim językiem wykładowym w następujących miejscowościach: w Kałuszu, Kutach, Przemyślanach, Turce, Borszczowie, Zbarażu, Brzesku, Husiatynie, Podhajcach, Chrzanowie, Leżajsku, Przeworsku, Skałacie, Zaleszczykach, Horodence.

Wniosek niniejszy raczy Wysoki Sejm przydzielić Komisji szkolnej.

Wnioskodawca:
Zamorski.

Głabiński, Górkiewicz, Jabłoński, Michalik, Schmidt, Zaremba, Skarbek, Maciuszek, Tomaka, Pilch, Adam, Kędzior, Wójcicki.

L. s. 2588/1914.

W n i o s e k

p. Dra Bardla i tow. o sprawiedliwe uwzględnianie żądań zapomóg dla rodzin rezerwistów wojskowych powołanych na ćwiczenia w pow. wielickim i innych.

Wysoki Sejmie!

C. k. Starostwa w bardzo częstych wypadkach nie uwzględniają podań rodzin rezerwistów powołanych do służby wojskowej, wskutek czego rodziny te cierpią niewinnie największą nędzę.

Wobec tego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby podania rodzin rezerwistów z powiatów politycznych Wieliczka-Podgórze powo-

łanych do służby wojskowej, były przez c. k. Starostwa w całej mierze uwzględniane.

Wnioskodawca:
Bardl.

Krężel, Żardecki, Kędzior, Biały, Wola-
nin, Lisiewicz, Witos, Serczyk, Siwula,
Bosak, Bernadzikowski, Zamorski, Asch-
kenase, Bojko.

L. s. 2667/1914.

W n i o s e k

pośła ks. Okonia i tow. w sprawie
utworzenia c. k. Starostwa Sokołowie.

Wysoki Sejmie!

Powiat kolbuszowski jest tak rozle-
głym, że słusznie ludność domaga się
podzielenia powiatu kolbuszowskiego
na dwa powiaty polityczne. Najbardziej
nadaje się miasto Sokołów na siedzibę
nowego Starostwa, do któregooby można
przydzielić część zbył rozległego po-
wiatu niżańskiego. Cała Sokołowszczy-
zna licząca kilkadziesiąt wsi, jest za-
nadto daleko oddalona od miasta Kol-
buszowej, przeto

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w nie-
długim czasie przystąpił do podziele-
nia ogromnego powiatu kolbuszow-
skiego na dwa powiaty polityczne, z
siedzibami w Kolbuszowie i Sokoło-
wie.

Wnioskodawca:
Okoń.

Bojko, Tomaka, Siwula, Łaskuda, Krę-
żel, Długosz, Witos, Żardecki, Maciu-
szek, Lisiewicz, Bernadzikowski, Za-
morski, Srokowski, Bandrowski, Bo-
sak.

L. s. 2668/1914.

W n i o s e k

pośła Dra Serwatowskiego i tow. w spra-
wie przejęcia w przyszłym programie
na etat krajowy drogi powiatowej Ha-
licz-Podhajce.

Wysoki Sejmie!

Powiat polityczny Podhajce znaj-
duje się obecnie pod względem dróg
bitych w stanie bardzo opłakanym. O-
gromna część powiatu gościńców zupeł-
nie nie posiada.

Osady liczące po kilka tysięcy mie-
szkańców, ekonomicznie podnieść się
się mogą — odcięte od świata, ko-
lei a nawet miasta powiatowego i są-
du — toną formalnie w błocie. Budżet
powiatowy przeciążony kosztami utrzy-
mania dróg istniejących a bardzo ucze-
szczanych, do budowy nowych dróg
przystąpić nie może.

Do jednego z takich połączeń, bar-
dzo uczęszczanych należy gościńiec
łąający Podhajce z Haliczem. W celu
ułatwienia budżetowi powiatowemu i umo-
żliwienia budowy dróg powiatowych
niezbędnie potrzebnych,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby
w przyszły program ukrajowienia dróg
powiatowych wstawił gościńiec powia-
towy Podhajce-Halicz.

Wnioskodawca:
Serwatowski.

St. A. Stadnicki, T. Starzyński, Potocki,
Biesiadecki, Burzyński, Koziembrodzki,
St. Starzyński, Schnell, W. Krzczuno-
wicz, Skarbek, St. Stadnicki, Stroński,
A. Theodorowicz, Koziembrodzki, Grom-
nicki.

L. s. 2558/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośła Zamorskiego w sprawie zwrotu
pieniędzy złożonych przez gminę Kuków
na budowę szkoły, dotychczas nie roz-
poczętej.

Gmina Kuków w pow. żywieckim
złożyła przed kilku laty pewne fundu-
sze do rąk inspektora szkolnego jako
raty na obowiązkowy 120% udział przy
budowie szkoły. I tak 15. listopada 1899,

1. grudnia 1900 złożyła sumę 564 K 18 h. Pokwitowania na odebrane pieniądze wystawione przez ówczesnego inspektora szkolnego, a datowane 5. września 1901 i 26. czerwca 1902 urząd gminny posiada jeszcze. Ówczesny inspektor umarł, a starostwo twierdzi, że tych pieniędzy nie odstawił do kasy Rady szkolnej okręgowej. Przez tyle lat obiecuje się gminie zwrot tych pieniędzy, czy też doliczenie do funduszu na budowę szkoły i dotychczas nie dotrzymuje się obietnicy. Gmina Kuków złożyła ponownie swoją 120% prestacyę i nie może się doczekać budowy upragnionej szkoły. W sprawie owych brakujących kwot toczą się ciągle dochodzenia bez ostatecznego skutku.

Wobec tego podpisani zapytują JE. pana Namiestnika jako prezydenta Rady szkolnej krajowej:

1) Czy Waszej Ekscellencyi znane są naprowadzone fakta?

2) Co Wasza Ekscellencya zamierza zarządzić, aby pieniądze wręczone przez gminę osobie urzędowej nie przepadły?

Interpelant:
Jan Zamorski.

Okoń, Koziembrodzki, Biesiadecki, Bojko, Wójcicki, Wolanin, Skarbek, Jabłoński, Głabiński, Zaremba, Michalik, Riedl, Neumann, Maciuszek, Tomaka.

L. s. 2559/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Zamorskiego i tow. w sprawie nakazania gminie Krzyżowa przyjęcia Wilhelma Silbermanna do związku gminnego.

Gmina Krzyżowa w pow. żywieckim odmówiła dwukrotnie udzielenia przynależności Wilhelmowi Silbermannowi z obawy przed możliwymi wydatkami, ponieważ petent człowiek starszy ma bardzo liczną, niezaopatrzoną rodzinę, składającą się z 11 dzieci. W razie wypadku uboga gmina górska nie

podobałaby wydatkom na utrzymanie i t. p. tych dzieci. Decydującym był tu również wzgląd na to, że Silbermann przynależy do Oświęcimia, który jako miasto łatwiej może podać wydatkom połączonym z obowiązkami gminy wobec dzieci swoich obywateli. Ubieganie się zatem Silbermanna o przynależność do Krzyżowej nie jest niczem uzasadnione, chyba kaprysem. Dodać należy, że Silbermann był już karany za szerzenie opilstwa w Krzyżowej. Tymczasem starostwo żywieckie unieważniło obie uchwały gminy Krzyżowej i orzekło, że należało Silbermanna przyjmując do związku gminnego.

Wobec tego podpisani zapytują JE. pana Namiestnika:

1) Czy Waszej Ekscellencyi znany jest ten wypadek?

2) Co Wasza Ekscellencya zamierza uczynić, aby zapobiedz na przyszłość narzucaniu przez starostwa gminom na obywateli, ludzi, których te gminy sobie nie życzą, a którzy mają i tak przynależność z urodzenia gdzieindziej.

Interpelant:
Jan Zamorski.

Okoń, Wójcicki, Koziembrodzki, Bednarski, Bojko, Maciuszek, Michalik, Głabiński, Jabłoński, Wolanin, Tomaka, Zaremba, Riedl, Neumann, Skarbek.

L. s. 2560/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. w sprawie nadużyć przy rozdzielaniu zapomogowych otrębów w Brzesku.

Ogłoszone było, że przy rozdzielaniu zapomogowego zboża i paszy nie będzie się robiło żadnej różnicy bez względu na to, czy ktoś jest członkiem danego Towarzystwa, na którego ręce zapomoga do rozdziału przyszła, czy nie. Tymczasem inaczej stało się w Brzesku. Nie dość, że podwyższono o 10 h. (bo zapowiedziano, że otręby będą po 7 K — a sprzedawano po 7 K 10 h), ale jeszcze żądano, aby wpisać się naj-

pierw do Towarzystwa rolniczego, bo inaczej otrąb się nie dostanie.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy wiadomem mu jest to nadużycie zaufania, jakie pokładał w Towarzystwie rolniczym a zarazem nadużycie władzy — tudzież czy gotów jest zarządzić wznowienie rozdawnictwa zapomogowych otrębów w Brzesku już bez żadnych ograniczeń.

Lwów, 3. marca 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk, Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Jaworski, Metella.

L. s. 2561/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie odpływu wody z gruntów włościańskich do rowu przydrożnego przy gościńcu państwowym w Iskrzynie, pow. Krosno.

Kilku włościan — gospodarzy w Iskrzynie, pow. Krosno, zrobiło odpływ dla osuszenia swoich gruntów, do rowu przy gościńcu państwowym. Laik może osądzić, że to żadnej ujmy ani szkody gościńcowi nie sprawia. Pomimo to zarząd drogowy czyni włościanom ustawiczne wstręty, a teraz grozi zacementowaniem, aby uniemożliwić wpływ wody do rowu. Przedstawienia interpellanta w drodze prywatnej do zarządu drogowego nie odniosły skutku.

Wobec tego zapytujemy:

Czy c. k. Rząd zechce tę sprawę zbadać i życzliwie dla włościan interesowanych załatwić.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2562/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zamknięcia drogi Rozalii Gniadej w Lipowicy pow. Krosno.

W Lipowicy koło Dukli ma tuż przy drodze dom biedna wdowa Rozalia Gniada. Dom ten prawie równa się z gościńcem — tak, że na wprost wyjechać nie można, bo grozi to niebezpieczeństwem życia. Ma jednak Gniada od swego domu drogę na południową stronę, a kończy się ona koło szkarpu gościńcowego. W szkarpie droga ta żadnej szkody nie robi, a jest nawet na mapie uwidocznioma i od niepamiętnych czasów używana. Tę właśnie drogę w zeszłym roku zamknął inżynier, zaporęczywał tak, że obecnie na wiosnę nie będzie miała Gniada nawet którędy nawozu w pole wywieść.

Podpisani zapytują tedy:

Czy c. k. Rząd skłonny jest wezwać odpowiednie organa, by dokładnie jeszcze raz tę sprawę na miejscu zbadały i czy gotów jest od biednej wdowy tę okropną dla niej klęskę materyalną odwrócić.

Lwów, 3. marca 1914.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2563/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie drenowania gruntów w pow. Krośnieńskim.

W gminach Wrocanka, Odrzykoń, Białobrzegi, Krościeńko niżne i Krościeńko wyżne miało być przeprowadzone drenowanie gruntów na rzecz tamtejszych właścicieli włościan. Niestety, niektóre z utworzonych w tym

celu spółek czekają już długie lata na rozpoczęcie robót, pomimo, iż wszystko do tego ze strony interesowanych zostało przygotowane, a więc i plany zdjęte i świadczenia pieniężne zabezpieczone. Najjaskrawiej przedstawia się zwłoka w Polance, gdzie kilkunastu gospodarzy, zatapiających corocznie po kilka razy przez nadmiar wody bez odpływu, od ośmiu lat daremnie czeka na wykonanie robót odwadniających.

Zapytujemy: dlaczego tak długie zwłoki zachodzą w wykonaniu robót drenarskich?

Czy zechce Wysoki Wydział krajowy zarządzić, aby w wymienionych gminach rozpoczęto roboty w najkrótszym czasie.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Petruszewicz, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2564/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przeciągania zatwierdzenia wyborów gminnych w Sygniówce (pow. Lwów).

Dnia 6. marca 1913 — a więc okrążyło przed rokiem odbyły się wybory do Rady gminnej w Sygniówce — zupełnie legalnie, a mimo to klika, w której ręku były dotychczasowe rządy w gminie, z obawy przed niechybną utratą wpływów, wniosła nieuzasadniony protest przeciw tym wyborom, który dotychczas jeszcze załatwiony nie został.

C. k. Starostwo kilkakrotnie przesiłuchało obie strony i jeszcze w listopadzie zeszłego roku ukończyło swoje badania. Rzecz więc widocznie zalega w Namiestnictwie.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy gotów jest wezwać odpowiednie organa, aby nareszcie ukończyły

swoje czynności co do tych wyborów i aby zatwierdzenie ich nie ulegające zresztą wątpliwości bezzwłocznie nastąpić mogło.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Winniczuk, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Hołubowicz, Dumka.

L. s. 2565/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie budowy szkół ludowych w pow. Krośnieńskim.

Gminy Iskrzynia, Kąbornia, Targowicka i Wrocanka pow. Krosno uczyliły zadość obowiązkowi przez ustawy na nie nałożonym ale nie mogą się doczekać wypełnienia tego samego zobowiązania ustawowego ze strony innych czynników i dlatego latami czekają daremnie na nowe budynki szkolne, z wielką stratą moralną i materialną. Działwa zobowiązana do nauki szkolnej bądź zupełnie z nauki korzystać nie może, bądź tylko niedostatecznie może brać udział w nauce szkolnej, bądź wreszcie uczy się wśród warunków zabójczych dla zdrowia. Gminy ponoszą nadmierne koszty na wynajem lokalów na sale szkolne, co obciąża ich budżety w tym stopniu, iż nie tylko nie mogą sprostać innemu obowiązkowi gospodarstwa gminnego, ale popadają w dług i tak, iż położenie ich staje się nad wyraz krytyczne, zwłaszcza wobec powtarzających się od kilku lat klęsk elementarnych.

Zapytujemy:

Czy zechce Rada szkolna krajowa przystąpić do budowy szkół w owych gminach w r. 1914 zaraz na wiosnę tak, aby nauka z początkiem roku szkolnego 1914/15 mogła się rozpocząć już w nowych budynkach szkolnych.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Makuch, Kapuściński, Ter-

szakowiec, Kochanowski, J. Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2566/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie pokrzywdzenia Jana Porębskiego w Antonowie (pow. Tarnobrzeg) przy wywłaszczaniu gruntów pod nowy gościniec.

Z okazji budowy gościńca Rado-myśl-Chwałowice wytyczono nową trasę tuż popod sam dom Porębskich. Ponieważ zaś podwyższoną ona będzie o 1 m 50 cm, dom straci zupełnie światło, a nadto przegnić musi, gdyż ściekać nań będą wody z obu stron — (z drugiej jest wał Łęgu). Za użyte pod drogę grunta Porębskich Rząd chce dać po 50 h od metra kwadratowego — choć grunt to budowlany, za jaki płaci się po 3—4 K w miejscu i okolicy. Porębski rekurował aż do Ministerstwa robót publicznych, które jednak stanęło na tem wygodnem stanowisku, że nie jest powołaniem do trutynowania wyniku oszacowania. Sprawę dlatego w Tarnobrzegu nieprzychylnie załatwiono i zaopiniowano, gdyż Porębski jako wybitny ludowiec dał się dobrze we znaki miejscowym potentatom przy wyborach, którzy teraz mszczą się na nim.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest zarządzić wznowienie tej sprawy, a zwłaszcza ponowne oszacowanie przez bezstronnych ludzi i czy gotów jest naprawić to złe, które już w części Porębskiemu wyrządzone zostało.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Petruszewicz, Metella, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, J. Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2567/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie zapuszczenia drogi

powiatowej II. klasy Raba wyżna-Sieniawa (pow. Myślenice).

Dostawca szutru na drogę powiatową II. klasy Raba wyżna-Sieniawa nie spełnia swoich obowiązków i gościńca całkiem nie szutruje tak, że są straszne błota, dziury i wyrwiska. Nie trudno także o nieszczęście, bo niedawno bryczka na tej drodze się przewróciła, a jadący na niej powpadali do urwisk i doznali ciężkich obrażeń ciała.

Delegatem Wydziału powiatowego dla tej drogi jest ks. Oczkowski, który jednakowoż wcale nadzoru żadnego widocznie nie wykonuje, skoro się takie wypadki zdarzają.

Podpisani zapytują Wydział krajowy, czy znany mu jest ten stan i co zamierza zrobić, ażeby drogę tę do porządku przyprowadzić.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Makuch, Kapuściński, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Hołubowicz, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2568/1914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie rozdawnictwa zapomogi klaszkiej w Pikułowicach, pow. Lwów.

Przedkładając w załączeniu pod 7. w oryginale zażalenie interesowanych włościan z Pikułowic, zapytujemy:

Co zamierza c. k. Rząd uczynić, aby takiemu postępowaniu organów szafujących funduszami zapomogowymi kres położyć i lud od krzywdy uchronić.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Terszakowiec, Kochanowski, Jaworski, Dumka, Winniczuk, Bosak, Siwula, Serczyk, Witos, Metella, Petruszewicz, Hołubowicz, Kapuściński.

Alegat do interpelacyi p. Stapińskiego do L. s. 2568/1914.

Co się dzieje z zapomogowem zbożem, środkami żywności, paszą i jak ją właściwie rozdzielają.

Wiadomo wszystkim, że klęski elementarne dotknęły kraj cały i wszystkich, tak bogatszych jak i zupełnie biednych — jednych w większym stopniu — drugich w mniejszym. Głód, brak tak pasz, jak też nasion na wiosenny zasiew daje się bardzo odczuć. Mieszkańcy gminy Pikułowic — to biedacy, gdyż najlepszy gospodarz ma najwyżej 10 do 12 morgów a $\frac{9}{10}$ mieszkańców ma za ledwie 1, $\frac{1}{2}$, lub $\frac{1}{4}$ morga pola. Pole w Pikułowicach, to po większej części moczary, torfowiska i piasek. W całej gminie odczuwa się brak nasion na zasiew wiosenny i ziemniaków do sadzenia. Bydło ginie na motylicę, tak że prawie połowa bydła wyginęła lub je dorżnięto. Są gospodarze, którzy nie mają już ani sztuki. Gdy członkowie Kółka rolniczego zebrali się i masowo zgłaszali się z zamówieniem środków żywności subwencyonowanych, brano zadatki na kukurudzę, ryż, grys, ziemniaki i zboże jare. Nie jeden zadatek ten pożyczyl a dawał, gdyż cieszył się, że dostanie taniej żywność i nasienie. Tak złożono w początkach stycznia b. r. na kukurudzę 181 K, na ryż 160 K, na grys 45 K, na ziemniaki 117 K — na to otrzymano z wielką biedą 27 $\frac{1}{2}$ kg otręb z końcem lutego — a zadatki szczęśliwie leżały i leżą z wyjątkiem zadatku na kukurudzę, który oddano z końcem lutego. Pieńdźmi cudzymi obracali — jest to niejako bezprocentowa pożyczka. Weźmy zadatki z innych gmin a w końcu z całego kraju, uczyni to setki tysięcy złożone a nie oprocentowane i bez najmniejszej korzyści leżące. Teraz zwraca się je powołując się na to, że zamówienia wykonać nie można z braku funduszu zapomogowego. Barszczowice złożyły zadatku około 600 K na kukurudzę, ryż, grys i zboże, ale nic nie otrzymały. Wprawdzie gmina Pikułowice dostała 1700 kg soli by-

dlęcej, ale ta sól leży w gminnym śpichlerzu i rozpuszcza się wskutek wilgoci. Dłaczego ona tam leży, tego nie wiemy, ale czy sól bydłęca to już wszystko co uratuje bydło i rolnikowi da pomoc? Sól jest dobra, ale gdy jest pasza. Należało dać mniej soli a trochę wapna pastewnego i grysu, dostarczyć tego o co ludzie proszą i zamawiają a nie ogłaszać by zamawiać — zadatki zbierać a potem miesiącami trzymać i wkońcu nie dać, bo subwencyi nie ma, to lud rozgorycza.

Przeto podpisani protestują przeciw podobnemu postępowaniu w akcji zapomogowej, żądają szybkiego załatwienia przez Towarzystwo Kółek rolniczych i innych zamówień, żeby nie działo się tak jak w jesieni, że zboże na zasiew przychodziło wtedy, gdy już za późno siać było.

Podpisani żądają bezwarunkowo uwzględnienia i załatwienia wniesionych zamówień a nie przetrzymywania zadatków miesiącami.

Podpisani żądają też przychylniejszego traktowania gospodarstwa pasieczniczego w całej Galicyi i domagają się przyznania cukru denaturowanego dla podkarmienia pszczoł w większej ilości jak dotychczas.

W Pikułowicach dnia 1. marca 1914.
(40 p o d p i s ó w).

L. s. 2569/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesprawiedliwego rozdziału zapomogowej kukurudzy w Horodyszczu (pow. Brzeżany).

Ksiądz Gorczyca w Horodyszczu ogłosił, że w Kółku rolniczym będzie można dostać po 12 K kukurudzę zapomogową, której dwa wagony przyjdzie do wsi. Gdy zaś trzech gospodarzy

zgłosiło się po kukurudzę, powiedział im, że już nie ma, bo nie wystarczyło, ale do dworu dla p. Bajewskiej milionowej dziedziczki to wystarczyło dać 8 korców kukurudzy.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy znane mu są te nierównomierne rozdzielania zapomóg klęskowych i co zamierza uczynić, ażeby podobnym praktykom na przyszłość zapobiedz.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Łaskuda, Witos, Krężel, Makuch, Jaworski, Terszakowiec, Perfecki, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski, Ławruk.

L. s. 2570/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wstrzymania licytacji realności Teresy Czerniatowicz w Peczeniżynie.

Teresa Czerniatowicz, wdowa, matka 6-ga dzieci zaciągnęła w kasie sierocej pożyczkę na tę realność i obecnie nie ma skąd zapłacić przypadającej raty, grozi jej więc licytacja. Czerniatowiczowa prosiła, ażeby na tę ratę mogła obrócić dochody, jakie ma z domu, ale sąd nie chce się na to zgodzić i składa je do depozytu. Skutek tego może być taki, że kiedyś sieroty będą miały depozyt niewielki, ale za to im ojcowiznę sprzedadzą.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest w drodze właściwej poczynić odpowiednie starania, ażeby biedną wdowę z kłopotu wyratować.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Łaskuda, Krężel, Witos, Ławruk, Makuch, Jaworski, Perfecki, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski.

L. s. 2571/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu

w sprawie wyborów do Rady gminnej w Woli pławskiej, pow. Mielec.

W dniu 29. kwietnia 1913 odbyły się wybory do Rady gminnej w Woli pławskiej. Przeciw tym wyborom wnieśli Józef Zelasko młodszy i tow. protest, w którym podnieśli między innymi zarzut, że wbrew przepisowi § 17. ord. wyb. gm. nie obwieszono terminu wyborów na 8 dni naprzód pisemnie i stosownie do miejscowego zwyczaju przez rozkaznika ustnie. Na skutek tego protestu zarządziło c. k. Starostwo w Mielcu dochodzenia, które były niedokładnie, a co gorsza zupełnie jednostronnie przeprowadzone, jak o tem najlepiej świadczy już ten fakt, że przesłuchano tylko dwóch członków komisji wyborczej, ludzi starszych już wiekiem, którzy pytań stawianych im nie dosłyszeli i wogóle nie wiedzieli, o co się rozchodzi. Przesłuchiowano również policyanta gminnego, człowieka niepiśmiennego [!!] na dowód, że pisemnego ogłoszenia wyborów nie wywiesił na 8 dni naprzód. Natomiast nie przesłuchano nikogo z tej grupy wyborców, którzy przy tych wyborach odnieśli zwycięstwo. Po tak jednostronnych dochodzeniach wydało c. k. Starostwo orzeczenie z dnia 3. lutego 1914 l. 1584, unieważniające cały akt wyborczy rzekomo właśnie dlatego, że wbrew przepisowi nie ogłoszono terminu wyborów na 8 dni naprzód. Wspomniane orzeczenie c. k. Starostwa wywołało wśród wyborców tej gminy zdumienie, gdyż ewentualnie nawet przysięgą mogą stwierdzić, że widzieli na 8 dni naprzód ogłoszenie wywieszone na szopie gminnej w środku wsi położonej i że policyant gminny Józef Jochym ustnie ogłaszał wybory, chodząc od domu do domu. Fakt ten stwierdza najlepiej dołączone tu oświadczenie podpisane przez 25 wyborców.

Że wybory były należycie ogłoszone, świadczy najlepiej wielka ilość wyborców, którzy wzięli udział w akcie wyborczym, a mianowicie głosowało w l.

kole 12, w II. kole 16, a w trzeciem kole 24 — na ogólną ilość 60 wyborców.

Podpisani zapytują przeto c. k. Rząd, czy skłonny jest wspomniane na wstępie orzeczenie c. k. Starostwa w Mielcu uchylić i dokonany akt wyborczy w dniu 29. kwietnia 1913 uznać za prawomocny — ewentualnie przeprowadzić bezstronnie w tej sprawie dochodzenia. —

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski, Korol, Perfecki, Ławruk, Łaskuda, Witos, Krężel, Bosak, Siwula.

Alegat do L. s. 2571/914.

O ś w i a d c z e n i e.

Podpisani wyborcy rady gminnej w Woli pławskiej stwierdzają niniejszem swoimi własnoręcznymi podpisami, że ogłoszenie terminu wyborów do tejże Rady gminnej na dzień 29. kwietnia 1913 r. wyznaczonych, nastąpiło bezwarunkowo na ośm dni naprzód wedle postanowień § 17 ord. wyb. gm. i wedle dotychczasowego miejscowego zwyczaju przez rozkażnego ustnie i pisemnie t. j. 20. kwietnia 1913.

Wola Pławska, dnia 1. marca 1914.
(24 podpisów.)

L. s. 2572/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie źle wytyczonej trasy przy regulacji Raty, w pow. Żółkiewskim.

Przy sposobności regulacji rzeki Raty, wyznaczono w gminie Przemiwółki trasę rowu osuszającego przez łąkę gospodarzy tamtejszych, którzy skutkiem tego ponieśliby poważne szkody, gdyż gmina miałaby odciętą drogę do łąki i nie mogłaby na nie wypędzać bydła. Wobec tego gmina

jeszcze w maju 1913 r. przedstawiła tę sprawę Wydziałowi krajowemu, wskazując na inny kierunek bardziej odpowiedni, mianowicie pomiędzy gruntami, granicą Przemiwólek i Mierzwicy, który byłby użytecznym tak dla poprawienia łąk, jak też dla gruntów obu gmin.

Wydział krajowy odpowiedział na to, że należy z tym się wstrzymać aż do rozpoczęcia robót regulacyjnych. Gmina jednak obawia się, że to będzie już za późno i że będzie musiała chyba siłą bronić się przed trasą tak dla niej szkodliwą.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest nie bawiąc się w żadne biurokracye, bezwzględnie zarządzić sprostowanie trasy w myśl życzeń ludności.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Krężel, Łaskuda, Bosak, Witos, Ławruk, Winniczuk, Rożankowski, Makuch, Jaworski, Dumka, Perfecki, Horbaczewski, Terszakowiec, Kochanowski.
L. s. 2573/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie udzielenia subwencji z funduszu krajowego na budowę fabryki wyrobów cementowych w Korzuchowie (pow. Strzyżów).

W gminie Kożuchów gospodarze mają zamiar założyć fabrykę wyrobów cementowych t. j. dachówek, betonów na studnie i bloków na podmurówki. Wszystko jednak rozbija się o brak funduszy, gdyż ludność zakupiwszy dużo gruntów z rozparcelowanego obszaru dworskiego, zadłużyła się. Pożądaną jest tedy pomoc kraju.

Podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest tę kooperatywę ludową poprzeć, udzielając jej subwencji przemysłowej, a przynajmniej bezprocentowej pożyczki.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Łaskuda, Bosak, Krężel, Witos, Horbaczewski, Rożankowski, Makuch, J. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Ławruk, Perfecki.

L. s. 2574/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie akcji ratunkowej w Sąsiadowicach, pow. Sambor.

W grudniu 1913 r. złożyła uboga ludność Sąsiadowic sumę 1100 K na ręce Gł. Zarządu Kółek rolniczych, na zakupno po niższej cenie grysu i kukurudzy.

Teraz jest już marzec, a o zakupionych produktach ani słyhu. Ludność zawiedziona w nadziejach, tylko jeszcze większą szkodę poniosła przez tę zwłokę.

Zauważyć trzeba, że jest to zjawisko ogólne. Tak samo stało się n. p. w Brzyszczkach pow. Jasło i w Iskrzyni pow. Krosno.

Podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy, czy zechce wpłynąć w drodze właściwej na Zarząd gł. Kółek rolniczych subwencyonowanych przez Sejm krajowy, aby nie dopuszczały się takich zaniedbań w spełnianiu przyjętych obowiązków?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, J. Jaworski, Perfecki, Dumka, Kochanowski, Terszakowiec, Winniczuk, Rożankowski. Siwula, Bosak, Witos, Łaskuda, Krężel, Korol.

L. s. 2575/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie budowy szkoły ludowej w Sąsiadowicach, pow. Sambor.

Gmina Sąsiadowice, pow. Sambor, nie ma budynku szkolnego. Dzieci uczą się w lokalach, których sufity popod-

pierane drągami. A wszak gmina Sąsiadowice wypełniła warunki przepisane ustawą o budowie szkół ludowych, jeszcze w r. 1910, t. j. dostarczyła plac pod szkołę i złożyła nie tylko 120%, ale przyjęła na siebie, wbrew ustawie, obowiązek pokrycia całej resztującej sumy na budowę szkoły, a Rada szkolna krajowa miała zapłacić tylko 30.000 K.

Dwa razy jeździła deputacja gminna do Wice-Prezydenta Rady szkolnej krajowej, a cztery razy do referenta budowy szkół w Radzie szkolnej krajowej z prośbą o przyspieszenie budowy szkoły, ale bez skutku.

Podpisani zapytują wobec tego stanu rzeczy:

Kiedy nareszcie Rada szkolna krajowa przystąpi do budowy szkoły ludowej w Sąsiadowicach, pow. Sambor.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Krężel, Witos, Łaskuda, Ławruk, Rożankowski, Makuch, J. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Horbaczewski.

L. s. 2576/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego i c. k. Rządu o pomoc na naprawę dróg gminnych II klasy w pow. Krośnieńskim.

Stan dróg gminnych II kl. w pow. krośnieńskim przedstawia w bardzo wielu gminach obraz strasznego zaniedbania i zniszczenia, taki stan, że wogóle użycie owych dróg jest bardzo często niemożliwe. I tak:

droga w Targowiskach, wiodąca ku kościołowi, droga z Targowisk do Wróblika królewskiego, droga w Odrzykoniu, droga z Chorkówki do Leśniówki i dalej przez Faliszówkę do Poraja, droga przez Chlebną, dojazdy do Lubatówki i Lubatowej, droga w Jasionce, droga z Kobylan przez Łęki do Wietrz-

na, droga na Spornem ad Korczyną, droga w Kąborni od kościoła na północ, droga z Jaszczy do Ustrobnicy i dalej w stronę Frysztaka itd. itd., to wszystko są okazy, jak droga wyglądać nie powinna.

Zapytujemy, czy zarówno Wysoki Wydział krajowy jak i c. k. Rząd w przeprowadzeniu akcji ratunkowej zechcą przeznaczyć znaczniejsze kwoty dla wymienionych gmin na naprawę dróg II kl.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Rożankowski, Korol, Witos, Bosak, Krężel. Łaskuda, Ławruk, Perfecki, Siwula.

L. s. 2577/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie przyspieszenia drenowania gruntów włościańskich w Korzuchowie (pow. Strzyżów).

Pzred 6-ciu laty zgłosiła się gmina Korzuchów o drenowanie gruntów. Wszystkie formalności zostały już załatwione a mimo to Wydział krajowy do roboty się nie zabiera.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest polecić odpowiednim organom, by do tej roboty bezzwłocznie się wzięły.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Siwula, Bosak, Krężel, Witos, Łaskuda, Ławruk, Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Horbaczewski, Rożankowski.

L. s. 2578/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie przyspieszenia adaptacji dworu w Korzuchowie na szkołę (pow. Strzyżów).

Przy parcelacyi obszaru dworskiego w Korzuchowie, kupiła gmina stary dwór w tym celu, ażeby go przerobić na szkołę.

Komisya ze Starostwa zbadała, że dwór da się odrestaurować kosztem przeszło 10.000 K, na co przyznano nawet gminie 5.000 K.

Do tej pory jednak subwencyi tej nie wypłacono i już trzeci rok gmina musi za drogie pieniądze wynajmować inny dom na salę szkolną i mieszkanie dla nauczyciela.

Podpisani zapytują c. k. Radę szkolną krajową, czy gotowa jest przyspieszyć wypłacenie powyższej kwoty gminie Korzuchów, aby mogła bezzwłocznie rozpocząć przeróbkę dworu.

Lwów, 3. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Perfecki, Rożankowski, Siwula, Bosak, Krężel, Witos, Łaskuda, Ławruk, Korol.

L. s. 2579/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału kraj. w sprawie naprawy drogi ze Stanów do Maziarni i do Sojkowej (powiat Nisko) i naprawy mostu na Łęgu tamże.

Opady i wylewy wodne zniszczyły zupełnie drogę z gminy Stany do Maziarni, tudzież ze Stanów do Sojkowej. Przejazdu zupełnie nie ma żadnego tą drogą a wozy muszą zjeżdżać na łąkę gminną, która jest skutkiem tego zatłoczona. Także w gminie tej most na Łęgu wali się i grozi niebezpieczeństwem życia. Gmina donosiła o tym stanie kilkakrotnie Wydziałowi powiatowemu w Nisku, dotychczas jednak bezskutecznie.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy gotów jest pole-

cić organom swoim, by do tych robót bezwzględnie się zabrały?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, I. Jaworski, Terszakowiec, Kochanowski, Winniczuk, Rożankowski, Bosak, Serczyk, Siwula, Łaskuda, Witos, Krężel, Cegielski, Baczyński, Tryłowski, Perfecki, Nowakowski.

L. s. 2589/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu przeciwko nadaniu czwartej koncesyi szynkarskiej dla Zakliczyna, pow. Brzesko.

W Zakliczynie pow. Brzesko nie zachodzi rzeczywista potrzeba otwarcia nowego szynku przez nadanie czwartej koncesyi szynkarskiej. Oprócz trzech wyszynków koncesyonowanych zupełnych są w Zakliczynie cztery wyszynki wina, i jeden wyszynk herbaty z drobną sprzedażą wódek. Na 1228 ludności Zakliczyna, już więcej jest szynkowni, niż to było wolą Sejmu krajowego. Miasteczko ubogie, bez znacniejszego ruchu, poza większymi arterjami komunikacyjnymi. Poza jarmarkami co trzeci tydzień, nie ma tam żadnego ruchu handlowego, ani przemysłowego. Wprawdzie Rada gminna Zakliczyna w dniu 19. sierpnia 1913 oświadczyła się za otwarciem dwóch nowych szynkowni, ale jest to publiczną tajemnicą, że stało się to na usilne zabiegi dawnego propinatora Izraela Hofstetera, który stara się o koncesyę dla siebie lub swego zięcia. Tenże Hofsteter nie ukrywa się nawet z tem, że jako bogaty człowiek dąży do zrujnowania teraźniejszych szynkarzy, aby mógł znów zostać, jak dawniej jedynym szynkarzem w Zakliczynie.

Zważywszy, że liczba szynków już przekracza wskazane uchwałą Sejmu granice, zważywszy, że Izrael Hofsteter i jego rodzina mają dostateczny majątek na utrzymanie i zarobku szynkarskiego im

nie potrzeba, zważywszy wreszcie, że dobro publiczne wymaga raczej umniejszenia niż mnożenia wyszynków,

podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zechce położyć tamę mnożącym się szynkom i nie wyda koncesyi na dalsze szynki w Zakliczynie pow. Brzesko?

Lwów, 1. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Tryłowski, Okuniewski, Kochanowski, Dumka, Winniczuk, Baczyński, Wanio, L. Lewicki, Nowakowski, Bosak, Kormosz, Terszakowiec, Siwula.

L. s. 2590/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego o ulepszenie drogi Korczyną-Krosno przez зниżenie spadków na wzgórzu św. Wojciecha.

Droga Korczyna-Krosno, na wzgórzu św. Wojciecha, jest utrapieniem ludności, która tędy do Krosna, czy z powrotem musi przejeżdżać. Spadki bowiem na tej drodze po obydwustokach wzgórz są wręcz karkołomne. Mnóstwo dobytku ludzkiego i zdrowia ludzi kosztuje już ta droga. A ruch bardzo tam silny między Korczyną a Krosnem do kopalń nafty w Węglówce i Krasnej; wreszcie jest to jedyna arterja komunikacyjna na szlaku z Krosna w stronę Korczyny, Jasienicy i Brzozowa.

Praca ta, w tym czasie wykonana dałaby okolicznej ludności sposobność do zarobku.

To wszystko zważywszy, zapytujemy Wydział krajowy czy zechce roboty na tej drodze, w tem miejscu jak najrychlejsze zarządzić.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Tryłowski, Wanio, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Siwula, Bosak, Baczyński, Kormosz, Okuniewski, Terszakowiec, Nowakowski.

L. s. 2591/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie równomiernego wymierzania podatku osobisto-dochodowego przez c. k. inspektora w Brzesku.

Dziwnymi względami kieruje się p. inspektor w Brzesku. Oto tamtejszy właściciel realności, niejaki p. Kądziołka, otrzymał wymiar aż 20 K podatku osobisto-dochodowego, chociaż nie powinien płacić ani centa, z tego tytułu, bo nie ma rocznie ponad 1200 K dochodu, a przeciwnie płaci cudze długi i procenta od nich. Natomiast p. Baltasiński chociaż ma folwark, 200 morgów gruntu, dwie kamienice i posadę sekretarza Rady powiatowej, płaci tylko 90 K podatku osobisto-dochodowego, a ks. proboszcz w Jasieniu, mający 70 morgów gruntu i dochody z parafii, płaci tylko 8 K tego podatku. Widoczne więc jest kierowanie się jakimiś innymi względami, a nie zasadą sprawiedliwości przez p. inspektora w Brzesku.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy znane mu są te praktyki, czy gotów jest pouczyć odnośnego urzędnika o obowiązku przykładania równej miarki do każdego przy wymiarze podatku.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Baczyński, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Kormosz, Siwula, Bosak, Tryłowski, Cegielski, Okuniewski, Terszakowiec, Nowakowski.

L. s. 2592/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie bezpodstawnego od-

mawiania pożyczek ludowcom w Rabie wyżnej, w tamtejszej Kasie Raiffeisena.

Przewodniczącym Kasy Raiffeisena w Rabie wyżnej jest ks. proboszcz Oczkowski, który na zgłaszających się o pożyczki mści się za czytanie „Przyjaciela ludu“ i odmawia pożyczek, chociaż mają czyste hipoteki. I tak odmówiono pożyczki 300 K na kupno krowy i okien do nowego domu Karolowi Pałaszowi, który ma 12 morgów gruntu, bez żadnego długu hipotecznego, a jedynym jego „obciążeniem“ jest to, że czyta „Przyjaciela ludu“.

Odmówiono także drugiemu czytelnikowi, Wojciechowi Repelowi, Tekli Pałasz, Józefowi Nozdrzeniowi, Rozalii Wajdyła i innym, również zupełnie bezpodstawnie. Ale żyd Buchführer, gdy miał jeszcze karczmę, otrzymał pożyczkę bez żadnych trudności.

Poszkodowani kilkakrotnie donosili o tem Patronatowi Kas Raiffeisena, prosząc o udzielenie rady, ale nie otrzymali stamtąd żadnej odpowiedzi.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy skłonny jest wezwać Patronat do wglądnięcia w tę sprawę, i zarządzić co należy, aby na przyszłość podobne szyskany polityczne w tej instytucji się nie powtarzały.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Dumka, L. Lewicki, Winniczuk, Bosak, Siwula, Terszakowiec, Kormorz, Baczyński, Wanio, Okuniewski, Tryłowski, Nowakowski.

L. s. 2593/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. c. k. Rządu w sprawie zapomogi klęskowej dla gminy Gwoźnica dolna (pow. Strzyżów).

Gmina Gwoźnica dolna nawet w urodzajnych latach należy do najbiedniejszych w całym powiecie, skutkiem

górzystej okolicy i lichej gleby. Zeszłoroczne zaś klęski elementarne tak ją wyniszczyły, że jest bliską rozpacz. Cała praca w polu poszła na marne, inwentarza żywego nie ma czem wyżywić, musi się więc go pozbywać za bezcen.

Potrzebne jest jak najszybsze dostarczenie jakiegokolwiek poprawy paszy, treściwego ziarna do zasiewu, a zwłaszcza kartofli na sadzenie. W dodatku drogi długości 7 km. tak są zniszczone, że komunikacja prawie zerwana. Na drodze od Gwoźnicy górnej do Blizianki, oberwał się pagórek wraz z domem Agaty Lubas, i zasunął drogę tak, że przejazd jest niemożliwy. Konieczną jest naprawa tych dróg jak najszybsza.

Wobec tego podpisani zapytują, czy c. k. Rząd gotów jest zarządzić bezwzględne przyjsię z pomocą tej gminie z funduszu zapomogowego, tudzież czy gotów jest w drodze właściwej postarać się o umożliwienie komunikacji.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Kormosz, Okuniewski, Tryłowski, Bosak, Baczyński, Nowakowski, Siwula, Terszakowiec, Wanio.

L. s. 2594/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie naprawy drogi w Gwoźnicy dolnej i górnej (pow. Strzyżów).

Skutkiem klęsk elementarnych, droga w gminie Gwoźnica dolna, na przestrzeni 7 km. została zupełnie zniszczona tak, że komunikacja prawie zerwana. Na drodze od Gwoźnicy górnej do Blizianki oberwał się pagórek wraz z domem Agaty Lubas i zasunął drogę tak, że przejazd jest niemożliwy. Konieczną jest naprawa tych dróg jak najszybsza.

Wobec tego, podpisani zapytują, czy Wydział krajowy gotów jest wpłynąć

na Wydział powiatowy w Rzeszowie, aby postarał się o umożliwienie komunikacji w tej gminie.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Cegielski, Okuniewski, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, L. Lewicki, Siwula, Bosak, Tryłowski, Baczyński, Nowakowski, Korimosz, Terszakowiec.
L. s. 2595/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezłożenia rachunków z budowy kościoła w Wyszatycach (pow. Przemyśl).

Jeszcze w r. 1905 ukończoną została budowa kościoła rzym. katol. w Wyszatycach, a do tej pory nie przedłożono rachunków z tej budowy. Ludność, która ponosiła główne ciężary na ten cel drogą konkurencji kościelnej, pragnie wiedzieć, jak gospodarowano jej pieniędzmi przy budowie tego kościoła.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy skłonny jest w drodze właściwej poczynić starania, aby rachunki te w jak najkrótszym czasie do publicznego przeglądu wystawione zostały.

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Dumka, L. Lewicki, Siwula, Bosak, Nowakowski, Terszakowiec, Baczyński, Kormosz, Tryłowski, Cegielski, Okuniewski, Winniczuk.

L. s. 2596/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niesprawiedliwego rozdziału zapomogowego grysu w pow. przemyskim.

Gmina Wyszatyce podała się o 200 korcy grysu, przyszło jednakowoż tylko 150 korcy, a i te rozdzielano po protekcyi, bo kto prosił o 3, otrzymywał tylko 1 korzec, kto zaś prosił o 8 lub

10, to temu brakowało tylko po 1 korcu, ale byli to najbliżsi krewni księdza przewodniczącego Kółka rolniczego i tym nie mogło dużo brakować.

Dla Wyszatyc zabrakło więc 50 korcy, ale bogaty właściciel dóbr z Bolestraszyce p. Zajączkowski, albo książeć dzierżawca z Żurawicy p. Miodowicz, otrzymali po całym wagonie grysu, chociaż nawet w klęskach elementarnych mogliby sobie inaczej dać radę, aniżeli biedny chłop.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy znany mu jest ten niesprawiedliwy rozdział zapomogowego grysu i co zamierza uczynić, aby złe naprawić, i na przyszłość mu zapobiedz?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Dumka, Siwula, L. Lewicki, Nowakowski, Okuniewski, Bosak, Terszakowiec, Tryłowski, Baczyński, Kormosz, Cegielski, Winniczuk.

Ls. 2597/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie naprawy drogi w Przyszowie od przysiółka Staw do Zapuścia (pow. Nisko) i budowy 2 mostków na kanałach.

Skutkiem klęsk elementarnych zniszczyła się także droga w Przyszowie z przysiółka Staw do przysiółka Zapuścia. Nie dostanie się nią ani dziecko do szkoły, ani ksiądz do chorego. Konieczna jest naprawa tej drogi i zbudowanie 2 mostków na kanałach, aby komunikację ułatwić.

Wobec tego zapytują podpisani Wydział krajowy, czy gotów jest organom swoim polecić, żeby bezzwłocznie do robót tych się zabrały?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Okuniewski, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, Siwula, L. Lewicki, Bosak, Cegielski, Tryłowski, Baczyński, Nowakowski, Kormosz, Terszakowiec.

L. s. 2598/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przetrzymania w Namiestnictwie (czy zaginięcia) dokumentów Władysława Wojdyły w Bochni.

W r. 1910 wniósł Władysław Wojdyła podanie o koncesję szynkarską na Chabówkę (pow. Now. Targ) i do podania dołączył: świadectwo przynależności, metrykę ślubu, kartę przemysłową na sklep, piwo i wódkę i innych 5 dokumentów. Koncesji nie dostał — ale nie dostał też zwrotu tych papierów. Wojdyła był w tej sprawie u Namiestnika Bobrzyńskiego, ale i to nie pomogło. Dotychczas nic mu nie zwrócono. Obecnie przy sposobności otrzymania karty na handel drewnianami naczyniami w Bochni, usłyszał Wojdyła, że dostanie duplikaty, ale już drugi rok upływa, a duplikatów tych również nie widać.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zna ten skandaliczny szlendryan w biurach c. k. Namiestnictwa i czy gotów jest zarządzić bezzwłoczny zwrot tych dokumentów Władysławowi Wojdyłe?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, Siwula, L. Lewicki, Tryłowski, Baczyński, Kormosz, Nowakowski, Okuniewski, Bosak, Terszakowiec, Wanio

L. s. 2599/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie przyścia z pomocą ludności gminy Stany (pow. Nisko) z powodu klęsk elementarnych.

Ośmiokrotny wylew Łęgu zatopił doszczętnie grunta gminy Stany, ziemniaki i zboże wygniły. Rząd jednak z pomocą nie przychodzi, choć okoliczne gminy dostały już wagony ziemniaków, otręby itp. Potrzebne jest także ziarno na zasiew. Starostwo w Nisku wymawia się, że wszystko już wyczerpane.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy gotów jest bezzwłocznie przyjąć z pomocą ludności gminy Stany?

Lwów, 2. marca 1914.

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Trylowski, Baczyński, Nowakowski, Kormosz, Okuniewski, Terszakowicz, Cegielski, Kochanowski, Winniczuk, Dumka, Siwula, L. Lewicki.

L. s. 2600/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu o przełożenie drogi państwowej na górze Rogowskiej pow. Krosno.

Strasznem lekceważeniem interesów ludności ze strony c. k. Rządu, trzeba to nazwać, że gościniec rządowy na drodze Przemyśl-Dukla, na górze t. zw. Rogowskiej pow. Krosno nie został dotychczas przełożony, pomimo, że od dawnych lat wszystkie władze zmianę trasy drogi w owym miejscu uznały za konieczne i pilne zadanie. Ile nieszczęść co roku tam się wydarza, ile zdrowia i mienia ludzkiego tam się codziennie niszczy, a zupełnie bez potrzeby, tylko skutkiem niedbalstwa Rządu jako właściciela drogi. Bo można nieznanym kosztem zupełnie te nieszczęścia usunąć i drogę dziś trudną do przebycia z powodu stromych spadków poprowadzić prawie, że zupełnie równym terenem. Od dawnych lat były już pieniądze na tę robotę w budżecie państwowym wstawiane — co się z nimi stało? Bo robota dotychczas nie wykonana.

Zapytujemy: Kiedy nareszcie c. k. Rząd swój obowiązek wypełni i drogę

na przestrzeni góry Rogowskiej przełoży?

Interpelant:
Stapiński.

Makuch, Winniczuk, Baczyński, Kochanowski, Siwula, Okuniewski, L. Lewicki, Bosak, Trylowski, Nowakowski, Kormosz, Dumka, Cegielski, Terszakowicz.

L. s. 2601/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie kolonistów polskich w Brześcianach pow. Sambor.

Ileżeli klęski elementarne w roku zeszłym, połączone z depresją spowodowaną ciągłymi alarmami wojennymi dotknęły wszystkich rolników nawet najzasobniejszych i zagospodarowanych, to w szczególności bez porównania musieli to dotkliwiej odczuć ci, którzy nie posiadając własnej gotówki, byli zmuszeni pożyczać pieniądze na zakupno gruntów.

W tem krytycznem położeniu znajdują się koloniści polscy w Brześcianach pow. Sambor, którym też wobec płatności rat bankowych i wobec grożącej zapłaty taks przenośnych kupna, grozi kompletna ruina majątkowa.

Zapytujemy przeto:

Co Wysoki c. k. Rząd zamysła uczynić, aby kilkudziesięciu kolonistów polskich i ich rodziny uchronić od kija żebraczego?

Interpelant:
Stapiński.

Siwula, Makuch, Dumka, Kochanowski, Okuniewski, Terszakowicz, Nowakowski, Bosak, L. Lewicki, Kormosz, Baczyński, Cegielski, Trylowski, Bardl.

L. s. 2602/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu o przełożenie drogi państwowej w Żmigrodzie, pow. Jasło.

Od lat przeszło 30 ciągnie się sprawa przełożenia stromej części gościńca państwowego na szlaku Jasło-Dukla, na przestrzeni od dworu w Żmigrodzie aż do rynku.

Sprawa ta przeszedłszy rozmaite koleje, doczekała się przychylniejszego załatwienia rozp. Ministerstwa spraw wewn. z dnia 13. kwietnia 1906 L. 13328. Mianowicie zażądało Ministerstwo od gminy Żmigroda, aby gmina stary gościniec utrzymywała, poczem roboty będą dokonane. Gmina Żmigród deklaracją z dnia 11. grudnia 1907 zatwierdzoną przez Wydział powiatowy, zobowiązała się rzeczywiście ów gościniec utrzymać. I na tem wówczas sprawa utknęła. Odżyła dopiero w r. 1911 z powodu odbytych manewrów, na podstawie urgensu Ministerstwa wojny. Jesienią 1911 r. przyjechał radca Malisz z Ministerstwa robót publ. z nadradcą Nam. p. Adamczykiem, na miejsce, trasę proponowaną oglądali i umówili się z reprezentacją gminy Żmigród co do sposobu przełożenia drogi. Roboty miały się rozpocząć niebawem, a potrzebne pieniądze w trzech ratach zostały już Namiestnictwu zaliczone, jak o tem świadczy odnośna pozycja budżetu państwowego z r. 1912 w rubryce robót drogowych dla Galicyi. Na wiosnę 1913 przybył ponownie na miejsce inżynier i porobił pomiary, ale roboty nie zaczęto dotychczas. Zważywszy, że okolica Żmigroda należy do najuboższych w kraju, z braku wszelkich zarobków na miejscu, a w tym czasie ludność tamtejsza głoduje; zważywszy, że przełożenie tej drogi ze względów komunikacyjnych jest konieczne i nagłe nawet; zważywszy, że plan regulacyjny Żmigroda w wielkiej mierze jest zależny od załatwienia tej sprawy,

podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zechce jak najrychlej, a w każdym razie w r. 1914 przełożenie gościńca w Żmigrodzie uskutecznić?

Interpelant:
Stapiński.

Siwula, Cegielski, Kochanowski, Makuch, Baczyński, Bosak, L. Lewicki, Okuniewski, Trylowski, Winniczuk, Nowakowski, Kormosz, Dumka, Terszakowiec.

L. s. 2603/914.

Interpelacya

p. J. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie parcelantów obszaru dworskiego w gminie Pogwizdów, pow. Łańcut.

Przed kilkunastu laty rozparcelowała spółka, w którą wchodzili: J. Cetnarski, Bol. Żardecki, M. Schulz z Łańcuta — obszar dworski w gm. kat. Pogwizdów pow. Łańcut pomiędzy chłopów z gmin: Pogwizdowa, Medeni, Zaksie pow. Łańcut — jakoteż chłopów z gmin: Nienadowki i Trzebosi pow. Kolbuszowa. Obszar cały składał się wówczas z gruntów ornych i korzunków leśnych, które to karczunki zostały przez spółkę sprzedane jako grunta orne i pod tym tylko warunkiem parcelanci je kupowali. Obecnie po kilku latach uprawy parcel dawniej lasem objętych, nakazało c. k. Starostwo w Łańcucie parcele te obecnym ich właścicielom zalesić a oprócz tego grozi niewinnym zupełnie parcelantom karami pieniężnymi za rzekome przekroczenie przez nich ustawy.

Zapytujemy przeto:

1) Czy Wysoki c. k. Rząd zechce wglądać w tę sprawę, aby przez takie zarządzenie nie dopuścić do zupełnej ruiny parcelantów?

2) Czy Wysoki c. k. Rząd zechce wydać stosowne zarządzenia, by nadal jeszcze przed podobnymi transakcjami uwiadomiano interesowanych, że pewne obszary nie mogą być zamienione na grunta orne?

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Makuch, Trylowski, Baczyński, Nowakowski, Cegielski, Kochanowski,

Winniczuk, Dumka, Kormosz, Okuniewski, Terszakowiec, L. Lewicki, Siwula.

L. s. 2604/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie Bronisława Wątorskiego z Przecławia pow. Mielec o bezprawne zabranie mu zakupionych świń.

Bronisław. Wątorski z Przecławia pow. Mielec zakupił dnia 11. grudnia 1913 r. na jarmarku w Mielcu od Katarzyny Tacik 2 świnię, za które zapłacił 165 kor., na co ma świadków:

- 1) sprzedająca,
- 2) M. Weryńskiego policyanta w Mielcu,
- 3) kilku innych.

Kupcy jednak mieleccy a głównie Ludwik Solarski z Mielca zabrali przez niego zakupione świnię zupełnie bezprawnie.

Poszkodowany udał się na drogę sądową, powołując się na świadków, których jednak do przesłuchania nie wezwano, zaś winowajców orzeczeniem c. k. I. Prokuratora państwa w Tarnowie z d. 18. lutego 1914 uwolniono od winy i kary.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wysoki c. k. Rząd skłonny jest wydać stosowny rozkaz, aby poszkodowany otrzymał sprawiedliwość?

Interpelant:
Stapiński.

L. Lewicki, Winniczuk, Dumka, Cegielski, Kochanowski, Makuch, Baczyński, Terszakowiec, Okuniewski, Tryłowski, Kormosz, Bosak, Nowakowski, Siwula.

L. s. 2605/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Zamorskiego i tow. do c. k. Komisarza rządowego i Wydziału krajowego.

Zarząd miasta Białej w interesie nielicznych jednostek pracuje wszystkimi siłami nad tem, aby rozwój miasta powstrzymać, a z sąsiedniego Bielska uczynić siedlisko kultury i gospodarczego dobrobytu. Jest to rozmyślna planowa, konsekwentnie przeprowadzona praca na szkodę miasta. Rozwój miasta bowiem zagrażałby wedle mniemania czynników rządzących napływem polskiego żywiołu a co zatem idzie, także i zatarciem sztucznie utrzymywanego niemieckiego charakteru tego miasta. Plan tamowania rozwoju miasta jest konsekwentnie przeprowadzany od połowy XIX. wieku, a znalazł nawet swoich lokalnych filozofów, którzy dzieła pisali o utrzymaniu niemieckiego charakteru tej „wyspy językowej“.

W Białej istniała niegdyś niższa szkoła realna. W chwili zaprowadzenia języka polskiego jako urzędowego w Galicyi, rada miasta skwapliwie pozbyła się tej szkoły z obawy, aby jej nie spolszczono. Odtąd aż do dzisiaj wszystkie potrzeby naukowo-oświatowe zaspokaja Białej sąsiednie Bielsko na Śląsku, zaopatrzone sownicie przez Rząd we wszelkiego rodzaju szkoły średnie, uposażone najbogaciej w całej Austyi.

Kiedy dzielono sąd obwodowy krakowski i zamierzano siedzibę nowego sądu obwodowego umieścić w Białej, Rada miejska poruszyła wszystkie niemieckie sprężyny w państwie, aby się od tego sądu uwolnić i dokazała tego, że siedzibą sądu obwodowego są Wadowice.

W tych zabiegach przeciwko wszelkim instytucjom rządowym, o które w interesie swojego rozwoju inne miasta tak natarczywie się starają, nie pamiętał bialski magistrat o potrzebach ludności wiejskiej z powiatu, bo ona jest prawie wyłącznie polską. O tę zaś Niemcy nie dbają. Ale sąd obwodowy byłby i dla samych niemieckich mieszkańców miasta potrzebny, bo ci mają mnóstwo rozpraw sądowych, wynikających z faktu, że Biała jest najbar-

dziej fabrycznem miastem w Galicyi i że tam dokonywają się transakcye handlowe na wielką skalę wymagające ostatecznego uregulowania tak w drodze spornej jak i ugodowej przez sąd obwodowy. Świat rękodzielniczy, kupiecki i handlowy w Białej, bez różnicy narodowości i wyznania niejednokrotnie domagał się u władz utworzenia sądu obwodowego w Białej, ale Rada miejska, kierowana w duchu prusko-niemieckim z Bielska, stawiała zawsze tym dążeniom na przeszkodzie. Kto wie, jak bardzo utworzenie wyższego sądu przyczynia się do rozwoju miasta, ten nie może tego oporu ze strony Rady miejskiej inaczej nazwać, jak działaniem na szkodę miasta.

Po galicyjskiej stronie w Białej i najbliższej okolicy jest w fabrykach około 8 do 10 tysięcy robotników zatrudnionych. Liczba fabryk dochodzi w tych okolicach do setki. Wynikają stąd specyficzne robotnicze zatargi, do których wyrównania służy sąd przemysłowy. Mimo rzucającej się w oczy potrzeby sądu przemysłowego, mimo, że po drugiej stronie rzeczki Białki w Bielsku na Śląsku sąd przemysłowy jest, Rada miejska wbrew najżywotniejszym interesom miasta i wbrew krzyczącej potrzebie potrafiła do dnia dzisiejszego skutecznie oprzeć się kreowaniu sądu przemysłowego, aby ustrzedz miasto przed inwazyą jednego Polaka jako sędziego.

Nawet miejskie instytucje i inwestycje tworzy się pod kątem nie interesu miasta, lecz zachowania niemczyzny. Z niezrozumiałych bliżej powodów urządzono wspólny z Bielskiem zakład elektryczny i zawarto dla bezpieczeństwa taki kontrakt z tem „siostrzanem“ miastem, że interpretatorem i rozjemcą w sprawach spornych jest Rada miejska w Bielsku. W sprawach dostarczania prądu jest Biała zdana całkowicie na łaskę i niełaskę Bielska, które bez skrupułów wyzyskuje swoje stanowisko. Przed dwoma laty przyszło z po-

wodu tej bezwzględności Bielska do procesu, w którym Biała miała rzeczową słuszność, ale Bielsko wygrało z powodu brzmienia kontraktu. Kosztowało to Białą około 18.000 koron.

Wszelkie instytucje publiczne i rządowe odrzuca magistrat bialski z niewykonania tak, że za jego zgodą stacya kolejowa na linii Dziedzice-Żywiec znajduje się również w Bielsku. Jest wprawdzie na uboczu i stacyjka Biała na linii Bielsko-Kalwarya, ale umieszczona tak, że nikomu nie jest na nic potrzebna. Prowadzi to często do niemiłych nieporozumień. Wielu ludzi, słysząc o Białej jako o głośnem fabrycznem mieście, nadaje przesyłki do stacyi Biała w tem przekonaniu, że tak ruchliwe miasto fabryczne, leżące w innym kraju koronnym, musi mieć własną stosowną stacyę kolejową. Tymczasem na stacyi Biała nie ma przyrządów do wyładowywania ciężkich przedmiotów. Maszyny, kotły i t. p. potrzeby do fabryk, zajechawszy na stacyę Bielsko, bywają przesyłane wedle adresu przysyłkowego do stacyi Biała; tam stwierdza się, że ich wyładować nie można, spisuje się nieodzowny protokół i odsyła się wagon z powrotem do Bielska. Odbiorca płaci za odłączenie wagonu w Bielsku, za przejazd z Bielska do Białej i z powrotem po 2 klm. w jedną i drugą stronę, płaci za protokół, oraz penale za zbyt długie przetrzymanie wagonu. Płaci Niemiec, ale dogody nie chce, bo nużnoby na stacyę Biała przyszło kilku polskich urzędników i Germania zatręśłaby się w posadach. Wielkie też były zabiegi magistratu bialskiego, aby nie dopuścić do utworzenia przystanku Biała-Lipnik na linii Bielsko-Żywiec. Przystanek ten jednak otwarto, ale tylko jako osobowy. Na rozszerzenie go dla ruchu towarowego zdobyć się nie można, bo wszystkie zachcianki bialskiego magistratu stają się zaraz sprawą polityczną i kwestyą narodową, a pomnożenie liczby urzędników, choćby kolejowych, w obrębie niemieckiej Dyrekcyi północnej, ale na stronie galicyjskiej

jest dla Niemców bialskich „niebezpieczeństwem i zagrożeniem niemieczyny“. Najjaskrawiej okazuje się ta niechęć do polszczyzny, wychodząca na szkodę miasta, w sprawach szkolnych. Językiem wykładowym w szkołach publicznych Białej jest naturalnie język niemiecki. I tutaj Rada szkolna krajowa w myśl obowiązujących ustaw nie może nic zmienić. Ażeby jednak szkolne władze galicyjskie nie mogły wywierać wpływu na nominacje nauczycieli, Rada miejska gminy obejmującej 100 ha powierzchni, liczącej 8.700 mieszkańców i 390 domów, wzięła na siebie obowiązek całkowitego utrzymania szkół, ale zarazem zastrzegła sobie prawo mianowania nauczycieli. Pociąga też siły nauczycielskie przeważnie ze Śląska, bacząc skrupulatnie na to, aby pod względem szowinistyczno narodowego charakteru były pierwszej jakości. Tego rodzaju obciążenie małej miejsciny pociąga za sobą niepomiarne wielkie wydatki. Nic dziwnego, że dodatki gminne osiągają niebywałą wysokość, że grosz czynszowy jest pobierany podwójnie, raz pod swoją prawną nazwą, drugi raz pod niewinną formą 4% należitości wodociągowej, chociaż opłaty wodociągowe właściwe istnieją również i to w wysokości wiedeńskiej. A chociaż są publiczne miejskie szkoły wydziałowe niemieckie, magistrat miejsciny, obdłużonej na miliony, udziela dla popierania niemieczyny stałej rocznej subwencji w wysokości 7.500 kor. rocznie prywatnej niemieckiej szkole ewangelickiej. Ażeby tym wydatkom, niepotrzebnie przez gminę przyjętym podołać, Rada miejska obraca wbrew przepisom subwencję miejskiej Kasy oszczędności w rocznej kwocie najmniej 60.000 K, a niekiedy więcej, na swoje normalne potrzeby budżetowe. Takie postępowanie od szeregu lat uprawiane, sprzeciwia się statutom Kas oszczędności, gdzie wyraźnie zaznaczono, że nadwyżki dochodów mają być obracane na cele dobroczynne i humanitarne. Obracanie tych nadwyżek na łatanie dziur w budżecie miejskim jest rów-

nocześnie szkodą najuboższych warstw ludności, które przy prawem spożytkowaniu tych nadwyżek zysków mogłyby skorzystać wiele. Dla licznych tysięcy robotników zajętych w fabrykach bialskich, przydałyby się mieszkania robotnicze i łaźnie ludowe, o których „kulturalny“ magistrat nawet myśleć nie chce. Pewnego rodzaju krzyżacka zabobcość objawia się w fakcie, że więcej niż połowa wkładek w bialskiej Kasie oszczędności to pieniądze przez Polaków złożone, a dochody z obrotu tymi pieniędzmi idą na ukracanie praw polskiej ludności. Polska ludność stanowiąca trzecią część mieszkańców miasta, opłaca swymi dodatkami germanizacyjną politykę zarządu miejskiego, który wszelkimi sposobami namowy, przymusu i gwałtu ściąga dzieci polskie do niemieckich szkół publicznych i tam je germanizuje. W Białej nierzadko spotkać można rodziny, których rodzice są Polakami, a dzieci wychowane w niemieckiej szkole zagorzałymi Niemcami.

Przez tę politykę germanizacyjną miasto mimo wygórowanych dodatków musi zaciągać pożyczki nie tyle na inwestycje, co na wydatki bieżące. Ostatnio zaciągnięta pożyczka w kwocie 1,250.000 K została użyta w części znacznej na cele przez władze niedozwolone, ale te same władze nie miały dosyć energii, aby w imię prawa i dobra wszystkich bialskich obywateli wkroczyć. W myśl dawnej recepty germanizowania zapomocą widowisk Rada miejska przystąpiła w r. 1913 do budowy gmachu na kino miejskie za cenę ćwierć miliona z górą. Na pokrycie wydatków zużyto cały fundusz ubogich i fundusz emerytalny, które powinny mieć pupilarne zabezpieczenie. Tymczasem kino przynosi stale deficyt i wprowadza magistrat w takie kłopoty, że w pierwszych dniach stycznia wytoczono miastu egzekucję za 1000 kor. za filmy. Wobec tego zachodzi obawa, jeżeli nie bankructwa gminy, to przynajmniej zaprzepaszczenia obu funduszy, użytych na budowę. I gdyby chodziło o jakiegokolwiek inne miasto, z pe-

wnością władze rozwiązałyby Radę miejską, która tak gospodaruje. Nie będąc, pewną czy mimo wszystko miasto Biała i nadal zatrzyma swój sztuczny charakter niemiecki, Rada miejska uzależnia siebie od sąsiedniego Bielska. Dawniejsza umowa gazowa lub obowiązująca dzisiaj umowa elektryczna oddaje opłatę za używanie prądu i wszystkie koszty w wyłączne rozstrzygnięcie Rady miejskiej Bielska. W ten sposób Bielsko może nakładać na mieszkańców Białej i na samo miasto Białę opłatę za prąd wedle swego widzimisię, a Białej nie przysługują żadne prawne środki do samoobrony. Wykazał to przed rokiem proces, w którym Biała miała subiektywną słuszność, ale w myśl postanowień kontraktu zupełnie słusznie przegrała, płacąc kilkanaście tysięcy kosztów. Cała pod szowinistycznym kątem widzenia prowadzona gospodarka miasta Białej zmierza do zniszczenia miasta, aby na wypadek spodziewanego spolszczenia miasta oddać Polakom „cementarzysko“ wedle dosłownego wyrażania się jednego z przywódców lokalnej niemczyzny.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy władzom krajowym znane są naprowadzone fakty?

2) Co władze zamierzają uczynić, aby zapobiedz wyludnianiu się i niszczeniu tego miasta?

Interpelant:
Zamorski.

Skarbek, Jabłoński, Schmidt, Bednarski, Tomaka, Maciuszek, Pilch, Michalich, Głabiński, Bandrowski, Maryewski, Zaremba, Górkiiewicz, Łaskuda, Riedl, Witos, Okoń, Żardecki, Serczyk, Federowicz.

Ls. 2606/1914.

I n t e r p e l a c y a

p. Krężła i tow. w sprawie wymiaru opłaty szynkarskiej.

Wymiar krajowej opłaty szynkarskiej co do włościan szynkarzy, w liczących bardzo wypadkach jest bardzo

krzywdzącym. Wskutek tego przemysł szynkarski nie tylko, że im nie daje żadnej korzyści, ale przyprawia ich o znaczne straty. Nie tylko, że oddają zupełnie darmo do użytku lokale, obsługę, przywóz trunków i t. p., ale muszą ze swej roli wydobyć taki dochód, z którego część zmuszeni są przeznaczyć na dopłacenie do opłaty szynkarskiej. Koncesjonowani i pokątni szynkarze żydowscy używają rozmaitych sposobów, ażeby wpływać na niektórych członków komisji szacunkowej dla opłaty szynkarskiej, by włościanom wymierzano wysokie opłaty, by w ten sposób zmusić ich do porzucenia koncesyi szynkarskich, na które (żydzi) czyhają. Skutek tego postępowania jest taki, że wielu włościan zrujnowawszy się, porzuciło koncesyę, inni stoją nad brzegiem ruiny. Do zmniejszenia dochodów koncesjonowanych szynkarzy, przyczyniają się także szynkarze pokątni, na których szynkownie c. k. Władze mało zwracają uwagi. Że tak jest, z pomiędzy wielu dowodzi tego fakt następujący: W Kamienicy dolnej (pow. Pilzno) gminie położonej na lichej glebie, liczącej około 500 mieszkańców, przeważnie biedaków, uzyskał koncesyę włościanin Antoni Gromadzki. Szynkownia jego położona jest przy drodze prowadzącej z Pilzna do Brzostka, mogłaby mu z przejezdnych dać jaki taki dochód, gdyby nie szynki koncesjonowane i pokątne, do których podróżni zajeżdżają. Komisya szacunkowa dla opłaty szynkarskiej, biorąc w rachubę dochód z przejezdnych, wymierzyła Ant. Gromadzkiemu na r. 1914 opłatę szynkarską w sumie 1084 K, której w żaden sposób zapłacić nie może, gdyż byłby zrujnowany, wobec czego musi koncesyę złożyć. Przez tamtejszą zwierzchność gminną stwierdzonem zostało w styczniu 1914, że A. Gromadzki nie ma żadnego ruchu w szynkowni i że w 1913 r. ze swego rolnego gospodarstwa dopłacił do koncesyi 800 kor.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy, czy fakta naprowa-

dzony są mu wiadome i co zamierza uczynić, by krzywdzące wymiary opłaty szynkarskiej zostały usunięte, by właścian szynkarzy nie doprowadzać do ruiny?

Czy zechce niezwłocznie zniżyć nadmierną opłatę szynkarską Ant. Gromadzkiemu z Kamienicy dolnej, pow. Pilzno, do takiej sumy, jaka odpowiada jego stosunkom zarobkowym?

Interpelant:
Krężel.

Bosak, Serczyk, Tomaka, Okoń, Pilch, Wolanin, Bojko, Bardl, Łaskuda, Siwula, Żardecki, Witos, Górkiewicz, Biały, Maciuszek.

L. s. 2607/914.

I n t e r p e l a c y a

p. Krężła i tow. do c. k. Rządu w sprawie dewastacji lasu w Przerzymborze.

Od lat kilku właścicielami lasu dworskiego w Przerzymborze są Jan i Wacław Pułowie, zamieszkali w Żarówce (pow. Mielec). Jeszcze poprzedniemu właścicielowi tego lasu p. Rościszewskiemu zezwoliło c. k. Starostwo w Pilźnie na wyrąb drzewostanu na pewnych parcelach z tym jednak warunkiem, że na wzgórzach piaszczystych nie wolno wykopywać pniaków, gdyż ziemia wyjąławia się, a lotne piaski grożą urochomieniem i zasypianiem przyległych, uprawnych gruntów włościańskich i że wyrąbane parcele należy, jedne do 3-ch inne do 5-ciu lat zalesić. Podobne zezwolenie na dalszy wyrąb w tym lesie uzyskali także Pułowie a Zwierzchność gminna w Przerzymborze otrzymała zlecenie c. k. Starostwa w Pilźnie, by wykonanie warunków włożonych na Pułów dopilnowała i corocznie składała sprawozdanie o stanie lasu. W ciągu kilku lat rozpoczęli Pułowie w tym lesie gospodarkę dewastacyjną wprost rabunkowo, dlatego, że nie mając gotówki znaczniejszej na zapłacenie ceny kupna tego lasu, zamie-

rzają włożony przez się kapitał wycofać i las ten opuścić na rzecz wierzyteli. Dlatego nie tylko wyrąbali drzewostan na parcelach, gdzie im tego dozwolono, ale wyrębiają młodziki na innych przestrzeniach, gdzie im tego czynić nie wolno. Na wzgórzach wykopalniaki, wskutek czego lotne piaski urochomniają się, ziemia wyjąławiona stanie się bezużyteczną. Na innych dokonano korczunku i kulturę leśną zamieniono na rolną. Z wyjątkiem niezna- cznego obszaru niedostatecznie zalesio- nego, ogromne przestrzenie wyrębów pozostają bez kultury leśnej dotychczas.

Zwierzchność gminna w Przerzymborze corocznie w swych sprawozdaniach zwracała c. k. Starostwu w Pilźnie uwagę na dewastację lasu z tym skutkiem, że to wydelegowało na miejsce w listopadzie 1913 r. Komisję do zbadania, która na miejscu stwierdziła, że gospodarka w tym lesie jest wprost rabunkowa, że należy dalszy wyrąb wstrzymać i zamknąć wywóz drzewa, a z wiosną 1914 r. przystąpić do zalesienia pustych wyrębów. W pierwszej połowie lutego 1914 r. c. k. Starostwo w Pilźnie las ten przy pomocy c. k. żandarmerii zamknęło, niedługo jednak to trwało. Zakaz ten został w ostatnich dniach lutego uchylony i Pułowie dalej las ten dewastują.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zna fakta tu naprowadzone?

Czy zechce niezwłoczne zabronić Janowi i Wacławowi Pułom dalszego wyrębu i wywozu drzewa z lasu?

Czy uważa za rzecz uzasadnioną wyrąbane drzewo zająć na sprzedaż a uzyskaną gotówkę przeznaczyć na zalesienie wyrębów?

Czy zechce zmusić Pułów, by parcele leśne wykorzystywane i zamienione na kulturę rolną zalesili?

Interpelant:
Krężel.

Maciuszek, Wolanin, Tomaka, Bosak, Serczyk, Bardl, Okoń, Pilch, Łaskuda,

Siwula, Biały, Górkiewicz, Bojko, Kędzior, Witos.

L. s. 2608/1914.

Interpelacya

posła Łaskudy i tow. do c. k. Rządu w sprawie zasiłku wojskowego Maryi Nawara, Raba Niżna, pow. Limanowa.

W czasie zawieruchy bałkańskiej powołany został do wyjątkowej czynnej służby wojskowej Jakób Nawara z Raby Niżnej, wyrobnik i ojciec dwojga małoletnich dzieci.

Ponieważ tenże tylko pracą rąk swoich utrzymywał rodzinę, po jego odejściu pozostała ona bez żadnych środków do życia w najstraszliwszej nędzy.

Służba trwała przez całe trzy miesiące, w którym to czasie żona zmuszoną była zaciągać pożyczki u litoskich sąsiadów na wyżywienie swoich dzieci jakoteż i siebie.

Wniesione prośby i podania przez żonę powołanego Maryę Nawarową do władz o udzielenie zasiłku nie odniosły dotąd skutku, mimo iż to rodzina uboga, bez środków do życia, gdyż oprócz tego wskutek klęsk elementarnych zapanowała niebywała drożyzna i brak zarobku.

Wobec wyż podanych faktów zapytują podpisani, czy c. k. Rządowi znany jest podany wypadek?

Czy gotów jest polecić powołanym organom, ażeby nareszcie Maryi Nawarowej, wyrobnicy z Raby Niżnej, zasiłek wojskowy wypłaciły.

Interpelant:
Łaskuda

Maciuszek, Tomaka, Pilch, Długosz, Bardl, Okoń, Serczyk Górkiewicz, Żardecki, Witos, Bojko, Siwula, Krężel, Bosak.

L. s. 2609/1914.

Interpelacya

p. Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu z powodu odmówienia zasiłku za służbę

wojskową nadzwyczajną Franciszkowi Zygmunтови i Walentemu Zygmunтови z Lubatowej pow. Krosno.

Karol Zygmunt, syn Franciszka z Lubatowej, pow. Krosno, służył nadobowiązkowo przy wojsku przez 6 miesięcy, a to od 24. listopada 1912 do 16. maja 1913, pomimo że jest niezamożnym rolnikiem.

Tak samo nie wypłacono wynagrodzenia Walentemu Zygmunтови z Lubatowej za nadzwyczajną służbę wojskową syna Tadeusza przez czas 9-ciu miesięcy dlatego, że ma 13 morgów gruntu, ale lichego bo górzystego i 12 działwy do wychowania i wyżywienia.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy zechce ponownie się przekonać, iż wymienieni gospodarze posiadają wszystkie warunki przepisane ustawą, aby otrzymać wynagrodzenie za nadzwyczajną służbę wojskową.

Interpelant:
Stapiński.

Bosak, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Siwula, Bardl, Witos, Bojko, Nowakowski, Hołubowicz, Korol, Okoń, Makuch, Kałuściński, Terszakowiec.

L. s. 2610/1914.

Interpelacya

p. Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego o osuszenie gruntów w Krościenku wyżnem na tak zwanych „Flosach“.

We wrześniu 1913 r. zniszczyła do szcześnie powódź zbiory na 600 morgach gruntu w Krościenku wyżnem pow. Krosno. Mniejsze ale bardzo znaczne i prawie coroczne szkody ponoszą właściciele owych gruntów z powodu braku należytego odpływu dla nadmiaru wilgoci w owej kotlinie.

Zachodzi konieczna potrzeba zmeliorowania owych obszarów przez poczynienie stosownych przekopów.

Zapytujemy:

Czy Wysoki Wydział krajowy zechce w program najbliższych prac melioracyjnych wciągnąć i tę pracę i stosowne poczynić zarządzenia, aby ta praca była czem rychlej wykonaną.

Interpelant:
Stapiński.

Okoń, Kapuściński, Makuch, Terszakowicz, Bosak, Krężel, Serczyk, Łaskuda, Siwula, Bardl, Witos, Bojko, Nowakowski, Korol, Hołubowicz.

L. s. 2669/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Okonia i tow. do c. k. Rządu w sprawie dostarczenia lepszych wozów kolejowych i częstszych specjalnych pociągów ludziom emigrującym za granicę kraju za pracę.

Ludzie emigrujący z kraju naszego za pracę, jadą wozami kolejowymi często tak ohydnyimi, że to urąga wszelkim zasadom sprawiedliwości. A przecież ci ludzie jadący w świat szukać chleba, płacą też bilety jazdy i powinno się ich jako ludzi traktować a nie masowo jak zwierzęta wysyłać. Powinno być więcej pociągów dla robotników i wozów kolejowych znaczniejsza ilość.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy wiadomem mu jest to nieludzkie w zbitych masowo wozach kolejowych wysyłanie robotników sezonowych?

Co zamierza c. k. Rząd uczynić, ażeby się to więcej nie powtórzyło?

Interpelant:
Ks. Eugeniusz Okoń.

Łaskuda, Tomaka, Siwula, Witos, Zamorski, Krężel, Bandrowski, Żardecki, Bojko, Długosz, Lisiewicz, Maciuszek, Bosak, Srokowski.

L. s. 2670/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Okonia i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie pokrzywdzenia

urzędnika kolejowego p. Jana Tomaszewskiego w Skawinie pod Krakowem.

Urzędnik kolejowy p. Jan Tomaszewski w Skawinie pod Krakowem został ogromnie pokrzywdzonym przez swoje władze.

Ciężką pracę kolejową zdenerwowanego usunięto bez istotnych przyczyn ze służby ruchu po kilkudziesięcioletniej służbie kolejowej uczciwej i pracowitej i jako degradację i karę z powodu pewnego zdenerwowania, którego się nabawił przy niszczącej zdrowie służbie kolejowej — przydzielono go do służby telegrafu, co urzędnikowi staremu ujmę przynosi.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy wiadomem mu jest to postępowanie c. k. Dyrekcyi kolejowej w Krakowie z p. Janem Tomaszewskim, urzędnikiem ze Skawiny?

Co zamierza uczynić c. k. Rząd ażeby tę ogromną i straszną krzywdę wyrządzoną p. Janowi Tomaszewskiemu naprawiono jak w najkrótszym czasie?

Interpelant:
Ks. Eug. Okoń.

Długosz, Tomaka, Maciuszek, Bosak, Siwula, Łaskuda, Krężel, Witos, Bojko, Żardecki, Lisiewicz, Zamorski, Srokowski, Bandrowski.

L. s. 2671/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Siwuli i tow. do c. k. Rządu w sprawie szykan emigracyjnych.

Znana w naszym kraju nędza ogólna spowodowana klęskami gospodarczymi lat ostatnich, spowodowała tłumną emigrację naszej ludności. C. k. Władze powiatowe zamiast spieszyć z pomocą tym, którzy w ten sposób chcą się uchronić od głodu, utrudniają emigrantom uzyskanie dokumentów potrzebnych do wyjazdu za granicę jak paszportów, kart okrętowych i t. p.

Jeżeli ktoś bezinteresownie odważy się tym biedakom, bardzo często analfabetom, pospieszyć z pomocą, w tym wypadku naraża się na niesłychane szkany i włączenie po terminach.

Że tak jest, z bardzo licznych wypadków dowodzą tego następujące fakta:

Znany w powiecie ropczyckim włościanin Jan Babicz z Niedźwidzy, bezinteresownie napisał kilku emigrantom po karty okrętowe do Polskiego Towarzystwa emigracyjnego w Krakowie, którego jest członkiem i korespondentem. Za to c. k. Starostwo w Ropczycach włożyło go po terminach i naraża na stratę czasu i grosza.

Podobny los spotyka włościanina Antoniego Litaka z Glinika powiatu ropczyckiego, włościanina Jędrzeja Kusibaba z Bieżnic, powiat Ropczyce i innych w powiecie pilzneńskim i tarnobrzeskim, których c. k. Starostwa i c. k. Sądy ścigają, jak gdyby zbrodnie ciężkie popełnili.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zechce bezzwłocznie usunąć utrudnienia co do emigracyi za zarobkiem?

Czy zechce zaniechać szkanowania i narażania na straty osoby, które bezinteresownie zamawiać będą karty okrętowe i inne dokumenta podróżne a w szczególności członków Polskiego Towarzystwa emigracyjnego?

Interpelant:
Siwula.

Bardl, Bosak, Serczyk, Żardecki, Krężel, Witos, Stapiński, Maciuszek, Górkiewicz, Tomaka, Łaskuda, Długosz, Okoń, Bojko.

L. s. 2611/1914.

Nagły wniosek

pośła dra Petruszewicza i tow. w sprawie przyznania zapomogi dla pogorzelców gminy Łany sokołowskie, powiatu stryjskiego.

W grudniu 1913 r. spaliło się w Łanach sokołowskich stryjskiego powiatu trzech gospodarzy, spaliły się im nie tylko wszystkie budynki mieszkalne i gospodarskie, ale także wszystko zboże, pasza i cały inwentarz gospodarczy.

Ze względu na to podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy wyżej wymienionym pogorzelcom gminy Łany sokołowskie uchwalić odpowiednią zapomogę pieniężną.

Pod względem formalnym wnosimy o uchwalenie nagłości tego wniosku, a pod względem formalnym o odesłanie go do komisji zapomogowej.

Wnioskodawca:
Petruszewicz.

Kochanowski, J. Jaworski, Hołubowicz, Cegielski, Baczyński, Terszakowiec, Kapuściński, Kormosz, Łahodyński, Winniczuk, Staruch, Singalewicz, Makuch, Horbaczewski, Okuniewski, Dumka, Korol, Ławruk, Tryłowski, Rożankowski, Kiweluk.

L. s. 2674/1914.

Nagły wniosek

pośła Kapuścińskiego i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzelców gminy Turylcze, powiat Borszczów.

Wysoki Sejmie!

Na tydzień przed Bożem Narodzeniem w gminie Turylcze spaliło się 30 gospodarzy, zgorzało 70 budynków i prawie cały ich majątek, bo wtenczas była silna zawierucha i o jakiegokolwiek pomocy i ratunku nawet nie było mowy, gdyż ludzie zaledwie z życiem ujęć mogli.

Ponieważ pogorzelcy ci pozostali bez chleba i bez dachu nad głową w największej nędzy, przeto podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby udzielił pogorzelcom gminy Turylcze zapomogę z funduszu krajowego.

Wnioskodawca:
Kapuściński.

Terszakowiec, Makuch, Kochanowski, Łahodyński, Dumka, Bosak, Winniczuk, Korol, Perfecki, Nowakowski, Jaworski, Hołubowicz, Horbaczewski, Sandulak.

L. s. 2612/1914.

W n i o s e k

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. w sprawie założenia 4-kl. — 6-kl. szkoły ludowej w Busku z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

Miasto Busk, którego mieszkańcy są przeważnie ruskiej narodowości, niema ani jednej szkoły ludowej wyższego typu z ruskim językiem wykładowym. W roku 1911, 1912 i 1913/14 było dzieci w wieku szkolnym ruskich 742, polskich 1.513, żydowskich 985, a więc przypada przeciętnie na rok dzieci ruskich 247, polskich 504, żydowskich 328. Ludność polska posiada w Busku 6 kl. męską szkołę i 6 klasową szkołę żeńską z polskim językiem wykładowym. W obu tych szkołach jest takie przepełnienie, że w każdym roku musi się tworzyć po 2—3 oddziały, co z różnych przyczyn jest wielce niedogodne.

Rodzice dzieci ruskiej narodowości domagają się usilnie kreowania 4—6 kl. szkoły z ruskim językiem wykładowym i na dowód tego wnieśli dnia 23. października 1913 r. do c. k. Rady szkolnej krajowej przez c. k. Radę szkolną okręgową odpowiednio umotywowane petycje, a następnie wysłali deputację do c. k. Rady szkolnej krajowej celem poparcia tej sprawy.

Dzieci mieszczan ruskich z Buska nie mają możliwości korzystać z nauki

w mowie rodzinnej, przez co ograniczony jest dla nich zakres wykształcenia.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie założyła 4—6 klasową szkołę ludową z ruskim językiem wykładowym w Busku.

Wnioskodawca:
Singalewicz.

Petruszewicz, Okuniewski, Hołubowicz, Kapuściński, Korol, Kormosz, Kochanowski, Staruch, Horbaczewski, Terszakowiec, L. Lewicki, J. Jaworski, Metella, Cegielski, Dumka, Makuch, Łahodyński, Wanio, Kurowiec.

L. s. 2613/1914.

W n i o s e k

posła dra R. Perfeckiego i tow. w sprawie budowy gościńca krajowego z Krystynopola do Waręża w powiecie sokalskim.

Wysoki Sejmie!

Jedną z najważniejszych drogowych arteryi sokalskiego powiatu, która łączy dwa miasta tego powiatu Krystynopol i Waręż i około 15 gmin, jest droga Krystynopol-Waręż, która przecina gminy Krystynopol, Madziarki, Boratyn, Szmitków, Moszków, Sawczyn, Bojanice, Gatowice, Łubów, Horodnica warężka i Waręż.

Jak nadzwyczajnie ważną jest ta droga pod względem ekonomicznym i gospodarczym dla ludności powiatu sokalskiego, wskazuje na to ta okoliczność, że w obu tych miasteczkach odbywa się na rok do 12 jarmarków większych i że co tygodnia odbywają się tam targi, na które zjeżdża się ludność nawet z oddalonych wsi powiatu.

Tymczasem droga ta, mająca bądź co bądź ogólniejsze znaczenie, jest je-

szcze dotąd drogą powiatową, a nie krajową, jaką w rzeczywistości dawno być powinna zwłaszcza z powodu, że łączy dwa sądowe powiaty Sokal i Bełz.

Przytem jest stan tej drogi tak zły, że miejscami jest wprost nie do przebycia, a miejscami n. p. w okolicy Boratyna i dalej w kilkunastu miejscach są takie przerwy, że ludzie wprost topią swe bydło i ledwie kilka par koni jest w stanie wyciągnąć wozy z dołów, które się potworzyły.

Powiat jako obciążony wielkimi wydatkami na drogi nie jest w możności utrzymać drogi w należytem stanie, a ponieważ ta droga prócz prowincjonalnego ma ogólniejsze znaczenie, przeto powinien kraj postarać się o wybudowanie tam krajowego bitego gościńca kosztem kraju.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

budowę bitego krajowego gościńca z Krystynopola do Wareża miasta przez Madziarki, Boratyn, Szmitków, Moszków, Sawczyn, Bojanice, Gatowice, Łubów i Horodnica wareżka z fundusów krajowych.

Wnioskodawca:

Roman Perfecki.

Kochanowski, Jaworski, Rożankowski, Korol, Dumka, Horbaczewski, Załoziecki, Terszakowiec, Winniczuk, Ławruk, Makuch, Łahodyński, Hołubowicz, Kapuściński, Singalewicz.

L. s. 2614/1914.

W n i o s e k

posła Dra Tryłowskiego i tow. w sprawie drogi powiatowej z Jabłonowa przez Szeszory do Kosmacza.

Wysoki Sejmie!

Od kilku lat buduje się drogę powiatową z Jabłonowa przez Szeszory

do Kosmacza, lecz dotąd jej nie skończono.

Wprawdzie kraj przyczynia się do budowy tej drogi subwencją w wysokości 50%, jednak z powodu nadzwyczaj trudnych warunków budowy i wobec tego, że inżynier powiatowy przy ogromnym obszarze powiatu kołomyjsko-peczeniżyńskiego (w znaczeniu autonomicznem, bo pod względem politycznym są to dwa powiaty odrębne) nie może dać sobie rady, budowa tej drogi idzie nadzwyczaj powoli z wielką szkodą dla ludności Kosmacza, która już podczas nieznacznej niepogody musi, chcąc dostać się do sądu powiatowego w Jabłonowie, albo do Starostwa w Peczeniżynie, zakładać kilkanaście kilometrów drogi na Szeszory-Pistyń i Utoropy.

Dlatego stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Wydział krajowy, aby z uwagi na przeciążenie inżyniera powiatowego w Kołomyi, delegował do budowy drogi powiatowej Jabłonów przez Szeszory do Kosmacza swego własnego inżyniera.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby dopilnował w granicach instrukcyi pędzszego budowania tej drogi.

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby z fundusów zapomogowych przyznano większą kwotę na budowę tej drogi, aby w ten sposób i budowę jej przyspieszyć i ludności wsi sąsiednich, która rzeczywiście głód cierpi i nie może znaleźć odpowiedniego zarobku, dać sposobność do takiego zarobku.

Wnioskodawca:

Tryłowski.

Baczyński, Rożankowski, Kapuściński, Horbaczewski, Perfecki, Ławruk, Łahodyński, Makuch, Dumka, Sandulak, Singalewicz, Petruszewicz, Terszakowiec, Nowakowski.

L. s. 2615/1914.

W n i o s e k

posła Dra Trylowskiego i tow. w sprawie przejęcia drogi powiatowej Kuty-Uścieryki-Hryniawa na etat państwowy.

Wysoki Sejmie!

Powiat kosowski jest górzysty, w którym drogi wiodące nad górkami rwącymi potokami i rzekami są przez nie bez przerwy uszkodzane tak, że wymagają nieustannej naprawy. Najwięcej jednak jest zagrożona droga powiatowa wiodąca z Kut przez Uścieryki do Hryniawy, a to nie tylko przez powodzie naturalne, ale jeszcze przez to, że ks. Lubomirski Kazimierz, kryjący się za firmą „Galic. Spółki dla przemysłu drzewnego“ niebezpieczeństwo tych powodzi naturalnych przez setki tysięcy swych dzikim spławem pędzonych kłoców jeszcze powiększa, a to tem bardziej, że w czasie naturalnej powodzi urządza t. zw. „rajbowki“ t. j. otworzenie wszystkich kłauz wodnych naraz, aby te kłoce przez spust urządzony w Uścierykach przenieść i pędzić je tanim kosztem w dół choćby i do Czerniowiec.

Kłoce te robią jednak straszne szkody nie tylko w gruntach i płodach ziemnych Hucułów (za co ks. Lubomirski niżej Uścieryk zupełnie po myśli koncesyi nie odpowiada) ale niszczą one w niestłuchany sposób wspomnianą drogę powiatową z Kut do Hryniawy.

I tak w ubiegłym roku 1913 zniszczyły te kłoce Lubomirskiego między innymi wspomnianą drogę przy 34 km. w ten sposób, że zniszczyły brzeg wraz z drogą na przestrzeni 80 m. długości, 15 m. szerokości i 1·5–3 m. głębokości. Przez to cały szereg wsi został odcięty od Kut, a dalej od Kosowa i od reszty świata.

Wydział powiatowy w Kosowie piśmem z dnia 16. lipca 1913 L. 2306/13. przedstawił bardzo obszernie ten fakt

Wydziałowi krajowemu jak i inne praktyki ks. Lubomirskiego, doprowadzające do ruiny nadbrzeżne grunta, a wykazawszy, że wśród takich warunków i przy przykrych skąpych dochodach nie może tej drogi naprawiać i utrzymywać w dobrym stanie, prosił o wdrożenie potrzebnych kroków, by droga ta została przyjęta w administrację rządową, co jest tem bardziej możliwe, że styka się ona w Kutach z drogą rządową Kołomyja-Kosów-Kuty.

Dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby raczył czerpnie poczynić potrzebne starania, aby wspomniana droga została przyjęta w zarząd państwowy.

Wnioskodawca:
Trylowski.

Sandulak, Dumka, Ławruk, Łahodyński, Makuch, Kapuściński, Horbaczewski, Nowakowski, Singalewicz, Terszakowicz, Perfecki, Kochanowski, Winniczuk, L. Lewicki.

L. s. 2616/1914.

W n i o s e k

posła Dra B. Hołubowicza i tow. w sprawie urządzenia drogi dla mieszkańców gminy Wernik ad Czernichowce pow. zbarazkiego, z wezwaniem do c. k. Rządu o bezzwłoczne załatwienie tej sprawy.

Wysoki Sejmie!

Werniki, które liczą 100 numerów domów i są przysiółkiem gminy Czernichowce w pow. zbarazkim, nie mają żadnej drogi do swych gruntów i przez to oczywiście mieszkańcy Wernik ponoszą wielkie straty gospodarcze i narażają się na liczne procesy.

O tę drogę stara się gmina Werniki lat kilkanaście, niestety na próżno.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym przystąpił jak najrychlej do urządzenia odpowiedniego dojazdu dla gminy Werniki do jej gruntów.

Wnioskodawca:
Dr. Hołubowicz.

K. Lewicki, Baczyński, Staruch, Metella, Winniczuk, I. Lewicki, Perfecki, Dumka, Kormosz, Petruszewicz, Cegielski, Rożankowski, Korol, J. Jaworski, Makuch, Kapuściński.

L. s. 2617/1914.

W n i o s e k

posła Dra Tryłowskiego i tow. w sprawie ustanowienia lekarza okręgowego w Kosmaczu w powiecie peczeniżyńskim.

Wysoki Sejmie!

Wieś Kosmacz jest obok Żabiego drugą najśławniejszą wsią huculską i znana jest z pięknych i bardzo zdolnych ludzi, którzy ją zamieszkują.

Niestety, wielka ta wieś oddalona od Kosowa 34 km., a od Kołomyi 58 km. drogi (w linii powietrznej leży ona oczywiście znacznie bliżej tych miast), miała tylko tak długo lekarza ustanowionego na koszt krajowy, jak długo szalała w niej syfilityczna zaraza. Po przeważnem jej wyleczeniu posadę lekarza zwinęto.

Tymczasem ludność cierpi na tym braku lekarza w nadzwyczajny sposób (tem bardziej, że nauczyła się bardzo dobrze cenić pomoc lekarską) i setki ludzi, zwłaszcza kobiet przy ciężkich porodach, umiera tylko dlatego, że zaciągnięcie porady lekarskiej jest wprost wykluczone.

Dlatego stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby bezzwłocznie kreował i obsadził w Kosmaczu (powiat Peczeniżyn) posadę lekarza okręgowego na krajowym etacie.

Wnioskodawca:
Tryłowski.

Łahodyński, Makuch, Sandulak, Ławruk, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, Kochanowski, Nowakowski, Winniczuk, Terszakowiec, Petruszewicz, Singalewicz, Rożankowski.

L. s. 2618/1914.

W n i o s e k

posłów Ławruka, Dra Tryłowskiego i tow. w sprawie mostu na Czeremoszu w Uścierykach.

Wysoki Sejmie!

Mija już blisko rok, jak most w Uścierykach, pow. Kosów, na Czeremoszu w obrębie drogi Kutry-Hryniawa jest zerwany przez kloce ks. Lubomirskiego i przez to cały szereg wsi nad Białym Czeremoszem jest wprost odcięty od świata. Przeto nie tylko wykonywanie różnych urzędowych czynności przez organy rządowe w tych wsiach jest nadzwyczaj utrudnione, ale z drugiej strony ludność huculska nad Białym Czeremoszem niema możliwości, zwłaszcza przy wysokim stanie wody na Czeremoszu, sprowadzić sobie dostatecznej ilości pożywienia, przez co ceny tegoż idą w takich porach nadzwyczaj w górę, a biedna ludność narażona jest na śmierć głodową.

Dlatego stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przez odpowiednią zapomogę dla powiatowego funduszu drogowego i przez bezpośrednią ingerencyę spowodował bezzwłoczne odbudowanie zerwanego mostu na Czeremoszu.

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby pilnie strzegły dopełnienia

warunków koncesyi na wspomniany spław, udzielonej galicyjskiej Spółce dla przemysłu drzewnego i w razie niedopełniania tych warunków i gdyby spław groził zniszczeniem mostu i drogi Kutty-Uścierki-Hryniawa, obie te władze postawiły w ministerstwie rolnictwa wniosek na odebranie dotyczącej koncesyi.

Wnioskodawcy:
Ławruk, Trylowski.

Terszakowiec, J. Jaworski, Kapuściński, Kochanowski, Hołubowicz, Perfecki, Nowakowski, Łahodyński, Makuch, Sandulak, Dumka, Okuniewski, Winniczuk.

L. s. 2619/1914.

W n i o s e k

posła Dra Hołubowicza i tow. w sprawie założenia zawodowej szkoły kamieniarskiej z ruskim językiem wykładowym w powiecie tarnopolskim.

Wysoki Sejmie!

Jak wiadomo w tarnopolskim i sąsiednim trembowelskim powiecie istnieją liczne kamieniołomy, w których wielka ilość miejscowych robotników znajduje zajęcie. Ponadto kamień, który znajduje się w tarnopolskim powiecie w gminach Kutkowce, Zastijka, Toustołucz i innych, jak również kamień trembowelski nadaje się do najwyszukańszych robót kamieniarskich.

Niestety brak na miejscu fachowo wykształconych robotników, tak że wszystkie droższe i lepsze roboty wykonują zamiejscowi, często zagraniczni robotnicy.

Potrzeba szkoły, w jakiej kształciliby robotników w przemyśle kamieniarskim, jest bardzo piękna, zaś ze względu na to, że powiat tarnopolski liczy około 70% ruskiej ludności, a miejscowości, gdzie znajdują się kamieniołomy, posiadają ludność wyłącznie ruską, należy zaprowadzić w tej szkole język ruski jako wykładowy.

Wobec tego stawiają podpisani wniosek;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do założenia fachowej szkoły przemysłu kamieniarskiego w tarnopolskim albo trembowelskim powiecie i to z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
Hołubowicz.

K. Lewicki, Petruszewicz, Horbaczewski, Kochanowski, Singalewicz, Cegielski, Ławruk, Dumka, Kiweluk, Kapuściński, Korol, Okuniewski, Baczyński, L. Lewicki, Winniczuk, Makuch.

L. s. 2641/1914.

We Lwowie, dnia 2. marca 1914.

W n i o s e k

posła J. Jaworskiego i tow. w sprawie regulacji rzeki Jabłonki w powiecie starosamborskim.

Wysoki Sejmie!

Rzeka Jabłonka, dopływ Dniestru górnego w pow. starosamborskim jest jedną z najszkodliwszych rzek górskich. Mając wielki spad i przepływając przez grunta o nawierzchni lekkiej piaskowej lub szutrowatej, rokrocznie zabiera dziesiątki morgów co najlepszej ziemi.

Wzdłuż rzeki ciągną się dwie wsie Bilicz i Strzelbice. W ostatnich latach woda tak już pozabierała nadbrzeżne pola i ogrody, że podeszła tuż pod same chaty włościańskie i dziś większe części jednej i drugiej wsi są poważnie zagrożone.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby jak najprędzej przystąpił do regulacji rzeki Jabłonki.

Wnioskodawca:
J. Jaworski.

Kochanowski, Okuniewski, Horbaczewski, Korol, Hołubowicz, Kiweluk, Staruch, Perfecki, Rożankowski, Winniczuk, Dumka, Metella, Kurowiec, Kormosz.

L. s. 2642/1914.

W n i o s e k

posła L. Lewickiego i tow. w sprawie utworzenia w Dolinie 4-kl. żeńskiej szkoły z ruskim językiem wykładowym.

Wysoki Sejmie!

W Dolinie na 12 tysięcy mieszkańców jest 7.000 ukraińców a mimo to nie posiadają ukraińcy ani jednej szkoły ludowej ruskiej.

Stawiamy wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową do utworzenia 4- względnie 6-kl. szkoły ludowej żeńskiej z ukraińskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca:
L. Lewicki.

K. Lewicki, J. Jaworski, Horbaczewski, Kapuściński, Dumka, Wanio, Terszakowicz, Singalewicz, Perfecki, Kochanowski, Ławruk, Hołubowicz, Kormosz, Metella.

L. s. 2672/1914.

W n i o s e k

posłów Dra Trylowskiego, Ławruka i tow. w sprawie drogi powiatowej prowadzącej przez wsie Korszów, Michałków do Tłumacza.

Wysoki Sejmie!

Przed kilku laty wymierzono drogę, prowadzącą z Tłumacza przez wsie Michałków i Korszów do Kołomyi. Rada powiatowa w Tłumaczu już swoją część drogi wybudowała, lecz budowa części przypadającej na Radę powiatową w Kołomyi ugrzęzła, gdyż Wydział

krajowy stwierdziwszy, że Wydział powiatowy buduje swoją część pod względem technicznym wadliwie, wstrzymał dalszą budowę aż do wykonania i zatwierdzenia planów.

Tak więc sprawa opóźniła się, przez co szczególnie cierpią wsie Korszów i Michałków, całkowicie odcięte od obu handlowych miast Kołomyi i Tłumacza.

Miedzy innymi ludzie, których grunta trasa tej drogi przecina, pozostają w niepewności, czy droga ta będzie budowaną, czy nie i przez to wstrzymują się z budowaniami chałup przy tej trasie.

W Korszowie stoi czteroklasowa szkoła ludowa, ponieważ jednak wielu mieszkańcom za daleko posyłać do niej swe dzieci, gmina przy wspomnianej drodze utworzyła drugą szkołę, pod którą kupiła jeden morg pola i rozpoczyna budowę drogi. Ta szkoła przeznaczona jest głównie dla części wsi zwanej „Caryna“. I już pięć lat chodzą włościańskie dzieci do wynajętego budynku szkolnego w „Carynie“ i topią się w błotach razem z nauczycielką, która daleko z drugiej części wsi do tej szkoły dochodzić musi.

W Korszowie i Michałkowie panuje skrajna nędza, a ludzie nie mają gdzie zarobić. Wprawdzie mogliby jednym koniem zarabiać po 2 korony dziennie przy dostawianiu materiału z lasów w Michałkowie do stacyi kolejowej w Korszowie, — cóż — kiedy przez brak takiej drogi jest to niemożliwe!

Ludność więc zmuszona jest wyprzedawać za bezcen bydło handlarzom, aby kupić chleba.

Dlatego podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby użył przysługującego mu wpływu, iżby droga powiatowa prowadząca przez Korszów i Michałków do Tłumacza jak najrychlej została wykonana.

Wzywa się c. k. Rząd, aby z funduszów zapomogowych przeznaczył odpowiednią sumę na budowę wspomnianej drogi tak, iżby sąsiednia ludność mogła już teraz na przednówku otrzymać odpowiedni zarobek.

Wnioskodawca:
Trylowski.

Ławruk, Łahodyński, Makuch, Dumka, Sandulak, Kochanowski, Nowakowski, Horbaczewski, Rożankowski, Perfecki, Kapuściński, Terszakowiec, Winniczuk.

L. s. 2675/914.

W n i o s e k

pośla Singalewicza i tow. w sprawie założenia Urzędu pocztowego w gminie Wołków powiatu przemysłańskiego.

Wysoki Sejmie!

Od roku 1907 stara się gmina Wołków, powiat Przemysłański, o kreowanie c. k. Urzędu pocztowego w Wołkowie, który obejmowałby gminy: Wołków, Ładańce, Brykuń, Biłkę, Kosteniów i Meryszczów.

Wszystkie te gminy oświadczyły się zgodnie za kreowaniem w Wołkowie Urzędu pocztowego, ponieważ dla nich okazuje się to konieczną potrzebą. Oddalenie tych miejscowości od teraźniejszego Urzędu pocztowego w Przemysłańskich jest bezwarunkowo za wielkie. W gminach tych wzrósł znacznie od czasu otwarcia kolei „Lwów-Podhajce“ oraz stacyi kolejowej Wołków, ruch ekonomiczny, a żywszy ruch emigracyjny w tej okolicy powiększył ilość korespondencji i przesyłek pocztowych. Nadto w Wołkowie ma swoją siedzibę Spółka oszczędności i pożyczek, a także Zarząd filii Silskiego Hospodara na powiat Przemysłański. C. k. Urząd pocztowy w Przemysłańskich obsługujący cały szereg okolicznych gmin jest niezwykle przeciążony, a wskutek wielkiej liczby interesentów powstaje dla publiczności wielka niewygodą, ponieważ bardzo czę-

sto trzeba całemi godzinami w małym i nieodpowiednim budynku wyczekiwać na turę, ażeby załatwić interes pocztowy.

Ze względu na powyższe okoliczności stawiają podpisani następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do kreowania c. k. Urzędu pocztowego w Wołkowie powiatu przemysłańskiego.

Wnioskodawca:
Singalewicz.

Hołubowicz, Cegielski, Horbaczewski, Okuniewski, Kormosz, Terszakowiec, Winniczuk, Trylowski, Baczyński, Kurowiec, Kochanowski, Makuch, Metella, J. Jaworski, Kapuściński, Kość' Lewicki, Łahodyński, Wanio, Staruch.

L. s. 2620/914.

I n t e r p e l a c y a

pośla Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie potrzeby budowy szkół w Ubiniu, Chreniowie, Dziadyłowie, Jasienicy ruskiej i polskiej, Lanerówce, Lisku, Milatynie starym, Nowosiółkach i Pobużanach pow. Kamioneckiego.

Jednym z najwięcej zaniedbanych powiatów pod względem szkolnym jest powiat Kamionka Strumiłowa, w którym pomieszczenie szkół w wielu wsiach jest całkiem nieodpowiednie, a w niektórych znów budynki szkolne znajdują się w tak lichym stanie, że na tem cierpi interes szkoły i zdrowie uczęszczającej do szkoły młodzieży. Do tych ostatnich miejscowości należą: Ubinie, Chrenów, Dziadyłów, Jasienica ruska i polska, Lanerówka, Lisko, Milatyn stary, Nowosiółki, Pobużany.

C. k. Rada szkolna okręgowa w Kamionce Strumiłowej nie objawia odpowiedniego zainteresowania się tą sprawą, więc zachodzi konieczna potrzeba, ażeby na brak odpowiednich budynków we wspomnianych gminach w interesie

oświaty zwrócił c. k. Rząd pilniejszą uwagę.

Dlatego podpisani zapytują :

Czy raczy c. k. Rząd nakłonić c. k. Radę szkolną krajową, aby w program budowy nowych szkół po myśli uchwalonej przez Wysoki Sejm z dnia 25. lutego rezolucyi wstawiła budowę szkół w powiecie Kamioneckim, a w szczególności w wyliczonych na wstępie gminach.

Interpelant:
Singalewicz.

Petruszewicz, Okuniewski, Hołubowicz, Kapuściński, Korol, Kormosz, Kochanowski, Staruch, Horbaczewski, Terszakowiec, L. Lewicki, Jaworski, Metella, Cegielski, Dumka, Makuch, Łahodyński, Kurowiec.

L. s. 2621/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do c. k. Namieslnika, jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie krzywdzącego postępowania władz szkolnych co do nauczyciela ludowego w Uściu nad Prutem, pow. Śniatyn.

W Uściu nad Prutem uczy Teodor Merwczyk i jego żona, którzy mają jedno dziecko i zajmują posady tymczasowe:

Teodor Merwczyk zdał egzamin dojrzałości w 1903 r., kwalifikację 1905 r., uczy przeszło 10 lat.

Wniósł on przeszło 40 podań o posadę w Liszczańcach pow. Buczac. Podania te dotychczas nie zostały załatwione. Jego koledzy Polacy, już dawno są stałymi nauczycielami, kierownikami, a nawet inspektorami.

Merwczyk nie może doczekać się nawet stabilizacyi mimo tego, iż Władze szkolne prócz zarzutu, że jest Rusinem, niczego mu zarzucić nie mogą.

Takie postępowanie może doprowadzić do rozpacz y i jest krzywdzące

dla jednostki, która pracuje dla narodu, jest ono niezgodne z kardynalnemi zasadami praw.

Przeto zapytujemy Jego Ekszellen-cyę Pana Namieslnika jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej:

1) Czem usprawiedliwi dotychczas-sowe pominięcie Teodora Merwczyka w stabilizacyi na posadę nauczyciela?

2) Czy myśli polecić, ażeby wniesione przez Merwczyka podania zostały merytorycznie i przychylnie załatwione?

Interpelant:
Makuch.

Kiweluk, Kapuściński, Terszakowiec, Perfecki, Dumka, Tryłowski, Sandulak, Ławruk, Hołubowicz, Staruch, Horbaczewski, Załoziecki, Łahodyński, Baczynski.

L. s. 2622/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie budowy szkoły w Łahodowie i w sprawie ustalenia ryczałtu stałego dla szkół w Łahodowie pow. przemysłańskiego.

Załączając dwa zażalenia Urzędu gminnego i Rady szkolnej miejscowej w Łahodowie, zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd zechce zbadać poruszone sprawy i uczynić zadość żądanom gminy Łahodów.

Interpelant:
Makuch.

Załoziecki, Tryłowski, Hołubowicz, Sandulak, Dumka, Ławruk, Perfecki, Horbaczewski, J. Jaworski, Kapuściński, Łahodyński, Terszakowiec, Staruch.

Alegat do L. s. 2622/914.

I.

B u d o w a s z k o ł y.

Gmina Łahodów stara się o budowę i organizację ruskiej szkoły już 14-ty rok.

W r. 1900 kupiła gmina i zaintabulowała na rzecz szkoły plac pod budowę, którą uznał c. k. fizyk powiatowy i c. k. inspektor szkolny okręgowy za bardzo dobrą.

Wysyłanym deputacyom obiecała c. k. Rada szkolna krajowa zapomogę i na tej podstawie gmina wypaliła w r. 1901—1903, 90.000 cegieł, przygotowała kamień i cały materiał zwiozła na plac budowlany.

Kiedy budowa miała się rozpocząć, nowy właściciel obszaru dworskiego, Dr. Stanisław Hofmokl zażądał, aby szkoła postawioną została na kawałku dworskiego nieużytku w zachodniej części wsi i aby gmina zapłaciła za niego 1.200 K, to znaczy tyle, ile wynosiła prestacya obszaru na budowę szkoły. Gmina na to nie zgodziła się i zażądała, ażeby szkoła stanęła w środku wsi, aby przy szkole był prowadzony ogród i sad dla nauki dzieci. Na to oznajmił Dr. Hofmokl, że do budowy szkoły nie dopuści, jak długo on będzie właścicielem w Łahodowie. C. k. Rada szkolna krajowa zapomogę cofnęła, a licznym deputacyom odpowiadała, ażeby gmina porozumiała się z obszarem dworskim. Kiedy cegła leżała kilka lat na deszczu i mrozie i zepsuła się, wtedy c. k. Rada szkolna okręgowa dnia 10/II. 1910 l. 392, uchwaliła, że strony konkurujące mają złożyć na budowę szkoły po 120% bezpośrednich podatków i że szkoła ma stanąć na parcelach l. 51 i 52 zaintabulowanych przez gminę na rzecz szkoły.

Przeciw tej uchwale wniósł Dr. Hofmokl odwołanie do c. k. Rady szkolnej krajowej, a Rada szkolna okręgowa celem zbadania gruntów wysłała ponownie sanitarno-techniczną komisję, złożoną z fizyka powiatowego i inżyniera powiatowego, którzy uznali, że grunt Dra Stanisława Hofmokla, jest stale podmokły, bo podczas badania w suchej porze dnia 10/V 1911 okazała się w różnych punktach tego placu woda gruntowa w głębokości 1—2 metrów. Prócz tego jest ten grunt niżej położony

od obok płynącego potoku oraz mały i od południowej strony zasłonięty wysokimi kamiennymi obmurowaniami. Grunt zaintabulowany na rzecz szkoły, uznała komisya za suchy, słoneczny, obszerny, położony w środku wsi wśród sadów.

Pomimo takiej uchwały komisyi, c. k. Rada szkolna krajowa odwołania Dra Hofmokla dotychczas nie załatwiła i budowy szkoły nie rozpoczęła, pomimo otrzymanej w tym czasie 10 milionowej pożyczki. Dopiero na urgensy czterech deputacyi wysłanych w roku szkolnym 1912/13 uchwaliła Rada szkolna krajowa dnia 3/III 1913 l. 1192/II, że grunt Dra Hofmokla jest stale podmokły i że szkoła ma być postawioną na gruncie kupionym przez gminę. Odwołanie Dra Hofmokla leżało w c. k. Radzie szkolnej krajowej przez pełne trzy lata.

Przez ten czas w budynku szkolnym zgniły belki, krokwie, strzecha, woda deszczowa dostała się do niego i zalała podłogę w klasie i pomieszkaniu. Nauczyciele spali w czasie deszczu pod parasolami, a rozmokła glina padała dzieciom na głowy. Kierownik szkoły wyprowadził się dnia 1/IX 1912, a nauka odbywała się do połowy czerwca 1913 r. W tym czasie spadła większa część gliny ze sufitu i nauka ustała. C. k. Rada szkolna krajowa wiedziała o tem wszystkim z licznych prośb i uchwał Rady gminnej, jednak deputacyi, która zjawiła się u Wiceprezydenta Dembowskiego dnia 14/V 1913, odpowiedziała c. k. Rada szkolna krajowa pismem z dnia 16/V 1913 l. 3647/II, że sprawy budowy szkoły nie może wziąć nawet pod rozwagę, ponieważ Dr. Hofmokl wniósł odwołanie do c. k. Ministerstwa oświaty, które załatwiło je już dnia 2/VIII 1913 l. 24.356.

Ponieważ na przeszkodzie do budowy szkoły nic nie stało, przeto Rada gminna uchwałą z dnia 15/XI 1913 l. pr. poz. 15 prosiła o rozpisanie rozprawy na budowę szkoły o pięciu klasach dlatego, że do ruskiej szkoły chodzi 317 dzieci,

a obowiązanych do nauki jest około 400. Dalej prosiła Rada gminna o budowę szóstej mniejszej klasy na pomieszczenie dopełniającego kursu rolniczego i osobnej kuchni ze spiżarką w suterrenach na naukę kucharstwa dla dziewcząt. C. k. Rada szkolna okręgowa rozpisała wprawdzie rozprawę na budowę na dzień 24/I 1914, jednak, gdy Dr. Hofmokl na rozprawie nie jawił się, odłożyła ją na nieograniczony czas. W sprawie wyrażonych żądań mieszkańców gminy, referent c. k. Rady szkolnej okręgowej oznajmił stanowczo, że nie może ich uwzględnić z tego powodu, iż c. k. Rada szkolna krajowa poleciła przeprowadzić rozprawę na budowę tylko czterech klasach.

Gmina poniósłszy wielkie ciężary na kupno gruntu pod budowę, na kupno gruntu dla użytku nauczyciela, na kupno gruntu pod budowę szkoły, dla przesiółka Sieworogi, na wypalenie 90.000 cegieł, na kamień, na złożenie 120% datków, zubożała i nie może niczem przyczynić się do budowy.

Ze względu na to, że we wsi nastał głód, przeto podpisani proszą JWPana pośła, aby raczył łaskawie przedstawić tę sprawę odpowiednim czynnikom, ażeby budowa szkoły rozpoczęła się jak najszybciej z uwzględnieniem gorących żądań gminy, która to budowa da także zarobek dla głodującej ludności.

W Łahodowie, dnia 20/II 1914.

Michał Cymbała Jakim Polczyński
przewodniczący nacz. gminy.
Rady szkoln. miejscowej.

Alegat do L. s. 2622 14.

II.

Sprawa ustanowienia stałego ryczałtu dla szkół w Łahodowie.

Wszystkie orne pola i cała wieś Łahodów, położona jest w kotlinie otoczonej z trzech stron wzgórzami. Wody spływające ze wzgórza, stały przez całe

lato na polach, wskutek czego zboże i kartofle wymokły. Straszna elementarna katastrofa odbiła się boleśnie na Zwierchności gminnej, która nie otrzymawszy nawet połowy gminnych dodatków za r. 1912 i 1913, nie ma czem pokrywać bieżących wydatków, wskutek czego drogi są nienaprawione, nawet służba gminna nie otrzymała za przeszły rok płacy.

Dlatego, że wydatki na utrzymanie trzech zorganizowanych szkół w Łahodowie, z których żadna nie ma własnego budynku, wynoszą 2.225 K i od kilku lat rujnują ubogich i małorolnych mieszkańców gminy, przeto Rada gminna uchwałą z dnia 1/XI 1906 l. prot. poz. 14 prosiła c. k. Radę szkolną okręgową o ustanowienie stałego ryczałtu, który już dawniej obiecała uchwałą z dnia 27/XII 1906 l. 4.320.

Stale wydatki na zewnętrzne i wewnętrzne utrzymanie wszystkich trzech szkół, na opał, obsługę, światło i podróże katechetów wynoszą podług preliminarza Rady szkolnej miejscowej i przeprowadzonej rozprawy w c. k. Radzie szkolnej okręgowej 1.515 K, a dopełniające na wynajęcie pięciu klas i pomieszkanie dla kierownika wynoszą 710 K, czyli razem 2.225 K. Ponieważ państwowe podatki gminy i obszaru wynoszą 5.266 K 45 hal, przeto strony konkurujące zobowiązane są na podstawie art. 7. ustawy szkolnej z 24/IV 1894 Dz. u. kr. l. 49 pokrywać tylko 10% bezpośrednich podatków na stałe wydatki, to jest 526 K 64 hal., a całą nadwyżkę przechodzącą 10%, to jest 988 K 36 hal. ma pokryć fundusz szkolny krajowy. Pomimo wyraźnych postanowień tego artykułu c. k. Rada szkolna okręgowa zwleka już siódmy rok z ustanowieniem stałego ryczałtu, powołując się na instrukcję c. k. Rady szkolnej krajowej z 14/VII 1894 i z 20/VIII 1907, która w § 10. orzeka, że ustanowienie stałego ryczałtu i pokrycie nadwyżki z funduszu szkolnego krajowego może odnosić się tylko do klas pomieszczonych w budynku szkolnym. Taka

interpretacja art. 7. ustawy z 24/IV 1891 jest prawie oburzającą, bo gmina stale czyniła wszystko, co możliwe, aby zbudować szkołę, wysłała w tej sprawie więcej jak 30 deputacyi, a c. k. Rada szkolna krajowa stanęła po stronie obszaru dworskiego i przetrzymywała u siebie po kilka lat rekursy. Prócz tego ta gmina, która nie ma własnego budynku, zasługuje na to, aby nadwyżkę przechodzącą ponad 10% pokrywał fundusz szkolny krajowy z tego powodu, iż gmina musi ponosić dopełniające wydatki na wynajęcie klas i pomieszkania dla nauczycieli, do których fundusz krajowy nie dodaje nic, a które to wydatki odpadają wszędzie tam, gdzie jest budynek szkolny. Zresztą interpretacja jest niewłaściwa i wymierzona przeciwko ruskim gminom, bo art. 7. nie dzieli szkół na takie, gdzie jest budynek, a gdzie nie ma budynku, ale mówi: „gdzie jest szkoła, tam są i stałe wydatki, a strony obowiązane są je pokrywać do wysokości 10% podatków bezpośrednich, a nadwyżkę na pokrywać fundusz szkolny krajowy”.

Dlatego, że podług zasięgniętej informacyi c. k. Rada szkolna krajowa ma zamiar odrzucić prośbę gminy o ustanowienie stałego ryczałtu dla szkół w Łahodowie, a gmina tak wielkiego ciężaru ponieść nie może ze względu na na ogólną ruinę materialną spowodowaną przez tę samą c. k. Radę szkolną krajową, przeto podpisani proszą o postawienie w tej sprawie interpelacyi w Wysokim Sejmie.

M. Cymbała w. r. Jakim Polczyński
przewodniczący naczelnik gminy.
Rady szkolnej miej.

L. s. 2623/914.

I n t e r p e l a c y a

posła J. Kochanowskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów do Rady gminnej w Jaworowie.

W Radzie gminnej jaworowskiej istnieje od r. 1908 stan całkiem niezgo-

dny z przepisami ustawy gminnej z tego powodu, iż mimo przeprowadzonych w roku 1909 wyborów, funkcjonuje do dzisiejszego dnia całkiem bezprawnie stara Rada gminna z powodu tego, że Władze polityczne dotychczas nie raczyły załatwić protestu wniesionego przeciwko ponownym wyborom, które przeprowadzono w r. 1911.

Ponieważ wybory do tej Rady gminnej wypadły w r. 1911 na korzyść ukraińskiej ludności, nie podobało się to panującej dotąd w tej Radzie klice, która wniosła protest z powodu wyborów z trzeciego koła, a który to protest dotąd przez c. k. Namiestnictwo nie jest załatwiony i wskutek czego dotąd urzęduje w Jaworowie stara Rada gminna, z której jedni radni poumierali, a drudzy z Jaworowa powyjeżdżali, tak, że dzisiaj trudno jest już dowiedzieć się, kto jest wybrany radnym, a kto zastępcą i w jaki sposób zbiera się komplet Rady, mogący istotnie należycie o sprawach i majątku gminnym radzić.

Ten nieprawny stan rzeczy naraża gminę na wielkie straty, bo dotychczas majątkiem gminnym zawiadują jednostki faktycznie całkiem dowolnie, mając na oku nie interes gminy, ale interes własny, interes klasowy, dysponują pieniędzmi gminnymi jednostronnie na korzyść tylko jednej narodowości, a ze szkodą i krzywdą dla drugiej. I tak nieprawnie funkcjonująca Rada gminna wstawiła bezprawnie do budżetu aż po 1.800 K rocznie na gimnazjum z polskim językiem wykładowym, a nie dała ani halerza na takie samo gimnazjum z ruskim językiem wykładowym, które jedynie w powiecie czysto ruskim, jakim jest powiat jaworowski, — ma rację bytu i rozwoju, bo cyfry młodzieży szkolnej świadczą o tem, że mowy o tem być nie może, aby w Jaworowie mogło utrzymać się gimnazjum polskie. Ruskie gimnazjum o 7 klasach gimnazjalnych liczy 405 uczniów, a polskie gimnazjum o 6 klasach liczy tylko 190 uczniów.

Postępowanie takie bezprawnie funkcjonującej Rady gminnej przyczynia się tylko do całkiem niepotrzebnego drażnienia narodowości ruskiej, wywołania nieporozumień, które całkiem nie mogą i nie powinny leżeć w interesie c. k. Władz, które są obowiązane pilnować porządku w gminie i stać na straży praw narodowości.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Jak usprawiedliwi c. k. Rząd fakt, iż protest wniesiony przeciwko wyborom do Rady gminnej w Jaworowie dotychczas nie jest załatwiony od r. 1911?

2) Co myśli c. k. Rząd uczynić, aby usunąć bezprawne i szkodliwe urzędowanie starej Rady gminnej i zaprowadzić w tej gminie jak najszybciej stan prawny, zgodny z postanowieniami ustawy gminnej?

Interpelant:
Kochanowski.

Makuch, Singalewicz, Staruch, Baczyński, Terszakowiec, Kiweluk, Metella, Załoziecki, Hołubowicz, L. Lewicki, Petruszewicz, Ławruk, Dumka, Trylowski, Korol.

L. s. 2624/914

I n t e r p e l a c y a

posła L. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu i Wydziału krajowego w sprawie niesprawiedliwego zasądzenia naczelnika gminy w Łahodowie i bezprawnego dysponowania gminnymi pieniędzmi przez Wydział Rady powiatowej w Przemyślanach i nieodpowiedniego zachowania się c. k. Starostwa w Przemyślanach wobec gminy Łahodów.

1. Od dłuższego szeregu lat stara się gmina Łahodów pow. Przemyślański o budowę szkoły z ruskim językiem wykładowym, ale tym staraniom miejscowy właściciel dóbr i c. k. Rada szkolna okręgowa stawiają wszelkie przeszkody i trudności.

Ponieważ gmina obstaje przy swoich słusznych żądaniach, przeto odnosi się do niej tak c. k. Starostwo w Przemyślanach, jak c. k. Rada powiatowa w Przemyślanach nieprzychylnie i daje odczuć swoją niełaskę sposobem terroru. Dnia 1/XI. 1913 wybili nieznani sprawcy w nocy szyby w domu Szymona Kramarza i Piotra Matwijewa. Obaj poszkodowani zrobili doniesienie do Starostwa, które uchwałą z 8/XI. 1913 l. 42313 zarzuciło naczelnikowi gminy, że on zaniedbuje nocną wartę i poleciło przeprowadzić ocenienie szkody i spisać protokół, co 17/XI. 1913 istotnie stało się. Tegoż samego dnia naczelnik z Łahodowa przedłożył c. k. Starostwu dotyczący protokół. Tymczasem c. k. Starostwo odstąpiło sprawę Wydziałowi powiatowemu w Przemyślanach, który uchwałą z 22/XI. 1913 r. l. 2883 nałożył na naczelnika gminy 40 kor. grzywny za rzekome zaniedbanie nocnej warty. Istotnie faktem jest, że krytycznego dnia 1/XI. 1913 kontrolował naczelnik gminy razem z żandarmem nocną wartę, stwierdził obecność Michała Profety, a nie zastawszy drugiego wyznaczonego wartownika Jankla Banka, razem z żandarmem nakazał mu udać się na wartę około 10-tej godziny w nocy i nałożył na niego karę w kwocie 1 kor. Tak spełnił naczelnik gminy nienagannie swój obowiązek, więc kara nałożona przez Wydział powiatowy jest całkiem niesłuszna, tem więcej, iż sami poszkodowani podali, że wybito im szyby około 12 godziny w nocy. Niezrozumiałą jest rzeczą, dlaczego c. k. Starostwo odstąpiło Wydziałowi powiatowemu ukaranie naczelnika gminy.

2. Na wschodnim końcu Łahodowa, gdzie jest wiele źródeł i gdzie wypływa główny potok, mieszka blisko siebie 7 gospodarzy, a to Jaśko Korczyński, Piotr Śnieżyk i 5-ciu innych, którzy na swoich gruntach mieli prywatną studnię z dobrą wodą. Kiedy cembrzyny w tej studni zgniły, wspólnicy zamiast studnię naprawić, zasypali

ją, a wodę sprowadzili sobie drenami z pobliskiego pola, które należało wtedy do Anny Gawęł. Gdy i dreny zaczęły psuć się, wtenczas wspólnicy udali się o protekcję do c. k. fizyka powiatowego, na którego sprawozdanie Rada powiatowa całkiem bezprawnie nałożyła bez zgody Rady gminnej na rok 1912 na budowę wodociągu dla 7 wspomnianych gospodarzy kwotę 250 koron. Tym postępkim Rady powiatowej uważa się gmina bardzo dotkniętą, bo wspomniani wspólnicy mają w pobliżu gminną studnię. Prócz tego mają na swoich gruntach w głębokości 1—2 m. wodę, a pod bokiem 3 inne studnie i potok. Natomiast zachodnia część gminy nie ma całkiem wody, ani potoku, a 64 gospodarzy musi nosić sobie wodę przez bardzo złe drogi z odległości około 1 kilometra.

Takie zachowanie się c. k. Rady powiatowej i dysponowanie gminnym budżetem jest przeciwne interesom gminy i nieprawne, gdyż Rada gminna uznała tylko potrzebę pobudowania studni na zachodnim końcu wsi.

Wobec przedstawionych faktów podpisani zapytują:

1. Czy c. k. Rząd raczy zwrócić uwagę c. k. Starostwa w Przemyślanach, ażeby zaprzestano szykanować gminę Łahodów i jej Zwierzchność w sposób przedstawiony w 1. ustępie tej interpelacji?

2. Czem usprawiedliwi Wydział krajowy nieprawne i krzywdzące zachowanie się c. k. Rady powiatowej w Przemyślanach w sprawach przedstawionych w ustępie 1. i 2. tej interpelacji i co myśli Wydział krajowy uczynić, aby na przyszłość nie powtarzały się podobne akty samowoli?

Interpelant:
L. Lewicki.

J. Jaworski, Metella, Korol, Dumka, Łahodyński, Petruszewicz, Baczyński, Okuniewski, Makuch, Staruch, Kopuściński, Terszakowicz, Hołubowicz, Kochanow-

ski, Wanio, Załoziecki, Horbaczewski, Winniczuk, Cegielski.

L. s. 2625/1914.

Interpelacya

posła W. Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieprawnego ułożenia listy wyborczej dla wyboru nowej reprezentacji gminnej w Dunajowie pow. Przemyślany i nieprawnego traktowania wniesionych reklamacyi.

W celu przeprowadzenia wyborów Rady gminnej w miasteczku Dunajów została ułożona lista uprawnionych do głosowania. Ta lista nie odpowiada jednak istotnemu stanowi rzeczy i nie obejmuje uprawnionych istotnie do głosowania, ale jest nieprawnie spreparowana tak, że na podstawie jej przeprowadzone wybory nie będą wyrazem woli wyborców, ale sfałszowaniem tej woli. Mianowicie pomieszczono na tej liście cały szereg osób, o których ogólnie wiadomo, że od dłuższego szeregu lat zmarli. Wystarczy wspomnieć, że na liście znajduje się jako uprawniony do głosowania ś. p. Marcin Żerucha, Augustyn Białomazur, Jakób Rak, którzy zmarli przed 18 laty, ś. p. Marya Chałypińska, która zmarła przed 20 laty, ś. p. Stach Jedynak zmarł przed 10 laty, ś. p. Ignacy Panońko zmarł przed 8 laty, dalej ś. p. Teodor Romaniszyn, Andrzej Dymid, Jan Dymid, syn Aleksandra, Antoni Stroński, Teodor Czajkowski, Tomasz Koblowski, Stach Panońko, Teodor Kempa i t. d. razem 63 nieboszczyków. Dalej umieszczono na tej liście 50 osób nieopłacających żadnego podatku, n. p. Mozes Szor, Marcin Ognisty, syn Józefa, Leopold Czekański, Władysław Liszczyński, Jadwiga Mykoda, Szczepan Sypko, Andrzej Kogut, Jan Jedynak, Żebrak, Jan Gancarz, Tadeusz Mińciński, Antoni Birecki, Antoni Worodziec, Ignacy Czajkowski, Andrzej Rowiecki, Jan Ognisty, Tomasz Grzybek, Józef Sygal, Belamin Rubin, Piotr Lewicki, Józefa Kukurowska, Hieronim Raczkowski, Marya Gorzelnik, Kseńka Sypko, Franciszka

Strońska, Tekla Rowiecka, Salamon Tir, Jan Grendysz, Salomon Weiss, Simche Rozenbauch, Jan Szczur, Tomasz Sypko, Tekla Jedynek, Mechel Legrer, Chaim Walfisz, fundusz ubogich rzymskokatolicki, Franciszek Jurkiewicz wzięty w kuratelę, Rachel Silberschlag, Ignacy Falarz, Marya Zielińska, Michał Zieliński, Ryfka Zindler, Herszko Vogl, Marya Ognista, Josafat Orszulak, Firma Klinger, Antonina Sawisz, Jan Białomazur, Grzegorz Ganczar, Ozyasz Safran, Władysław Ognisty przy wojsku. Nadto pomieszczono na tej liście osoby karane za oszustwo, jak n. p. Lajbę Zimmera, Mozesa Sygala, Annę Strońską, Herzla Gutmana i t. d. Tę listę wyłożono tylko na 8 dni, a wniesione reklamacje komisya reklamacyjna załatwiła w licznych wypadkach nieprawnie; na przykład orzekła do reklamacji wniesionej przez Andrzeja Bobałę i tow., że: „Józefa Włodka, Mikołaja Musztetagę, Michała Wincewicza nie uwzględniono wykreślić z listy, a o ile byli karani, nie będą głosowali, zaś Teodora Stecko i Karola Szaka nie wykreślać, ponieważ niczem nie udowodniono, by ci nie opłacali podatku“.

Gdy się zważy, że w tak małej gminie, jak Dunajów, wszyscy mieszkańcy są osobiście znani Urzędowi gminnemu, to tak licznych pomyłek nie można uważać za przypadkowe, ale zachodzi istotnie podejrzenie, że rozchodzi się tu o sfalszowanie woli wyborców.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy c. k. Rząd skłonny jest bezzwłocznie wysledzić podniesione w tej interpelacji zarzuty?

2. Czy c. k. Rząd raczy bezzwłocznie wydać takie zarządzenie, aby lista wyborców gminnych w Dunajowie została ułożona po myśli ustawy, ażeby usprawiedliwione reklamacje zostały uwzględnione, a wola wyborców przy tych wyborach należycie była chroniona?

Interpelant:
Singalewicz.

Staruch, Metella, Kormosz, Wanio, Załoziecki, Horbachewski, Cegielski, Makuch, Winniczuk, Korol, Kapuściński, Terszakowiec, Okuniewski, Petruszewicz, Hołubowicz, Dumka, Kochanowski, Jaworski, Łahodyński.

L. s. 2626/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kościa Lewickiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie postępowania kierownictwa Kasy Raiffeisena we wsi Hrehorowie, rohatyńskiego powiatu.

Instytucya „Kasy Raiffeisena pod Patronatem Wydziału krajowego“ ma służyć dla ludności bez różnicy narodowości.

W Hrehorowie, pow. Rohatyn, Kasa Raiffeisena pod Patronatem Wydziału krajowego całkowicie ignoruje ruską ludność, jak świadczy załączone pod 1. pismo Zwierzchności gminnej.

Wobec wymienionych faktów w tem piśmie zapytujemy Wydział krajowy, jako Władzę zwierzchniczą Kas pożyczkowych Raiffeisena:

1. Czy wiadome jest jemu postępowanie Kierownictwa Kasy Raiffeisena w Hrehorowie?

2. Jakie myśli poczynić kroki, aby Kasa spełniała swoje zadanie bez względu na narodowość?

Interpelant:
K. Lewicki.

Kochanowski, Petruszewicz, Horbachewski, Staruch, Makuch, Kapuściński, Baczynski, Nowakowski, Cegielski, Hołubowicz, Dumka, Rożankowski, Singalewicz, Ławruk, Sandulak.

Alegat do L. s. 2626/1914.

Hrehów, 1. sierpnia 1914.

Jaśnie Wielmożny Panie Prezydencie!

W czasie, kiedy w Sejmie usprawiedliwiają lichą, szowinistyczną go-

spodarkę Patronatu Kas Raiffeisena po wiejskich raiffeisenowskich Kasach, nasprowadzamy dla poparcia naszych JW Postów, którzy domagają się równomiernego traktowania nas Ukraińców z Polakami, obok licznych podanych przez Postów faktów jeszcze jeden, z prośbą o łaskawe zajęcie się tą sprawą, bo uważamy, że wiele jest takich do naszej podobnych miejscowości, a to rzecz nie małej wagi!

W naszej gminie Hrehorowie rohatyńskiego powiatu przed 12 laty założył Patronat Kasę Raiffeisena.

W gminie, która liczy 70% ludności ukraińskiej, zaprowadził założyciel tej Kasy Dr. Stefczyk polskie urzędowanie. Do Kasy dołączono jeszcze wieś Woskrzesinice, ale ani jeden z Rusinów prócz kilku Mazurów z Woskrzesiniec od założenia Kasy nie otrzymał w niej pożyczki. Ukraińcom z Hrehorowa pożyczają się tylko drobniejsze kwoty, ale pożyczają się tylko takim, którzy są dobrem narzędziem w ich rękach; jeżeli zaś kto jest uświadomionym Ukraińcem, ten pożyczki pod żadnym warunkiem nie dostanie. Natomiast dostają pożyczki Mazurzy z Żurowa i Łukowca mimo tego, że do rejonu tutejszej Kasy nie należą. Dawniej nie rozumieli ludzie nasi pożyteczności tej Kasy, ale teraz, gdy poznali się na niej, zaczęli prosić Zarząd Kasy o przyjęcie na członków. Polacy jednak czując, że wypadłaby im Kasa z rąk, gdyby do niej dopuścili Ukraińców, nie przyjmują z nich nikogo. Wiedząc o czasie ogólnego zgromadzenia 22. listopada 1914, zgłosiliśmy się w wielkiej liczbie celem wpisu na członków, ale Zarząd zagroził nam wyrzuceniem za drzwi, gdy będziemy domagali się wpisania na członków. Myśmy się rozeszli spokojnie, ale zapowiedzieliśmy, że zrobimy z tego użytek.

Kasę Raiffeisena używają oni jako swego narzędzia politycznego, przez Kasę agitują oni znakomicie w czasie wyborów, a jeszcze lepiej za posyłaniem dzieci do „szkółki” polskiej.

Donosząc o tem JWP Prezydentowi, prosimy bezzwłocznie w imię dobra naszego narodu wnieść w tej sprawie interpelację w Sejmie, aby zmusić Patronat do nacisku na podobne zarządy Kas, bo taka gospodarka, jeżeliby dłużej potrwiała, zrujnowałaby świadomość narodową całych wsi.

Spodziewając się, że sprawa nasza znajdzie posłuch u JWP Prezydenta, zostajemy

z szacunkiem

Za Zwierzchność gminną Jan Lewicki w. r.

(pieczęć)

(30 podpisów)

L. s. 2627/1914.

Interpelacya

posła Makucha i tow. do Jego Ekscelencji Pana c. k. Namiestnika w sprawie budowy szkół w Strupkowie i Babińcach, powiat Tłumacz.

W roku 1899 zamyślała gmina w Strupkowie, powiatu Tłumacz, zbudować u siebie nową szkołę. C. k. Rada szkolna zgodziła się na to i poleciła pismem z dnia 26. lipca 1900 r. L. 9197 c. k. lekarzowi powiatowemu Dr. Orestowi Litwinowiczowi oglądać nowe miejsce i przedłożyć sprawozdanie, czy miejsce to nadaje się pod budowę szkoły. Jakie sprawozdanie przedłożył lekarz, nie wiemy. Tylko wiemy, iż c. k. Rada szkolna krajowa uchwaliła budowę szkoły. C. k. Rada szkolna okręgowa przeprowadziła rozprawę konkursyjną, a gmina swój dalek w roku 1906 w całości złożyła. W r. 1907 rozpięła c. k. Rada szkolna okręgowa konkurs na budowę szkoły. Znalazł się przedsiębiorca i objął budowę. Jednak c. k. Rada szkolna okręgowa budowę wstrzymała. Dlaczego, nie wiemy! W roku 1911 rozpisano drugi, a w r. 1912 trzeci konkurs, jednak budowy szkoły dotychczas nie zaczęto. Dnia 5. marca 1913 r. do L. 1643/11 zawiadomiła c. k. Rada szkolna krajowa c. k. Radę szkol-

na okręgową, że skłonna jest udzielić gminie Strupków na budowę szkoły zasiłek ryczałtowy z funduszu szkolnego kraj. w kwocie 14,000 K, z poleceniem, ażeby c. k. Rada szkolna okręgowa zapytała gminę Strupków, czy gmina ta zobowiąże się przy pomocy ryczałtowego zasiłku 14,000 K i 120% prestacyi obszaru dworskiego w Strupkowie w kwocie 920 K i oprócz prestacyi gminnej, którą to prestacyę w kwocie 1800 K gmina w całości złożyła, resztę nadwyżki kosztorysowej pokryć ze swoich własnych funduszków. Nadwyżka ta wynosi około 2676 K. Gmina otrzymawszy to pismo, uchwaliła jednogłośnie cenę tę pokryć. Mimo tego c. k. Rada szkolna okręgowa pismem z dnia 23. lipca 1913 zawiadomiła, że budowa szkoły w Strupkowie nie może być braną pod uwagę, z powodu braku funduszków na ten cel.

Szkoła ta wybudowana przed 65 laty, stoczona przez grzyb, podpierana, niska, kryta słomą, o ścianach popękanych, przez które w zimie śnieg wieje tak, że musi się palić cały dzień, a woda w pomieszkaniu nauczyciela zamarza. W lecie jak z cebra leje się podczas deszczu na głowy dzieci i nauczyciela. Już w r. 1900 inżynier i lekarz uznali budynek szkolny za nieodpowiedni, a mimo to już 14. rok od tego czasu uczą się w nim dzieci i mieszka nauczyciel!

Klasa, która z początku była przeznaczona na 20 uczniów, mieści teraz 81. Jest ona 5 m szeroka a $6\frac{1}{2}$ m długa. Dzieci siedzą sobie literalnie na głowach. Drugą klasę wynajmuje się w domu wieśniaka, jest ona 3 m szeroka, a 5 m długa, a mieści rano 33 uczniów a popołudniu 38. Innej klasy trudno wynająć, bo w całej wsi odpowiedniego budynku nie ma, jak również nie ma pomieszkania dla nauczyciela. Z dotychczasowej szkoły dzieci przychodzą z bólem głowy do domu. Dzieci w szkole narażają się na wszelkie choroby. Był n. p. taki wypadek: Pewnego razu na-

uczycielka poszła na strych: sufit pod nią zawalił się i biedna nauczycielka omal że nie złamała nogi. Podczas silnego wiatru, nauczyciel z żoną i dziećmi ucieka z pomieszkania, bo boi się, aby szkoła się nie zawaliła. Tak było podczas Wielkanocnych Świąt r. 1912; tak było i 27. grudnia 1913 r. Nauczyciel z rodziną przez trzy dni mieszkał u sąsiadów. A trzeba wiedzieć, że szkoła stoi na pagórku i jest wystawiona na silne wiatry. Nauczyciel przez trzy dni męczył się po cudzych chatach. Mieszkańcy gminy, jedni żałowali nauczyciela, a drudzy kpili sobie z niego! Mieszkańcy gminy obawiają się, że szkoła zawali się, a dzieci poniosą śmierć lub kalectwo. Odnosili się w tej sprawie do c. k. Rady szkolnej okręgowej, do c. k. Starostwa, ale wszystko nadaremnie. Odnosili się w tej sprawie kilka razy do c. k. Rady szkolnej krajowej, ale również nadaremnie. Za ten czas zwalono budynki szkolne o wiele lepsze jak ten, pobudowano nowe, a Strupczanom trudno doczekać się budowy szkoły. —

Również anormalnym jest stan szkoły w Babińcach. Aby to zadokumentować, wystarczy dołączona fotografia.

Porządny gospodarz dla nierogacizny lepszy ma budynek, — a gmina Babińce nie może doczekać się budowy szkoły. —

To systematyczne pomijanie ruskich gmin w subwencyonowaniu przy budowie szkół musi raz mieć swój koniec.

Dlatego zapytujemy Jego Ekscelencję c. k. Namiestnika jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej:

1) Jak usprawiedliwi przeszło 10-letnią zwłokę w sprawie budowy szkoły w Strupkowie?

2) Jak może tolerować, aby w Babińcach mieściła się szkoła w nędznym budynku?

3) Jakie kroki myśli przedsięwziąć, aby w tych gminach zbudowano jak najszybciej szkoły przy pomocy zapomogi z funduszków krajowych?

Interpelant:
Makuch.

Łahodyński, Ławruk, Dumka, Tryłowski, Sandulak, Hołubowicz, Winniczuk, Kiweluk, Petruszewicz, Terszakowiec, Perfecki, Kochanowski, L. Lewicki, Horbaczewski, Okuniewski.

L. s. 2628/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyłączenia przysiółka Wygoda boryszkowiecka, powiat Borszczów, ze związku gminy Boryszkowce i utworzenia z niego samostnej gminy administracyjnej.

Przysiółek Wygoda boryszkowiecka zadośćuczynił wszystkim prawnym wymogom, poniósł kilkaset koron kosztów, mając wszystkie prawem wymagane dane do wyłączenia, które tenże temu dwa lata przedłożył, — przeto zapytują podpisani c. k. Rząd:

Dlaczego ta sprawa nie została dotychczas załatwioną?

Interpelant:
A. Kapuściński.

Staruch, Terszakowiec, Korol, Perfecki, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch, Tryłowski, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, Sandulak, Założciecki, Cegielski.

L. s. 2629/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie zawieszenia w urzędowaniu naczelnika gminy, Szymona Iwaniuty w Okopach, pow. borszczowskiego.

Zważywszy, że c. k. Namiestnictwo na rekurs wniesiony dnia 29. listopada 1913 l. III 2255, zniósło wyrok c. k. Starostwa i uznało Szymona Iwaniutę nie-

winnym, dotychczas tenże nie urzęduje, a nawet jako radny jest usunięty; przeto zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd na podstawie wydanego reskryptu, który załącza się, chce polecić c. k. Starostwu w Borszczowie, aby Szymona Iwaniutę powołano do urzędowania:

Interpelant:
Kapuściński.

Sandulak, Perfecki, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch, Terszakowiec, Tryłowski, Staruch, Korol, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, Założciecki, Cegielski.

Alegat do L. s. 2629/1914.

L. 40310.

Borszczów dnia 27. stycznia 1913.

Do

Pana Semka Iwaniuty

w

Okopach.

Orzeczeniem z dnia 10. lipca 1912 L. 34772 c. k. Starostwo uznało Pana winnym przekroczenia ciążących na nim obowiązków, popełnionego przez niezastosowanie się do reskryptu c. k. Starostwa z 22. września 1911 L. 25219, którym polecono Zwierzchności gminnej w Okopach, aby dopilnowała wykonania wydanych przez Starostwo zarządzeń co do zalesienia w reskrypcie tym wymienionych parcel dworskich w Okopach przez właściciela dóbr Okopy i zasądziło Pana na zasadzie § 108. ustawy gminnej na grzywnę w kwocie 40 K i na ponoszenie kosztów postępowania karnego w kwocie 62 K 60 h.

Na pański rekurs c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 29. listopada 1912 L. III 2255 uchyliło powyższe orzeczenie c. k. Starostwa w całej osnowie dla braku uzasadnienia w przepisie § 108. ustawy gminnej, ponieważ zarzuczone przekroczenia względnie zaniedbania

nie stanowią przekroczenia obowiązków ciążących na naczelniku gminy w poruczonym zakresie działania.

C. k. Starosta:

(podpis nieczytelny).

L. s. 2630/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego przeprowadzenia akcji ratunkowej przez c. k. Starostwo, w powiecie Bohorodczany.

Z nakazu wyższego mają Zwierzchności gminne wygotowywać wykazy potwierdzone przez dotyczące urzędy parafialne, ubogich względnie głodujących, którzy potrzebują zapomogi w formie pożyczki, którą mieliby zwrócić lub odrobić. Na podstawie takich wykazów mają c. k. Starostwa rozdzielać zapomogi. Tymczasem c. k. Starostwo w Bohorodczanach postąpiło sobie całkiem inaczej, porozdzielało takie wykazy pojedynczym posterunkom żandarmeryi, te skreślają dowolnie z tych list, kogo chcą, nawet najwięcej potrzebujących; tak właściwie c. k. Żandarmerya będzie udzielać zapomogi, jak to dotychczas stało się w Porohach, Maniawie i Starych Bohorodczanach.

Przeto podpisani proszą:

C. k. Rząd raczy polecić, ażeby c. k. Starostwo natychmiast odwołało swoje zarządzenie a na przyszłość postępowało według powyższego zarządzenia.

Interpelant:
Kapuściński.

Perfecki, Terszakowiec, Staruch, Cegielski, Korol, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch, Tryłowski, Załoziecki, Hołubowicz, Sandulak, Petruszewicz, Dumka, Horbaczewski.

L. s. 2631/914.

Lwów 3. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kapuścińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nielegalnego udziele-

nia koncesyi na szynk przez c. k. Starostwo w Bohorodczanach żydowi Leibie Hersch Schaferowi, przedsiębiorcy lasowemu w Porohach.

Zważywszy, że Rada gminna w Porohach sprzeciwiła się temu udzieleniu, jak również i Urząd parafialny, a to z powodów, że udzielenie podobnej koncesyi powoduje wyzysk ludności ciężko i krwawo w lesie pracującej, c. k. Starostwo w Bohorodczanach pomimo to, polegając na opinii żandarmeryi, udzieliło wyżej wspomnianemu przedsiębiorcy w lesie w Porohach koncesyi — na szkodę tych, którzy pracują w lesie.

Przeto podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd wglądnie w tę sprawę i zechce polecić c. k. Starostwu w Bohorodczanach, ażeby cofnęło natychmiast udzieloną koncesyę.

Interpelant:
Aleksander Kapuściński.

Terszakowiec, Perfecki, Kochanowski, J. Jaworski, Makuch Tryłowski, Sandulak, Korol, Załoziecki, Staruch, Hołubowicz, Petruszewicz, Dumka, Horbaczewski, Cegielski.

L. s. 2632/1914.

Lwów, 2. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Hryńka Terszakowca i tow. do Wydziału krajowego w sprawie niewłaściwego postępowania Wydziału powiatowego w Samborze w Kulczycach szlacheckich, powiatu samborskiego.

1) Rada gminna w Kulczycach szlacheckich na posiedzeniu z 2. lutego 1914 wstawiła w preliminarz budżetu na rok 1914 w rubryce dochodów z lasu gminnego kwotę 4181 K 21 h, którą uzyskać miała ze sprzedaży drzewa gospodarzom miejscowym, a którą to kwotę podniósł Wydział powiatowy do 5035 K, z czego wynikła nadwyżka dochodu, kosztem samej gminy, w kwo-

cie 853 K 79 h, a z której to nadwyżki wstawił sam Wydział powiatowy, jako podwyżkę pensyi wójta na rok 1914 kwotę 500 K pomimo protestu Rady gminnej i mimo przedstawień, że wójt zgodził się na 100 K rocznie a nadto wyrządził gminie szkodę, wypasając krowy w młodym lesie i na sianożęciach, na kwotę 1600 K, którą to szkodę oceniła komisya wydelegowana przez Starostwo dnia 1. grudnia 1913 r.

W taki to sposób popiera Wydział powiatowy wójta (prefekta) tej gminy, Hryńka Baranieckiego, nie oglądając się na opinię i protest rady gminnej, że człowiek ten nie pilnuje interesu gminy, lecz tylko swój własny i działa na własną korzyść, czego dowodem jest:

2) że Rada gminna w Kołaczycach szlacheckich prosiła wójta o zwołanie Rady na posiedzenie celem wyboru komisji leśnej i kasyera gminnego, co jednak nie nastąpiło; a kiedy wreszcie po długich żądaniach zwołał takie posiedzenie, to postąpił w ten sposób, że trzymał radnych w komplecie od godz. 8-mej rano do 1-szej popoł. nie otwierając posiedzenia, usprawiedliwiając się, że wszystkich jeszcze няма, tak długo, dopóki niektórzy z członków Rady gminnej sprowokowani takim postępowaniem, nie rozeszli się do domów, poczem skonstatował brak kompletu i naznaczał drugie posiedzenie, ażeby znowu w taki sam sposób postąpić. Posiedzeń takich było kilka, wobec czego oburzeni członkowie Rady gminnej wnieśli zażalenie do Wydziału powiatowego.

Skutkiem tego zwołał wójt posiedzenie na 9. stycznia 1914 na 8-mą godzinę rano, a że do 1-szej godziny po południu nie było kompletu, nauczeni doświadczeniem, że go znowu nie będzie, poszli podani niżej członkowie do domu na obiad, z tem, że wrócą znowu na posiedzenie. Korzystając z tego, że niżej podani członkowie poszli na obiad, to znaczy, że opuścili bez zezwolenia posiedzenie, ukarał po 20 K następują-

cych członków: 1) Wasyla Kulczyckiego Daszynicz, 2) Florysta Kulczyckiego, 3) Teodora Kulczyckiego Sztokajło, 4) Stanisława Kulczyckiego Żygajło i 5) Stefana Kulczyckiego Kostyk.

3) Dnia 15. stycznia zaproszono członków Rady gminnej na posiedzenie do domu naczelnika gminy, radni jednak, trzymając się uchwały z 1910 r., że posiedzenia Rad gminnych mogą odbywać się tylko w domu gminnym, gdzie jest przeznaczona na ten cel kancelarya, — nie poszli do chaty wójta, tylko do kancelaryi gminnej, za co ukarał wójt po 20 K następujących członków Rady gminnej: 1) Stefana Kulczyckiego Daszynicz, 2) Florysta Baranieckiego, 3) Włodzimierza Kulczyckiego Daszynicz, 4) Stanisława Kulczyckiego Żygajło, 5) Teodora Kulczyckiego Daszynicz, 6) Florysta Kulczyckiego Daszynicz, 7) Jana Kulczyckiego Milkiewicz, 8) Stefana Kulczyckiego Kostyk, 9) Stefana Kulczyckiego Gut, i 10) Michała Kulczyckiego Hust, syna Wasyla. Od tego orzeczenia Zwierzchności gminnej wnieśli wyżej powołani rekurs, którego jednak nie uwzględniono bez żadnych prawnych uzasadnień. W sprawie tej wnoszą rekurs do Wydziału powiatowego.

4) W październiku 1912 r. uchwaliła Rada gminna w Kulczycach szlacheckich przystąpić z udziałem 100 K do spółki gospodarsko-handlowej stow. zarej z ogr. por. w Samborze i do Kasy Raiffeisena w Kulczycach szlach. również z jednym udziałem w wysokości 100 K, powodując się tem, że instytucje owe są korzystne dla interesów ludności rolniczej i że zupełnie gwarantują majątek członków.

Obie powyższe uchwały, na wniosek wójta Hryńka Baranieckiego zniósł Wydział powiatowy bez żadnych motywów.

Takie postępowanie Wydziału powiatowego jest jaskrawym dowodem popierania pupila Wydziału powiatowego, wójta z Kulczyc szlacheckich,

jakkolwiek jest to sprzeczne z działalnością powierzoną Wydziałowi powiatowemu, a danej gminie przynosi szkodę.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy zechce Wydział krajowy wglądać w tę sprawę i przeprowadzić dochodzenia co do szkody wyrządzonej gminie Kulczyce szlacheckie przez wójta Hryńka Baranieckiego przez paszenie bydła w lesie gminnym i

2) w sprawie zniesienia podwyżki poborów wójta w wysokości 500 K i zniesienia zakazu wstępywania do Kasy Raiffeisena i spółki handlowej, jak również

3) znieść uchwałę Zwierzchności gminnej, którą bezpodstawnie nałożono karę na 15 radnych po 20 K i

4) co zamierza Wydział krajowy zarządzić, ażeby ani wójt gminny, ani Wydział powiatowy nie pozwalali sobie na podobne zarządzenia?

Interpelant:
Terszakowiec.

Makuch, Rożankowski, Sandulak, J. Jaworski, Metella, Staruch, Winniczuk, Kochanowski, Horbaczewski, Cegielski, Stapiński, Bosak, Ławruk. Korol, Dumka.

L. s. 2633/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. R. Perfeckiego i tow. do Wysokiego Rządu w sprawie niezatwierdzenia przez c. k. Radę szkolną krajową wyboru delegatów do Rady szkolnej okręgowej w Bóbrce, przeprowadzonego przez Radę powiatową w Bóbrce jeszcze dnia 3. czerwca 1913 r.

Wysoki Sejmie!

Jeszcze w miesiącu czerwcu 1913 roku — mianowicie 3. czerwca — przeprowadziła Rada powiatowa w Bóbrce wybory delegatów tej Rady szkolnej okręgowej w Bóbrce, a w szczególności wybrała pp. Zwolskiego i Dmytra Dy-

kiego na delegatów do tejże Rady okręgowej w Bóbrce.

Jakkolwiek mija już więcej jak trzy ćwierci roku od czasu tych wyborów, c. k. Rada szkolna krajowa jeszcze ich nie zatwierdziła i mimo urgensów zatwierdzenia tych wyborów doczekać się nie można, a nawet posunęła się tak daleko, że sprawdza osobiste przekonania i konduite jednego z nich, mianowicie p. Dmytra Dykiego, członka Wydziału powiatowego w Bóbrce, jednego z najpoważniejszych ludzi w powiecie, przez żandarmeryę, podnosząc w ten sposób wątpliwości co do dojrzałości i trafności wyborów, dokonanych przez pełną Radę powiatową w Bóbrce.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd:

1) Czy znane mu są powyższe fakty?

2) Czy jest skłonny zarządzić jak najrychlej zatwierdzenie wspomnianych wyborów do Rady szkolnej okręgowej w Bóbrce, dokonanych na pełnem posiedzeniu Rady powiatowej w Bóbrce w dniu 3. czerwca 1913 r.

Interpelant:
Dr. Roman Perfecki.

Kochanowski, J. Jaworski, Rożankowski, Korol, Dumka, Horbaczewski, Kapuściński, Załoziecki, Singalewicz, Terszakowiec, Winniczuk, Ławruk, Makuch, Łahodyński, Hołubowicz.

L. s. 2634/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Horbaczewskiego i towarzyszy do J.E. Pana Namiestnika, jako Prezydenta Rady szkolnej krajowej w sprawie zmiany wykładowego języka ukraińskiego na język polski w szkole ludowej w Kosowie powiatu czortkowskiego.

Przed kilkudziesięciu laty założono w Kosowie, powiatu czortkowskiego szkołę ludową wedle typu t. zw. prywatnych szkół, w której od czasu jej zało-

zenia językiem wykładowym był język ruski. Jako szkoła ruska i przeznaczona dla ludności ruskiej, podlegała naczelnemu nadzorowi gr. kat. metropolitalnego Konsystorza, pod którego zarządem pozostawała aż do chwili reorganizacji szkolnictwa ludowego w Galicyi, przeprowadzonej przez Radę szkolną krajową.

W trakcie reorganizacji owej, wspomniana czysto ruska szkoła zatraciła swój ruski charakter; naukę wszystkich przedmiotów, z wyjątkiem nauki religii i języka ruskiego, które pozostawiono jako przedmiot nauki obowiązkowej, zaprowadzono w języku polskim.

Interesowani członkowie gminy Kosowa tudzież jej zarząd nie spostrzegli się, kiedy i na jakiej podstawie prawnej zmieniono język wykładowy w szkole ludowej gminy Kosów na język polski, chociaż gminę Kosów zamieszkują w przeważnej większości Rusini, ludność natomiast narodowości polskiej stanowiła i stanowi jeszcze niewielką mniejszość.

Wobec tego zapytują podpisani JE. Pana Namiestnika, jako Prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej, czy nie zechciałby wyjaśnić:

Na jakiej podstawie prawnej i z której inicjatywy, jak również na mocy jakiego aktu administracyjnego przeprowadzono zmianę ruskiego języka wykładowego na język polski w szkole ludowej w Kosowie w powiecie czortkowskim.

Interpelant:
Horbaczewski.

Okuniewski, Kormosz, Korol, Kiweluk, Perfecki, Cegielski, Rożankowski Baczyński, Załoziecki, J. Jaworski, Winniczuk, Terszakowiec, Hołubowicz, Łahodyński, Makuch.

L. s. 2635/1914.

Lwów, 4. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. W. Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezafatwienia

rekursu co do wyboru Zwierzchności gminnej w Kłodzienku, powiat Żółkiew.

Dnia 2. lutego 1913 r. odbyły się wybory na członków Zwierzchności gminnej w Kłodzienku, na których naczelnikiem gminy wybrano uświadomionego Ukrainca i statecznego, piśmiennego gospodarza, Piotra Hołowkę. Moskalofilska mniejszość w Radzie gminnej wniosła przeciw wyborowi temu protest do c. k. Starostwa w Żółkwi, które protest ten, jako bezpodstawny, odrzuciło a wtedy zarekurowali protestujący do c. k. Namiestnictwa, które dotychczas — już rok — sprawy tej nie załatwiło.

W interesie uregulowania administracji gminnej leży, ażeby wybrana dnia 2. lutego 1913 r. Zwierzchność gminna jak najrychlej objęła urządowanie, ażeby zatem c. k. Namiestnictwo jak najszybciej załatwiło rekurs.

Podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zna ten fakt i czy załatwi rychło protest przeciw wyborowi Zwierzchności gminnej w Kłodzienku, pow. Żółkiew.

Interpelant:
Dr. W. Baczyński.

Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, J. Jaworski, Perfecki, Rożankowski, Kurowiec, Staruch, Kiweluk, Korol, Kapuściński, Ławruk, Winniczuk.

L. s. 2636/1914.

Lwów, 4. marca 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. W. Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie popierania przez c. k. Radę szkolną krajową zakładania szkół Towarzystwa szkoły ludowej w gminach ukraińskich, obsadzania tych szkół nauczycielstwem płatnem z funduszków krajowych i przyjmowania tych szkół na etat krajowy.

Od pewnego czasu przeprowadza c. k. Rada szkolna krajowa planowe polszczenie gmin ukraińskich na spółkę z T. S. L. Zwykle postępowanie polega na tem, że c. k. inspektor okręgowy porozumiewa się z kimś z Polaków, zwykle z dworem lub ofycyalistami dworskimi, dwór odstępuje jakąś chatę, inspektor zaś przydziela nauczyciela lub nauczycielkę z publicznych szkół polskich; następnie przemocą lub w sposób podstępny ściągają garstkę dzieci łacinników lub żydów i to na podstawie urzędowego nakazu musi nauczyciel miejscowej, publicznej szkoły ukraińskiej ex offo przydzielić dzieci obrz. łac. i żydów do polskiej szkoły prywatnej. W ten sposób powstało we wsiach ukraińskich kilkaset szkół polskich, które c. k. Rada szkolna krajowa przejmuje na etat krajowy i tak wedle powiatów:

Powiat brzeżański (8): Buszcze, Józefówka, Kosówka, Koniuchy, Mieczyszców, Narajów sioło, Pawłów koło Kurzan, Potoczany; bobrecki (6): Henrykówka, Hlebowice, Kniesioło, Krasna Hora, Łany, Sokołówka-Chodakowce; bohorodeczański (3): Horocholina, Zwiniaż, Żuraki; borszowski (2): Słobódka turzylecka, Turyleze; brodzki (4): Huta Nowa koło Wołochów, Ratyszcze, Hołpin, Suchowola; buczacki (13): Wojciechówka, Zalesie Koropieckie, Zaleszczyki małe, Izabela, Międzygórze, Nowosiółka jazłowiecka, Olesza, Pilawa, Pyszkowce, Rublin, Skomorochy, Słobódka górna, Sokołów, Trościaniec, Trybuchowce; gorlicki (4): Bednarka, Macyna Wielka (sic); horodański (3): Żyraczów, Olejowa, Korolówka, Czortowiec; gródecki (6): Bratkowice, Lubień Wielki, Mszana, Milatyn, Powitno, Jamelna; husiatyński (9): Hadyńkowce, Howików, Kociubińce, Niżbork Nowy, Oryszkowce, Postołówka, Sidorów, Tłusteńkie, Trybuchowce; dobromilski (2): Grabownica, Starzawa; doliński (4): Wełdziż, Żakła, Niagryn, Swaryczów; drohobycki (9): Wołanka, Hubice, Malmanstał, Podmanastyrek, Potok koło Gajów,

Solec, Stebnik, Truskawiec, Tustanowice; żydaczewski (9): Brzezina, Wola Obłażnicka, Derżów, Żyrawa, Krechówka koło Balicz, Nowe sioło, Obłażnica, Rodziejów, Czernica; żółkiewski (4): Żółtańce, Zdeszów koło Batiatycz, Korszanka, Lipniki koło Batiatycz; zaleszczycki (4): Hołowczyńce, Lisowce, Nowosiółka kościukowa, Szypowce; zbazarzki (11): Białozórka, Hołodki, Dobrowody, Zarubińce, Koszlaki, Kurniki, Obodówka, Opryłowce, Skoryki, Tarasówka, Czernichowce; zborowski (1): Zarudzie; złoczowski (12): Bałuczyn, Huta Werchoburska, Zarwanica, Kniaże, Krasne, Kuliki, Mitulin, Polaki koło Skwarzawy, Ruda kozłowska, Skwarzawa, Stadnia koło Bartkowa, Szpiłkłosy; kałuski (11): Bereźnica szlachecka, Hodynie, Dębina koło Tomaszowiec, Dołha Wojniłowska, Kopanki, Landestreu, Marcele koło Tomaszowiec, Niegowce-Pniaczki, Podmichale, Pniaki koło Niegowiec, Czereszeńki; kamionecki (3): Wierzbiany, Tadanie, Turki koło Sokala; kołomyjski (16): Winoград, Garby koło Kamionki Wielkiej, Zahajpol, Zamulińce, Kamionka Wielka, Kamionka mała, Karolówka, Kułaczkowce, Podhajczyki, Piadyki, Rosochacz, Słobódka leśna, Sroki, Św. Stanisław, Turka, Ceniawa; krośnieński (1): Huta Polańska; lwowski (6): Hermanów, Konopnica, Mikłaszów, Podborce, Pikułowice, Jaryczów, liski (3): Wołkowyja koło Baligrodu, Solin, Czaszyn; mościński (4): Wołczyszczowice, Dołhomosińska, Podliski, Radenice; nadwórniański (11): Bodnarówka, Brzezina koło Kamiennej, Bredtheim, Wieleśnica górna, Wieleśnica leśna, Wołosów, Łanczyn, Łomadzyn, Pasieczna, Przerósł, Św. Józef, Majdan graniczny; nowosądecki (6): Homczyska, Zabełcze, Znamirowice, Kobyle gródek, Łyczana, Januszowa; przemyski (15): Bachów, Boleszysze, Grochowce, Zalesie koło Krasieczyna, Iskań, Korytniki, Kruheli mały, Kuńkowce, Lipowica, Maćkowice, Przekopane, Pikulice, Reczpał, Sanoczany, Tarnawka; przemysłański (23): Bor-

szów, Brzuchowice, Wiśniowczyk, Wołków, Gliniany, Żadowice, Zadwórze, Zaciemne, Kurowice, Laszki królewskie, Lipowce, Meryszczów, Nowosiółka, Przegnojów, Pletenice, Pohorylce, Połonicze, Połtew, Poluchów, Słowita, Stanimirz, Uniów; peczeniżyński (2): Berezów Niżny, Kniaźdwór; podwołoczyski (1): Prosowce; podhajecki (13): Bieniawa, Boków, Hajworonka, Hnilcze, Horożanka, Dryszczów, Zastawce koło Homocz, Złotniki, Markowe, Nowosiółka, Sosnów-Tudynka, Stare Miasto, Szumlany; rawski (9): Brzezina koło Bełzca, Wasylów, Huta lubycka, Huta Obedyńska, Lubycza miasto, Potylicz, Uhnów, Ulicko Seredkiewicz, Jasieniówka koło Szczerca; radziechowski (3): Hucisko Turzańskie, Stojanów, Suszno; rohatyński (17): Bruszczów, Herbutów, Hrehorów, Danielcze, Dryszczów, Dytiatyn, Zielonów, Kozara, Lipica górna, Łukawiec Wiśniowiecki, Putiatyńce, Radwanów, Słobódka bołszowiecka, Firlejów, Chochoniów, Czahrów, Czerniów Nowy: rudecki (3): Brzezic, Małpa, Nowe sioło; samborski (4): Brześciany, Wola Baraniecka, Olszanik, Pianowice; skałacki (11): Okno, Horodnica, Żerebki Królewskie, Iwanówka, Józefówka, Maydałówka, Nowosiółka skałacka, Rasztowce, Tłuste, Turzówka, Czerniszówka; śniatyński (4): Wołczkowce, Nowosielica, Rożnów, Trójca; sokalski (11): Bobiatyn, Wojśławice, Wolica Komarowa, Hulcze, Żabcze murowane, Komarów, Parchacz, Perespa, Raczyn, Uhrynów; starosamborski (5): Błóżew górna, Wilcza dolna, Koniów, Lisice koło Strzałek, Strzałki-Topielnica; stanisławowski (11): Bednarów, Wołczyniec, Delejów, Drohomirczany, Jeziorko, Pacyków, Św. Stanisław, Tyśmieniczany, Uhorniki, Uhrynów, Jamnica; stryjski (3): Mertiuki, Synowódzko wyżne, Urycz; sanocki (5): Deszno, Załuż, Polna, Prusek, Soroczów; Trębowelski (3): Brykula stara, Wybranówka, Kobyłowłoki; tarnopolski (4): Petryków, Romanówka, Seredyńce, Czołhańszczyzna; tłumacki (11): Głęboka koło Hołoskowa, Hołosków, Horyhlady,

Hostów, Hryniowce, Lackie szlacheckie, Mołodyłów, Nadorożna, Odaje, Pszeniczniki, Chorosna; turczański (4): Sokoliki, Sianki, Tarnawa Niżna, Jąbłonka Niżna; cieszanowski (10): Babsznia dolna, Dachnów, Żuków koło Kossobudów, Załuże, Zapałów, Łowcze, Mołodów, Nowe sioło, Płazów, Ułasów; czortkowski (2): Zwiniacz, Świdowa; jaworowski (3): Boniów, Lipiny, Lipowiec; jarosławski (3): Bawoły koło Laszek, Wielgosy koło Monasterza, Kolonia; jasielski (2): Brzozowa, Skalnik.

Podpisani zapytują:

Czy c. k. Rządowi wyżej naprowadzone fakty są znane, czy gotów jest wydać zarządzenia, ażeby na przyszłość c. k. Rada szkolna krajowa nie tworzyła jawnej spółki z T. S. L., której celem jest spolszczenie ludności ukraińskiej, przede wszystkim obrządku łacińskiego — i czy gotów jest zarządzić dochodzenia względem założenia wyżej przytoczonych szkół, głównie z jakich utrzymują się funduszów i z jakich funduszów płatnymi są nauczyciele w tych szkołach i na jakiej podstawie — bez zgody gminy, przyjmuje się owe szkoły na etat krajowy?

Interpelant:
Baczyński.

Kurowiec, Terszakowiec, Staruch, Rożankowski, Kochanowski, Dumka, Horbaczewski, Korol, J. Jaworski, Perfecki, Ławruk, Kiweluk, Hołubowicz, Kapuściński, Winniczuk.

L. s. 2637/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Iwana Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego założenia polskiej eksponówki w Mikłaszowie, powiat Lwów.

Na wiosnę 1912 roku wysłano do c. k. Rady szkolnej krajowej prośbę z pofałszowanymi podpisami łacinników z Mikłaszowa pow. lwowskiego o założenie polskiej szkoły w tej miejscowości.

wości. Dnia 17. sierpnia 1912 r. odbyła się w tej sprawie konkurencyjna rozprawa, na której zastępcy miejscowej Rady szkolnej i Rady gminnej stanowczo zaprotestowali przeciw wprowadzeniu w życie nadetatowej klasy z językiem polskim wykładowym. Lecz mimo tego protestu c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 7. września 1912 roku l. 11059/II zezwoliła, ażeby przyznana klasa była czynną jako klasa nadetatowa z językiem polskim wykładowym, jeśli tylko znajdzie się odpowiednie pomieszczenie i najmniej 40 dzieci.

To postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej jest zupełnie bezprawne, albowiem 27 art. ustawy szkolnej z d. 23. maja 1895 Dz. kr. ust. l. 57 wyraźnie powiada, że o założeniu szkoły czy klasy decyduje c. k. Rada szkolna krajowa na podstawie przeprowadzonych pertraktacyi z interesowanymi stronami miejscowymi. Równocześnie c. k. Rada szkolna okręgowa wezwała kierownika szkoły ruskiej w Mikłaszowie, ażeby ten wyłączył wszystkie dzieci żydowskie i łaćńskiego obrządku i przeprowadził ich do klasy nadetatowej z polskim językiem wykładowym. Wobec tego gwałtu wystąpili bardzo energicznie rodzice dzieci łać. obrządku dowodem czego są nawet skargi sądowe, jakie wniósł ks. Figura przeciw rodzicom chcącym odebrać swoje dzieci z klasy, do której wciągnięto ich wbrew woli rodziców. Że owa szkoła jest założona wbrew woli mieszkańców gminy, dają także najlepsze dowody liczne deputacje i pisemne protesty, wniesione do c. k. Rady szkolnej krajowej a nawet do Ministerstwa oświaty we Wiedniu. I mimo tego że jednej deputacji c. k. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej oświadczył otwarcie: „Musicie posyłać do szkoły polskiej, bo będziecie płacić“, pokrzywdzeni rodzice stanęli uparcie przy swoich żądaniach i przez 5 miesięcy nie posyłali dzieci do szkoły, bo do ruskiej nie mógł ich kierownik przyjąć według zakazu c. k.

Rady szkolnej krajowej, a do polskiej one same nie chcą uczęszczać. Wkońcu c. k. Rada szkolna krajowa na urgens Ministerstwa zmuszoną była odstąpić od swego poprzedniego zarządzenia i pismem z dnia 30. stycznia 1913 roku l. 669/II. pouczyła kierownictwo szkoły, że do klasy eksponowanej z polskim językiem wykładowym mogą być przyjęte tylko te dzieci, których rodzice wyraźnie się na to zgodzą. Wskutek tego okazało się, że niema dla kogo utrzymywać tej nadetatowej klasy z polskim językiem wykładowym. Bo chociaż i żandarma sprowadzono na dzień zapisów i nauczycielka Rafińska robiła trudności w przyjmowaniu do szkoły ruskiej dzieci żydowskich i obrządku łaćńskiego, potrzebnej ilości 40 dzieci na rok szkolny 1913/1914 jednak nie osiągnięto, tak że obecnie nadetatowa klasa z polskim językiem wykładowym liczy wszystkiego dwadzieścia dzieci.

Podpisani zapytują:

Czem usprawiedliwi c. k. Rząd narzucenie gminie Mikłaszów, powiat Lwów, polskiej eksponowanej klasy bez wiadomości i zgody gminy; czem usprawiedliwi nakaz wyłączenia dzieci obrządku łaćńskiego i żydów z ukraińskiej szkoły publicznej i przydzielania ich wbrew woli rodziców do polskiej eksponówki, względnie nie przyjęcia ich do publicznej ukraińskiej szkoły?

Czy c. k. Rząd wpłynie na c. k. Radę szkolną krajową, ażeby rozstrzygnęła jak najprędzej rekurs wniesiony przez gminę Mikłaszów przeciw polskiej eksponówce i jak najszybciej zwinęła polską eksponówkę w Mikłaszowie, jaką bezprawnie założono?

Interpelant
Kiweluk.

Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Hołubowicz, Horbaczewski, J. Jaworski, Winniczuk, Dr. Perfecki, Dr. Baczyński, Rożankowski, Korol, Kurowiec, Staruch, Kapuściński, Ławruk.

L. s. 2638/914.

Lwów, 4. marca 1913.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Hołubowicza i tow. w sprawie kreowania eksponowanej szkoły polskiej i bezprawnego narzucenia jej gminie Skoryki w powiecie zbarazkim, jak również w sprawie gwałtów, jakich dopuszcza się nauczyciel na dzieciach ruskich obrządku łacińskiego.

W Skorykach założyło szkołę polską „Towarzystwo Szkoły ludowej”, którą następnie, mimo sprzeciwu gminy, narzucono na jej koszt. W sprawie tej wniosła gmina rekurs i protest do Rady szkolnej krajowej i do Wys. c. k. Ministerstwa oświaty, które, jak zwykle w takich sprawach, dotychczas nie dały odpowiedzi.

Szkołę polską pomieszczono bezprawnie i przeciw wyraźnej woli Rady szkolnej miejscowej w budynku, gdzie mieści się szkoła ruska, a nauczycielka tej eksponowanej i bezprawnie istniejącej szkoły pobiera płacę z funduszków krajowych.

Dzieci obrządku łacińskiego wydzielono przeciw wyraźnej oświadczonej woli rodziców ze szkoły ruskiej i przeniesiono je do polskiej, a kiedy dzieci ulegając woli rodziców, nie chciały uczęszczać do szkoły polskiej, tylko wracały do ruskiej, wtedy nauczyciel szkoły ruskiej, Polak, p. Zygmunt Pilichowski wyrzucał gwałtem dzieci ze szkoły i odsyłał je do polskiej ekspozycji.

Wobec tego podpisani zapytują:

1. Jak usprawiedliwi Wysoki c. k. Rząd założenie ekspozycji polskiej w Skorykach powiatu zbaraskiego wbrew woli powołanych czynników i bezprawne przyjęcie jej na etat krajowy?

2. Jak usprawiedliwi Wysoki c. k. Rząd jawne gwałty, jakich dopuszcza

się nauczyciel Zygmunt Pilichowski i czy pociągnie go za to do surowej odpowiedzialności?

Interpelant:

Dr. Hołubowicz.

Baczyński, Staruch, K. Lewicki, Korol, Kapuściński, Metella, Winniczuk, Lew Lewicki, Kormosz, Petruszewicz, Horbaczewski, Cegielski, Rożankowski, J. Jaworski, Makuch, Dumka.

L. s. 2639/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Hołubowicza i tow. w sprawie nieprawnego kreowania i przyjęcia na etat krajowy polskich eksponowanych szkół w ruskich gminach w Obodówce i Dobrywodach, w zbarazkim powiecie.

W Obodówce i Dobrywodach zbarazkiego powiatu założone przez „Tow. Szkoły ludowej” polskie szkoły, przyjęła c. k. Rada szkolna krajowa na etat krajowy, chociaż dotyczące Rady gminne wyraźnie temu sprzeciwiły się. Do obu tych szkół gwałtownie ściągają ruskie dzieci łacińskiego obrządku.

Wobec tego podpisani zapytują:

Jak usprawiedliwi c. k. Rząd takie bezprawne postępowanie c. k. Rady szkolnej krajowej i co zarządzi, ażeby eksponowane szkoły polskie w Obodówce i Dobrywodach jako nieprawnie założone i przejęte na etat krajowy, usunąć?

Interpelant:

Hołubowicz.

Perfecki, Metella, Staruch, L. Lewicki, Kapuściński, Cegielski, Rożankowski, Korol, J. Jaworski, Baczyński, Winniczuk, Makuch, Kość Lewicki, Dumka, Kormosz, Petruszewicz.

L. s. 2640/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Cegielskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego narzucenia

gminie Podborce pow. Lwów polskiej eksponowanej klasy przy miejscowej publicznej ludowej szkole z ukraińskim językiem wykładowym i w sprawie sfalszowania zwłoki w tej sprawie przez c. k. okręgowego inspektora szkolnego Niedźwiedzkiego.

Reskryptem z dnia 7. września 1912 r. L. 11058 II. poleciła c. k. Rada szkolna krajowa, aby założona nadetatowa klasa w 2 klasowej szkole była czynną jako eksponowana klasa z polskim językiem wykładowym pod warunkiem, że klasa będzie mieć osobne pomieszczenie a frekwencya dzieci przekroczy stałe cyfrę 40.

Równocześnie poleciła c. k. Rada szkolna krajowa kierownikowi ruskiej szkoły wydzielić wszystkie dzieci łacińskiego obrządku ze wszystkich stopni ruskiej szkoły i przydzielić je do nowo utworzonej eksponowanej klasy, której prowadzenie polecono nauczycielce Anieli Pichlerówniej. Pominąwszy ten fakt, że szkolna ustawa nie zna żadnych t. zw. „eksponowanych klas“ dla narodowych mniejszości a mówi jedynie o nadetatowych klasach, tworzonych ze względu na 4 kilometrową odległość od macierzystej szkoły i to dla ilości dzieci w szkolnym wieku ponad 40, popełniono przy założeniu wspomnianej eksponowanej klasy jeszcze cały szereg innych bezpraw. I tak eksponowana klasa z polskim językiem wykładowym zaprowadzona została wbrew woli Rady gminnej, która nie godziła się stanowczo na założenie nadetatowej szkoły. W ślad za tem Rada gminna wniosła dnia 29. września 1912 r. umotywowany rekurs do c. k. Rady szkolnej krajowej przeciwko założeniu polskiej eksponówki. Rekurs ten trzymały Władze szkolne cały rok niezadowolony. Aż dnia 3. listopada 1913 r. zawezwano członków Rady gminnej w Podhorcach, pisemnie każdego z osobna, na przesłuchanie do c. k. Rady szkolnej okręgowej, gdzie c. k. inspektor szkolny okręgowy (p. Niedźwiedzki) w przeciągu całego przesłuchania namawiał obecnych radnych do odstąpienia od rekursu wniesionego

przeciw założeniu eksponowanej klasy. Gdy jednak wszyscy radni nawet łacinnicy powiedzieli, że obstają stanowczo przy wniesionym rekursie i żądają jego załatwienia, inspektor Niedźwiedzki po dłuższym wstępie, że przecież każdemu wolno założyć i utrzymywać prywatną szkołę, powiedział: „sami widzicie, że nic nie możecie mieć przeciw polskiej szkole“. Na to radni odpowiedzieli, że nie mieliby istotnie nic przeciw prywatnej polskiej szkole, ale muszą stanowczo zaprotestować przeciw założeniu publicznej szkoły, którą wprowadzono w życie mimo sprzeciwienia się Rady gminnej.

To przesłuchanie odbyło się dnia 3. listopada 1913 r., a już 24. listopada 1913 r. otóż z niesłychanym dla galicyjskiej administracyi pośpiechem przyszło do Zwierzchności gminnej w Podhorcach zawiadomienie z c. k. Rady szkolnej okręgowej we Lwowie, iż c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 12. listopada 1913 L. 10227 przyjęła do wiadomości „oświadczenie członków gminy Podborce, którem oni odstępują od zażalenia wniesionego przeciw założeniu eksponowanej klasy z polskim językiem wykładowym“. Rada gminna odpowiedziała na to pismem wniesionem do c. k. Rady szkolnej krajowej dnia 28. stycznia 1914 r., w którym żąda przede wszystkim odpowiedzi na rekurs wniesiony dnia 29. września 1912 r., a prócz tego podpisani radni zobowiązują się pod przysięgą zeznać, że na przesłuchaniu dnia 3. listopada 1913 r. wcale od rekursu nie odstępywali. Kiedy mimo tego c. k. Rada szkolna krajowa reskryptem z dnia 12. listopada 1913 r. L. 10227 zawiadomiła Zwierzchność gminy w Podhorcach, że przyjęła do wiadomości cofnięcie rekursu, to prawdopodobnie została wprowadzona w błąd sfalszowanym protokołem przesłuchania, które odbyło się dnia 3. listopada 1913 przed okręgowym inspektorem szkolnym p. Niedźwiedzkim.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy c. k. Rząd zna powyższy fakt i czem usprawiedliwi gwałtowne i nieprawne narzucenie przez c. k. Radę szkolną krajową polskiej ekspozycji w ukraińskiej gminie Podborce, pow. Lwów?

2) Czy c. k. Rząd wie o nieprawym postępowaniu okręgowego inspektora szkolnego Niedźwiedzkiego we Lwowie i czy pociągnie go do dyscyplinarnej odpowiedzialności i czy odda sprawę sfałszowania protokołu przez inspektora Niedźwiedzkiego c. k. Prokuratury państwa?

3) Czy c. k. Rząd gotów jest zmusić c. k. Radę szkolną krajową do bezwzględnego zwinięcia polskiej ekspozycji w Podborcach, jako założonej nieprawnie?

Interpelant:
Cegielski.

Kapuściński, Okuniewski, J. Jaworski, Horbaczewski, Baczyński, Hołubowicz, Perfecki, Kochanowski, Rożankowski, Dumka, Załoziecki, Terszakowicz, Łahodyński, Makuch, Petruszewicz.

L. s. 2613/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Trylowskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie postępowania krajowej centralnej Kasy dla Spółek rolniczych.

Wieś Rakowczyk, pow. Kołomyja, ucierpiała w ostatnich dwóch latach z powodu słyty i wylewów potoka Kołomyjki tak bardzo, że tylko kilku gospodarzy z całej wsi może żyć z własnych pól gospodarzów, reszta musi środki żywności kupować i nie ma także nasienia potrzebnego na zasiewy. Wskutek braku odpowiednich zarobków nie ma ludność też pieniędzy na zakupno nasienia tem więcej, iż przeważna część bydła wyginęła na motylicę.

Aby ludności przyjść w pomoc, zwróciła się miejscowa Spółka oszczędności i pożyczek do krajowej central-

nej Kasy dla Spółek rolniczych z prośbą o bezprocentową pożyczkę.

Na prośbę tę krajowy Urząd, który przecież powinien mieć wzgląd dla dotkniętych klęskami, odmówił swej pomocy, powołując się na to, że członkowie dotyczącej Spółki zalegają z ratami!

A przecież jest to zrozumiałem, że ludność musi zalegać z ratami, kiedy niema formalnie co do ust włożyć.

Wobec tego niedającego się skwalifikować postępowania krajowej centralnej Kasy dla Spółek rolniczych, zapytują podpisani Wydział krajowy:

Czy raczy zarządzić, ażeby wspomniana krajowa centralna Kasa dla Spółek rolniczych udzieliła pożyczki dla Spółki oszczędności i pożyczek w Rakowczyku?

Czy raczy winowajców tego nie-ludzkiego postępowania pociągnąć do odpowiedzialności?

Interpelant:
Trylowski.

Kapuściński, Hołubowicz, Kość Lewicki, Załoziecki, Perfecki, Rożankowski, Baczyński, Ławruk, Łahodyński, Makuch, Sandulak, Dumka, Winniczuk, Nowakowski, Horbaczewski, Kormosz.

L. s. 2644/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kormosza i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezatawienia przez c. k. Radę szkolną krajową uchwały Rady gminnej w Medyce, pow. Przemyśl, co do przemiany polskiego języka wykładowego na ukraiński w ludowej szkole w Medyce.

W Gminie Medyka, która na 1470 dusz ruskich, liczy wszystkiego 720 dusz rzymsko-katolickiego obrządku, które prawie w całości mówią tylko po rusku — jest ludowa szkoła z polskim językiem wykładowym, obsadzona wyłącznie tylko polskimi nauczycielami.

Przed dwoma latami uchwaliła Rada gminna w Medyce przemianę polskiego języka na ukraiński i dotyczącą uchwałę odesłała do c. k. Rady szkolnej krajowej do zatwierdzenia. Mimo urgensów c. k. Rada szkolna krajowa dotąd tej sprawy nie załatwiła i nie odpowiedziała nawet Zwierzchności gminnej w Medyce.

Wobec tego podpisani zapytują :

Czy c. k. Rządowi wiadomy jest powyższy fakt i czy wpłynie na c. k. Radę szkolną krajową, ażeby bezzwłocznie uchwaliła sprawę przemiany wykładowego języka polskiego na ukraiński w ludowej szkole w Medyce zgodnie z uchwałą Rady gminnej i aby jak najszybciej do ludowej szkoły w Medyce przydzieliła nauczycieli względnie nauczycielki ukraińskiej narodowości, a w każdym razie, ażeby bezzwłocznie odpowiedziała na wniesione przez gminę Medyka podanie o przemianę wykładowego języka w tamtejszej ludowej szkole.

Interpelant:
Kormosz.

Załoziecki, Kapuściński, J. Jaworski, Terszakowiec, Metella, Horbaczewski, Łahodyński, Baczyński, Nowakowski, Trylowski, Staruch, Lew Lewicki, Dumka, Kochanowski.

L. s. 2615 1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Kormosza i tow. do c. k. Rządu w sprawie niezłatwienia przez c. k. Radę szkolną krajową uchwały Rady gminnej w Wyszatycach, pow. Przemyśl, co do przemiany polskiego języka wykładowego na ukraiński w ludowej szkole w Wyszatycach.

W gminie Wyszatyce był od czasu założenia szkoły aż do około 1910 r. w miejscowej ludowej szkole ukraiński język wykładowy, który przed około 15 laty dotychczasowi nauczyciele samowolnie przemienili na polski i ten

język jest wykładowym językiem po dzień dzisiejszy. Rada gminna w Wyszatycach przed 2 laty uchwaliła zaprowadzić na nowo w miejscowej ludowej szkole ukraiński język wykładowy i tę uchwałę przesłała c. k. Radzie szkolnej krajowej, jednak mimo licznych urgensów nie otrzymała dotąd żadnej odpowiedzi, a polski język wykładowy w ludowej szkole w Wyszatycach istnieje nieprawnie dotąd.

Oprócz tego na pięć posad nauczycielskich wszystkie są Polakami względnie Polkami obsadzone, którzy zgodnie z intencjami obecnych Władz szkolnych prowadzą systematyczną polonizację i szykanują ukraińską działwę szkolną. Kiedy n. p. ukraińskie dziecko przyjdzie do szkoły i nie powie „Pochwalony Jezus Chrystus“ tylko „Sława Isusu Chrystu“ — to polscy szowiniści i szowinistki, nauczyciele i nauczycielki wypędzają dziecię na dwór i dotąd nie wpuszczają do klasy, dopóki ukraińskie dziecko nie powie: „Pochwalony Jezus Chrystus“.

Nadto Rada szkolna miejscowa urzęduje nieprawnie lat 19 bez żadnych wyborów, bo gdy Rada gminna wybrała swoimi delegatami ludzi niesympatycznych dla polskich szowinistów, pedagogów, c. k. Rada szkolna okręgowa w Przemyślu ich wyborów nie zatwierdziła, pomimo, że według postanowień ustawy o miejscowych Radach szkolnych delegaci nie potrzebują żadnego zatwierdzenia Rady okręgowej szkolnej. Takie postępowanie c. k. Rad szkolnych okręgowych w kraju jest jasnym naruszeniem ustawy i ma na celu wyłącznie tylko polonizacyjne zamiary.

W najbliższym czasie mają przystąpić w Wyszatycach do budowy nowego budynku szkolnego, który szkolne Władze chcą przeznaczyć na polską szkołę, a miejscowa Rada gminna godzi się w ostateczności na budowę obu osobnych samoistnych ludowych szkół jednej ukraińskiej a drugiej polskiej.

Podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd wie o wyżej wymienionych faktach nieprawego postępowania c. k. Rady szkolnej krajowej i czy wpłynie na c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie uchwaliła sprawę przemiany wykładowego języka polskiego na ukraiński w ludowej szkole w Wyszatycach zgodnie z uchwałą Rady gminnej, względnie ażeby bezzwłocznie kreowała dwie samoistne ludowe szkoły dwuklasowe w Wyszatycach, jedną ukraińską a drugą polską, ażeby bezzwłocznie przesłała do istniejącej szkoły ludowej w Wyszatycach nauczycieli względnie nauczycielki ukraińskiej narodowości, a wreszcie aby bezzwłocznie odpowiedziała na wniesione przez gminę Wyszatycę podanie o przemianę wykładowego języka polskiego na ukraiński w tamtejszej szkole ludowej?

Interpelant:
Kormosz.

Załoziecki, Kapuściński, J. Jaworski, Terszakowiec, Metella, Horbaczewski, Łahodyński, Nowakowski, Baczyński, Kohanowski, Tryłowski, Staruch, L. Lewicki, Dumka, Rożankowski.

L. s. 2646/914.

I n t e r p e l a c y a

posłów Ławruka, Dr. Tryłowskiego i towarzyszy do Wysokiego Wydziału krajowego i Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nieprawidłowości w Radzie gminnej w Starych Kutach.

W Radzie gminnej w Starych Kutach panują od dłuższego czasu nieprawidłowe stosunki, a w gospodarce gminnej wielkie nieporządki i nadużycia.

Naczelnikiem gminy i pisarzem gminnym są dwaj bracia Tomnikowie, którzy całkiem bez porozumienia z Radą gminną zarządzają sprawami gminnymi a w szczególności majątkiem gminnym podług swojej woli.

Od 10 miesięcy nie odbywają się już posiedzenia Rady gminnej głównie z tego powodu, że na 36 radnych zrezygnowało 16 radnych i 12 zastępców a 5 umarło. Jeden radny jest gajowym gminnym i pobiera od gminy stałą płacę, urzęduje on dalej i nawet umieszcza swój podpis na dokumentach. Bracia Tomnikowie pofalszowali nawet uchwałę rady gminnej, pozwalającą na otwarcie szynku przez Surę Medwoch. Ani Wydział powiatowy ani Starostwo w Kosowie pomimo licznych protestów nie wglądają w tę sprawę, a niestęchana samowola i gospodarka odbywa się bez wszelkiej kontroli. W szczególności starosta Wiczkowski poprosto popiera gospodarkę dwóch braci Tomników, wszelkie więc wnoszone zażalenia przez mieszkańców gminy pozostają skutku.

Dlatego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy i Wysoki c. k. Rząd:

Czy raczą one użyć swego wpływu i wglądnać w gospodarkę teraźniejszej Zwierzchności gminnej w Starych Kutach, usuwając nadużycia wołające o pomstę do nieba?

Czy raczy Wysoki c. k. Rząd pociągnąć do odpowiedzialności starostę Wiczkowskiego za popieranie swojemi pochwałami tych nadużyć i za odporne stanowisko na wszystkie liczne zażalenia gminy?

Interpelanci:
Ławruk, Tryłowski.

Dr. Łahodyński, Dr. Makuch, Dumka, Sandulak, Staruch, Dr. Nowakowski, Wanio, Dr. Kormosz, Dr. Hołubowicz, Winniczuk, Kochanowski, Terszakowiec, J. Jaworski, Horbaczewski.

L. s. 2647/914.

I n t e r p e l a c y a

posłów Dr. Kostia Lewickiego, Dr. Eugeniusza Petruszewicza, Dr. Iwana Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie nieuwzględniania ukraińskich kandydatów przy nadawaniu posad c. k.

okręgowych inspektorów szkolnych i w sprawie systematycznego mianowania wyłącznie kandydatów polskich, przez c. k. szkolnych inspektorów okręgowych.

Na podstawie postanowień kraj. ustawy szkolnej z dnia 26. czerwca 1899 roku dz. u. kr. l. 84 o okręgowych radach radach szkolnych istnieje przy każdej c. k. Radzie szkolnej okręgowej jedna względnie i więcej posad c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, którzy po myśli postanowienia § 2 wspomnianej ustawy wchodzi w skład c. k. Rady szkolnej okręgowej a ich kompetencja, oznaczona §§ 14, 15, 16 wspomnianej ustawy jest dość szeroka.

Na podstawie postanowienia § 13 wspomnianej ustawy mianuje c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, c. k. Minister oświaty na podstawie terna, jakie przedkłada c. k. Rada szkolna krajowa i to dla każdego okręgu szkolnego osobnego inspektora względnie, gdzie jest większa ilość szkół, kilku inspektorów dla jednego okręgu.

C. k. Rada szkolna krajowa, która od dziesiątek lat prowadzi systematyczną polonizacyjną akcję na polu ludowego szkolnictwa przy układaniu terna na posady kandydatów c. k. inspektorów szkolnych okręgowych nawet dla czysto ukraińskich albo z większością ukraińskiego zaludnienia okręgów szkolnych, trzyma się z reguły zasady, że do mianowania przedkłada wyłącznie tylko kandydatów polskich zaś wyjątkowo przedkłada kandydatów ukraińskich i to takich, którzy w czasie swojej służby okazali się ślepem narzędziem polonizacyjnego systemu. Wskutek takiego postępowania c. k. Rady szkolnej krajowej na około sto posad c. k. inspektorów okręgowych w Galicyi mają Ukraińcy zaledwie kilka posad, bo wszystkie prawie wschodnio-galicyjskie powiaty z kilkoma wyjątkami obsadzone są okręgowymi inspektorami szkolnymi, którzy w pierwszym stopniu są agentami nacyonalizmu polskiego i niszczy-

cielami ukraińskiej szkoły i ukraińskiego nauczycielstwa.

W swojej akcji przeciwukraińskiej dopuszczają się polscy okręgowi inspektorowie szkolni nie rzadko zbrodni nadużycia władzy urzędowej tylko w tym celu, ażeby wszelkimi sposobami wzmocnić polszczyznę w ukraińskiej części kraju. Nieznane w innych prowincjach Państwa austriackiego, nadużycia (polskich) okręgowych inspektorów szkolnych stały się notorycznym faktem i owe nadużycia uchodzą im bezkarnie, bo c. k. Rada szkolna krajowa uważając siebie w pierwszej mierze za narodową polską instytucję, pokrywa zbrodniczą robotę polskich okręgowych inspektorów szkolnych. Nic dziwnego, że społeczeństwo ukraińskie z niezadowoleniem i z nieufnością odnosi się do działalności polskich c. k. okręgowych inspektorów szkolnych jako przedstawicieli polskiego pochodzenia na zniszczenie ukraińskiego szkolnictwa ludowego i ukraińskiego nauczycielstwa i żąda kategorycznie, ażeby dla ukraińskich ludowych szkół mianowano wyłącznie ukraińskich c. k. okręgowych inspektorów. To sprawiedliwe żądanie całego społeczeństwa ukraińskiego w Galicyi może i powinno być uwzględnione, bo na podstawie § 13 wyżej wspomnianej ustawy może c. k. minister oświaty na propozycję c. k. Rady szkolnej krajowej mianować dla każdego okręgu szkolnego z większą ilością szkół dwóch szkolnych inspektorów okręgowych.

Ze względu na to, że w każdym okręgu szkolnym wschodniej Galicyi istnieje większa ilość ludowych szkół z ukraińskim językiem wykładowym, powinna administracja szkolna zarządzić tak, ażeby ukraińskie ludowe szkoły były pod dozorem ukraińskich c. k. inspektorów okręgowych i dlatego c. k. Rada szkolna krajowa powinna układać terna dla c. k. Ministra oświaty ukraińskich kandydatów dla każdego okręgu szkolnego w wschodniej Gali-

cyi, gdzie dotychczas niema jeszcze ukraińskich inspektorów szkolnych.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd względnie c. k. krajowa Rada szkolna swoje postępowanie, że przy sposobności układania terna kandydatów na posady okręgowych inspektorów szkolnych przedkładanych c. k. Ministrowi oświaty pomija zupełnie ukraińskich kandydatów, przedkładając do mianowania z reguły samych Polaków i ob-sadzając w ten sposób prawie wszystkie okręgi szkolne we wschodniej Galicyi polskimi c. k. okręgowymi inspektorami szkolnymi?

2) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa skłonne są pouczyć podwładnych sobie c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, ażeby ci traktowali równomiernie ukraińskie i polskie szkoły ludowe i ukraińskie i polskie ludowe szkolnictwo?

3) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa gotowe są spełnić żądania ukraińskiego społeczeństwa i na podstawie postanowienia § 13 kraj. ustawy szk. z dnia 26. czerwca 1899 Dz. u. i rozp. kr. l. 84 postarały się o mianowanie w każdym szkolnym okręgu wschodniej Galicyi osobnych ukraińskich c. k. szkolnych inspektorów okręgowych dla ukraińskich szkół ludowych.

Interpelanci:

Dr. Eugeniusz Petruszewicz,
Dr. Makuch, Dr. K. Lewicki.

Dr. Baczyński, Sandulak, Dumka, Ławruk, Tryłowski, Łahodyński, Hołubowicz, Kapuściński, Jaworski, Metella, Dr. Nowakowski, Dr. Horbaczewski, Dr. Kormosz.

L. s. 2648/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dr. Antoniego Horbaczewskiego i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie

prowokacyjnego i obrażającego postępowania kierownika szkoły p. Frankiewicza w Zazdrości, pow. Trembowla, jakiego dopusza się na ludności ukraińskiej.

W Zazdrości, powiatu trembowelskiego, miało miejsce zajście, które wywołało we wsi i okolicy wielkie oburzenie.

Mianowicie w roku 1910 postanowiła Rada gminna w Zazdrości podarować plac pod budowę Czytelni „Proświty“ i Towarzystwa szkoły ludowej, pod budowę tej ostatniej plac na granicy 30 morgowego pastwiska od strony budynków Ilka Juchniewicza.

Miejscowy kierownik szkoły, Maryan Frankiewicz zagorzał szowinista, który za dwa lata swego pobytu we wsi, swoim prowokacyjnem postępowaniem doprowadził spokojną gminę do wielkiego oburzenia, postanowił wykorzystać tę sposobność do nowego prowokacyjnego występu.

Mianowicie jako aranżer budowy czytelnicy Towarzystwa Szkoły ludowej rozpoczął zwozić kamienie na budowę tej czytelnicy i rozkazał te kamienie składać nie na gruncie darowanym przez gminę t. j. na granicy pastwiska gminnego, od strony budynków Ilka Juchniewicza, lecz na środku tego 30-morgowego pastwiska.

Ta brutalna samowola wywołała oburzenie i protesty ze strony członków Rady gminnej i poszczególnych włościan, na które Frankiewicz reagował prowokacyjnie mówiąc, „że jemu nikt nie ma do rozkazu i że on będzie tam budował czytelnię, gdzie się jemu zechce“.

Wskutek żądań mieszkańców zawezwał wójt pisemnie Frankiewicza, ażeby bezzwłocznie usunął kamienie z pastwiska gminnego i przewiózł na plac przez gminę darowany.

W czasie kiedy panowało już wielkie oburzenie, powiedział Frankiewicz

Wasyłowi Begerowi, poważnemu właścicielowi, który wręczył mu pisemny nakaz zabrania kamieni: „nie doczeka nikt, ażeby kamień zabrał, bo gdzie zwoziłem, tam będę zwoził i będę budował, gdzie zechcę“.

Mimo tej prowokacyjnej odpowiedzi potrafili mieszkańcy zachować zimną krew.

Kiedy jednak kilka dni bezskutecznie minęło i nakazu naczelnika gminy nie spełniono, a prowokacje Frankiewicza nie ustawały, przenieśli wieśniacy sami zwiezione przed kilku dniami kamienie i złożyli po drugiej stronie drogi, broniąc w ten sposób własności gminy na pastwisku gminnym.

Nawet w czasie tego zajścia uważał Frankiewicz za stosowne prowokować dalej ludzi. Ostentacyjnie wyszedł z klasy szkolnej i zapisywał tych wszystkich, którzy nosili kamienie, chcąc koniecznie doprowadzić poirytowanych ludzi do rozlewu krwi. Szczęściem potrafili wieśniacy zachować więcej zimnej krwi od swego światłodawcy; skończyło się tylko na jednym uderzeniu w policzek, jaki dostał z ręki człowieka, który pierwszy woził kamienie pod budowę aranżowaną przez Frankiewicza.

Całe to zajście wywołało wielkie rozgoryczenie w gminie podminowanej prowokacjami Frankiewicza, wskutek czego zachodzi bardzo groźne niebezpieczeństwo, jeśli władze nie położą bezzwłocznie końca zbrodniczemu postępowaniu Frankiewicza.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wyżej podany fakt prowokacyjnego i obrażającego miejscową ludność ukraińską postępowania kierownika szkoły p. Frankiewicza w Zazdrości, pow. Trembowla, jest wiadomy c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej i czy są skłonne pociągnąć do ostrej dyscyplinarnej odpowiedzialności p. Frankiewicza za jego pro-

wokacyjne postępowanie wobec ludności ukraińskiej?

Interpelant:
Dr. Horbaczewski.

Kormosz, Dr. Tryłowski, Dr. Hołubowicz, Dumka, Dr. Nowakowski, Terszakowicz, Dr. Perfecki, Dr. Łahodyński, Załoziecki, Dr. Makuch, Kiweluk, Korol, Winniczuk, Rożankowski, Dr. Okuniewski.

L. s. 2649/914.

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego c. k. Rządu

posła dr. Horbaczewskiego i towarzyszy w sprawie uporządkowania ruchu osobowego na liniach wschodnio-galiicyjskich kolei lokalnych, Wygnanka-Iwanie puste, z odnogą Teresin-Skała.

Kolejowa linia Wygnanka-Iwanie puste jest własnością prywatnej Spółki akcyjnej, która znajduje się w dzierżawie, przedstawia takie niedomagania ruchu, które wymagają bezzwłocznego zaradzenia.

1) Przedewszystkiem jest rozkład jazdy obowiązujący na tej linii tak ułożony, że z ostatniej stacji Iwanie puste wychodzi jeden pociąg o godz. 4 min. 20 rano, a drugi o godz. 10 min. 2 rano, pociągów zaś popołudniowych względnie wieczornych niema wcale.

2) Połączenie wspomnianych pociągów z główną linią jest jak najniekorzystniejsze, czas zatrzymywania się pociągów na każdej stacji absolutnie za długi, przez co podróżni tracą na jeździe bardzo wiele drogiego czasu.

3) Park wozowy będący w użytkowaniu na tej linii, pochodzi z wybrakowanych na innych liniach wozów i zaopatrzony jest w liche oświetlenie, co nie tylko mija się ze swoim celem, ale naraża podróżnych na uszkodzenie organów ocznych.

Zważywszy, że taki stan ruchu osobowego nie odpowiada najprymity-

wniejszym wymaganiom podróżującej publiczności, oraz że taryfa ceny jazdy jest wyższą, aniżeli na głównych liniach, zapytują podpisani c. k. Rząd:

1) Czy znane są c. k. Rządowi ujemne stosunki panujące na wspomnianych liniach prywatnych kolei lokalnych?

2) Czy c. k. Rząd gotów jest użyć swego wpływu w tym kierunku, żeby niedomagania ruchu na liniach kolejowych Wygnanka-Iwanie puste i Teresin-Skała zostały usunięte?

Interpelant:

Dr. Horbaczewski.

Kapuściński, Dr. Kost' Lewicki, Dr. Baczynski, Terszakowiec, Załoziecki, Kiweluk, Winniczuk, Okuniewski, Dr. Petruszewicz, Dr. Hołubowicz, Dumka, Dr. Nowakowski, Dr. Cegielski, Dr. Kormosz, Dr. Łahodyński.

L. s. 2550/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Włodzimierza Singalewicza i tow. do c. k. Rządu w sprawie tolerowania i tendencyjnego pokrywania przez Radę szkolną okręgową w Kamionce Strumiłowej i przez Radę szkolną krajową służbowych a nawet karnych występów p. Mikołaja Batiuka, prowizorycznego kierownika szkoły w Horpinu.

Jeszcze w 1912, a następnie 1913 r. wpłynęły do władz szkolnych liczne doniesienia i zażalenia na p. Mikołaja Batiuka, podówczas nauczyciela w Dobrotworze, a później prowizorycznego kierownika w Horpinu, że oddaje się pijaństwu i w bestyalski sposób bije dzieci szkolne. Niektóre z tych faktów udowodniono przy dochodzeniu przeprowadzonem przez szkolnego c. k. inspektora powiatowego p. Rotlendera, inne zaś drogą sądowych wyroków, a nawet przez samego p. Mikołaja Batiuka przyznane na posiedzeniu Rady szkolnej okręgowej w Kamionce.

Kiedy w jesieni 1913 r. p. Batiuk został pomimo tego w drodze awansu przeniesiony do Horpina i dopuścił się tam całego szeregu krwawych i bestyalskich czynów na dzieciach szkolnych, otrzymała c. k. Rada szkolna okręgowa i krajowa wiadomość o tych konkretnych faktach z podaniem dat i świadków w interpelacji, wniesionej w Parlamencie dnia 11. listopada, 12. listopada i 28. listopada 1913.

Na przeprowadzonej w c. k. Sądzie powiat. w Kamionce rozprawie karnej przeciw p. Batiukowi został udowodniony zaprzysięgłymi zeznaniami świadków fakt bestyalskiego katowania przez tego nauczyciela ucznia Ołeksy Bojcuna; c. k. Sąd okręgowy wydelegował nawet komisję śledczą do Dobrotworu, przed którą liczni świadkowie stwierdzili pobicie i kalectwo dzieci szkolnych przez p. Mikołaja Batiuka.

Wszystkie te fakty znane są c. k. Radzie szkolnej okręgowej i c. k. Radzie szkolnej krajowej. Tymczasem wspomniana władza szkolna zamiast postąpić po myśli dyscyplinarnych przepisów i aż do ukończenia śledztwa tymczasowo zasuspendować p. Batiuka, którego obciążają tak ciężkie zarzuty, pokrywa tendencyjnie wszystkie te służbowe i karne przestępstwa i pozostawia tego nauczyciela w szkole na tem samym miejscu. Takie postępowanie władz jest urąganiem z przepisów i podkopuje u rodziców poszkodowanych uczniów wszelkie zaufanie do władzy. Wspomniany nauczyciel p. Batiuk ubiega się o posadę stałego kierownika w Horpinu, jakby w nagrodę za swoje wspomniane występki. Pomimo dowodów wyżej podanych, że p. Batiuk dopuszczał się i dopuszcza się służbowych i karnych występów przez straszne bicie uczniów, pomimo to stara się on przedstawić siebie jako ofiarę zemsty, której na nim rzekomo dopuszczają się Rusini, jako na nauczycielu Polaku. Aranżuje w tym celu deputację polskich włościan z Horpinia, którzy mają na celu

wbrew udowodnionym faktom przedstawić jego niewinność.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że takie postępowanie władzy szkolnej, takie ukrywanie a nawet tolerowanie występku nauczyciela jest niezgodnem z prawidłami sprawiedliwości i przepisami prawnymi, przeto podpisani zapytują:

1. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd wyżej wspomniane postępowanie władzy szkolnej w tej sprawie?

2. Czy zechce c. k. Rząd użyć jak najenergiczniejszego swego wpływu w tym kierunku, żeby p. Mikołaj Batiuk został natychmiast zasuspendowany tymczasowo w swoim urzędowaniu, a później jeżeli udowodnioną zostanie jego wina, został po myśli prawa ukarany.

Interpelant:

Włodzimierz Singalewicz.

Dr. Kost' Lewicki, Dr. Cegielski, Dr. Wanio, Lew Baczyński, Kochanowski, ks. Metella, Staruch, Dr. Horbaczewski, Dr. Baczyński, I. Jaworski, Dr. Makuch, Dr. Korol, Dr. Petruszewicz, Dr. Perfecki, Terszakowiec, Kapuściński, Dr. Załoziecki.

L. s. 2651/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Michała Nowakowskiego i tow. do c. k. Komisarza rządowego w sprawie urzędowego zaniedbania budowy szkół w Posieczu, Pochówce, Sołotwinie, powiat Bohorodczany.

We wsi Posieczu pow. bohorodczańskiego znajduje się szkoła w starym, zrujnowanym budynku, który na pomieszczenie szkoły zupełnie się nie nadaje. Jeszcze przed 50-ciu laty była wspomniana szkoła przeznaczoną dla 7—10 dzieci, a dziś, kiedy we wiosce Posieczu jest około 100 dzieci w wieku szkolnym, w tej starej szkole dzieci nie mogą się pomieścić, co bardzo odbija się na zdrowiu dzieci i personelu nauczycielskiego.

Tak samo we wsi Pochówce, bohorodczańskiego powiatu, budynek szkolny nie odpowiada swemu przeznaczeniu; dzieci w tej szkole nabawiają się chorób, a nawet przedwcześnie umierają.

W końcu w mieście Sołotwinie pomieszczenie szkoły nie odpowiada najprymitywniejszym wymogom pedagogiki i higieny. W dodatku szkoła ta jest w mieście, gdzie jest Sąd powiatowy, Urząd podatkowy, Ewidencja katastru, Zarząd dóbr br. Libiga i różne zakłady przemysłu naftowego. Szkoła jest czteroklasowa wiejskiego typu, dla ludności miasta Sołotwiny zupełnie bezużyteczna.

Wszystkie wyżej wymienione miejscowości dawno już złożyły datki pieniężne, przypadające na nich na budowę nowych budynków szkolnych, lecz Rada szkolna krajowa, nie zważając na zdrowie dzieci, nie spełniła swego obowiązku i nie wybudowała tych budynków.

Wszystkie te miejscowości w tym roku klęsk elementarnych i głodu zwróciły się tak do Wysokiego Sejmu jak i do c. k. Rady szkolnej krajowej o bezwzględną budowę budynków szkolnych dla zaoszczędzenia zdrowia dzieci, dla dania zarobku głodującej ludności.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy wiadomo c. k. Rządowi, że budynki szkolne w Posieczu, Pochówce i Sołotwinie, powiatu bohorodczańskiego, nie odpowiadają swemu celowi ani pod względem sanitarnym, ani pedagogicznym?

2. Czy c. k. Rząd gotów jest wywrzeć wpływ na c. k. Radę szkolną krajową we Lwowie, ażeby spełniła swój obowiązek, dała tym miejscowościom odpowiednie budynki szkolne, a przez ich budowę dostarczyła możliwości głodującej ludności, pragnącej zarobku.

Interpelant:

Dr. Michał Nowakowski.

Dr. K. Lewicki, Dr. Makuch, Dr. Baczyński, Załoziecki, Korol, Dr. Kormosz,

Rożankowski, Okuniewski, Kochanowski, Dr. Cegielski, Horbaczewski, Dr. Hołubowicz, Terszakowiec, Dr. Tryłowski, Dumka, Winniczuk.

L. s. 2652/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Kormosza i tow. do Jego Ekscellencyi Pana Marszałka krajowego i Wydziału krajowego w sprawie bezprawnego urzędowania Dyrekcyi Centralnej Kasy dla spółek rolniczych.

Z dniem 1. stycznia 1913 wygasły mandaty członków Dyrekcyi i zastępców Centralnej Kasy krajowej dla spółek rolniczych — jednak pomimo tak znacznego upływu czasu Wydział krajowy dotychczas nie mianował dyrektorów, ani zastępców na nową kadencję. Dotychczas członkami Dyrekcyi było trzech dyrektorów polskiej narodowości i dwóch zastępców tej narodowości, a tylko jeden zastępca dyrektora ukraińskiej narodowości; oprócz tego niema urzędników w biurze tej Kasy, którzyby znali potrzeby ruskiego narodu i władali ruskim językiem. Wobec tego, odpowiednio do narodowościowego klucza, ustanowionego w krajowym statucie, należałoby powołać do Dyrekcyi jednego członka i jednego zastępcę i odpowiednią liczbę urzędników ruskiej narodowości.

Podpisani zwracają się więc do Jego Ekscellencyi Pana Marszałka krajowego i Wydziału krajowego z zapytaniem, czy znane im są te nieporządki i co zamysłają zarządzić, żeby te normalne stosunki były usunięte i ażeby zarząd centralnej Kasy spółek rolniczych był należycie obsadzony przy całkowitem uwzględnieniu praw narodu ukraińskiego według klucza narodowościowego, zastrzeżonego krajowym statutem?

Interpelant:

Dr. T. Kormosz.

Dr. Kość Lewicki, Lew Lewicki, Winniczuk, Makuch, Dr. Baczyński, Dr. Petruszewicz, Dr. Nowakowski, Terszako-

wiec, Korol, Dumka, Dr. Hołubowicz, Załoziecki, Rożankowski, Kochanowski, Okuniewski.

L. s. 2653/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Włodzimierza Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie związku Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego imienia Bohdana Chmielnickiego we wsi Głuszkowie, powiat Horodenka.

W gminie Głuszków, pow. Horodenka, postanowiono założyć związek Ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego i nadać temu związkowi nazwę „Związek U. P. T. im. Bohdana Chmielnickiego“. Podług wszystkich formalności wniesiono przez główne kierownictwo Ukr. Towarzystwa pedagogicznego podanie do c. k. Namiestnictwa we Lwowie, jednak c. k. Namiestnictwo nie zgodziło się, ażeby związek U. P. T. nosił nazwę ukraińskiego hetmana Bohdana Chmielnickiego i nie pozwoliło na założenie tego związku w Głuszkowie. Jeśliby to było w Rosyi, nie byłoby to dziwne, jednak w konstytucyjnem państwie w Austrii ten zakaz musi wywołać zdziwienie.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czem motywuje c. k. Rząd zakaz założenia Związku U. P. T. im. Bohdana Chmielnickiego i czy jest gotowy zakaz ten odwołać, a na przyszłość podobnych nie wydawać?

Interpelant:

Dr. Włodzimierz Baczyński.

Dr. Perfecki, Kochanowski, Dr. Cegielski, J. Jaworski, Dr. Kość Lewicki, Kapuściński, Hołubowicz, Makuch, Dr. Nowakowski, Rożankowski, Dr. Kormosz, Horbaczewski, Terszakowiec, Dr. L. Lewicki, Tryłowski, Winniczuk.

L. s. 2654/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Włodzimierza Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nie-

przyjmowania ukraińskich kandydatów i kandydatek do nauczycielskiej służby w publicznych szkołach ludowych.

C. k. Rada szkolna krajowa i c. k. Rady szkolne okręgowe od kilku lat prowadzą systematyczną i bezzwzględną polonizację ludowego szkolnictwa we wschodniej, ukraińskiej części Galicyi. Pochód przeciw ukraiństwu wykonują władze szkolne głównie dwoma sposobami: przez narzucanie gminom szkół polskich względnie przez bezprawną przemianę języka ukraińskiego wykładowego na język polski i przez niezataławianie uchwał rad gminnych w sprawie przemiany polskiego języka wykładowego na ukraiński, i przez zalew nawet tak zwanych ukraińskich ludowych szkół polskim, szowinistycznym nauczycielstwem, które często nie wie i nie rozumie języka ukraińskiego a z reguły odnosi się bardzo wrogo do ludności ukraińskiej. — W końcu przez nieprzyjmowanie przez c. k. Rady szkolne okręgowe ukraińskich kandydatów i kandydatek do tymczasowej nauczycielskiej służby i przez pomijanie ukraińskich nauczycieli i nauczycielek przy nadawaniu stałych nauczycielskich posad. I tak n. p. z początkiem bieżącego roku szkolnego wszyscy szkolni inspektorowie okręgowi jakby na komendę odrzucali podania ukraińskich kandydatów i kandydatek o nadanie tymczasowych posad, niby z powodu braku miejsca, albo finansowego niedoboru w budżecie krajowym, chociaż równocześnie nadawali posady polskim kandydatom i kandydatkom, i to nieraz po kilkanaście lub kilkadziesiąt w jednym okręgu szkolnym.

Pokazało się więc, że w bieżącym roku szkolnym do początkującej nauczycielskiej służby przyjęto około tysiąc polskich kandydatów i kandydatek, natomiast ukraińskich kandydatów przyjęto zaledwie kilkanaście i to odrzucając nieraz podania najzdolniejszych, celujących ukraińskich maturzystów i maturzystek, przyjmując natomiast bez

wyboru wszystkich kandydatów polskich nawet takich, którzy zaledwie zdali maturę. W ten sposób odrzucono przeszło dwie ściepodań ukraińskich kandydatów i kandydatek z krótką wzmianką: „Zwraca się z powodu braku miejsca“.

Miedzy innymi odrzucono podania następującym ukraińskim kandydatom i kandydatkom: Wasylowi Zimkowi, zam. w Cebłowie koło Bełża, Piotrowi Fizorowi zam. w Zaleszczykach starych, Wasylowi Hreszczakowi, zam. w Turynce koło Żółkwi, Stefanowi Hładiukowi, zam. w Chlewczanach koło Uhnowa, Maryi Kozoris zam. w Kałuszu, Pawłowi Woźniakowi zam. w Podliskach koło Mościsk, Janowi Nogasowi zam. w Barbarzyńcach koło Trembowli, Mikołajowi Kuszowi zam. w Stryju, Maryi Rudeńskiej zamieszkałej we Lwowie, Pawłowi Dubikowi zam. w Zubkowie koło Sokala, Janowi Romańcowi zam. w Bernie koło Brodów, Stefanii Bohusławskiej zam. w Glinianach, Prokopowi Opszańskiemu zam. w Ułazowie koło Cieszanowa, Andrzejowi Hałamajowi zam. w Kudobińcach koło Zborowa, Iwanowi Sawczukowi zam. w Chołojowie koło Radziechowa, Osypowi Ostapczukowi zam. w Sieniakówce koło Zbaraża, Fedorowi Cebuli zam. w Torkach koło Sokala, Michałowi Czerniukowi zam. w Markowej koło Zawałowa, Józefowi Jaworskiemu zamieszkałemu w Mogielnicy koło Trembowli, Michałowi Malukowi zam. w Worwolińcach koło Tłustego, Michałowi Czaykowskiemu zam. w Białobożnicy koło Czortkowa i wielu, wielu innym ukraińskim kandydatom i kandydatkom.

Wszyscy wyżej podani kandydaci, jak w ogóle wszyscy ukraińscy kandydaci i kandydatki podawali się o posady w kilku a nawet w kilkunastu okręgach szkolnych, jednak wszędzie dostawali odpowiedzi odmowne, chociaż ich koledzy polscy i koleżanki bez żadnej przeszkody otrzymywali tymczasowe posady. Sprawę przyjmowania kandydatów i kan-

dydatek zawodu nauczycielskiego na tymczasowe posady w szkołach ludowych wzięli bezprawnie w swoje ręce sami inspektorowie okręgowi, chociaż według postanowienia § 8 ust. 7 ustawy szk. kr. z dnia 26. czerwca 1899 Dz. u. i r. kr. l. 84 obsadzanie tymczasowych posad należy do kompetencji nie c. k. inspektora szkolnego okręgowego, lecz pełnej c. k. Rady szkolnej okręgowej. We wschodniej Galicyi wyrobiła się w ostatnich latach praktyka, że c. k. okręgowi inspektorowie szkolni jako referenci c. k. rad szkolnych okręgowych sami na swoją rękę nadają tymczasowe posady nauczycielskie a to w tym celu, ażeby odjąć kontrolę pełnej radzie, co do ich polonizacyjnej ukraińskiej polityki przy nadawaniu tymczasowych posad nauczycielskich.

Z powodu systematycznego niszczenia ukraińców przez bezprawne i samowolne narzucanie szkół polskich w ukraińskich gminach, przez polonizację t. z. ukraińskich szkół bezprawną przymusową nauką polskiego języka, przez obsadzanie t. z. ukraińskich szkół i ukraińskich gmin szowinistycznym polskim nauczycielstwem, przez prześladowanie pomijaniem przy awansach ukraińskiego nauczycielstwa, przez nieprzyjmowanie ukraińskich kandydatów i kandydatek do nauczycielskiej służby, wogóle z powodu bezprzykładnego wrogiego systemu wobec ukraińskiej narodowości na polu szkolnictwa ludowego, polskie władze szkolne są najbardziej znienawidzoną instytucją w ukraińskim społeczeństwie i jest samo przez się zrozumiałem, że społeczeństwo ukraińskie przeciw teraźniejszym władzom szkolnym musi stanowczo walczyć.

Podpisani wobec powyższego zapytują:

Czy c. k. Rząd wie o wyżej podanych faktach systematycznej polonizacji ukraińskiego narodu na polu szkolnictwa, jaką prowadzi c. k. Rada szkolna krajowa i c. k. Rady szkolne okręgowe; czy wie i czem usprawiedliwi

fakt masowego nieprzyjmowania ukraińskich kandydatów i kandydatek na tymczasowe nauczycielskie posady i czy gotów jest położyć tamę polonizacyjnemu systemowi władz szkolnych?

2) Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa gotowe są pouczyć c. k. okręgowych inspektorów szkolnych, że w myśl postanowienia § 8 ust. 7 ustawy szkolnej kraj. z 26. czerwca 1899 Dz. u. i rozp. kraj. l. 84 obsadzenie tymczasowych posad nauczycielskich należy nie do samych okręgowych inspektorów szkolnych, lecz do kompetencji całej c. k. Rady szkolnej okręgowej i czy gotowe są przypilnować, ażeby okręgowi inspektorowie szkolni stosowali się do wspomnianego postanowienia?

Interpelant:

Dr. W. Baczyński.

Dr. Lewicki, Dr. Makuch, Rożankowski, Jaworski, Nowakowski, Winniczuk, Dr. Trylowski, Dr. Kormosz, Horbaczewski, Załoziecki, Terszakowiec, Kapuściński, Dr. Hołubowicz, Metella, Łahodyński.

L. 2655 914.

I n t e r p e l a c y a

pośła Baczyńskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie założenia męskiej 6-klasowej szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w Rohatynie, względnie założenia przy istniejącej męskiej 6-klasowej szkole ludowej w Rohatynie czterech niższych klas eksponowanych z ukraińskim językiem wykładowym.

Ukraińscy mieszkańcy miasta Rohatyna i okolicznych wsi przykro odczuwają brak szkoły ludowej, gdzieby ich dzieci mogły pobierać naukę elementarną w swojej ojczystej mowie. Ale niestety, wszystkie starania rohatyńskich ukraińców, zwrócone w tym kierunku, nie zostały dotąd spełnione. Wobec tego przełożństwo ukraińskiego Pedagogicznego Towarzystwa, spełniając ogólne żądanie rodziców i mieszkańców gminy, założyło w prze-

szłym roku szkolnym I. i III. klasę prywatnej szkoły ludowej z ukraińskim językiem wykładowym w formie prywatnych kursów, aby choć w części zaspokoić duchowe potrzeby ukraińskiej ludności, dopokąd Władze szkolne nie założą same potrzebnej szkoły.

Art. 19 ust. z 21. grudnia 1867 Dz. u. kr. L. 142 postanawia, że w krajach zamieszkałych przez kilka narodowości, publiczne naukowe zakłady mają być w ten sposób urządzone, ażeby bez przymusu nauczania drugiego krajowego języka, każda z tych narodowości otrzymała potrzebną sposobność do kształcenia dzieci w swej ojczystej mowie.

Wprawdzie wszystkie narody austriackiego państwa posługują się w publicznem wychowaniu swych dzieci ojczystym językiem, ukraińscy obywatele miasta Rohatyna wyjęci są z pod tego prawa i na swojej ojczystej ziemi nie mogą wychowywać swoich dzieci w ojczystym języku, nie mając ludowej szkoły z ukraińskim językiem wykładowym. A taka szkoła ukraińskim mieszkańcom gminy Rohatyna należy się nie tylko po myśli ustaw, ale też na podstawie istnych stosunków.

Z ostatniej konskrypcyi z r. 1910 wiemy, że skład ludności miasta Rohatyn przedstawia się jak następuje:

Ukraińców	2834 t. j.	37·24 ⁰ / ₀
Polaków	1530 „	20·04 ⁰ / ₀
Żydów	3254 „	42·62 ⁰ / ₀
Innych	17 „	0·27 ⁰ / ₀

Kiedy znów przeglądnijemy się, jaka ilość dzieci ukraińskiej narodowości pobierała w czasie ostatnich trzech lat naukę szkolną według pojedynczych klas, to zobaczymy, że chłopców ukraińskiej narodowości było:

	w r. 1910	w r. 1911/12	w r. 1912 13
w I kl.	70	79	72
„ II. kl.	58	63	49
„ III. kl.	67	55	45

w IV. kl.	41	26	40
„ V. kl.	11	16	15
„ VI. kl.	10	11	8
Razem	252	260	229

Z wymienionych cyfr wynika jasno, że w mieście Rohatynie są wszystkie warunki do tego, aby założyć tu bezzwłocznie 6-klasową męską szkołę ludową z ukraińskim językiem wykładowym, co jest piękną potrzebą dla ukraińskiej ludności miasta Rohatyna.

Potrzeba tej szkoły jest tem więcej naglącą, że nasze miasto jest centrem prawie czysto ukraińskiego powiatu, i że w Rohatynie ukraińskie społeczeństwo utrzymuje własnymi funduszami prywatne gimnazjum. C. k. Rada szkolna krajowa powinna na podstawie art. 5 ustawy z dnia 23. maja 1895. Dz. u. kr. L. 57. przystąpić bezzwłocznie do podziału tej szkoły, która obecnie istnieje, na dwie odrębne szkoły, z którychby jedna miała ukraiński język wykładowy.

Zanim to jednak nastąpi, powinna c. k. Rada szkolna krajowa uwzględnić wniesione w lipcu 1913 roku podanie Przełożństwa Kółka ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego i zezwolić na założenie 4 niższych eksponowanych klas z ukraińskim językiem wykładowym przy męskiej polskiej 6-klasowej szkole ludowej w Rohatynie, tem więcej że koszt utrzymania tych eksponowanych klas bierze na siebie Kółko U. P. T. w Rohatynie względnie główne kierownictwo ukraińskiego Pedagogicznego Towarzystwa we Lwowie. Temu żądaniu powinna c. k. Rada szkolna krajowa zadość uczynić i załatwić podanie Kółka U. P. T. w Rohatynie, tak jak załatwia podobne podania polskich mniejszości we wschodniej części kraju i zakłada polskie eksponowane szkoły.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd względnie c. k. Rada szkolna krajowa gotowe są przy-

chylnie załatwić podanie Kółka ukraińskiego Towarzystwa Pedagogicznego w Rohatynie i w ten sposób dać możliwość dzieciom ukraińskich obywateli miasta Rohatyna pobierać naukę szkolną w ich ojczystym języku?

Interpelant:
Baczyński.

Perfecki, Kochanowski, Cegielski, Kapuściński, K. Lewicki, Hołubowicz, Makuch, Nowakowski, Rożankowski, Kormosz, Horbaczewski, Terszakowiec, Łahodyński, Tryłowski Winniczuk.

L. 2656/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Michała Nowakowskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie niemożliwego stanu komunikacji między Starunią, powiat Bohorodczany, a Nadworną.

Wież Starunia pow. Bohorodczany, ten przyszedł Borysław pod względem bogactwa wosku i nafty, jest przez fatalną komunikację wprost odcięty od świata.

Przez północny kraniec tej wielkiej wsi prowadzi zbudowana przed laty znakomita państwowa droga Bohorodczany-Nadwórna, powiat i kraj potrzebowałyby tylko tę bogatą w minerały wieś połączyć krótkimi poprzecznymi drogami z wymienionym gościńcem.

Tymczasem kraj dla powiatu wogóle a w szczególności dla wsi Staruni pod względem komunikacji nie uczynił, a powiat w ostatnich latach rozpoczął budowę tylko krótkiej drogi od Monastyrzan do Staruni.

Starunia ma największy ruch i cięży do miast ze stacyami kolejowymi w Stanisławowie, Nadwórnej; dlatego koniecznie należy tę wieś połączyć z główną linią Bohorodczany — Nadwórna.

Sprawa ta jest nagła, bo od 2 lat muszą mieszkańcy Staruni jeździć poza

gminnymi drogami przez grunty, aby nie utonąć w błocie. Jeżeli obcy i nieobeznani z okolicą zajedzie nawet w biały dzień w te kałuże, które nazywają się gminnymi drogami, musi wołać ludzi na pomoc, aby wóz i konie z błota wyciągnęli sznurami. Wreszcie urząd gminny zatoczył drogi kołkami, aby ostrzedz przed jazdą niemi.

Fakty te, że do wsi nie można dowieść środków żywności, że żadna komisja ze sądu i starostwa nie jest w stanie do wsi się dostać, że chorym nie można podać ostatniej pociechy, są urzędowi gminnemu, c. k. Starostwu i Wydziałowi pow. w Bohorodczanach ogólnie znane.

Gmina jest dotknięta głodem i dlatego zaraz roboty około naprawy dróg są koniecznie wskazane.

Podpisani zapytują Wydział krajowy:

1) Czy znany jest Wydziałowi krajowemu niemożliwy stan dróg we wsi Staruni bohorodczańskiego powiatu?

2) Czy skłonny jest Wydział krajowy przyjść w pomoc głodującej ludności, aby ratować naturalne bogactwa wsi Starunia, bezzwłocznie zarządzić roboty na gminnych drogach wsi Starunia i dla połączenia tej wsi z głównym traktem Bohorodczany-Nadwórna?

Interpelant:
Nowakowski.

Singalewicz, Hołubowicz, Winniczuk, Terszakowiec, Kormosz, Petruszewicz, Staruch, Korol, Makuch, Dumka, Kapuściński, Sandulak, Baczyński, Horbaczewski.

L. 2657/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Nowakowskiego i tow. do Pana Komisarza rządowego w sprawie krzywd robotników w Perehińsku.

Węgierska firma J. Ph. Glesinger

wydzierżawiła wyrąb lasów w metropolitalnych dobrach w Perehińsku.

W tej umowie dzierżawnej jest warunek, że firma ma zatrudniać miejscowych robotników.

Mimo tego i katastrofalnego roku, powyższa firma sprowadziła robotników z Węgier, a nasi robotnicy zamieszkałi w Perehińsku muszą emigrować do Ameryki za zarobkiem.

Prócz tego urzędnik firmy nazwiskiem Heller znieważa naszych robotników i podmawia węgierskich robotników, aby naszych bili; z powodu tego Dmytro Symkowicz s. Mikołaja i Dmytro Ogram s. Teodora i inni byli przez węgierskich robotników zmasakrowani.

Dalej zaprowadziła firma taki czas pracy który całkiem wyczerpuje robotników, przyprowadza ich o choroby i kalectwa; praca u firmy trwa od godziny 2-jej rano do godziny 9—10 i 11-tej w nocy.

Firma oddała część robót lasowych w przedsiębiorstwo miejscowemu naczelnikowi gm. Michałowi Kropiwiczowi, z powodu czego robotnicy nie mogą znaleźć opieki i ochrony w urzędzie gminnym, bo naczelnik jest od firmy zależny.

Na poczcie w Perehińsku giną listy, które przychodzą od emigrantów, a także i posyłki pieniężne, a Urząd pocztowy nic w tej sprawie nie zarządza. Podane fakty nadużyć poda Towarzystwo ukraińskich robotników „Wola“ w Perehińsku.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy wiadome jest c. k. Rządowi nieprawne postępowanie węgierskiej firmy J. Ph. Glesinger w Perehińsku z miejscowymi robotnikami?

2) Czy wiadome są c. k. Rządowi fakty defraudacyi listów i pieniędzy na poczcie w Perehińsku?

3) Co myśli c. k. Rząd zarządzić, ażeby powyższe nadużycia usunąć.

Interpelant:
Nowakowski.

Singalewicz, Kiweluk, Korol, Winniczuk, Sandulak, Staruch, Horbaczewski, Baczyński, Petruszewicz, Dumka, Hołubowicz, Makuch, Terszakowiec, Kormosz, Kapuściński.

L. s. 2658/914.

Interpelacya

posła Wania i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów do Rady gminnej w Olesku.

W Olesku powiatu złoczowskiego, naczelnik gminy wyłożył gminną listę wyborczą do wyboru nowej Rady gminnej i nieprawnie, za poradą starszego komisarza Starostwa p. Uranowicza, umieścić na liście wyborczej obszary dworskie.

Przeciwko tej nielegalności wnieśli mieszkańcy gminy kilkaset reklamacyi i następnie tyleż rekursów. Pomimo kilkakrotnych zażaleń w tej sprawie, tak w c. k. Starostwie złoczowskiem, jak i w c. k. Namiestnictwie, a nawet w Prezydium c. k. Namiestnictwa, naczelnik gminy już 2 miesiące trzyma u siebie wszystkie rekursy, a c. k. Starostwo w Złoczowie pomimo, że o tem wie, na to bezprawie nie reaguje.

Podpisani stawiają przeto interpelacyę do Jego Ekscellencyi Pana c. k. Namiestnika:

1) Czy wie o tem bezprawiu?

2) Czy i co uczyni, aby to bezprawie usunąć?

Interpelant:
Wanio.

L. Lewicki, Singalewicz, Kochanowski, I. Jaworski, Nowakowski, Kapuściński, Staruch, Korol, Makuch, Kormosz, Trylowski, Winniczuk, Rożankowski, Ławruk.

L. s. 2659/914.

I n t e r p e l a c y a

posła L. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie demoralizowania i katorwania ruskiej szkolnej dziatwy przez nauczycielkę Leokadyę Tużańską w Nowoszynach, powiat Żydaczów.

We wsi Nowoszynach powiatu żydaczowskiego, założono w roku szkolnym 1911/12 nadetatową klasę przy miejscowej 1-o klasowej szkole.

Stałą posadę otrzymała polska szowinistka Leokadya Tużańska. Jako siła nadetatowa objęła posadę ukrainka Wojtowiczówna. Polska szowinistka nie mogła ścierpieć, ażeby w szkole uczyła ukrainka i swoimi donosami postarała się o to, że Wojtowiczównę wkrótce przeniesiono, a jej miejsce zajęła druga polska szowinistka Elżbieta Andruszewska, pomimo że obowiązanych do szkolnej nauki na 121 dzieci jest 118 grecko-katolików a 3 rzymsko-katolików: wszystkie bez wyjątku Rusini.

Jak pojmuje Tużańska swoje obowiązki i jak uświadamia dziatwę, dowodem są następujące fakty:

1) Nie pilnuje całkiem szkolnej nauki. Mimo tego, że nauka w szkole ma rozpocząć się o godz. 8 rano, najczęściej rozpoczyna się o godz. 10 lub 11. Wtedy Tużańska zjawia się w klasie, da dziatwie jakąbądź robotę (pisanie, ciche zajęcie) i nie przeprowadziwszy z niemi lekcyi, wypuszcza dziatwę do domu. Nic dziwnego, że dzieci wychodzą ze szkoły jako analfabeci tak, że rodzice myślą utworzyć prywatną szkołę. Bywa i tak, że dzieci z nudów w szkole zaczynają swawolić, wtenczas Tużańska wpada z bukiem do klasy i katuje dziatwę.

2) Nauczycielka ta demoralizuje swoim życiem i zachowaniem młodzież w najwyższym stopniu. Między tą nauczycielką a jej rodziną i mężem, który

jest szewcem, przychodzi bardzo często do kłótni, łajania i bójki i to w czasie szkolnej nauki. Kiedy w mieszkaniu nauczycielki rozpoczną się łajania i bójka, wtedy często jej mąż, szewc, wpada z kosturem do klasy, wypędza dzieci ze szkoły, sprawiając dzieciom przymusowe ferye. Dzieci przed bukiem pana majstra uciekają w popłochu, chowają się w niedalekim żywopłocie i słuchają głośnych, ordynarnych i bezwstydných słów szewca. Z powodu tych awantur nie odbywa się często nauka (n. p. 13. i 16. września 1913 r.), a nawet nie mogło odbyć się uroczyste zamknięcie roku szkolnego dnia 15. lipca 1913 r.

3) Dzieci szkolne muszą znosić nie-ludzkie postępowanie, ze strony polskiej szowinistki i jej męża szewca, który na każde zawołanie godnej siebie żony, pomaga jej w „operacyi“ dzieci.

Ofiary jej „pedagogii“.

a) Paraszka Jarema, córka Andrzeja pobita przez nauczycielkę w maju 1912 roku. Nauczycielka biła ją dragiem w głowę tak, iż dziewczyna popadła w umysłową chorobę, ogoliła sobie brzytwą głowę, zrywała się kilka miesięcy ze snu i krzyczała niezrozumiałe słowa.

b) W styczniu 1913 r. przed ruskim Bożem Narodzeniem, biła nauczycielka także dragiem po rękach Annę Żiniakównę, córkę Dmytra Żiniaka tak silnie, że dziewczyna z grubymi siniakami na rękach, nie mogła kilka dni wziąć się do jakiejkolwiek roboty.

c) W kwietniu 1913 mąż nauczycielki pobił w klasie Jana Malika s. Romana w ten sposób, że wzięwszy chłopczynę za uszy, podniósł go w powietrze, trząsł nim w powietrzu kilka chwil a potem bił go laską tak, że chłopak leżał kilka dni nieprzytomny w domu i przez cały miesiąc nie chodził do szkoły.

Taka sama dola spotkała Mikołaja Jurjuka, syna Mikołaja i Teodora Żi- niaka s. Grzegorza.

Oprócz tego Tużańska lubi brać ła- pówki. Za łapówki może dziecko uwol- nić się od szykan, może przejść do wyż- szej klasy. Dzieci na każde jej zawo- łanie muszą przynosić różne prowianty, jak jajka, gruszki, mak i t. d. Niestety dla dziecka, które nie usłucha rozka- zu nauczycielki i nie przyniesie jej po- darunku. Tak było z Justyną Polczówną córką Hasi i Ilka Polczuja. Tę dzie- wczynę, córkę ostatniej biedaczki, biła Tużańska, kazała klęczeć, wypędzała ze szkoły, gdyż w jesieni 1912 r. nie przy- niosła jej maku i gruszek. Naścia Kazi- mierzuk, córka Jana, uczennica II. kl. w r. szk. 1912 uczyła się bardzo słabo tak, że przy końcu roku szkolnego po- wiedziała jej Tużańska, że ma siedzieć drugi rok w drugiej klasie. Ojciec dzie- wczyny usłyszawszy to, zaniósł nauc- zycielce kopę jaj i dziewczyna odrazu nabrała potrzebnych wiadomości i prze- szła do III. klasy.

Przeciwko tym nadużyciom pol- skiej nauczycielki Tużańskiej, niemożli- wym w żadnym prawnym państwie, kolidującym z karnym kodeksem i kwa- lifikującym się jako zbrodnia jest ruska gmina bezradna.

O wszystkich tych nadużyciach i zbrodniach wie szkolny inspektor okręgowy w Żydaczowie Ludwik Taras, ale milczy. Milczy również i wicepre- zydent Dembowski, który, jak to publi- cznie głosi Tużańska, ma ją w swej specjalnej opiece. Poznańska Września, o której Polacy narobili tyle hałasu, błędnie wobec tych bestyalstw, których dopuszcza się polska nauczycielka na bezbronnej ruskiej działwie.

Wobec tego podpisani wnoszą :

Czy c. k. Rządowi względnie c. k. Radzie szkolnej krajowej wiadomy jest powyższy fakt i czy pociągną one do surowej odpowiedzialności nauczycielkę

Tużańską za nieludzkie katowanie ru- skiej działwy szkolnej ?

Interpelant :
L. Lewicki.

Kość Lewicki, Horbaczewski, Rożan- kowski, Okuniewski, Hołubowicz, Ko- chanowski, Petruszewicz, Nowakowski, Singalewicz, Metella, I. Jaworski, Wanio, Staruch, Kapuściński, Sandulak, Win- niczuk.

I. s. 2660/914.

I n t e r p e l a c y a

posła Makucha i tow. do Wydziału krajowego w sprawie marnowania fun- duszów gminy Medenice, powiat Dro- hobycz.

W gminie Medenice, pow. Droho- bycz, mieszka do 1300 dusz ruskiej na- rodowości, a łańcińskiego obrządku do 1500 dusz.

Mimo protestu radnych Rusinów, pobudowano na gminnej łące sklep Kółka rolniczego. W przeszłym tygo- dniu mimo energicznego protestu ra- dnych ruskiej narodowości, uchwaliła Rada gminna w Medenicach dobrowol- ną subwencję na Towarzystwo Szkoły ludowej w kwocie 2000 K. Ze względu na to, że Rada gminna nie daje na ru- skie kulturalne cele subwencji z gmin- nych funduszków, a jednostronne sub- wencyonowanie polskiego Towarzy- stwa, które wrogą działalność na nieko- rzyść Rusinów rozwija, a w dodatku Rada gminna nie może związać koń- ców budżetu gminnego, pozwalają so- bie podpisani postawić zapytanie do Wydziału krajowego.

Czy Wydział krajowy zechce wglą- dnąć w wymienioną sprawę, usunąć prowokacyjną tę uchwałę Rady gmin- nej w Medenicach i ochronić gminę Medenice od dalszych ciężarów ?

Interpelant :
Makuch.

Rożankowski, Singalewicz, Łahodyński, Dumka, Sandulak, Ławruk, Staruch,

Hołubowicz, L. Lewicki, Nowakowski, Petruszewicz, Wanio, Kormosz, Załoziecki, Winniczuk.

L. s. 2661/914.

Interpelacya

posła Makucha i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie anormalnych stosunków w ludowej szkole w Medenicach powiatu drohobyckiego.

W ludowej szkole w Medenicach powiatu drohobyckiego, niema ani jednej siły nauczycielskiej ruskiej narodowości, mimo tego że prawie połowa ludności jest ruskiej narodowości.

Oprócz tego siły nauczycielskie polskiej narodowości obchodzą się z ruską działwą nie po ludzku.

I tak: w listopadzie 1913 r. przechodził koło kierownika szkoły Władysława Bereźnickiego uczeń Hryć Kłytniak s. Wasyla i pozdrowił kierownika słowami: „Sława Isusu Chrystu“. To tak poirytowało Bereźnickiego, że on chłopca pobił, a nauczycielka Najstad-towa powiedziała do pobitego chłopca: „Dobrze ci tak! Jak cię się uczy w szkole“?

Na skargę ojca pobitego dziecka wniesioną przez drohobycki dziekanat do c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, zaskarżył kierownik szkoły do Sądu o obrazę honoru.

Dnia 24. stycznia 1914 r. pobił przy tablicy nauczyciel Julian Sadonowski dziecko Stasia Kozara, tak silnie, że lekarz znalazł znaki, wskutek czego prowadzi się rozprawa w c. k. Sądzie powiatowym w Medenicach do I spr. 21120/914.

Wobec tego zapytujemy:

Czy c. k. Rząd nakaze zbadać przeprowadzone fakty postępowania wspomnianych nauczycieli z dziećmi i pociągnie winnych do odpowiedzialności?

Interpelant:
Makuch.

Lew Lewicki, Sandulak, Dumka, Łahodyński, Ławruk, Hołubowicz, Staruch, Winniczuk, Singalewicz, Kormosz, Wanio, Petruszewicz, Nowakowski Załoziecki, Rożankowski.

L. s. 2662/1914.

Interpelacya

posła Lwa Lewickiego i towarzyszy do c. k. Rządu i Wysokiego Wydziału krajowego w przedmiocie nieukonstytuowania Rady gminnej w m. Dolina koło Stryja.

Od dwóch lat wybrana dopełniająca rada w Dolinie, dotąd nieukonstytuowna, ażeby tylko w III. kole nie dopuścić dwóch Rusinów do Rady, tak jak klika magistracko-wszechpolska tego sobie życzyła, w czem sprzyjał jej starosta p. Głazewski.

Wobec tego zapytujemy:

1) Czy znanem jest odpowiednim władzom, co dzieje się w Dolinie z radą gminną.

2) Czy c. k. Rząd i Wydział krajowy zechcą skłonić c. k. Starostwo i Wydział powiatowy w Dolinie do zaprowadzenia porządku w samorządzie gminnym miasta Doliny i czy zwolnią większe powiatowe miasto od swawolnego postępowania jednostek?

Interpelant:
L. Lewicki.

Kost' Lewicki, Dr. Perfecki, Horbaczewski, Dr. Wanio, Dr. Tryłowski, Kochanowski, Dr. Kormosz, Ławruk, Metella, Singalewicz, J. Jaworski, Kapuściński, Dumka, Dr. Hołubowicz, Winniczuk, Terszakowicz.

L. s. 2663/9114.

Interpelacya

posła Lwa lewickiego i tow. do c. k. Rządu i do Wysokiego Wydziału krajowego w przedmiocie braku mostów na rzece Stryj w Kruszelnicy i Tyszownicy (pow. Skole).

Potrzebę a nawet konieczność mostów na rzece Stryj w Kruszelnicy i Tyszownicy dawno stwierdzono i dochodzenia potrzebne przeprowadzono.

Lecz do zrealizowania tej myśli nie może przyjść z przyczyny prawie niezrozumiałej.

Całe tysiące mieszkańców są pozbawieni prymitywnej komunikacji a przy większej wodzie oderwani od świata. Do tego w ostatnich kilku latach wezbrana rzeka zabrała ofiary w ludziach.

Przecież z życiem ludzkim, ich majątkiem lekceważyć nie godzi się!

Dlatego zapytujemy c. k. Rząd i Wydział krajowy:

1) Czy wiadomo im, że na drogach powiatowych w Kruszelnicy i Tyszownicy dotychczas niema mostów na na rzece Stryju?

2) Czy jest zamiar ostatecznie raz sprawę załatwić i przez wybudowanie tych mostów zapewnić mieszkańcom możność i bezpieczeństwo komunikacji.

Interpelant:
Lew Lewicki.

Dr. Kost' Lewicki, Terszakowiec, Horbaczewski, J. Jaworski, Dr. Wanio, Dr. Hołubowicz, Dr. Tryłowski, Dr. Kormosz, Ławruk, Metella, Winniczuk, Singalewicz, Dr. Perfecki, Kapuściński, Dumka.

L. s. 2664/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Kochanowskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie wyborów do Rady gminnej w Jażowie starym powiatu jaworowskiego.

We wiosce Jażowie starym, powiatu jaworowskiego, panują od 1910 roku nienormalne stosunki; urząd gm. spoczywa od tego czasu do dnia dzisiejszego w niepowołanych rękach, z tego powodu, że od tego czasu do

dziś urzęduje stara niekompletna rada z powodu śmierci kilku radnych. C. k. Rząd nie dba zupełnie o to, ażeby zaprowadzić w owej gminie pożądaną ład w urzędowaniu i gospodarce.

I tak w 1911 roku odbyły się wybory do Rady gminnej, których wynik nie podobał się kilku jednostkom, a wskutek ich protestu, owe wybory unieważniono i w miesiącu lutym 1912 roku przeprowadzono nowe wybory.

Ponieważ i te drugie wybory nie wypadły znowu po myśli tych czynników, którym nie chodzi się o dobro gminy lecz o własną osobistą korzyść, a mianowicie nie wypadły po myśli urzędującego do dzisiejszego dnia wójta Iwana Kłymaka i pisarza gminnego Borhłaja, który zarazem jest pisarzem przy c. k. Starostwie w Jaworowie, przeto wskutek wniesionego przez interesowane czynniki, względnie wskutek spowodowanego przez te czynniki protestu nowo wybrana Rada nie może się doczekać zatwierdzenia, a akta dotyczące tej sprawy ugrzęzły od 2 lat u władz politycznych.

Jasną jest rzeczą, że cierpi na tem cała gmina, że o dobro gminne nikt nie dba, a gospodarka gminna spoczęła w rękach ludzi, którzy stawiają na pierwszym miejscu dobro własne, a nie gminne.

Wobec tego podpisani ośmielają się zapytać c. k. Rząd:

1) Czy jest wiadomem c. k. Rządowi, że sprawa wyborów do Rady gminnej w Jażowie starym, powiatu jaworowskiego, z powodu wniesionego protestu od dwóch lat nie została załatwiona?

2) Jakie kroki zamierza poczynić c. k. Rząd i w jakim czasie, ażeby we wspomnianej gminie mógł być zaprowadzony stan legalny, zgodny z postanowieniem ustawy gminnej?

Interpelant:
Iwan Kochanowski.

Kiweluk, Winniczuk, Terszakowiec, Makuch, Lew Lewicki, Dr. Cegielski, Horbaczewski, Kapuściński, Metella, I. Jaworski, Dr. Okuniewski, Hołubowicz, Ławruk, Staruch, Dr. Tryłowski.

L. s. 2665/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Perfeckiego i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnego nałożenia na gminę Chorobród 120% dodatku na budowę szkoły.

Przy budowie szkoły w Chorobrowie, przypadający 120% dodatek na gminę wynosi na budowę szkoły 2000 koron, który pierwotnie wymierzono tej gminie.

Teraz jednak zażądano od gminy Chorobród rezolucją Rady powiatowej w Sokalu z dnia 17. września 1913 r. l. 2484 dalszego datku na cel budowy szkoły w wysokości 6.000 koron i polecono tej gminie ową kwotę złożyć, pomimo że kwota ta powinna przypaść do pokrycia przez fundusz szkolny budowy szkół i powinna być pokrytą wyłącznie z tego funduszu.

Ponieważ wspomniana rezolucja Rady powiatowej została wydaną na podstawie żądania c. k. Rady szkolnej krajowej, żądania zupełnie nieuzasadnionego, przeto koniecznem jest, ażeby wobec zarządzeń Rady powiatowej w Sokalu, które narażają gminę Chorobród na nadzwyczajne długi, nakładając na nią ustawą nieuzasadniony wielki ciężar, którego z własnych funduszy żadną miarą gmina pokryć nie jest w stanie — jak najprędzej cofnęła c. k. Rada szkolna krajowa swoje zarządzenia, żądające od gminy Chorobród dodatkowej prestacyi w wysokości aż 6.000 koron i pokryła ową kwotę z funduszu szkolnego przeznaczonego na budowę szkół.

Zapytujemy przeto Wysoki c. k. Rząd:

1) Czy wiadomy mu jest powyższy fakt?

2) Czy jest skłonny bezzwłocznie zarządzić, ażeby nałożoną na gminę Chorobród dodatkową prestacyę na budowę szkoły w kwocie 6000 koron c. k. Rada szkolna krajowa pokryła z funduszy szkolnych, przeznaczonych na ten cel i żeby c. k. Rada szkolna krajowa wezwała Radę powiatową w Sokalu, by ta cofnęła swoją rezolucję z dnia 17. września 1913 roku l. 2484.

Interpelant:

Dr. Roman Perfecki.

Założciecki, Kapuściński, Kochanowski, Sandulak, Kormosz, Makuch, Nowakowski, Horbaczewski, Okuniewski, Winniczuk, Dumka, Jaworski, Korol.

L. s. 2673/1914.

I n t e r p e l a c y a

posła Dra Michała Nowakowskiego i tow. do Pana komisarza rządowego w sprawie zaniedbania budowy szkoły ludowej w Mołodkowie, powiat Bohorodeczany.

Budynek szkolny w gminie Mołodków powiatu bohorodeczńskiego, jest zwykłą rudą, który swemu celowi zupełnie nie odpowiada. Dzieci w szkole cisną się, w budynku szkolnym pomieścić się nie mogą. W ten sposób przymus szkolny stał się iluzorycznym, a i te dzieci, które do szkoły uczęszczają, narażają swoje zdrowie a nawet i życie na niebezpieczeństwo.

Gmina Mołodków już dawno złożyła 120% datek na koszt budowy, jednak c. k. Rada szkolna krajowa nie przystępuje do wykonania powyższej budowy szkoły.

W dodatku, jak wszędzie u nas na Podgórzu, tak i gmina Mołodków jest dotknięta głodem, a przeprowadzenie budowy w tym roku dostarczyłoby ludności jakiegokolwiek zarobku.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy wiadomy jest c. k. Rządowi niemożliwy stan budynku szkolnego w Mołodkowie pow. Bohorodeczany?

2) Czy c. k. Rząd jest skłonny zmusić c. k. Radę szkolną krajową we Lwowie, ażeby natychmiast przystąpiła do budowy szkoły ludowej w Mołodkowie, powiat Bohorodczany?

Interpelant:

Dr. Michał Nowakowski.

Terszakowiec, Kochanowski, Dumka, Sandulak, Horbaczewski, Singalewicz, Rożankowski, Makuch, Hołubowicz, Kapuściński, Trylowski, Winniczuk, Dr. Cegielski, Dr. Łahodyński, Korol.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami zaś nagłymi postąpi regulaminowo.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Marszałek oznajmia, że jeżeli Izba się temu nie sprzeciwi, postawi na porządku dziennym:

1) Wybory do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego i do takiejże komisji dla podatku zarobkowego.

2) Sprawozdanie Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 9. kwietnia 1913 LW. 51440/1913 w przedmiocie zmiany § 18. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z 18 lipca 1883 Dz. u. kr. Nr. 63.

Marszałek udziela głosu p. Bojce w sprawie formalnej.

Przemawia p. Bojko i wyraża życzenie, ażeby te sprawy poddać pod obrady Izby dopiero po załatwieniu sprawozdania o melioracyach.

Marszałek oznajmia, że stosując się do tego życzenia, podda pod obrady Izby sprawozdanie o noweli dla ustawy budowniczej dla miasta Krakowa po melioracyach, a wybory do komisji podatkowych zarządzi na końcu posie-

dzienia po załatwieniu przedłożenia komisji zapomogowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

1. Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wyboru ośmiu członków Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybrać na 3 lata członkami Wydziału galicyjskiej kasy oszczędności we Lwowie:

1) Dra Władysława Abrahama, radcę dworu, profesora Uniwersytetu we Lwowie;

2) Dra Władysława Jahla, członka Wydziału krajowego;

3) Stanisława Niezabitowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

4) Eugeniusza Pierożyńskiego, em. radcę Wydziału krajowego;

5) Bolesława Żardeckiego, dyrektora Towarzystwa zaliczkowego i posła na Sejm krajowy;

6) Hermana Garfeina, radcę dworu, radcę c. k. Wyższego Sądu krajowego we Lwowie;

7) Dra Aleksandra Kulczyckiego, dyrektora ruskiego Banku hipotecznego we Lwowie;

8) Dra Mikołaja Łahodyńskiego, adwokata krajowego i posła na Sejm kraj. we Lwowie.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Tertila, Baczyńskiego, Gromnickiego i Krasickiego i wzywa posłów do oddawania kartek, a komisję do przeprowadzenia skrutynium.

Posłowie oddają kartki, a Izba przystępuje tymczasem do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

2. S p r a w o z d a n i e

komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Bojko, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. sierpnia 1913 l. 138.604 o melioracyach.

II. Sejm ustanawia w krajowym biurze melioracyjnem posadę drugiego zastępcy dyrektora w VI. randze i posadę kierownika oddziału wodociągów i kanalizacji w VIII. randze, powiększa personal techniczny tego biura o jednego starszego inżyniera i dziesięciu inżynierów I. klasy, a natomiast zwija dwie posady inżynierów II. klasy i dziesięć posad inżynierów-adjunktów.

III. Sejm uchwała załączone projekty ustaw:

1. o regulacyi potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;

2. o regulacyi rzeki Worony z dopływami;

3. o regulacyi potoku Łososiny z dopływami;

4. o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny;

5. o wykończeniu regulacyi rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca;

6. o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy;

7. o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie

galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej;

8. o regulacyi potoku Gołogórki z dopływami;

9. o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewicz i Żupawa;

10. o regulacyi potoku Wontok w Tarnowie;

11. o obwałowaniu Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej;

12. o zabudowaniu potoku Jasienicy w gminie Jasienicy masiowej;

13. o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze;

14. o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami;

15. o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej;

16. o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka;

17. o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim;

18. o konserwacyi zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru;

19. o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami;

20. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty;

21. o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem;

22. o zabudowaniu potoku Łukowicy w powiecie Limanowskim;

23. o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowic;

24. o konserwacyi robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gnilej Lipy;

25. o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim ;

26. o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzelskim ;

27. o osuszeniu gruntów w gminie Nowe sióło powiatu Cieszanowskiego ;

28. o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu sokalskiego ;

29. o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu Przeworskiego ;

30. o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego ;

31. o drenowaniu gruntów w gminie Lisa góra powiatu Tarnowskiego ;

32. o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego ;

33. o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzelskiego ;

34. o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego ;

35. o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego w Kołomyi.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1914 do końca lutego 1916.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby udzielał krajowi zasiłków z dotacji na drobne melioracje stosownie do powierzchni gruntów uprawnych i wniosków przedkładanych przez Wydział krajowy.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył zabudowanie potoku Stenawki i rozpoczął roboty w roku 1914.

VII. Sejm przyznaje na r. 1914 tytułem rat annuitetowych pożyczek, jakie mają być zaciągnięte na pokrycie pierwszych rat zasiłków krajowych, na

regulację Worony 6.750 K., na regulację zaś Gologórki 2.250 K., razem 9000 K.

VIII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w najbliższym czasie przystąpił do regulacji rzeki Lubaczówki z dopływami w powiatach Cieszanowskim i Jarosławskim.

IX. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził opracowanie projektu regulacji i obwałowania potoku Murzyłówki i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji sejmowych wnioski w sprawie wykonania robót.

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przedłożył do Najwyższej sankcyi uchwalony przez Sejm 1. maja 1900 projekt ustawy o regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami.

XI. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wpłynął na powołane władze, by spiesznie załatwiały sprawy wodno-prawne i zawiązywały spółki wodne.

XII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zarządził opracowanie projektu obwałowania rzeki Sanu w powiecie niżańskim i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji projekt ustawy zapewniający wykonanie tego obwałowania przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

XIII. Petycyje L. s. 428. Jana Mołońskiego w Ujściu solnem o wykonanie rowu osuszającego,

L. s. 1745. gminy Niwoczna pow. Bohorodczańskiego o regulację potoku Niwoczenka,

L. s. 339. i 2005. gmin Bursztyn i Korostowice o regulację Gnilej Lipy,

L. s. 1984. Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację potoku Bereźniczka,

L. s. 1973. gmin Kruszelnica szlachecka i rustykalna powiatu Skolskiego o regulację potoku Kruszelnicy,

odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIV. Petycyę L. s. 241. spółki wodnej dla regulacji potoku Dumnego, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia przez udzielenie zapomogi na pokrycie przypadającej za r. 1914 raty anuitetowej pożyczki, jaką zaciągnęła spółka na pokrycie datku konkurencyjnego.

XV. Petycyę l. s. 1704. gminy Nisko o zapomogę na odbudowanie wału ochronnego nad Sanem, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do uwzględnienia z zapomogi 3,000.000 K., przeznaczonej na zakupno żywności i naprawę robót ochronnych.

XVI. Nad petycyą L. s. 993. spółki wodnej dla obwałowania Wisły od Raby do Woli Rogowskiej o zapomogę 150.000 Kor. na pokrycie datku konkurencyjnego, tudzież nad petycyą L. s. 242. gminy Gorzyce pow. Tarnobrzskiego o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów rowu osuszającego Wrzawy — Zbydniów, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

U s t a w a

z dnia . . . o regulacji potoków Bohrówki i Lichawki z dopływami.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoków Bohrówki i Lichawki z dopływami w powiecie kamioneckim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą robót na 950.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w

tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 380.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości czterdziestu procent kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 380.000 kor. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów w kwocie 190.000 K., a to w myśl § 66 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez Władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 7.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i w spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw

technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o reglacyi rzeki Worony z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacya rzeki Worony od gminy Worony od ujścia do Bystrzycy nadworniańskiej wraz z dopływami w powiatach Stanisławowskim i Tłumackim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje kosztą robót na 5,400.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Kosztą budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 kor.;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 540.000 K., a to w myśl § 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozwiązanie spółki lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 3. wyszczególnionych, albo też części kapitału budowlanego.

Administracji państwa zastrzega się płacenie datku państwowego funduszu melioracyjnego albo bezpośrednio w ratach rocznych, albo też uiszczenie we formie annuitetów pożyczki mającej się ewentualnie zaciągnąć przez Wydział krajowy.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na przymusową spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy (Grasnutzung) na wałach ochronnych i skarpach rzeki Worony z dopływami, tudzież ze sprzedaży wikliny;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o regulacji potoku Łososiny z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Łososiny od jazu w Pólrzeczku do ujścia do Dunajca wraz z dopływami w powiatach Nowosądeckim i Limanowskim ma być

wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliniuje kosztą robót na 3,900.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Kosztą regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu regulacyjnego, który ma być utworzonym:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości pięćdziesięciu procent preliniowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego po myśli § 7. ustawy z dnia 1. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. w wysokości pięćdziesięciu procent preliniowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Datki z adjacentów nie będą ściągane.

§ 4.

Celem zapewnienia utrzymania robót po skończeniu budowy ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. oddzielny fundusz konserwacyjny przez podwyższenie sumy kosztorysowej 3,900.000 K. o 15³⁸/₁₀₀ dodatek w kwocie 600.000 K., do którego przyczyni się fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny również z pięćdziesięciu procentami w maksymalnej kwocie po 300.000 K. w czasie trwania budowy.

Do funduszu konserwacyjnego wpływać mają także:

a) odsetki od powyższego dodatku wpłacanego w czasie budowy;

b) kwoty osiągnięte ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulację wraz z odsetkami, jakie narosną w czasie budowy;

c) dochód uzyskany ze sprzedaży wiołin.

Dalsze postanowienia co do utrzymania wykonanych budowli i administracji funduszu konserwacyjnego wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§ 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia pożyczki umarzałnej na pokrycie datków kraju i państwa tak na budowę w kwocie 3,900.000 K., jak i na konserwację w kwocie 600.000 K. do maksymalnej sumy 4,500.000 K. w gotówce.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane po połowie przez kraj i państwo na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy z Administracją państwa.

§ 6.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa tak na budowę jak i na konserwację, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie regulacji, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia.... o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny w Woli radłowskiej na lewym brzegu Dunajca ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą budowy w kwocie 273.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy łącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu budowy, który ma być utworzony z datku funduszu krajowego w wysokości 50% preliminowanych kosztów w kwocie 136.500 K. i z zastrzeżeniem

konstytucyjnego zezwolenia po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. z równego datku z państwowego funduszu melioracyjnego do maksymalnej kwoty 136.500 Kor.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na szkarpach kanału;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i interesowanych spółek wodnych, zawiązanych w myśl ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich i ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i interesowanych spółek wodnych, tudzież innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia... o wykończeniu regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Wykończenie regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca, które na podstawie ustaw z dnia 1-go września 1892 Dz. u. kr. Nr. 72. i z dnia 2-go grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 18 ex 1908 przeprowadzone zostały łącznym kosztem 3,800.000 koron, ma być wykonane kosztem 236.000 koron przez Wydział krajowy jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Koszta wykończenia robót mają być pokryte w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. w ten sposób, iż fundusz krajowy uiszcza połowę kosztów w kwocie 118.000 K, państwowy zaś fundusz melioracyjny z za-

strzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia drugą połowę w maksymalnej kwocie 118.000 K.

§ 3.

Celem zapewnienia utrzymania robót, wykonanych przy regulacji rzeki Białej i obwałowaniu prawego brzegu Dunajca, ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. fundusz konserwacyjny przez podwyższenie całkowitych kosztów budowy w sumie 4,036.000 K., dodatkiem w kwocie 1,150.000 K, który to dodatek pokryć mają również po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia w tym celu 4⁰/₀ pożyczki w maksymalnej wysokości 1,150.000 K, umarzalnej w latach 44.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają pokryć po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

§ 4.

Termin wykończenia robót, tudzież płatności datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

Bliższe szczegóły co do wpływu Administracji państwa na wykonanie robót określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 21. grudnia 1893 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 7. ex 1894.

§ 5.

Szczegółowe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, wpływu Administracji państwa na zarząd tego funduszu, tudzież innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną po myśli § 6. ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. kraj. Nr. 72. po skończeniu budowy.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam

Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 82.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 24.600 K., państwowy zaś fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów tj. kwotą 57.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budo-

wy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrubującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38 tudzież § 3. ustawy z dnia 14. marca 1902 Dz. ust. kraj. Nr. 28. w drodze admistracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczny według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia. o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie śląskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice w obrębie Galicyi i w gminie Bystra w obrębie

Śląska ma być wykonane zgodnie z ustawą krajową, regulującą to zabudowanie, a obowiązującą w Księstwie Śląska i według projektu sporządzonego przez c. k. oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich po myśli ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., jako wspólne przedsiębiorstwo obu krajów koronnych.

Zmiany tego projektu mogą być zezwolone przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Wydziałami krajowymi, o ile z temi zmianami nie będzie połączone przekroczenie ustanowionej w § 2. sumy kosztów budowy.

§ 2.

Z kosztów tego zabudowania w sumie 300.000 K, z czego przeznaczają się 42.000 K na utworzenie wspólnego funduszu konserwacyjnego po myśli § 15. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., przypada na kraj Galicyę 150.000 K, podczas gdy reszta kosztów 150.000 K ma być pokrytą w myśl ustawy krajowej regulującej to przedsiębiorstwo, obowiązującej w Księstwie Śląsku.

Jeżeli rzeczywiste koszty nie osiągną maksymalnej cyfry nakładu na budowę ustalonej na 258.000 K, nastąpić ma stosunkowe zmniejszenie, względnie zwrot datków państwowego funduszu melioracyjnego i krajów interesowanych.

Nakład przypadający na kraj Galicyę ma być pokryty:

- a) datkiem państwowego funduszu melioracyjnego w wysokości 70% do maksymalnej kwoty 105.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;
- b) datkiem z kraju Galicyi w wysokości 30% do maksymalnej kwoty 45.000 K.

Z tych datków z wyłączeniem wymienionego w pierwszym ustępie datku do kosztów utrzymania, tudzież ze środków zapewnionych dla tego przedsiębiorstwa przez ustawodawstwo krajowe

śląskie ma być utworzony wspólny fundusz budowy, którym zarządza państwo.

§ 3.

Z funduszu budowy mają być pokrywane także koszty technicznych robót przedwstępnych, koszty zarządu i koszty utrzymania mających się wykonać, tudzież istniejących na wymienionej w § 1. przestrzeni potoku zabudowań i robót regulacyjnych w czasie budowy (§ 4.).

§ 4.

Opracowanie projektu, jak i wykonanie zabudowań, obejmie Administracja państwa na koszt funduszu budowy.

Sposób tego wykonania, utworzenie i zarząd funduszu budowy, terminu płatności datków i czas budowy, tudzież odpowiedni wpływ galicyjskiego Wydziału krajowego na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa uregułuje rozporządzenie wykonawcze, które wyda Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych po ukończeniu zabudowań obejmie oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich na koszt funduszu konserwacyjnego, względnie konkurencji obowiązanej do konserwacji.

W tym celu zostanie utworzony dla całego przedsiębiorstwa wspólny fundusz konserwacyjny, do którego ze strony Galicyi mają wpływać:

a) przypadająca na Galicyę część gruntów uzyskanych przez zabudowanie, względnie kwota uzyskana ze sprzedaży tych gruntów (§ 16. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4);

b) kwota 21.000 koron przypadająca w myśl § 2-go na Galicyę;

c) dochód z wikliny i trawy w obrębie zabudowania;

d) grzywny i kwoty uzyskane ze sprzedaży bezprawnie uzyskanych lub wyprodukowanych płodów w myśl § 22-go ustawy z 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 117, jakoteż odszkodowania za wszelkie uszkodzenia zabudowania, kultur i innych urządzeń.

Wpływy pod a) i b) stanowią niepozbywalny majątek zakładowy funduszu konserwacyjnego.

Bliższe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, tudzież co do technicznego nadzoru i wykonania konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć między Administracją państwa a Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Gołogórki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Gołogórki od mostu na drodze powiatowej Krasne-Gołogóry w Trędowaczu do mostu kolejowego w Krasnem wraz z dopływami w powiatach Złoczowskim i Przemysłańskim ma być wykonana jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji ma służyć projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który preliminuje kosztu robót na 1,700.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent prelininowanych kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą prelininowanych kosztów budowy w kwocie 170.000 K, a to w myśl § 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38, według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Blіszsze szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki, umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 4. wyszczególnionych.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania trawy na szkarpach potoku Gołogórski z dopływami;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewec i Żupawa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Budowa kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w gminie Krawcach do potoku Klewec wraz z bocznym rowem, doprowadzającym do potoku Żupawa, ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo zawiązanej w tym celu spółki wodnej.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który preliminuje kosztu budowy w kwocie 376.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie za zgodą Ministerstwa rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent rzeczywistych kosztów, do kwoty 112.800 koron;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia po myśli ustępu drugiego § 8. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30 procent rzeczywistych kosztów do maksymalnej kwoty 112.800 K;

c) spółka wodna datkiem czterdziestu procent do kwoty 150.400 K.

Ewentualne oszczędności przypadają wymienionym czynnikom w stosunku ich udziału w kosztach.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać ma spółka wodna.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i Wydziałowi spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, tudzież co do uregulowania służby konserwacyjnej określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy porucza Moin Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Wontok w Tarnowie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Wontok od mostu kolei państwowej Tarnów-Stróże w Tarnowie do mostu kolei Karola Ludwika w Rzędzinie ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo gminy miasta Tarnowa, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliniuje kosztą budowy na 570.600 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy

i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości jednej trzeciej części preliniuowanych kosztów w kwocie 190.200 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości jednej trzeciej części preliniuowanych kosztów, w maksymalnej kwocie 190.200 K.;

c) z datku gminy miasta Tarnowa w wysokości jednej trzeciej części preliniuowanych kosztów w kwocie 190.200 K.;

Gminie miasta Tarnowa zastrzega się prawo ściągnięcia przypadającego na nią datku konkurencyjnego od właścicieli nieruchomości i zakładów, które odniosą korzyść z projektowanych robót, a to po myśli § 66. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38. w stosunku korzyści odnieść się mającej, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa usunąć się mającego, albo wreszcie według wartości dotyczących nieruchomości i zakładów.

Jeżeli po ukończeniu robót objętych projektem okaże się we funduszu regulacyjnym pozostałość kasowa, pozostałość ta ma być zwróconą kontrybuującym czynnikom w stosunku ich udziału w kosztach budowy.

§ 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności datków kraju, państwa i gminy miasta Tarnowa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz, który składać się będzie:

a) z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów;

b) z corocznych datków gminy miasta Tarnowa.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawować będzie gmina miasta Tarnowa.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak gminie miasta Tarnowa przyznany zostanie odpowiedni wpływ na lok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośrednio współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o obwałowaniu rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Obwałowanie rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1912, który preliminuje kosztą robót na 2,700.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 1,080.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 1,350.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, datkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów, t. j. w kwocie 270.000 K, a to w myśl § 66 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej pod-

stawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

Datek konkurencyjny uiszczyć mają interesowani właściciele gruntów i zakładów w ośmnastu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. pod c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Blizsze szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i spółki wodnej.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracji funduszu konserwacyjnego, organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konserwacyjnych w § 3. tej ustawy wymienionych, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 10.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Jasienicy w gminie Jasionce masiowej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Jasienicy w gminie Jasionce masiowej ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 116.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 34.800 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 81.200 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rze-

czywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Konserwację robót po ukończeniu zabudowania obejmie gmina Jasionka masiowa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Rabań w Starym Samborze ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k.

oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje koszta robót w kwocie 73.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem, w kwocie 21.900 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 51.100 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie po ukończeniu budowy gmina Stary Sambor.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania potoku Krzemionki z dopływami ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje koszta robót w kwocie 427.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 128.100 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 298.900 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38 w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej ma być wykonane po myśli § 6 ustawy

z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 173.126 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 86.563 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 86.563 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienie co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2 zwrócone być mają czynnikom kontry-

budującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i zakładów a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Zabudowanie potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka w powiecie Starosamborskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliniuje kosztą robót w kwocie 330.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 99.000 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliniowanych kosztów, t. j. kwotą 231.000 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczone w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrbudującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonać się mających robót obejmie po ich ukończeniu gmina Suszyca wielka.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Ostry w gminach Braciejowa, Gumniska Fox i Łatoszyn w powiecie Ropczyckim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliniuje koszta robót w kwocie 98.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 49.400 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliniowanych kosztów, t. j. kwotą 49.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na

tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócić mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie Wydział powiatowy w Ropczycach.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o konserwacji zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Koszta utrzymania wykonanych zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych ze sprzedaży wikliny, oraz z trzebieży lasów w Gwoźdzu i Niedzielnej, stanowiących własność funduszu zabudowania;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl § 22. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 117;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i skarbu państwa (dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracje) w ciągu lat dziesięciu, t. j. od r. 1913

do r. 1922 włącznie, po upływie zaś tego okresu z dochodów trzebieży lasów, względnie z corocznych datków konkurencyjnych stron interesowanych.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i państwa w § 1. ust. 3 wymienionych, wynosić ma w pierwszych 3 latach t. j. od roku 1913 do 1915 po 6.000 koron, czyli razem 12.000 koron. W następnych zaś 7 latach (1916—1922) wysokość tych datków ma być wymierzona z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach, z którego to powodu należy dla tych wydatków uzyskać poprzednio zatwierdzenie c. k. Ministerstwa rolnictwa, któremu w czasie od roku 1913 do 1922 mają być przedkładane roczne zamknięcia rachunkowe funduszu konserwacyjnego.

§ 3.

Dla utrzymania robót poczynawszy od r. 1923 mają być po myśli § 15 kr. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38 zawiązana w drodze administracyjnej przymusowa spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, rozkład zaś datków konkurencyjnych na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony w myśl postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 4.

Zarząd funduszu konserwacyjnego w latach 1913 do 1922 sprawować będzie Wydział krajowy, nadzór zaś nad robotami konserwacyjnymi sekcya c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków w Samborze.

Poczynawszy od roku 1913 zajmować się będzie zarządem funduszu konserwacyjnego utworzona w myśl § 3. spółka wodna, nadzorem zaś technicznym wymieniona wyżej sekcya leśno-techniczna.

§ 5.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót i kultur są wzbronione i karane będą po myśli § 22 ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. kr. Nr. 117. przez władzę polityczną.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

U s t a w a

z dnia . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radostawce) z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 11. września 1901 roku Dz. ust. kraj. Nr. 92, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radostawce) z dopływami mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków i rowów;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ust. z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiązanej w myśl § 4. ustawy z dnia 11. września 1901 r., Dz. u. kr. Nr. 92.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej, w § 1. pod 3. wymienionych, wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech

latach, t. j. od roku 1913 do roku 1915 łącznie po 7.500 koron, czyli razem 15.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1912 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 11. września 1901. Dz. ust. kr. Nr. 92, niemniej też niezuzycie nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2., mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych, w § 2. ustanowionych, po połowie na na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dn. 11. września 1901 r. Dz. ust. kr. Nr. 92, Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary, ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak: łożysk potoków,

ubezpieczeń płotkami, darniami i brukiem kamiennym, skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających są wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów, potoków i rowów;

d) pasienie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoków i rowów;

e) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów Pustej i dopływów, a na pół metra od rowów osuszających.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 11. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonym będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie górskich potoków w dorzeczu Raty ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dn. 4. stycznia 1909 Dz. pr. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma generalny projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliminuje kosztą robót w kwocie 1,045.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy zabudowania górskich dopływów Raty przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 269.100 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 70 prc. preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 627.000 koron, zaś do pokrycia kosztów regulacyi górnego biegu Raty przyczynić się mają fundusze krajowy i państwowy fundusz melioracyjny 50 prc. zasiłkami t. j. po 74.000 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania bu-

dowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskutecziony według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 73.700 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 22.110 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminowanych kosztów t. j. kwotą 51.590 koron.

§ 4

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrubującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie właściciel majątności tabularnej w Krościenku nad Dunajcem.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoku Łukowicy w pow. limanowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Łukowicy w powiecie limanowskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. pr. p. Nr. 4, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 342.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz kraj. 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 102.600 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 239.400 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy kraj. z d. 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

U s t a w a

z dnia o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Podwyższenie wału ochronnego na lewym brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec ma być wykonane, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania ma służyć projekt Wydziału krajowego z r. 1913, który preliminuje kosztą robót na 321.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesiąt procent preliminowanych kosztów, w kwocie 160.500 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, w maksymalnej kwocie 160.500 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Co do dalszego utrzymania robót po wykonaniu mają być stosowane przepisy ustawy z dnia 21. kwietnia 1913 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 65 o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Administracyi państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa. Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 17. grudnia 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 1 ex 1898.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o konserwacji robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 20, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych budowli regulacyjnych na środkowej sekcji Gniłej Lipy od mostu na drodze państwowej w Rudzie do mostu na drodze gminnej w Bursztynie w powiecie rokański mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp rzeki;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl § 4. ustawy z dnia 19. marca 1897. Dz. ust. kr. Nr. 20. Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od r. 1914 do r. 1916 włącznie po 2700 K, czyli razem 5400 K. Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. kr. Nr. 20, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego za-

również jak i naczelny nadzór nad wykonaniem robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dnia 19. marca 1898 Dz. u. kr. Nr. 20. Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, przepustów, mostów i brodów tudzież rowów osuszających jest wzbronione. W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) skopywanie brzegów rzeki i rowów;

c) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;

d) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonym będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i robót publicznych.

U s t a w a

z dnia o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie dąbrowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania obwałowania Wisły w powiecie dąbrowskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na wałach ochronnych;

2. z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl niniejszej ustawy, tudzież art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od roku 1914 do roku 1916 włącznie po 10.000 K, czyli razem 20.000 K rocznie.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które

uzyskane zostały z dochodów po myśli § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, nie mniej też niezuzżyte nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2. niniejszej ustawy mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na kraj i powiat dąbrowski.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie Wydział krajowy.

Datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6.

Datki powiatu dąbrowskiego mają być corocznie wstawiane do budżetu powiatowego.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wałów, ubezpieczeń brzegów, potoków i rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wały, potoki i rowy oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych,

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. z potoków i rowów w miejscach niedozwolonych,

c) skopywanie brzegów potoków i rowów tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami wałów, stawianie piotów na wałach i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących,

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów.

§ 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione w obrębie wałów nadwiślańskich między Dunajcem a Nowym Brniem:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli łamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Wisły,

b) kopanie dołów dla wydobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od stopy wałów,

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry od stopy obustronnych wałów i od potoków, a na pół metra od rowów,

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże c. k. Namiestnictwo. Gdzie wały narażone są na uszkodzenie przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od strony wałów. Przestrzenie te wymagające ochrony

od lodów oznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę zobowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w terenie narażonym na zalew, na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materyałów i narzędzi do ochrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i Wydziałem powiatowym dąbrowskim. Dalsze postanowienia, mające na celu ochronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę uregulowanych potoków i rowów, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

§ 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. k. Nr. 38 oraz ustawy z dnia 1. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§ 10.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Wykończenie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną wykończenia tego obwałowania służyć mają projekty Wydziału krajowego z r. 1910 i 1911, które prelininują kosztą robót na 271.170 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tych projektach w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów wykończenia tego obwałowania, tudzież niedoboru funduszu budowy, utworzonego ustawą z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 48 w kwocie okągłej 34.830 koron, razem 306.000 K, mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy datkiem 50% w kwocie 153.000 K :

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. datkiem 50% w maksymalnej kwocie 153.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat dat-

ków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązywać będzie ustawa z dnia 13. czerwca 1906 Dz. u. kr. Nr. 93.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o osuszeniu gruntów w gminie Nowe Sioło, powiatu Cieszanowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Nowe sioło, powiatu Cieszanowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1907, który preliminuje kosztą robót na 168.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 56.000 K, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 56.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, termina płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej lub wydzielanie poszczególnych gruntów ze

związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracya państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu Sokalskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Oserdów, powiatu Sokalskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje kosztą robót na 132.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 44.000 K, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 44.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, termina płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracyą państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytem stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacyi wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracya państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Gać, powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajo-

wego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliniuje kosztą robót na 108.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 36.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 36.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia.... o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliniuje kosztą robót na 188.370 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 62.790 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym

zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 62.790 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytem stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminaruje koszta robót na 300.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 100.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 100.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytem stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje kosztą robót na 172.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem

w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 57.333·33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K 57.333·33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne,

Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzckiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów, powiatu Tarnobrzckiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliniuje koszta robót na 114.800 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 38.266'66, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K. 38.266'66, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa tudzież bliższe

postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacyi, podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracya państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia ... o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Wampierzów, powiatu Mieleckiego, ma być wykonane przez gminę Wampierzów przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1913, który preliniuje koszta

robót na 181.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym dopoczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 60.333·33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do maksymalnej kwoty K. 60.333·33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków gmina Wampierzów.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą Wampierzów.

§ 5.

Gmina Wampierzów obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytych stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

U s t a w a

z dnia.... o budowie kanału ulgi od potoku Czarne go do Prutu w Kołomyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od potoku Czarne go do Prutu w Kołomyi ma być wykonaną przez gminę miasta Kołomyje przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt techniczny gminy miasta Kołomyi, zatwierdzony orzeczeniem starostwa w Kołomyi z dnia 1. czerwca 1911 l. 23.062, który preliminuje kosztą robót na 175.000 koron. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 7. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów t. j. do kwoty 58.333 koron, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia, takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 58.333 koron, podczas gdy resztę kosztów ma pokryć z własnych środków gmina miasta Kołomyi.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma odpowiednie obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia, co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa

stwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą miasta Kołomyi.

§ 5.

Gmina miasta Kołomyi obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytych stanie.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad wnioskami komisji i udziela głosu p. Terszakowcowi.

Przemawia p. Terszakowiec i stawia następujące rezolucje :

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić, że tam, gdzie gminy przystępują do wykonania melioracji spółkowych, a gminy te zostały dotknięte klęskami elementarnymi w ostatnich latach, należy udzielić pożyczki bezprocentowej z 5-cio milionowego funduszu uchwalonego przez Wysoki Sejm w r. 1905, przy wykonaniu robót melioracyjnych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzyć w najbliższym czasie następujące ekspozytury kraj. Biura melioracyjnego we wschodniej części kraju, a mianowicie :

- 1) w Rawie Ruskiej,
- 2) w Brzeżanach,
- 3) w Kołomyi,
- 4) w Jaworowie,
- 5) w Buczaczu,

które miałyby być obsadzone inżynierami ukraińcami.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy wygotowaniu projektów melioracyjnych dla gruntów włościańskich wygotował równocześnie wszystko, co potrzeba do zawiązania

Spółek wodnych, więc nie tylko projekt melioracyjny, ale także kataster konkurencyjny.

IV. Ponieważ ostatnie lata strasznych klęsk elementarnych wykazały, że jedną z przyczyn tych nieszczęść, a w ślad za tem i nędzy włościańskiej jest zupełne zaniedbanie wschodniej Galicyi na polu regulacji rzek i melioracji gruntów włościańskich, Sejm wzywa Wydział krajowy, aby od-tąd przy robotach i projektach melioracyjnych uwzględniano w większej mierze Galicyę wschodnią i przystąpiono do tych regulacji i melioracji, dla których są już gotowe projekta. W celu ustalenia robót melioracyjnych należy zwołać konferencyę przedstawicieli ukraińskich gospodarskich i oświatowych organizacyi i reprezentantów ukraińskiego klubu sejmowego, na której omówi się najpilniejsze i najkonieczniejsze melioracye.

V. Ponieważ w kraj. Biurze melioracyjnem na 100 inżynierów jest wszystkiego 7 przynależnych do narodowości ukraińskiej, a między referentami, którzy załatwiają podania o melioracye, nie ma ani jednego ukraińca, wzywa się Wydział krajowy, aby przy obsadzaniu nowych posad przyjmowano więcej inżynierów Ukraińców.

VI. Posada jednego zastępcy dyrektora w VI. randze w kraj. Biurze melioracyjnem ma być obsadzoną inżynierem Ukraińcem.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej przystąpił do regulacji rzeki Świerz w powiecie Rohatyńskim.

VIII. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby jak najrychlej przystąpił do opracowania planu obwałowania Dniestru od ujścia Strwiąża w pow. Rudki do ujścia Tłumaczyka w pow. tłumackim, a najdalej w roku 1915 przystąpił do wykonania ochronnych wałów na tej przestrzeni.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się Wydział krajowy aby w porozumieniu z Rządem, przystąpił jak najspieszniej do regulacji i obwałowania Wilgi.

Marszałek udziela głosu p. Biesiadeckiemu.

Przemawia p. Biesiadecki i stawia następującą rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził w roku bieżącym zdjęcia dla opracowania projektu regulacji Świrza w gminach i obszarach dworskich Żurów, Hrehorów i Podničałowce, następnie zaś przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacji przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

Marszałek udziela głosu p. Singalewiczowi.

Przemawia p. Singalewicz i stawia następujące trzy rezolucje:

I. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przedsięwziął wypracowanie ustawy w sprawie przedłożenia regulacji rzeki Siwki, powiat Kałusz, na przeszerzeniu od salin do Dniestru.

II. Sejm wyraża życzenie, aby przy układaniu projektów regulacyjnych i melioracyjnych brano pod uwagę spostrzeżenia ludności miejscowej co do charakteru rzek i terenu, tudzież ewentualne teżże życzenia.

III. W końcu Sejm wyraża życzenie, by Wydział krajowy wziął pod uwagę żądania ludności gminy Połoniczna i gmin przyległych odnośnie do braków i potrzeb spostrzeżonych w wykonywaniu regulacji Radysławka z dopływami w powiecie kamioneckim.

Marszałek udziela głosu p. Sandalukowi.

Przemawia p. Sandulak.

(W czasie przemówienia p. Sandulaka obejmuje przewodnictwo obrad Izby wicemarszałek JE. ks. biskup przemyski Czechowicz).

Wicemarszałek udziela głosu p. Kędziorowi.

Przemawia p. Kędzior.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej nad melioracyami Wicemarszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania do wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Krasicki.

Głosowało 87 posłów; absolutna większość 44 głosów. Po 87 głosów otrzymali:

1) Dr. Władysław Abraham, radca dworu, profesor Uniwersytetu we Lwowie;

2) Dr. Władysław Jahl, członek Wydziału krajowego;

3) Stanisław Niezabitowski, właściciel dóbr i poseł na Sejm krajowy;

4) Eugeniusz Pierożyński, emeryt. radca Wydziału krajowego;

5) Bolesław Żardecki dyr. Tow. załączkowego i poseł na Sejm krajowy;

6) Herman Garfein, radca dworu, radca c. k. wyższego Sądu kraj. we Lwowie;

7) Dr. Aleksander Kulczycki, dyrektor ruskiego Banku hipotecznego we Lwowie; natomiast

8) Dr. Mikołaj Łahodyński, adwokat kraj. i poseł na Sejm kraj. we Lwowie, otrzymał głosów 86.

Wicemarszałek stwierdza powyższy wynik głosowania i oznajmia, że powyżsi panowie zostali wybrani człon-

kami Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Przed udzieleniem głosu p. sprawozdawcy po rozprawie ogólnej i przed przystąpieniem do rozprawy szczegółowej nad wnioskami komisji o melioracjach oznajmia Wicemarszałek, że podda zgłoszone w czasie rozprawy ogólnej rezolucje do poparcia i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Maryewskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Rządem, przystąpił jak najspieszniej do regulacji i obwałowania Wilgi.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Maryewskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Biesiadeckiego, która opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził w roku bieżącym zdjęcia dla opracowania projektu regulacji Świrza w gminach i obszarach dworskich Żurów, Hrehorów i Podmuchałowce, następnie zaś przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacji przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Biesiadeckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Terszakowca, które opiewają:

I. Sejm raczy uchwalić, że tam gdzie gminy przystępują do wykonania melioracji spółkowych, a gminy te zostały dotknięte klęskami elementarnymi w ostatnich latach, należy udzielać pożyczki bezprocentowe z 5-cio milionowego funduszu uchwalonego przez Sejm w r. 1905 przy wykonaniu robót melioracyjnych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzyć w najbliższym czasie następujące ekspozytury kraj. Biura

melioracyjnego we wschodniej części kraju, a mianowicie:

- 1) w Rawie Ruskiej,
- 2) w Brzeżanach,
- 3) w Kołomyi,
- 4) w Jaworowie,
- 5) w Buczaczu,

które miałyby być obsadzone inżynierami ukraińcami.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy wygotowaniu projektów melioracyjnych dla gruntów włościańskich wygotował równocześnie wszystko, co potrzeba do zawiązania Spółek wodnych, więc nie tylko projekt melioracyjny, ale także kataster konkurencyjny.

IV. Ponieważ ostatnie lata strasznych klęsk elementarnych wykazały, że jedną z przyczyn tych nieszczęść a w ślad za tem i nędzy włościańskiej jest zupełne zaniedbanie wschodniej Galicji na polu regulacji rzek i melioracji gruntów włościańskich, Wysoki Sejm wzywa Wydział krajowy, aby odtąd przy robotach i projektach melioracyjnych uwzględniano w większej mierze Galicję wschodnią i przystąpiono do tych regulacji i melioracji, dla których są już gotowe projekta. W celu ustalenia robót melioracyjnych należy zwołać konferencję przedstawicieli ukraińskich gospodarskich i oświatowych organizacyi i reprezentantów ukraińskiego klubu sejmowego, na której omówi się najpilniejsze i najkonieczniejsze melioracje.

V. Ponieważ w kraj. Biurze melioracyjnem na 100 inżynierów jest wszystkich 7 przynależnych do narodowości ukraińskiej, a między referentami, którzy załatwiają podania o melioracje, nie ma ani jednego ukraińca, wzywa się Wydział krajowy, aby przy obsadzaniu nowych posad przyjmowano więcej inżynierów Ukraińców.

VI. Posada jednego zastępcy dyrektora w VI. randze w kraj. Biurze melioracyjnem ma być obsadzoną inżynierem ukraińcem.

VII. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej przystąpił do regulacji rzeki Świerz w powiecie Rohatyńskim.

VIII. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby jak najrychlej przystąpił do opracowania planu obwałowania Dniestru od ujścia Strwiąża w pow. Rudki do ujścia Tłumaczyka w pow. tłumackim, a najdalej w roku 1915 przystąpił do wykonania ochronnych wałów na tej przestrzeni.

Izba popiera łącznie powyższe rezolucje p. Terszakowca od I do VIII.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Serwatowskiego, która opiewa:

Wysoki Sejmie!

Rzeki „Koropiec“ i „Złota Lipa“ wylewami swoimi rok rocznie, a czasem i kilkakrotnie się powtarzającymi — wyrządzają nieobliczalne szkody na gruntach przybrzeżnych;

dlatego raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przeprowadził techniczne studia w celu uregulowania rzek „Koropiec“ i „Złota Lipa“ w powiatach Buczacz i Podhajce i odnośne propozycje na jednej z najbliższych sessyi Sejmowi przedłożył.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Serwatowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzy rezolucje p. Singalewicza, które opiewają:

I. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przedsięwziął wypracowanie ustawy w sprawie przedłużenia regulacji rzeki Siwki, powiat Kałusz. na przestrzeni od salin do Dniestru.

II. Sejm wyraża życzenie, aby przy układaniu projektów regulacyjnych i me-

lioracyjnych brano pod uwagę spostrzeżenia ludności miejscowej co do charakteru rzek i terenu tudzież ewentualne teje życzenia;

III. W końcu Sejm wyraża życzenie, by Wydział krajowy wziął pod uwagę żądania ludności gminy Połoniczna i gmin przyległych odnośnie do braków i potrzeb spostrzeżonych przy wykonaniu regulacji Radosławka z dopływami w powiecie Kamioneckim.

Izba popiera powyższe rezolucje p. Singalewicza.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca p. Bojko.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 19. sierpnia 1913 l. 138.604 o melioracjach.

II. Sejm ustanawia w krajowym biurze melioracyjnem posadę drugiego zastępcy dyrektora w VI. randze i posadę kierownika oddziału wodociągów i kanalizacji w VIII. randze, powiększa personal techniczny tego biura o jednego starszego inżyniera i dziesięciu inżynierów I. klasy, a natomiast zwija dwie posady inżynierów II. klasy i dziesięć posad inżynierów-adjunktów.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji ad I. i II. en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji ad I. i II. en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji ad I. i II. en bloc.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

III. Sejm uchwała załączone projekty ustaw:

1. o regulacyi potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;

2. o regulacyi rzeki Worony z dopływami;

3. o regulacyi potoku Łososiny z dopływami;

4. o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny;

5. o wykończeniu regulacyi rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca;

6. o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy;

7. o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie szląskiej;

8. o regulacyi potoku Gołogórki z dopływami;

9. o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewiec i Żupawa;

10. o regulacyi potoku Wontok w Tarnowie;

11. o obwałowaniu Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej;

12. o zabudowaniu potoku Jasienicy w gminie Jasienicy masiowej;

13. o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze;

14. o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami;

15. o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej;

16. o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka;

17. o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim;

18. o konserwacyi zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru;

19. o konserwacyi robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami;

20. o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty;

21. o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem;

22. o zabudowaniu potoku Łukowicy w powiecie Limanowskim;

23. o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowic;

24. o konserwacyi robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gnitej Lipy;

25. o konserwacyi obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim;

26. o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim;

27. o osuszeniu gruntów w gminie Nowe sioło powiatu cieszanowskiego;

28. o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu sokalskiego;

29. o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu Przeworskiego;

30. o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego;

31. o drenowaniu gruntów w gminie Lisa góra powiatu Tarnowskiego;

32. o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego;

33. o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzeskiego;

34. o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego;

35. o budowie kanału ulgi od potoku Czarne w Kołomyi.

1. U s t a w a

z dnia... o regulacyi potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami w powiecie kamioneckim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliniuje kosztów robót na 950.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliniowanych kosztów, t. j. w kwocie 380.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości czterdziestu procent kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 380.000 kor., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliniowanych kosztów w kwocie 190.000 K., a to w myśl § 66 kraj.

ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez Władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków Bobrówki i Lichawki z dopływami;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 7.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i w spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

2. U s t a w a

z dnia . . . o regulacji rzeki Worony z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja rzeki Worony od gminy Worony do ujścia do Bystrzycy nadworniańskiej wraz z dopływami w powiatach Stanisławowskim i Tłumackim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje kosztą robót na 5,400.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 kor.;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 2,430.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą preliminowanych kosztów budowy w kwocie 540.000 K., a to w myśl § 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których należy oczekiwać lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Blizsze szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozwiązanie spółki lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 3. wyszczególnionych, albo też części kapitału budowlanego.

Administracyi państwa zastrzega się płacenie datku państwowego funduszu melioracyjnego albo bezpośrednio w ratach rocznych, albo też uiszczenie we formie annuitetów pożyczki mającej się ewentualnie zaciągnąć przez Wydział krajowy.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na przymusową spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy (Grasnutzung) na wałach ochronnych i skarpach rzeki Worony z dopływami, tudzież ze sprzedaży wikliny;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w po-

rozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

3. U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Łososiny z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Łososiny od jazu w Pótrzczykach do ujścia do Dunajca

wraz z dopływami w powiatach Nowosądeckim i Limanowskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliminuje kosztą robót na 3,900.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu regulacyjnego, który ma być utworzonym:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów aż do maksymalnej kwoty 1,950.000 K., z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Datki z adjacentów nie będą ściągane.

§ 4.

Celem zapewnienia utrzymania robót po skończeniu budowy ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. oddzielny fundusz konserwacyjny przez podwyższenie sumy kosztorysowej 3,900.000 K. o 15·38% dodatek w kwocie 600.000 K., do którego przyczyni się fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny również z pięćdziesięciu procentami w maksymalnej kwocie po 300.000 K. w czasie trwania budowy.

Do funduszu konserwacyjnego wpływać mają także:

a) odsetki od powyższego dodatku wpłacanego w czasie budowy;

b) kwoty osiągnięte ze sprzedaży gruntów uzyskanych przez regulację wraz z odsetkami, jakie narosną w czasie budowy;

c) dochód uzyskany ze sprzedaży wio-
klin.

Dalsze postanowienia co do utrzymania wykonanych budowli i administracji funduszu konserwacyjnego wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§ 5.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia pożyczki umarzałnej na pokrycie datków kraju i państwa tak na budowę w kwocie 3,900.000 K, jak i na konserwację w kwocie 600.000 K. do maksymalnej sumy 4,500.000 K. w gotówce.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane po połowie przez kraj i państwo na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy z Administracją państwa.

§ 6.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa tak na budowę jak i na konserwację, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie regulacji, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni

na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

4. U s t a w a

z dnia.... o budowie kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od Wojnicza do potoku Kisieliny w Woli radłowskiej na lewym brzegu Dunajca ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą budowy w kwocie 273.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy łącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z funduszu budowy, który ma być utworzony z datku funduszu krajowego w wysokości 50% preliminowanych kosztów w kwocie 136.500 K. i z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia po myśli § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. z równego datku z państwowego funduszu melioracyjnego do maksymalnej kwoty 136.500 Kor.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na szkarpach kanału;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenie wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i interesowanych spółek wodnych, zawią-

zanych w myśl ustawy z dnia 2. września 1895 Dz. u. kraj. Nr. 69. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od mostu kolejowego w Bogumiłowicach do Biskupic radłowskich i ustawy z dnia 25. lipca 1901 Dz. u. kraj. Nr. 71. dla obwałowania lewego brzegu Dunajca, od ujścia potoku Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i interesowanych spółek wodnych, tudzież innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

5. U s t a w a

z dnia.... o wykończeniu regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Wykończenie regulacji rzeki Białej i obwałowania prawego brzegu Dunajca, które na podstawie ustaw z dnia 1-go września 1892 Dz. u. kr. Nr. 72. i z dnia 2-go grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 18 ex 1908 przeprowadzone zostały łącznym kosztem 3,800.000 koron, ma być wykonane kosztem 236.000 koron przez Wydział krajowy jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Koszta wykończenia robót mają być pokryte w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4. w ten sposób, iż fundusz krajowy uiści połowę kosztów w kwocie 118.000 K, państwowy zaś fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia drugą połowę w maksymalnej kwocie 118.000 K.

§ 3.

Celem zapewnienia utrzymania robót, wykonanych przy regulacji rzeki Białej i obwałowaniu prawego brzegu Dunajca, ma być utworzony po myśli § 15. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. fundusz konserwacyjny przez podwyższenie całkowitych kosztów budowy

w sumie 4,036.000 K., dodatkiem w kwocie 1,150.000 K, który to dodatek pokryć mają również po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia w tym celu 4% pożyczki w maksymalnej wysokości 1,150.000 K, umarzalnej w latach 44.

Raty annuitetowe tej pożyczki mają pokryć po połowie fundusz krajowy i państwowy fundusz melioracyjny.

§ 4.

Termin wykończenia robót, tudzież płatności datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

Blizsze szczegóły co do wpływu Administracji państwa na wykonanie robót określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 21. grudnia 1893 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 7. ex 1894.

§ 5.

Szczegółowe postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, wpływu Administracji państwa na zarząd tego funduszu, tudzież innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną po myśli § 6. ustawy z dnia 1. września 1892 Dz. u. kraj. Nr. 72. po skończeniu budowy.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwalivszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

6. U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania górskich potoków w dorzeczu Skawy ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminarzuje kosztu robót w kwocie 82.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 24.600 K., państwowy zaś fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów tj. kwotą 57.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy dalej, co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38, tudzież § 3. ustawy z dnia 14. marca 1902 Dz. ust. kraj. Nr. 28. w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

7. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice po stronie galicyjskiej i w gminie Bystra po stronie śląskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Białki w gminach Bystra i Wilkowice w obrębie Galicyi i w gminie Bystra w obrębie Śląska ma być wykonane zgodnie z ustawą krajową, regulującą to zabudowanie, a obowiązującą w Księstwie Śląska i według projektu sporządzonego przez c. k. oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich po myśli ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. Nr. 4., jako wspólne przedsiębiorstwo obu krajów koronnych.

Zmiany tego projektu mogą być zezwolone przez Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z interesowanymi Wydziałami krajowymi, o ile z temi zmianami nie będzie połączone przekroczenie ustanowionej w § 2. sumy kosztów budowy.

§ 2.

Z kosztów tego zabudowania w sumie 300.000 K, z czego przeznacza się 42.000 K na utworzenie wspólnego funduszu konserwacyjnego po myśli § 15. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4., przypada na kraj Galicyę 150.000 K, podczas gdy reszta kosztów 150.000 K ma być pokrytą w myśl ustawy krajowej regulu-

jącej to przedsiębiorstwo, obowiązującej w Księstwie Śląsku.

Jeżeli rzeczywiste koszty nie osiągną maksymalnej cyfry nakładu na budowę ustalonej na 258.000 K, nastąpić ma stosunkowe zmniejszenie, względnie zwrot datków państwowego funduszu melioracyjnego i krajów interesowanych.

Nakład przypadający na kraj Galicyę ma być pokryty:

a) datkiem państwowego funduszu melioracyjnego w wysokości 70% do maksymalnej kwoty 105.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

b) datkiem z kraju Galicyi w wysokości 30% do maksymalnej kwoty 45.000 K.

Z tych datków z wyłączeniem wymienionego w pierwszym ustępie datku do kosztów utrzymania, tudzież ze środków zapewnionych dla tego przedsiębiorstwa przez ustawodawstwo krajowe śląskie ma być utworzony wspólny fundusz budowy, którym zarządza państwo.

§ 3.

Z funduszu budowy mają być pokrywane także koszty technicznych robót przedwstępnych, koszty zarządu i koszty utrzymania mających się wykonać, tudzież istniejących na wymienionej w § 1. przestrzeni potoku zabudowań i robót regulacyjnych w czasie budowy (§ 4.).

§ 4.

Opracowanie projektu, jak i wykonanie zabudowań, obejmie Administracya państwa na koszt funduszu budowy.

Sposób tego wykonania, utworzenie i zarząd funduszu budowy, terminy płatności datków i czas budowy, tudzież odpowiedni wpływ galicyjskiego Wydziału krajowego na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa ureguje rozporządzenie wykonawcze, które wyda Administracya

państwa w porozumieniu z Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych po ukończeniu zabudowań obejmie oddział leśno-techniczny dla zabudowań potoków górskich na koszt funduszu konserwacyjnego, względnie konkurencji obowiązanej do konserwacji.

W tym celu zostanie utworzony dla całego przedsiębiorstwa wspólny fundusz konserwacyjny, do którego ze strony Galicyi mają wpływać:

a) przypadająca na Galicyę część gruntów uzyskanych przez zabudowanie, względnie kwota uzyskana ze sprzedaży tych gruntów (§ 16. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4);

b) kwota 21.000 koron przypadająca w myśl § 2-go na Galicyę;

c) dochód z wikliny i trawy w obrębie zabudowania;

d) grzywny i kwoty uzyskane ze sprzedaży bezprawnie uzyskanych lub wyprodukowanych płodów w myśl § 22-go ustawy z 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 117, jakoteż odszkodowania za wszelkie uszkodzenia zabudowania, kultur i innych urządzeń.

Wpływy pod a) i b) stanowią niepozbawialny majątek zakładowy funduszu konserwacyjnego.

Blizsze postanowienia co do administracji i użycia funduszu konserwacyjnego, tudzież co do technicznego nadzoru i wykonania konserwacji wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć między Administracją państwa a Wydziałami krajowymi interesowanych krajów Galicyi i Śląska.

§ 6.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

8. U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Gołogórki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Gołogórki od mostu na drodze powiatowej Krasne-Gołogóry w Trędowaczu do mostu kolejowego w Krasnem wraz z dopływami w powiatach Złoczowskim i Przemyślańskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który preliminuje kosztu robót na 1,700.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy wraz z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent prelininowanych kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 765.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym, mającym się oznaczyć przez władze administracyjne, resztą prelininowanych kosztów budowy w kwocie 170.000 K, a to w myśl § 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38, według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38. przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić

tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki, umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i przymusowej spółki wodnej w § 4. wyszczególnionych.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków, względnie rat annuitetowych pożyczki, przypadających na spółkę wodną, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

a) z dochodów uzyskanych z wdzierzawiania trawy na szkarpach potoku Gologórski z dopływami;

b) z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. u. kraj. Nr. 12.;

c) z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej, przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

9. U s t a w a

z dnia o budowie kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w Krawcach do potoków Klewec i Żupawa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału nawodniającego z rzeki Łęgu w gminie Krawcach do potoku Klewec wraz z bocznym rowem, doprowadzającym do potoku Żupawa, ma być wykonaną jako przedsięwzięcie związanej w tym celu spółki wodnej.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1912, który preliminuje kosztą budowy w kwocie 376.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie za zgodą Ministerstwa rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent rzeczywistych kosztów, do kwoty 112.800 koron;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia po myśli ustępu drugiego § 8. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30 procent rzeczywistych kosztów do maksymalnej kwoty 112.800 K;

c) spółka wodna datkiem czterdziestu procent do kwoty 150.400 K.

Ewentualne oszczędności przypadają wymienionym czynnikom w stosunku ich udziału w kosztach.

§ 4.

Termin rozpoczęcia robót i czas trwania budowy, tudzież wysokość i ter-

mina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Koszta utrzymania wykonanych robót pokrywać ma spółka wodna.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i Wydziałowi spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, tudzież co do uregulowania służby konserwacyjnej określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

10. U s t a w a

z dnia o regulacji potoku Wontok w Tarnowie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Regulacja potoku Wontok od mostu kolei państwowej Tarnów-Stróże w Tarnowie do mostu kolei Karola Ludwika w Rzędzinie ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo gminy miasta Tarnowa, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1911, który preliminuje kosztą budowy na 570.600 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów w kwocie 190.200 K.;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl § 7. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów, w maksymalnej kwocie 190.200 K.;

c) z datku gminy miasta Tarnowa w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów w kwocie 190.200 K;

Gminie miasta Tarnowa zastrzega się prawo ściągnięcia przypadającego na nią datku konkurencyjnego od właścicieli nieruchomości i zakładów, które odniosą korzyść z projektowanych robót, a to po myśli § 66. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38. w stosunku korzyści odnieść się mającej, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa usunąć się mającego, albo wreszcie według wartości dotyczących nieruchomości i zakładów.

Jeżeli po ukończeniu robót objętych projektem okaże się we funduszu regulacyjnym pozostałość kasowa, pozostałość ta ma być zwróconą kontrybuującym czynnikom w stosunku ich udziału w kosztach budowy.

§ 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności datków kraju, państwa i gminy miasta Tarnowa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz, który składać się będzie:

a) z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów;

b) z corocznych datków gminy miasta Tarnowa.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawować będzie gmina miasta Tarnowa.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak gminie miasta Tarnowa przyznany zostanie odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

11. U s t a w a

z dnia o obwałowaniu rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Obwałowanie rzeki Dunajca w dolinie Zakliczyńskiej ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1912, który preliminuje kosztą robót na 2,700.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów, t. j. w kwocie 1,080.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, t. j. w maksymalnej kwocie 1,350.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) właściciele gruntów i zakładów, które są położone w okręgu konkurencyjnym mającym się oznaczyć przez władzę administracyjną, datkiem w wysokości dziesięciu procent kosztów, t. j. w kwocie 270.000 K, a to w myśl § 66 kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 według stosunku korzyści, których należy oczekiwać, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

Datek konkurencyjny uiścić mają interesowani właściciele gruntów i zakładów w ośmnastu równych ratach rocznych po ukończeniu robót, w czasie zaś budowy ma być ten datek pokryty zaliczkowo z funduszu krajowego.

§ 4.

Do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w § 3. pod c) wymienionych zawiązaną będzie na podstawie § 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38 przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym przymusowa spółka wodna.

Blizsze szczegóły co do organizacji tej spółki określi statut, mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki może nastąpić tylko wówczas, jeżeli się na to zgodzi Administracja państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 5.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Wydział krajowy zostaje upoważniony do zaciągnięcia osobnej pożyczki umarzalnej na pokrycie datków kraju, państwa i spółki wodnej.

Poszczególne raty annuitetowe tej pożyczki mają być spłacane na podstawie planu umorzenia, mającego się ułożyć przez Wydział krajowy i Administrację państwa.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie :

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903. Dz. u. kraj. Nr. 12.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania, administracji funduszu konserwacyjnego, organizacji, obrony grobel i innych zarządzeń, potrzebnych do utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§ 8.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i spółce wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 9.

Czasowe wstrzymanie ściągania datków konserwacyjnych w § 3. tej ustawy wymienionych, może nastąpić tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

§ 10.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

12. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Jasienicy w gminie Jasionce masiowej.

Za zgodą Sejnu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Jasienicy w gminie Jasionce masiowej ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 116.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 34.800 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 81.200 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontraktującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Konserwację robót po ukończeniu zabudowania obejmie gmina Jasionka masiowa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

13. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Rabań w Starym Samborze.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Rabań w Starym Samborze ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 73.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem, w kwocie 21.900 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem kon-

stytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 51.100 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2. zwrócone być mają czynnikom kontrahującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie po ukończeniu budowy gmina Stary Sambor.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

14. U s t a w a

z dnia o uzupełnieniu zabudowania potoku Krzemionki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie zabudowania potoku Krzemionki z dopływami ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 427.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Dopokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 128.100 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów t. j. kwotą 298.900 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Blizsze postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzona po myśli § 45. ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kr. Nr. 38 w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

15. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoków górskich w Posadzie olchowskiej i sanockiej ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 173.126 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 86.563 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 86.563 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienie co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2 zwrócone być mają czynnikom kontrubującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45 ustawy kraj. z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i zakładów a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

16. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Suszycy w gminie Suszyca wielka w powiecie Starsamborskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 330.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30 procentowym zasiłkiem w kwocie 99.000 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 231.000 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczone w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrahującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonać się mających robót obejmie po ich ukończeniu gmina Suszyca wielka.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żądu.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

17. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Ostry w powiecie Ropczyckim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Ostry w gminach Braciejowa, Gumniska Fox i Latoszyn w powiecie Ropczyckim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909, Dz. p. p. Nr. 4 jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1911, który preliminuje kosztą robót w kwocie 98.800 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 50 procentowym zasiłkiem w kwocie 49.400 K i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 50 procent preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 49.400 K.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budo-

wy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2-gim, zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie Wydział powiatowy w Ropczycach.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

18. U s t a w a

z dnia . . . o konserwacyi zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Koszta utrzymania wykonanych zabudowań potoków górskich w dorzeczu Dniestru mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych ze sprzedaży wikliny, oraz z trzebieży lasów w Gwoźdzu i Niedzielnej, stanowiących własność funduszu zabudowania;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl § 22. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 117;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i skarbu państwa (dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye) w ciągu lat dziesięciu, t. j. od r. 1913 do r. 1922 włącznie, po upływie zaś tego okresu z dochodów trzebieży lasów, względnie z corocznych datków konkurencyjnych stron interesowanych.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i państwa w § 1. ust. 3 wymienionych, wynosić ma w pierwszych 3 latach t. j. od roku 1913 do 1915 po 6.000 koron, czyli razem 12.000 koron. W następnych zaś 7 latach (1916—1922) wysokość tych datków ma być wymierzona z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach, z którego to powodu należy dla tych wydatków uzyskać poprzednio zatwierdzenie c. k. Ministerstwa rolnictwa, któremu w czasie od roku 1913 do 1922 mają być przedkładane roczne zamknięcia rachunkowe funduszu konserwacyjnego.

§ 3.

Dla utrzymania robót począwszy od r. 1923 mają być po myśli § 45 kr. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38 zawiązana w drodze administracyjnej przymusowa spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, rozkład zaś

datków konkurencyjnych na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony w myśl postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 4.

Zarząd funduszu konserwacyjnego w latach 1913 do 1922 sprawować będzie Wydział krajowy, nadzór zaś nad robotami konserwacyjnymi sekcya c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania górskich potoków w Samborze.

Począwszy od roku 1913 zajmować się będzie zarządem funduszu konserwacyjnego utworzona w myśl § 3. spółka wodna, nadzorem zaś technicznym wymieniona wyżej sekcya leśno-techniczna.

§ 5.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót i kultur są wzbronione i karane będą po myśli § 22 ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. kr. Nr. 117. przez władzę polityczną.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

19. U s t a w a

z dnia . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 11. września 1901 roku Dz. ust. kraj. Nr. 92, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na potoku Pustej (Radosławce) z dopływami mają być pokrywane:

a) z dochodów, uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków i rowów;

b) z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ust. z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.;

c) z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej, zawiazanej w myśl § 4. ustawy z dnia 11. września 1901 r., Dz. u. kr. Nr. 92.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej, w § 1. pod 3. wymienionych, wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od roku 1913 do roku 1915 włącznie po 7.500 koron, czyli razem 15.000 koron.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1912 zapasy funduszu konserwacyjnego, które

uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 11. września 1901. Dz. ust. kr. Nr. 92, niemniej też niezuzyczone nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2., mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych, w § 2. ustanowionych, po połowie na na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dn. 11. września 1901 r. Dz. ust. kr. Nr. 92, Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary, ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak: łożysk potoków, ubezpieczeń płotkami, darniami i brukiem kamiennym, skarp brzegów, szluz, przepustów, mostów i brodów, tudzież rowów osuszających są wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów, potoków i rowów;

d) pasienie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach potoków i rowów;

e) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów Pustej i dopływów, a na pół metra od rowów osuszających.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. ust. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892, Dz. ust. kraj. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonym będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

20. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu górskich potoków w dorzeczu Raty.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Zabudowanie górskich potoków w dorzeczu Raty ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dn. 4. stycznia 1909 Dz. pr. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma generalny projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z r. 1910, który preliminuje kosztą robót w kwocie 1,045.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy zabudowania górskich dopływów Raty przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 269.100 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 70 prc. preliminowanych kosztów, t. j. kwotą 627.000 koron, zaś do pokrycia kosztów regulacji górnego biegu Raty przyczynić się mają fundusze krajowy i państwowy fundusz melioracyjny 50 prc. zasiłkami t. j. po 74.000 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę

rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej, oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskutecziony według postanowień § 66 powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

21. U s t a w a

z dnia o zabudowaniu potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Stajkowskiego w Krościenku nad Dunajcem ma być wykonane po myśli § 6. ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. p. p. Nr. 4. jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno - technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminarzuje kosztą robót w kwocie 73.700 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz krajowy 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 22.110 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminarzowanych kosztów t. j. kwotą 51.590 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2, zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Utrzymanie wykonanych robót obejmie właściciel majątności tabularnej w Krościenku nad Dunajcem.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

22. U s t a w a

z dnia . . . o zabudowaniu potoku Łukowicy w pow. limanowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabudowanie potoku Łukowicy w powiecie limanowskim ma być wykonane po myśli § 6 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 r. Dz. pr. p. Nr. 4, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego zabudowania służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowania potoków górskich z roku 1912, który preliminuje kosztą robót w kwocie 342.000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów budowy przyczynić się ma galicyjski fundusz kraj. 30-procentowym zasiłkiem w kwocie 102.600 koron i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w maksymalnej wysokości 70% preliminowanych kosztów, t. j. maksymalną kwotą 239.400 koron.

§ 4.

Datki państwa i kraju mają być uiszczane w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§ 5.

Bliższe postanowienia co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania bu-

dowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Ewentualne oszczędności, uzyskane z sumy kosztorysowej oznaczonej w § 2., zwrócone być mają czynnikom kontrbuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 7.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli § 45. ustawy kraj. z d. 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, w drodze administracyjnej, spółka interesowanych gmin, obszarów dworskich i prywatnych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskutecziony według postanowień § 66. powołanej ustawy.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta :

23. U s t a w a

z dnia o podwyższeniu lewego wału Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

§ 1.

Podwyższenie wału ochronnego na lewym brzegu Dunajca od Biskupic radłowskich do Wietrzychowiec ma być wykonane, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania ma służyć projekt Wydziału krajowego z r. 1913, który preliminuje kosztą robót na 321.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesiąt procent preliminowanych kosztów, w kwocie 160.500 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7 ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent kosztów, w maksymalnej kwocie 160.500 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Co do dalszego utrzymania robót po wykonaniu mają być stosowane przepisy ustawy z dnia 21. kwietnia 1913 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 65 o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Kisielinie.

§ 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Administracyi państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa. Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 17. grudnia 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 1 ex 1898.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

24 U s t a w a

z dnia o konserwacji robót regulacyjnych na środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 20, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych budowli regulacyjnych na środkowej sekcji Gniłej Lipy od mostu na drodze państwowej w Rudzie do mostu na drodze gminnej w Bursztynie w powiecie rohatyńskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp rzeki;

2 z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl artykułu I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl § 4. ustawy z dnia 19. marca 1897. Dz. ust. kr. Nr. 20. Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłączenie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w § 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od r. 1914 do r. 1916 włącznie po 2700 K, czyli razem 5400 K. Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które

uzyskane zostały z dochodów w myśl § 6. ustawy z dnia 19. marca 1897 Dz. u. kr. Nr. 20, niemniej też niezużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§ 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i spółkę wodną.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonanemi robotami prowadzić będzie stosownie do postanowienia § 7. ustawy z dnia 19. marca 1898 Dz. u. kr. Nr. 20. Wydział krajowy.

§ 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenie wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska rzeki, ubezpieczeń skarp brzegów, przepustów, mostów i brodów tudzież rowów osuszających jest wzbronione. W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) skopywanie brzegów rzeki i rowów;

c) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki i rowów;

d) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach brzegów rzeki, a na pół metra od rowów.

§ 8.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i wogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§ 9.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

25. U s t a w a

z dnia o konserwacji obwałowania Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie dąbrowskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, co następuje:

§ 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania obwałowania Wisły w powiecie dąbrowskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia trawy na wałach ochronnych;

2. z odszkodowań i grzywien, nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl niniejszej ustawy, tudzież art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i powiatu dąbrowskiego wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach t. j. od roku 1914 do roku 1916 włącznie po 10.000 K, czyli razem 20.000 K rocznie.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§ 3.

Pozostałe z końcem roku 1913 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów po myśli § 5. ustawy z dnia 9. listopada 1902 Dz. u. kr. Nr. 102, nie mniej też niezużyte nadwyżki dochodów, wymienionych w §§ 1. i 2. niniejszej ustawy mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, wynikłych z powodu szkód

elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§ 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w § 2. ustanowionych po połowie na kraj i powiat dąbrowski.

§ 5.

Wykonanie robót konserwacyjnych i zarząd funduszu konserwacyjnego, zarówno jak i naczelny nadzór nad wykonaniami robotami prowadzić będzie Wydział krajowy.

Datki na utrzymanie wpływać mają do Kasy krajowej w półrocznych ratach z góry dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§ 6.

Datki powiatu dąbrowskiego mają być corocznie wstawiane do budżetu powiatowego.

§ 7.

Wszelkie uszkodzenia wałów, ubezpieczeń brzegów, potoków i rowów, szluz, przepustów, ramp i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez wały, potoki i rowy oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych,

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. z potoków i rowów w miejscach niedozwolonych,

c) skopywanie brzegów potoków i rowów tudzież skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami wałów, stawianie płotów na wałach i wogóle jakiegokolwiek rodzaju uszko-

dzenia wałów ochronnych, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących,

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na wałach ochronnych, tudzież na skarpach potoków i rowów.

§ 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego zostaje wzbronione w obrębie wałów nadwiślańskich między Dunajcem a Nowym Brniem:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym Wisły,

b) kopanie dołów dla wydobywania piasku, gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od stopy wałów,

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry od stopy obustronnych wałów i od potoków, a na pół metra od rowów,

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym Wisły z wyjątkiem miejsc, gdzie to sadzenie jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów i ustalenia odsypisk.

Miejsca te, które mają być oznaczone w sposób łatwy do poznania dla ogółu, wskaże c. k. Namiestnictwo. Gdzie wały narażone są na uszkodzenie przez lody, ma być wyjątkowo zasadzony szereg drzew w odległości przynajmniej pięciu metrów od strony wałów. Przestrzenie te wymagające ochrony od lodów oznaczy c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§ 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę zobowiązane są gminy i obszary dworskie, położone w terenie narażonym na zalew, na we-

zwanie inspektorów wałowych, których ustanowi c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do ochrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i Wydziałem powiatowym dąbrowskim. Dalsze postanowienia, mające na celu ochronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę uregulowanych potoków i rowów, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

§ 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. k. Nr. 38 oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12.

§ 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

26. U s t a w a

z dnia o wykończeniu obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Wykończenie obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną wykończenia tego obwałowania służyć mają projekty Wydziału krajowego z r. 1910 i 1911, które prelinują koszta robót na 271.170 K;

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tych projektach w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów wykończenia tego obwałowania, tudzież niedoboru funduszu budowy, utworzonego ustawą z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 48 w kwocie okragłej 34.830 koron, razem 306.000 K, mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy datkiem 50% w kwocie 153.000 K;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl § 7. ustawy z 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4. datkiem 50% w maksymalnej kwocie 153.000 K, z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.

Ewentualne oszczędności uzyskane ze sumy kosztorysowej zwrócone być mają czynnikom kontrybuującym w stosunku procentowym ich udziału w kosztach.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§ 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązywać będzie ustawa z dnia 13. czerwca 1906 Dz. u. kr. Nr. 93.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

27. U s t a w a

z dnia o osuszeniu gruntów w gminie Nowe Sioło, powiatu Cieszanowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Nowe sioło, powiatu Cieszanowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1907, który preliminuje kosztu robót na 168.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 56.000 K, państwowy fundusz

melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 56.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszt nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

28. U s t a w a

z dnia o drenowaniu gruntów w gminie Oserdów powiatu Sokalskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Oserdów, powiatu Sokalskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909. Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje koszt robot na 132.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 44.000 K, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów,

to jest do maksymalnej kwoty 44.000 K, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną prelimitowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

29. U s t a w a

z dnia.... o drenowaniu gruntów w gminie Gać powiatu przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Gać, powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1909, który preliminuje kosztą robót na 108.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 36.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 36.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną prelimitowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyłym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do

trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

30. U s t a w a

z dnia.... o drenowaniu gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Markowa powiatu Przeworskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliminuje koszta robót na 188.370 K., Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 62.790 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 62.790 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli koszta nie osiągną prelimitowanej sumy kosztorysowej, na-

stąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Bliższe postanowienia co do konserwacji wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

31. U s t a w a

z dnia . . . o drenowaniu gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Lisia Góra powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliniuje kosztą robót na 300.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty 100.000 K., państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 100.000 K., podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe

postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Blizsze postanowienia co do konserwacji podane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

32. U s t a w a

z dnia . . . o drenowaniu gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminie Zaczarnie powiatu Tarnowskiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1910, który preliniuje kosztą robót na 172.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 57.333-33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K 57.333-33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież blizsze postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracji państwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem

krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytem stanie.

Blizsze postanowienia co do konserwacyi wydane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi, przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

33. U s t a w a

z dnia o osuszeniu gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów powiatu Tarnobrzkiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Drenowanie gruntów w gminach Gorzyce, Motycze poduchowne, Motycze szlacheckie, Skowierzyn, Wrzawy, Zaleszany i Zbydniów, powiatu Tarnobrzkiego, ma być wykonane przez zawiązaną w tym celu spółkę wodną przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1911, który preliniuje kosztą robót na 114.800 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 38.266'66, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty K. 38.266'66, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków spółka wodna.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliniowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi pań-

stwa na tok robót, określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i spółką wodną.

§ 5.

Spółka wodna obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należytym stanie.

Blizsze postanowienia co do konserwacyi, podane zostaną w umowie, mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Rozwiązanie spółki wodnej, lub wydzielenie poszczególnych gruntów ze związku spółki dopuszczalne jest tylko w tym wypadku, jeżeli się na to zgodzi Wydział krajowy i Administracja państwa.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

34. U s t a w a

z dnia.... o osuszeniu gruntów w gminie Wampierzów powiatu Mieleckiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księ-

stwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Osuszenie gruntów w gminie Wampierzów, powiatu Mieleckiego, ma być wykonane przez gminę Wampierzów przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego, po myśli ustawy z 4-go stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1913, który preliminuje kosztów robót na 181.000 K. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 8. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do kwoty K. 60.333'33, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, t. j. do maksymalnej kwoty K. 60.333'33, podczas gdy resztę kosztów uiścić ma z własnych środków gmina Wampierzów.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, termina płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą Wampierzów.

§ 5.

Gmina Wampierzów obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyтым stanie.

Blizsze postanowienia co do konserwacyi wydane zostaną w umowie mającej się zawrzeć po myśli § 4.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

35. U s t a w a

z dnia o budowie kanału ulgi od potoku Czarnego do Prutu w Kołomyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Budowa kanału ulgi od potoku Czarnego do Prutu w Kołomyi ma być wykonaną przez gminę miasta Kołomyj przy udziale funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego po myśli ustawy z dnia 4. stycznia 1909 Dz. p. p. Nr. 4.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt techniczny gminy miasta Kołomyi, zatwierdzony orzeczeniem starostwa w Kołomyi z dnia 1. czerwca 1911 l. 23.062, który preliminuje kosztą robót na 175.000 koron. Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa, w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Do pokrycia kosztów przyczynić się ma po myśli § 7. powołanej ustawy fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów t. j. do kwoty 58.333 koron, państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia, takim samym zasiłkiem w wysokości $33\frac{1}{3}\%$ kosztów, to jest do maksymalnej kwoty 58.333 koron, podczas gdy resztę kosztów ma pokryć z własnych środków gmina miasta Kołomyi.

Jeżeli kosztą nie osiągną preliminowanej sumy kosztorysowej, nastąpić ma odpowiednie obniżenie datków kraju i państwa.

§ 4.

Czas budowy, terminu płatności datków kraju i państwa, tudzież bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, oraz wpływu Wydziału krajowego i Administracyi państwa na tok robót określi umowa, jaka zostanie zawartą między Wydziałem krajowym, Administracją państwa i gminą miasta Kołomyi.

§ 5.

Gmina miasta Kołomyi obowiązana jest utrzymywać wykonane roboty w należyтым stanie.

§ 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam

Moim Ministrom rolnictwa, robót publicznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Bojko czyta:

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w dziale B) rubryki IX. na rok 1914 do końca lutego 1916.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby udzielał krajowi zasiłków z dotacyi na drobne melioracye, stosownie do powierzchni gruntów uprawnych i wniosków przedkładanych przez Wydział krajowy.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył zabudowanie potoku Stenawki i rozpoczął roboty w r. 1914.

VII. Sejm przyznaje na r. 1914 tytułem rat aunitetowych pożyczek, jakie mają być zaciągnięte na pokrycie pierwszych rat zasiłków krajowych, na regulację Worony 6.750 K, na regulację zaś Gołogórki 2.250 K, razem 9000 K.

VIII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w najbliższym czasie przystąpił do regulacji rzeki Lubaczówki z dopływami w powiatach Cieszanowskim i Jarosławskim.

IX. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził opracowanie

projektu regulacji i obwałowania potoku Murżyłówki i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji sejmowych wnioski w sprawie wykonania robót.

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przedłożył do Najwyższej sankcyi uchwalony przez Sejm 1. maja 1900 projekt ustawy o regulacji potoków Sołotwy i Rokitny z dopływami.

XI. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wpłynął na powołane władze, by spiesznie załatwiał sprawy wodno-prawne i zawiązywały spółki wodne.

XII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zarządził opracowanie projektu obwałowania rzeki Sanu w powiecie niżańskim i przedłożył Sejmowi na jednej z najbliższych sesji projekt ustawy zapewniający wykonanie tego obwałowania przy pomocy państwowego funduszu melioracyjnego.

XIII. Petycyje: L. s. 428. Jana Morońskiego w Ujściu solnem o wykonanie rowu osuszającego,

L. s. 1745. gminy Niwoczna pow. Bohorodczańskiego o regulację potoku Niwoczenka,

L. s. 339 i 2005. gmin Bursztyn i Korostowice o regulację Gnilej Lipy,

L. s. 1984. Wydziału pow. w Kałuszu o regulację potoku Bereźniczka,

L. s. 1973. gmin Kruszelnica szlachecka i rustykalna powiatu Skolskiego o regulację potoku Kruszelnicy,

odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIV. Petycję L. s. 241. spółki wodnej do regulacji potoku Dumnego, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia przez udzielenie pomocy na pokrycie przypadającej za rok 1914 raty anuitetowej pożyczki, jaką zaciągnęła spółka na pokrycie datku konkurencyjnego.

XV. Petycję L. s. 1704. gminy Nisko o zapomogę na odbudowanie wału o-

chronnego nad Sanem, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do uwzględnienia z zapomogi 3,000.000 K przeznaczonej na zakupno żywności i naprawę robót ochronnych.

XVI. Nad petycją L. s. 993. spółki wodnej dla obwałowania Wisły od Raby do Woli Rogowskiej o zapomogę 150.000 K na pokrycie datku konkurencyjnego, tudzież nad petycją L. s. 242. gminy Gorzyce pow. Tarnobrzeskiego o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów rowu osuszającego Wrzawy — Zbydniów, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższych wniosków komisji en bloc.

Izba uchwala przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala powyższe wnioski komisji od IV do XVI en bloc.

Wicemarszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do głosowania nad zgłoszonymi rezolucjami i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Biesiadeckiego, która opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził w roku bieżącym zdjęcia dla opracowania projektu regulacji Świrza w gminach i obszarach dworskich Żurów, Hrehorów i Podmichałowce, następnie zaś przedłożył Sejmowi projekt ustawy zapewniającej wykonanie tej regulacji przy pomocy powiatowego funduszu melioracyjnego.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Biesiadeckiego.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucji p. Biesiadeckiego.

Izba uchwala powyższą rezolucję p. Biesiadeckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzy rezolucje p. Singalewicza, które opiewają:

I. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przedsięwziął wypracowanie ustawy w sprawie przedłużenia regulacji rzeki Siwki, powiat Kałusz, na przeszczeni od salin do Dniestru.

II. Sejm wyraża życzenie, aby przy układaniu projektów regulacyjnych i melioracyjnych brano pod uwagę spostrzeżenia ludności miejscowej co do charakteru rzek i terenu tudzież ewentualne teje życzenia.

III. W końcu Sejm wyraża życzenie, by Wydział krajowy wziął pod uwagę żądania ludności gminy Połoniczna i gmin przyległych odnośnie do braków i potrzeb spostrzeżonych przy wykonaniu regulacji Radosławka z dopływami w powiecie kamioneckim.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Singalewicza.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższych rezolucji p. Singalewicza.

Izba uchwala łącznie powyższe trzy rezolucje p. Singalewicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Serwatowskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przeprowadził techniczne studia w celu uregulowania rzek „Koropiec“ i „Złota Lipa“ w powiatach Buczac i Podhajce i odnośne propozycje na jednej z najbliższych sesji Sejmowi przedłożył.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Serwatowskiego.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucji p. Serwatowskiego.

Izba uchwala powyższą rezolucję p. Serwatowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić, że tam gdzie gminy przystępują do wykonania melioracji spółkowych, a gminy zostały dotknięte klęskami elementarnymi w ostatnich latach, należy udzielać pożyczki bezprocentowe z 5-ciu milionowego funduszu uchwalonego przez Wys. Sejm w r. 1905 przy wykonaniu robót melioracyjnych.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się przeciw powyższej rezolucji p. Terszakowca.

Izba odrzuca powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

II. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzyć w najbliższym czasie następujące ekspozytury kraj. Biura melioracyjnego we wschodniej części kraju, a mianowicie:

- 1) w Rawie Ruskiej,
- 2) w Brzeżanach,
- 3) w Kołomyi,
- 4) w Jaworowie,
- 5) w Buczaczu, które miałyby być obsadzone inżynierami ukraińcami.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzecią rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

III. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przy wygotowaniu projektów melioracyjnych dla gruntów włościańskich wygotował równocześnie wszystko, co potrzeba do zawiązania Spółek wodnych, więc nie tylko projekt melioracyjny, ale także kataster konkurencyjny.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje czwartą rezolucję p. Terszakowca, która opiewa:

IV. Ponieważ ostatnie lata strasznych klęsk elementarnych wykazały, że jedną z przyczyn tych nieszczęść, a w ślad zatem i nędzy włościańskiej jest zupełne zaniedbanie wschodniej Galicyi na polu regulacji rzek i melioracji gruntów włościańskich, Sejm wzywa Wydział krajowy, aby odtąd przy robotach i projektach melioracyjnych uwzględniano w większej mierze Galicyę wschodnią i przystąpiono do tych regulacji i melioracji, dla których są już gotowe projekta. W celu ustalenia robót melioracyjnych należy zwołać konferencyę przedstawicieli ukraińskich gospodarskich i oświatowych organizacyi i reprezentantów ukraińskiego klubu sejmowego, na której omówi się najpilniejsze i najkonieczniejsze melioracye.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucji p. Terszakowca do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisyi gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje piątą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

V. Ponieważ w kraj. Biurze melioracyjnem na 100 inżynierów jest wszystkiego 7 przynależnych do narodowości ukraińskiej a między referentami, którzy załatwiają podania o melioracye, niema ani jednego ukraińca, wzywa się Wydział krajowy, aby przy obsadzaniu nowych posad przyjmowano więcej inżynierów Ukraińców.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisyi gospodarstwa krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje szóstą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

VI. Posada jednego zastępcy dyrektora w VI randze w kraj. Biurze melioracyjnem ma być obsadzoną inżynierem ukraińcem.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko wnosi na odesłanie powyższej rezolucyi p. Terszakowca do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba odrzuca wniosek p. sprawozdawcy bez rozprawy, poczem w osobnem głosowaniu odrzuca rezolucyę p. Terszakowca.

Sekretarz p. Urbański odczytuje siódmą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej przystąpił do regulacyi rzeki Świerz w powiecie Rohatyńskim.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się przeciw przyjęciu tej rezolucyi, gdyż jest bezprzedmiotową wobec przyjęcia przez Izbę identycznej rezolucyi p. Biesiadeckiego.

Wicemarszałek oznajmia, że wobec tego nie podda powyższej rezolucyi pod głosowanie, lecz usuwa ją jako bezprzedmiotową.

Sekretarz p. Urbański odczytuje ósmą rezolucyę p. Terszakowca, która opiewa:

VIII. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby jak najrychlej przystąpił do opracowania planu obwałowania Dniestru od ujścia Strwiąża w pow. Rudki do ujścia Tłumaczyka w pow. tłumackim a najdalej w roku 1915 przystąpił do wykonania ochronnych wałów na tej przestrzeni.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Terszakowca.

Izba uchwala powyższą rezolucyę p. Terszakowca.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Maryewskiego, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Rządem przystąpił jak najspieszniej do regulacyi i obwałowania Wilgi.

Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Maryewskiego.

Sprawozdawca p. Bojko oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Maryewskiego.

Izba uchwala powyższą rezolucyę p. Maryewskiego.

Wicemarszałek oznajmia, że obecnie przystępuje Izba do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

3. Wybór jednego zastępcy członka Wydziału krajowego z całego Sejmu (w miejsce posła Urbańskiego).

Wice-Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Schmidta Horbaczewskiego, Gromnickiego, Tertila i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki, a Izba przystępuje tymczasem do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

4. S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 26. sierpnia 1913 L. 86072. w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na przyjęcie imieniem powiatu poręki do wysokości kwoty 300.000 kor. za towarzystwo rolniczo-okręgowe w Wadowicach.

Sprawozdawca p. Górkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na przyjęcie imieniem powiatu za Towarzystwo rolniczo-okręgowe w Wadowicach poręki w wysokości 300.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu wadowickiego poręki do wysokości 300.000 K. za zobowiązania Towarzystwa rolniczo-okręgowego w Wadowicach, jakie powstaną wskutek zaciągnięcia przez nie pożyczek do maksymalnej, łącznej wysokości 300.000 K w powiatowej Kasie oszczędności względnie w innej instytucyi finansowej.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

5. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie w Żywcu na pobór opłat gminnych na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych i innych widowisk.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony pod /. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... o zezwoleniu gminie miasta Żywca na pobór opłat gminnych na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów i innych widowisk publicznych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina miasta Żywca uprawnioną jest do poboru opłaty gminnej na rzecz miejscowego funduszu ubogich od przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów oraz wszelkich innych przedstawień i widowisk publicznych.

Art. II.

Opłaty te pobiera się od wszystkich w mieście Żywcu dawanych przedstawień teatralnych, kinematograficznych, koncertów, widowisk cyrkowych, menażeryj oraz wszelkich innych przedstawień i widowisk publicznych w wysokości 10% od cen bitetów lub innej opłaty za wstęp.

Art. III.

Nie podlegają opłacie bilety na przedstawienia urządzone na cele dobroczynne i oświatowe.

Art. IV.

Nie podlegają dalej opłacie gminnej bilety wstępu na przedstawienia teatralne i koncerty, których cena wynosi mniej niż 1 korona, oraz bilety wstępu na wszelkie inne przedstawienia, których cena wynosi mniej niż 25 hal.

Art. V.

Przedsiębiorcy urządzający przedstawienia w art. I. i II. wymienione, obowiązani są pobierać opłaty od biletów wstępu bez wynagrodzenia za tę czynność pod kontrolą i wedle przepisów wykonawczych, które Zwierzchność gminna miasta Żywca wyda jednocześnie z wprowadzeniem tej ustawy w życie. Przedsiębiorcy ci odpowiedzialni są za pobieranie i wniesienie tych opłat do kasy miejskiej.

Zaległe opłaty ściagać będzie Zwierzchność gminna od przedsiębiorstw w sposób przepisany dla ściągania podatków rządowych.

Art. VI.

Przekroczenia niniejszych przepisów, o ile nie podpadają pod postanowienia ustawy karnej, karać będzie zwierzchność gminna grzywną do 100 koron, lub w razie nieściągalności aresztem do 10 dni.

Art. VII.

Ustawa ta wchodzi w życie w 30 dni po jej ogłoszeniu.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała

Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

6. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 27. czerwca 1913 w przedmiocie utworzenia z przysiółka Kropiwiszczu ad Kornicz samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... o wyłączeniu przysiółka Kropowiszczu ze związku gminy Kornicz, powiat Kołomyja i utworzeniu z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Przysiółek Kropiwiszczu wyłącza się ze związku gminy Kornicz, powiatu Kołomyja i tworzy się z niego samodzielną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminy w Korniczu rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Korniczu i Kropowiszczu.

Art. III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

7. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Żurowie nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łukowiec Żurowski.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... o utworzeniu z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Żurowie, pow. Rohatyn, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Łukowiec żurowski.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania obszaru dworskiego w Żurowie, powiatu Rohatyn, tworzy się nową gminę administracyjną pod nazwą Łukowiec żurowski.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

8. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 200.000 koron na budowę dróg.

Sprawozdawca p. Nowosielecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod /. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 200.000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie zezwala się po myśli § 24. ustawy o Reprez. powiat. w brzmieniu ustawy z dnia 5. września 1910 Dz. u. kr. Nr. 201 na zaciągnięcie imieniem powiatu Dąbrowskiego pożyczki w kwocie 200.000 K w obligacjach komunalnych Banku krajowego.

Art. II.

Waluta pożyczkowa użytą być ma wyłącznie na pokrycie kosztów budowy tych dróg, które objęte są programem budowy uchwalonym przez Radę powiatową w Dąbrowie na posiedzeniu z dnia 22. czerwca 1912 r.

Art. III.

Pożyczka zrealizowaną być ma stopniowo w miarę postępu robót i za poprzedniemi każdorazowem zezwoleniem Wydziału krajowego.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

9. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie wyłączenia przysiółka Cecory ze związku gminy Płaucza wielka powiat Brzeżany i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z przysiółka Cecory, należącego do związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany, samoistnej gminy administracyjnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Cecory wyłącza się ze związku gminy Płaucza wielka, powiat Brzeżany, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być rozwiązana Rada gminna w Płauczy wielkiej, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone wybory do Płauczy wielkiej i do Cecor.

Art. III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

10. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Radzie powiatowej we Lwowie na zaciągnięcie pożyczki komunalnej w sumie 700.000 koron na budowę dróg.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej we Lwowie na zaciągnięcie pożyczki 700.000 koron na budowę dróg.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej we Lwowie zezwala się po myśli § 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej w brzmieniu ustawy z dnia 5. września 1910 r. Dz. u. kr. Nr. 201 na zaciągnięcie imieniem powiatu Lwowskiego pożyczki do wysokości 700.000 K w obligacjach komunalnych Banku krajowego.

Art. II.

Waluta pożyczkowa użyta być ma wyłącznie na pokrycie kosztów budowy dróg subwencyonowanych, objętych programem uchwalonym przez Radę powiatową i zatwierdzonym przez Wydział krajowy, w pierwszym rządzie zaś na wykończenie dróg następujących:

Barszczowice-Gaje,

Sichów-Siedliska,

Krasów-Polana-Wybranówka.

Art. III.

Pożyczka zrealizowana być ma stopniowo, w miarę postępu robót i za poprzednim każdorazowym zezwoleniem Wydziału krajowego.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy- poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi Skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

11. S p r a w o z d a n i e

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanych ob-

szarów dworskich w Bednarówce ad Majdan średni i w Mołodyłowie samostnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska oraz włączenia tej nowej gminy powiatu autonomicznego i politycznego Tłumacz tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii.

Sprawozdawca p. Laskowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Gdy wszystkie powołane do tego czynniki zgodne z życzeniem osadników oświadczyły się za włączeniem projektowanej gminy administracyjnej do powiatu politycznego Tłumacz tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii, Komisja administracyjna w porozumieniu z Komisją prawniczą wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerii wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców nowej samotnej gminy administracyjnej „Bednarówka polska“ leży wydzielenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Delatynie i powiatu politycznego w Nadwornie, a przydzielenie jej do powiatu politycznego tłumackiego tudzież do okręgu Sądu powiatowego w Ottynii.

U s t a w a

z dnia.... o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych posiadłości tabularnych w Bednarówce ad Majdan średni, powiat Nadworna i w Mołodyłowie, powiat Tłumacz, samostnej gminy administracyjnej pod nazwą Bednarówka polska i wcielenia jej do powiatu autonomicznego Tłumacz.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz

z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania majątności tabularnych w Bednarówce ad Majdan średni, powiatu Nadwórna i w Mołodyłowie, powiatu Tłumacz, tworzy się nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą Bednarówka polska i wciela się ją do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy powyższą rezolucyę komisji.

Wice-Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania na jednego zastępcę członka Wydziału krajowego z całego Sejmu w miejsce p. Urbańskiego.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Gromnicki. Głosowało 87 posłów; absolutna większość 44 głosów. Wszystkie głosy otrzymał p. Koziembrodzki.

Wice-Marszałek stwierdza powyższy wynik wyboru i oznajmia, że p.

Koziembrodzki został wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z całego Sejmu.

Następuje:

12. Sprawozdanie

Komisji administracyjnej w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Olszaniku, pow. Sambor, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Batorszczyzna.

Sprawozdawca p. Wójcicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Olszaniku, powiatu Sambor, nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Batorszczyzna“.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania obszaru dworskiego w Olszaniku, powiatu Sambor, tworzy się nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą „Batorszczyzna“.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

13. S p r a w o z d a n i e

Komisji szkolnej o petycyach nauczycieli o policzenie lat służby do emerytury.

Sprawozdawca p. Koziembrodzki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm odstępuje petycyę o policzenie lat służby do emerytury i pięcioleci Wydziałowi krajowemu do zbadania porozumienia się z Radą szkolną krajową i przedłożenia na najbliższej sesyi celem przychylnego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

14. S p r a w o z d a n i e

Komisji drogowej w sprawie budowy mostu na Sanie pod Ulanowem.

Sprawozdawca p. Schmidt, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by sprawę budowy mostu na Sanie pod Ulanowem rozpatrzył i załatwił.

Wice-Marszałek otwiera rozprawę nad powyższym wnioskiem komisji i udziela głosu p. Wolaninowi.

Przemawia p. Wolanin i stawia następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ze względu na to, że miasto Ulanów daje na budowę mostu na Sanie 25.000 K. a wiele kupców dobrowolnymi nawet datkami również chce się przyczynić, aby rzeczywiście zechciał tę sprawę z życzliwością rozpatrzeć i załatwić.

Po zamknięciu rozprawy Wicemarszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia sprawozdawca poseł Schmidt.

Wicemarszałek poddaje do poparcia powyższą rezolucyę p. Wolanina, którą p. sekretarz odczytuje.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Wolanina.

Następnie oświadcza Wicemarszałek, że Izba przystępuje do głosowania i że podda pod głosowanie najpierw rezolucyę p. Wolanina jako dalej idącą od wniosku komisji.

Izba uchwala powyższą rezolucyę p. Wolanina.

Wicemarszałek oznajmia, że wobec uchwalenia rezolucyi p. Wolanina wniosek komisji stał się bezprzedmiotowy.

(Przewodnictwo obrad obejmuje Marszałek JE. Adam hr. Gołuchowski).

Następuje:

15. S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego zezwalającego gminie Knihinin-wieś (powiat Stanisławów) na pobór opłat gminnych od czynszów najmu.

Sprawozdawca p. Łahodyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego

od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... zezwalająca gminie Knihinin-wieś powiatu stanisławowskiego na pobór opłat gminnych od czynszów najmu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Gminie Knihinin-wieś zezwala się pobierać przez lat dziesięć od dnia wejścia w życie tej ustawy opłaty od czynszów najmu od każdego w obrębie gminy znajdującego się budynku, podlegającego podatkowi domowo-czynszowemu.

§ 2.

Opłata ta wynosić ma po 3 hal. od każdej znanej i urzędownie sprawdzonej korony czynszu najmu lub wartości czynszowej budynku.

§ 3.

Tej opłacie podlegają: a) wszyscy, którzy w obrębie gminy czynsze najmu opłacają, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 4, b) właściciele domów tak co do ubikacji zajętych przez nich, jakoteż co do ubikacji odstąpionych przez nich bezpłatnie osobom trzecim, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w § 4, c) nieuwolnieni — po myśli ustawy gminnej — od świadczeń na rzecz gminy posiadacze mieszkań, udzielonych im jako wynagrodzenie w naturze, o ile od tych mieszkań czynsze, względnie wartości czynszowe bywają zeznawane.

§ 4.

Tej opłacie nie podlegają mieszkańcy gminy Knihinina-wsi, którzy opłaca-

ją czynsz najmu w kwocie 30 (trzydziestu) koron, lub niżej tej kwoty, tudzież budynki rządowe, powiatowe i gminne, na publiczne urzędy i cele wojskowe użycie, dalej kościoły, klasztory, bożnice, szkoły, szpitale i zakłady humanitarne, we własnych budynkach umieszczone, wreszcie te lokalności w budynkach urzędowych, które służą na pomieszczenie bezpłatne dla osób wojskowych lub urzędników i sług państwowych. Jeśli jednak budynki tego rodzaju całkowicie lub częściowo są wynajmowane za opłatą czynszową, lub podlegają podatkowi domowo-czynszowemu ze strony rządu, natenczas lokalności takie mają podlegać także gminnej opłacie czynszowej.

§ 5.

Podstawę wymiaru opłaty gminnej od czynszów tworzy wysokość czynszu (względnie wartości czynszowej budynku) zeznana przez właściciela domu w celach wymiaru podatku domowo-czynszowego i sprawdzona przez władzę podatkową.

W tym celu władza podatkowa poda gminie urzędownie sprawdzone czynsze do wiadomości.

Jeżeli podstawa wymiaru podatku domowo-czynszowego w toku instancyi ulegnie zmianie, należy także opłatę gminną od czynszów odpowiednio zmienić.

Jeżeli z tego powodu, że mieszkanie stało próżne, lub z powodu nieściągalności czynszu władza podatkowa odpisze rządowy podatek domowo-czynszowy, to z tego samego tytułu na prośbę strony interesowanej, wniesioną do Zwierzchności gminnej, nastąpi też odpisanie należitości z tytułu 3% gminnej opłaty czynszowej od tegoż mieszkania.

§ 6.

Gminna opłata czynszowa będzie wymierzona przez gminę Knihinin-wieś na taki sam okres czasu, na jaki się

wymierza podatek domowo-czynszowy, o ile to będzie możliwe ze względu na początkowy i końcowy termin czasu, na jaki pobór opłaty gminnej od czynszów został zezwolony.

§ 7.

Wymiar opłaty czynszowej pod Zwierzchność gminna co do każdego domu oddzielnie do wiadomości właściciela domu lub tegoż upoważnionego zastępcy zapomocą nakazu zapłaty.

§ 8.

Przeciw nakazowi zapłaty, jakoteż przeciw orzeczeniu w sprawie prośby o odpisanie opłaty bądź z tego powodu, że mieszkanie stało próżne, bądź też z powodu nieściągalności czynszu, przysługuje właścicielowi domu lub tegoż upoważnionemu zastępcy prawo rekursu.

§ 9.

Rekursy rozstrzyga w drugiej instancji Wydział powiatowy, a w trzeciej instancji Wydział krajowy.

Rekursy należy wnosić w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu zapłaty lub orzeczenia na ręce tej Władzy, która orzeczenie wydała.

Wniesiony rekurs nie ma jednak mocy odraczającej.

Przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego nie ma dalszego rekursu.

§ 10.

Właściciel domu lub tegoż upoważniony zastępca jest obowiązany należytość przypadającą z tytułu gminnej 3% opłaty czynszowej od całego domu złożyć w kasie Urzędu gminnego w dniu płatności rządowego podatku domowo-czynszowego, z zastrzeżeniem przysługującego mu prawa regresu do osób obowiązanych do uiszczenia tej opłaty po myśli § 3. lit. a) i c).

§ 11.

Gdyby w obrębie czasu określonym w § 1. 3% gminna opłata czynszowa nie była jeszcze wymierzona w dniu płatności rządowego podatku domowo-czynszowego, należy tymczasowo uiszczyć taką należytość, jaka była wymierzona w roku ubiegłym.

§ 12.

Ściąganie w drodze przymusowej zaległych należności nastąpi zapomocą tych samych środków, jakie przysługują gminie przy ściąganiu dodatków gminnych do podatków państwowych.

§ 13.

Przysługujące gminie prawo nakładania i ściągania 3% gminnej opłaty czynszowej przedawnia się w tym samym czasie i pod tymi samymi warunkami, jakie określa ustawa z 18. marca 1878 Dz. u. p. Nr. 31.

§ 14.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Biały wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Białego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

16. Sprawozdanie

Komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia budynków rzeźni i piekarni w zakładzie dla umysłowo chorych w Kobierzynie.

Sprawozdawca p. Mars, uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie o zarządzeniem rozszerzeniu budynku rzeźni w kraj. Zakładzie dla umysłowo chorych w Kobierzynie kosztem 15.259. kor.

2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zarządzenia rozszerzenia budynku piekarni w powyższym zakładzie przez dobudowę fabryki makaronu kosztem 25.017 K.

3) Sejm przyznaje na powyższe cele dodatkowy kredyt w kwocie 40.276 K. i upoważnia Wydział krajowy, aby ogólną sumę pożyczki komunalnej, mającej się zaciągnąć na budowę kraj. Zakładu dla umysłowo chorych w Kobierzynie podwyższył o tę kwotę.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Biały wnosi przyjęcie wniosków komisji en bloc.

Izba uchwała przyjęcie wniosków komisji en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała powyższe wnioski komisji en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Białego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższe uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

17. Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z d. 9. lipca 1913 r. L. W. 106.502/1913 w przedmiocie ustawy kanalizacyjnej dla gminy m. Jasła.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Białego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o obowiązku właścicieli domów w gminie miasta Jasła wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałem miejskim i o prawie tej gminy pobierania taks za powyższe połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Każdy właściciel domu w obrębie gminy miasta Jasła obowiązany jest na wezwanie Magistratu odpływ ścieków i opadów atmosferycznych, tudzież nieczystości kloaczych ze swej realności połączyć zapomocą kanału domowego z istniejącym kanałem publicznym w przyległej ulicy.

Właściciele domów o kilku frontach mogą być zobowiązani do wybudowania kilku kanałów i połączenia ich z kanałami publicznymi wzdłuż tych frontów.

Magistrat może również wydać takie wezwanie wówczas, jeśli kanały publiczne mają być dopiero wybudowane, a to w tym celu, aby kanał domowy mógł być zbudowany równocześnie z kanałem publicznym.

§ 2.

Koszta budowy kanału domowego ponosi właściciel domu.

§ 3.

Gdyby ze względu na stosunki miejscowe okazało się korzystniejszym, aby budowę kanału publicznego i domowego poprowadzić przez obce grunta lub przez przestrzeń zabudowaną, właściciel tychże obowiązany jest za odpowiednim odszkodowaniem zezwolić na taką budowę kanału publicznego i domowego na swoim gruncie. Przy oznaczeniu odszkodowania zastosowane mają być przepisy ustawy z 14/3 1875 r., Dz. u. kr. Nr. 38.

Odszkodowanie i koszta wywłaszczenia na rzecz budowy kanału publicznego ponosi gmina, a na rzecz kanału domowego właściciel domu obowiązany do budowy kanału.

§ 4.

Rodzaj konstrukcyi i wielkość domowego kanału ustanowi Magistrat jako władza budownicza.

Gdy właściciel domu lub budujący nie zastosuje się do wydanego w myśl §§ 1. i 3. wezwania, wówczas przysługują Magistratowi środki ustawy budowniczej z 28/4 1882. Dz. u. kr. Nr. 77.

§ 5.

Gmina miasta Jasła uprawnioną jest za bezpośrednie lub pośrednie połączenie kanałów domowych z kanałami publicznymi pobierać takse na cele gminne funduszu kanałowego.

§ 6.

Wysokość taksy ustanawia się na 20 halerzy za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni domów mieszkalnych, na 16 halerzy za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni budynków, przeznaczonych w całości lub w znaczniejszej części na warsztaty

lub fabryki, zaś na 10 halerzy za każdy metr kwadratowy budynków, przeznaczonych w całości lub w znacznej części na cele gospodarskie i na stajnie.

Gdy dom o kilku frontach połączony być ma kilkoma kanałami z kanałem miejskim, wówczas za każde połączenie płaci się tylko takse obliczoną według powierzchni, z jakiej odnośny kanał ściąga odpływy.

Zabudowaną przestrzeń oblicza się w ten sposób, że do ilości metrów kwadratowych zabudowanej płaszczyzny w parterze, dodaje się powierzchnię płaszczyzny dalszych pięter odnośnej budowli.

§ 7.

Piwnice i strychy należy liczyć przy wymiarze taksy tylko wówczas, gdy są przeznaczone albo służą na mieszkania, warsztaty albo do celów fabrycznych.

§ 8.

Do opłaty taksy obowiązany jest właściciel domu, którego kanał bezpośrednio lub pośrednio ma być lub jest połączony z kanałem publicznym.

§ 9.

Obowiązkowi uiszczenia taksy w myśl §§ 6. i 7. podlegają zaraz po wejściu w życie niniejszej ustawy budynki już istniejące nowo wybudowane, dobudowane lub przebudowane, gdy są już z kanałem publicznym połączone, o ile zapłata przed wprowadzeniem tej ustawy w życie nie nastąpiła, budynki zaś z kanałem publicznym niepołączone, dopiero z chwilą, gdy to połączenie przez Magistrat prawomocnie nakazane zostanie do wykonania.

Gdy przy budynkach podlegających już taksie nastąpią przez przebudowanie, dobudowanie lub nową budowę zmiany, pociągające za sobą wyższy wymiar taksy, potrącić należy przy wymiarze takse poprzednio uiszczoną.

§ 10.

Od nowo zabudowanych, dobudowanych lub przebudowanych budynków oblicza się takse po wniesieniu podania o konsens na budowę przez urząd budowniczy, a to na podstawie planów załączonych do rzeczono go podania, co stwierdzone zostanie w odnośnym protokole.

Od istniejących budowli oblicza takse urząd budowniczy na podstawie komisijnego zbadania stanu rzeczy.

§ 11.

Od nowo zabudowanych, dobudowanych lub przebudowanych budynków ma być zapłacona taksa przed udzieleniem konsensu na zamieszkanie, natomiast od istniejących już budowli ma być złożoną do dni 30 po prawomocności uchwały Magistratu, wzywającej do zapłaty przypadającej kwoty.

§ 12.

Obliczanie wysokości taks i ich pobór uskuteczniają organa gminne. Przymusowe ściąganie taks zaległych odbywać się będzie na podstawie wykazu zaległości, potwierdzonego przez Władzę polityczną I-szej instancyi albo na zasadzie § 4. cesarskiego patentu z dnia 20. kwietnia 1854 Nr. 96. Dz. p. p. albo w drodze sądowej.

§ 13.

Radzie miejskiej przysługuje prawo w wypadkach godnych uwzględnienia przyznać ulgi w zastosowaniu tej ustawy.

§ 14.

Przeciwno wydanym na podstawie tej ustawy zarządzeniom i orzeczeniom karnym Magistratu przysługują środki prawne z ustawy z 13. marca 1889, Nr. 24, Dz. u. kr.

§ 15.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 16.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Biały wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Białego, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

18. S p r a w o z d a n i e

komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 13. stycznia 1914 L. W. 3133/914 w sprawie projektu ustawy o obowiązkach właścicieli domów w gminie Zamarstynów pow. Lwowskiego wybudowania kanałów domowych, łączenia ich z kanałami gminnymi publicznymi i pobierania taks za to połączenie.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o obowiązkach właścicieli domów w gminie Zamarstynów, pow. Lwowskiego, wybudowania kanałów domowych, połączenia tych kanałów z kanałami gminnymi i o uprawnieniu gminy Zamarstynów pobierania taksy za to połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§ 1.

Każdy właściciel domu w obrębie gminy Zamarstynów obowiązany jest na wezwanie Zwierzchności gminnej odpływ ścieków i opadów atmosferycznych ze swej realności połączyć zapomocą kanału domowego z istniejącym kanałem gminnym.

Właściciele domów o kilku frontach mogą być zobowiązani do wybudowania kilku kanałów i połączenia ich z kanałami gminnymi wzdłuż frontów.

Zwierzchność gminna może również wydać takie wezwanie wówczas, jeżeli kanały gminne mają być dopiero wybudowane, a to w tym celu, by kanał domowy mógł być zbudowany równocześnie z kanałem gminnym.

§ 2.

Koszta budowy kanału domowego aż do dziesięciu metrów od zewnętrznej linii tej ściany domu, która stoi najbliżej kanału publicznego, ponosi właściciel domu, nadwyżkę zaś kosztów ponad dziesięć metrów ponosi gmina.

Gdyby jednak, ze względu na stonki miejscowe, okazała się potrzeba poprowadzenia kanałów domowych przez obcy grunt lub zabudowaną przestrzeń, właściciel tychże, o ile dobrowolna ugoda nie dojdzie do skutku, obowiązany jest na żądanie gminy, zezwolić za odpowiedniemi odszkodowaniem na taką budowę kanałów domowych na swej realności.

Co do właściwości władz i sposobu postępowania przy wywłaszczeniu, oraz co do oznaczenia odszkodowania i przeprowadzenia przywłaszczenia należy zastosować analogiczne przepisy krajowej ustawy wodnej.

Odszkodowanie i koszta wywłaszczenia na rzecz budowy kanałów do-

mowych ponosi gmina, której obowiązany do budowy tych kanałów domowych właściciel domu winien jest zwrócić część odszkodowania i kosztów wywłaszczenia, a to w granicach ustanowionych w pierwszym ustępie tego paragrafu.

§ 3.

Rodzaj konstrukcyi i wielkość kanałów domowych ustanowi Zwierzchność gminna jako władza budownicza.

Jeżeli właściciel domu nie zastosuje się do wydanego w myśl § 1. wezwania, natenczas przysługują Zwierzchności gminnej środki z ustawy budowlanej z 13/10 1899 Dz. ust. kr. Nr. 133, uzupełnionej nowelami z 15/5 1907 Dz. ust. kr. Nr. 57 i z dnia 22/6 1909 Dz. ust. kr. Nr. 91.

§ 4.

Gmina Zamarstynów uprawniona jest za bezpośrednie lub pośrednie połączenie kanałów domowych z kanałami gminnymi pobierać takse na cele gminne.

§ 5.

Wysokość taksy ustanawia się na 75 hal. za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni domów mieszkalnych, na 35 hal. za każdy metr kwadratowy zabudowanej przestrzeni budynków, przeznaczonych w całości lub w znaczniejszej części na warsztaty lub fabryki, zaś na 20 hal. za każdy metr kwadratowy budynków przeznaczonych w całości lub w znaczniejszej części na cele gospodarcze i na stajnie.

Jeżeli dom o kilku frontach połączony ma być kilkoma kanałami z kanałem gminnym, wówczas za każde połączenie płaci się tylko odpowiednia część taksy, przypadającej od całego domu.

Zabudowana przestrzeń oblicza się w ten sposób, że ilość metrów kwadratowych zabudowanej płaszczyzny mnoży się przez liczbę kondygnacji.

§ 6.

Piwnice i strychy należy liczyć przy wymiarze taksy tylko wówczas, jeżeli przeznaczone są na mieszkanie i warstaty albo służą do celów fabrycznych.

§ 7.

Do opłaty taksy obowiązany jest właściciel domu, względnie budujący dom, którego kanał domowy bezpośrednio lub pośrednio ma być lub jest połączony z kanałem publicznym.

Obowiązkowi uiszczenia taksy w myśl §§ 5. i 6. podlegają zaraz po wejściu w życie niniejszej ustawy, budynki już istniejące, nowo wybudowane, dobudowane lub przebudowane, jeżeli są już z kanałem publicznym połączone, budynki zaś z kanałem publicznym nie połączone dopiero z chwilą, gdy to połączenie nastąpi.

Jeżeli przy budynkach podlegających już taksie nastąpią przez przebudowanie, dobudowanie lub nową budowę zmiany, pociągające za sobą wyższy wymiar taksy, potrącić należy przy wymiarze takse poprzednio uiszczoną.

§ 9.

Od nowo zbudowanych lub przebudowanych budynków oblicza się takse przy komisji odbyć się mającej w myśl § 41. ustawy z dnia 13/10 1899 Dz. ust. kraj. Nr. 133 i nowel z 15/5 1907 Dz. ust. kraj. Nr. 57 i z dnia 22/6 1909, Dz. ust. kraj. Nr. 91, a to na podstawie planów i znalezionej na miejscu stanu rzeczy, co uwidocznionem zostanie w odnośnym protokole.

Od istniejących zaś budowli oblicza takse Zwierzchność gminna na podstawie komisyjnego zbadania stanu rzeczy.

§ 10.

Powyższa taksa winna być uiszczoną 30 dni po prawomocności wymiaru a to pod rygorem przewidzianym w § 12.

§ 11.

Radzie gminnej przysługuje prawo w wypadkach uwzględnienia godnych przyznać ulgi w zastosowaniu niniejszej ustawy.

§ 12.

Wymiaru i poboru taksy dokonują organa gminne.

Taksy nieuiszczone w terminie będą ściągane na podstawie wykazu załębłości, potwierdzonego przez władzę polityczną I. instancyi, albo w myśl § 4. cesarskiego rozporządzenia z 20/4 1854 Dz. ust. p. Nr. 96, lub w drodze sądowej.

§ 13.

Spory, powstałe wskutek zarządzeń wydanych przez Zwierzchność gminną na podstawie tej ustawy, będą rozstrzygane w przepisany toku instancyi władz autonomicznych.

§ 14.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§ 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

19. Sprawozdanie

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. z 15. kwietnia 1913 LW. 180.828/1912 w przedmiocie budowl w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie gminy miasta Lwowa wykonać się mających po myśli § 1. ustęp 20. ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./ projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie budowl w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie miasta Lwowa, wykonać się mających po myśli § 1. ustęp 20. ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

Budowle wykonane w górnym biegu rzeki Pełtwi i jej dopływów w obrębie gminy król. stoł. miasta Lwowa, w myśl § 1 punkt 20 ustawy z 9. maja 1907 Dz. u. kr. Nr. 54. mają być w miarę wykończenia poszczególnych części, oddane po skolaudowaniu komisyonalnie na wyłączną własność król. stoł. miasta Lwowa w stanie zdatnym do publicznego użytku.

Gmina król. stoł. miasta Lwowa utrzymywać będzie te budowle w takim samym stanie wyłącznie swoim kosztem.

§ 2.

Z chwilą objęcia przez gminę wspomnianych wyżej budowli w części lub

w całości, mają co do nich moc prawną postanowienia obowiązujących w mieście przepisów policyjno-budowniczych i sanitarnych.

§ 3.

O ile budowle rzeczzone spełniać będą także przeznaczenie dotychczasowych miejskich kanałów publicznych, to już przez oddanie ze strony gminy tych budowli w całości lub w części do publicznego użytku, tem samem uznany zostaje miejski kanał publiczny, którego przeznaczenie spełniać ma dana budowla, za zaniechany.

W tym razie właściciele realności, których domowe zbiorniki kloaczne, względnie wychodki, połączone są z dotychczasowym miejskim kanałem publicznym, są obowiązani w pewnym przez Magistrat oznaczyć się mającym terminie, połączenie to swoim kosztem znieść, a natomiast wykonać również swoim kosztem, względnie przeprowadzić brakujące dotąd połączenie z nową budowlą, stosując się przytem pod innymi względami ściśle do obowiązujących w mieście przepisów (obecnie ustawy z 8. grudnia 1903 Dz. u. kr. Nr. 139).

To samo obowiązuje również w wypadku, gdy już w czasie wykonania powyższych budowli zajdzie potrzeba zniesienia istniejącego połączenia z miejskim kanałem publicznym, przeprowadzenia tego połączenia, albo wykonania brakującego połączenia z budowlą w toku będącą.

§ 4.

Dochód z opłat gminnych za połączenie domowych zbiorników kloacznych, względnie wychodków z budowlami, o których mowa, służyć ma przedewszystkiem na cele utrzymania tych budowli.

§ 5.

Magistrat w porozumieniu z Komisją regulacyi rzek w Galicyi, utworzoną

w myśl § 8 ustawy z 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103, względnie z Wydziałem krajowym, wyda i ogłosi szczegółowe, właścicieli realności obowiązujące przepisy o wykonaniu połączeń domowych zbiorników kloacalnych względnie wychodków z budowlami wspomnianymi w § 1 niniejszej ustawy.

§ 6.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi robót publicznych.

§ 7.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że obecnie stawia na porządku dziennym:

S p r a w o z d a n i e

Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z 9. kwietnia 1913 LW. 51440/1913 w przedmiocie zmiany § 18. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa z 18. lipca 1883 Dz. u. kr. Nr. 63.

i udziela głosu sprawozdawcy p. Saremu.

Sprawozdawca p. Sare, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia w przedmiocie częściowej zmiany i uzupełnienia postanowień ustawy budowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 63.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia § 18. ustawy z dnia 18. lipca 1883 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 63 znosi się w dotychczasowem brzmieniu. Natomiast § 18 tej ustawy ma opiewać, jak następuje:

§ 18.

Przy ulicach położonych w Dz. I.—VIII. nie wolno od strony ulicy stawiać domów przyziemnych (parterowych) z wyjątkiem domków dla dozorców (portyerówek) przy zabudowaniach pałacowych. Nie wolno również w dzielnicach I.—VIII. budować domów jednopiętrowych o wysokości mniejszej niż 9 metrów.

Pałacyki ozdobnej architektury, budowane w myśl § 17 u. b. w pewnem oddaleniu od linii regulacyjnej, mogą być wyjątkowo w całości, lub części, stawiane jako budynki przyziemne z wyłączeniem atoli Dz. I. (śródmieścia).

Domy jednopiętrowe wolno budować na całym obszarze miasta Krakowa, bez względu na szerokość ulicy.

Domy dwu, lub więcej piętrowe wolno budować tylko tam, gdzie ich wysokość nie przekracza szerokości ulicy, z tem zastrzeżeniem, że władza budowlana może odmówić zezwolenia na budowę domu wyższego ponad trzy piętra, w które wlicza się półpiętra, służące na mieszkania, a nie wlicza takichże mansard (co do ostatnich z zastrzeżeniem jednak postanowień ust. 9. tego paragrafu).

W dzielnicy I. wolno bez względu na szerokość ulicy budować domy na 16 m., w dzielnicach zaś II.—VIII, na 17 m. wysokie, jakoteż w miejscach, gdzie dom już istniał, budować nowy w wysokości dawniejszego.

Jeżeli domy cofnięte są w myśl § 17. niniejszej ustawy, można zwiększyć ich wysokość w miarę szerokości odstępu, pod tym jednak warunkiem, że graniczne mury sąsiednich realności, będą zakryte skrzydłami nowego budynku, dochodzącymi do linii regulacyjnej. Wysokość tych skrzydeł stosować się ma jednak do postanowień ustępu 4 i 5 tegoż paragrafu.

Na narożniku dwóch ulic wolno budować domy w wysokości, odpowiadającej szerszej ulicy, atoli długość takiego narożnego budynku w ulicy węższej nie może przenosić $1\frac{1}{2}$ -krotnej szerokości tej węższej ulicy. Co do pozostałej części domu mają zastosowanie przepisy ustępu 4, względnie 5 niniejszego paragrafu.

Maksymalna wysokość domu wynosić może 22 m.

Wysokość domu mierzy się od najwyższego punktu chodnika do górnej krawędzi gzymsu głównego, z tem zastrzeżeniem, że w razie odchylenia dachu ponad 45° w dzielnicy I. zaś w dalszych dzielnicach ponad 75° wysokość mansard dolicza się do wysokości budynku.

Pod dzielnicami I. i I.—VIII. rozumie się dzielnice w ich dotychczasowych granicach.

§ 18 a.

Przy oznaczaniu wysokości budynków podwórzowych (od strony i w obrębie podwórza) należy uwzględnić stosunki miejscowe, jakoto wielkość i kształt podwórza, położenie budynków do słońca i zamierzony sposób używania tychże.

Uwzględnić należy również wymogi sanitarne, aby wszystkie ubikacje

służące na pobyt dla ludzi, a pomieszczone tak w projektowanym budynku podwórzowym, jak i w budynkach przypierających względnie sąsiednich były dostatecznie zaopatrzone w światło i powietrze.

W żadnym razie wysokość budynków oficynowych nie może być większą, jak dopuszczalna w myśl § 18. wysokość budynku frontowego.

§ 18 b.

Rada miejska wyda dla pewnych dzielnic i ulic z wyłączeniem terytorium miasta Krakowa, istniejącego przed wejściem w życie ustawy z dnia 13. listopada 1909 Nr. 148 Dz. u. i rozp. kraj., a to z uwzględnieniem stosunków miejscowych — szczególne przepisy o sposobie zabudowania jakoto: o odległości budynków od linii regulacyjnej, czyli o obowiązku zastosowania się do linii budowlanej i zakładania ogródków przed domami, o odległości budynków od sąsiednich zabudowań, o wysokości budynków i ilości pięter (przyczem przepisy § 18. uważać należy za minimum ograniczeń), o dopuszczalności oficyn i ich wysokości, o rozmiarach dziedzińców i bloków budowlanych, wreszcie o obowiązku zastosowania się do wewnętrznej linii budowlanej.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi robót publicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

20. Sprawozdanie

Komisji budżetowej w sprawie czasowego uwolnienia od dodatku krajowego i dodatków gminnych budowli w mieście Podgórze, jakie będą wybudowane w miejsce 204 domów, przeznaczonych na zburzenie dla regulacji i asanacji miasta.

Sprawozdawca p. Głabiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia.... obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowym uwolnieniu od dodatku krajowego i dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego tych budowli w król. woln. mieście Podgórzu, które będą wybudowane w miejsce 204 domów, wykazanych osobną przez Magistrat Podgórza sporządzoną konsygnacją jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta i dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. woln. miasta Podgórza będą nowo zbudowa-

ne w miejsce 204 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Podgórza sporządzoną konsygnacją jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od krajowego dodatku do podatku domowo-czynszowego i od dodatków gminnych do tegoż podatku na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

21. Sprawozdanie

Komisji budżetowej w sprawie przedłużenia prawa korzystania z uwolnienia od dodatku krajowego do podatku domowo-czynszowego tudzież od dodatku gminnego do tego podatku i do 5% podatku pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego tych budynków we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 181 domów, przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji i asanacji miasta Lwowa.

Sprawozdawca p. Głabiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prosi o omyłkę druku, a mianowicie: w art. I. ustawy w wierszu siódmym zamiast „podatku“, ma być „dodatku“, poczem odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia.... obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych tych budowli w król. stoł. mieście Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejsce 181 domów wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55., a sprostowanym § 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185., jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych w niektórych częściach tegoż.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Lwowa będą nowo zbudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55., a sprostowanym w § 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185., jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od dodatku do podatku domowo-czynszowego dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku, pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te

odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym, uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

22. S p r a w o z d a n i e

Komisji prawniczej o petycji gminy Kamionka w przedmiocie przeniesienia gminy i obszaru dworskiego Kamionka z okręgu reprezentacji powiatowej w Dolinie do okręgu reprezentacji powiatowej w Stryju.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Kamionki leży wydzielenie jej z okręgu sądu powiatowego w Bolechowie powiatu politycznego Dolina, a przydzielenie do sądu po-

wiatowego i powiatu politycznego w Skolem.

II. Sejm uchwała dołączoną pod % ustawę.

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatów w Dolinie i Stryju.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gmina i obszar dworski w Kamionce ma być przeniesioną z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Stryju.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższymi wnioskami komisji i udziela głosu członkowi Sejmu Stanisławowi Starzyńskiemu.

Przemawia członek Sejmu Stanisław Starzyński i stawia dwie poprawki do projektu ustawy, a mianowicie:

1. Artykuł I. ustawy zamiast:

„Gmina i obszar dworski w Kamionce ma być przeniesioną z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Stryju“.

ma brzmieć:

„Gminę i obszar dworski w Kamionce przenosi się z okręgu Reprezen-

tacyi powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Stryju“.

2. Artykuł II. ustawy zamiast:

„Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

ma brzmieć:

„Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu“.

Marszałek poddaje te poprawki członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego do poparcia.

Izba popiera powyższe poprawki.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. Maiss przyjmuje powyższe poprawki członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że wobec oświadczenia p. sprawozdawcy podda pod głosowanie projekt komisji z uwzględnieniem poprawek członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Sekretarz p. Urbański wnosi na przyjęcie en bloc projektu ustawy z uwzględnieniem poprawek członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Izba uchwała przyjęcie powyższego projektu ustawy en bloc.

Wobec tego wzywa Marszałek p. sprawozdawcę do odczytania powyższego projektu ustawy z uwzględnieniem poprawek członka Sejmu Stanisława Starzyńskiego.

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacyi powiatów w Dolinie i Stryju.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam :

Art. I.

Gminę i obszar dworski dworski w Kamionce przenosi się z okręgu Reprezentacji powiatowej w Dolinie do okręgu Reprezentacji powiatowej w Stryju.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała en bloc projekt ustawy w powyższem brzmieniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez cytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania pierwszego wniosku komisji:

Sprawozdawca p. Maiss czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Kamionki leży wydzielenie jej z okręgu sądu powiatowego w Bolechowie powiatu politycznego Dolina, a przydzielenie do sądu powiatowego i powiatu politycznego w Skolem.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje :

23. S p r a w o z d a n i e

Komisji prawniczej o przedłożeniu rządowem co do projektu uzupełnienia ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego.

Sprawozdawca p. Aschkenase, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną % ustawę.

U s t a w a

z dnia.... o uzupełnieniu ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Artykuł I.

Zmieniając częściowo §§ 2., 9. i 37. ustawy z 20. marca 1874 r. dz. u. kr. Nr. 29. postanawia się :

§ 1.

Nieruchomości będące dobrem publicznem (§ 287. u. c.) należy na wniosek wpisać do księgi gruntowej.

Do postawienia wniosku uprawnionym jest organ publiczny, powołany do zarządu nieruchomością, jak również każdy, komu na danym gruncie służy prawo prywatne, które może być wpisane do księgi gruntowej (§ 9. ustawy o księgach gruntowych).

§ 2.

Na karcie własności należy na pierwszym miejscu uwidocznic przymiot gruntu jako dobra publicznego.

Wpis prawa własności może być zaniechanym. Należy jednak to prawo wpisać na wniosek właściciela.

§ 2.

Do przyjęcia do księgi gruntowej łożyska wód publicznych i wpisu jego prawa własności, jak również do wpisanania praw prywatnych na wodach stanowiących dobro publiczne, wymaganiem jest przyzwoleń politycznej władzy krajowej.

O przyzwoleń ma się postarać wnioskodawca i wykazać je sądowi.

§ 4.

Koszta udziału stron i zastępców w dochodzeniach i rozprawach, jak również koszty doręczenia ponoszą dotychczas strony.

Wszelkie inne koszty dochodzeń i rozpraw łącznie z kosztami edyktów ponosi wnioskodawca.

Artykuł II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

24. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem Komisji zagonogowej w przedmiocie przedłożenia Wydziału krajowego o klęskach elementarnych tudzież wniosków poselskich w tej sprawie.

Marszałek udziela głosu mowcy generalnemu „przeciw“ wnioskowi komisji p. Bojce.

Przemawia p. Bojko.

Marszałek udziela głosu mowcy generalnemu „za“ wnioskami komisji p. Zamorskiemu,

Przemawia p. Zamorski.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy, który zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta pierwszy wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. listopada 1913 o klęskach elementarnych w r. 1913 przyjmuje Sejm do wiadomości.

Marszałek otwiera rozprawę nad tym wnioskiem komisji i udziela głosu p. Horbaczewskiemu.

Przemawia p. Horbaczewski.

Marszałek udziela głosu p. Cieńskiemu.

Przemawia p. Cieński.

Marszałek udziela głosu JE. c. k. Namiestnikowi.

Przemawia c. k. Namiestnik JE. Witold Korytowski.

(W czasie przemówienia c. k. Namiestnika obejmuje przewodnictwo obrad wicemarszałek JE. ks. biskup Czecho-wicz).

Wicemarszałek udziela głosu p. Nowakowskiemu.

Przemawia p. Nowakowski i stawia następujące dwie rezolucje :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie przystąpiła do wykonania budowli nowych budynków

szkolnych po wsiach i miasteczkach—możliwie w każdym powiecie kraju, aby dać możność zarobku głodującej ludności. C. k. Rada szkolna krajowa powinna natychmiast odpowiednio powiększyć i wyposażyć urzędowymi siłami departament dla spraw budowlanych budynków szkolnych, aby natychmiast wykonanie budowli nowych budynków szkolnych umożliwić.

II. Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby wobec urzędowego skonstatowania faktu, iż w powiecie bohodrzańskim 1257 rodzin w ilości 4344 dusz, dotkniętych głodem — przyszedł tym rodzinom z bezzwłoczną pomocą w środkach pożywienia oraz przez dostarczenie pracy i bezprocentowych pożyczek na zakupno środków żywności.

(W czasie przemówienia p. Nowakowskiego obejmuje ponownie przewodnictwo obrad Marszałek JE. Adam hr. Gołuchowski).

Izba bez rozprawy uchwala na wniosek p. Garapicha zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu „za“ wnioskami komisji pp. Moysę i Nowosieleckiego do wyboru mowcy generalnego i udziela głosu mowcy „przeciw“ wnioskowi p. Tomace.

Przemawia p. Tomaka.

Marszałek udziela głosu mowcy generalnemu „za“ wnioskami komisji p. Moysie.

Przemawia p. Moysa i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił bezzwłocznie dalszej wydatnej subwencji w każdym razie wyższej, jak to miało miejsce w jesieni 1913 r., na naprawę dróg gminnych i na kupno materiałów, potrzebnych do rekonstrukcji uszkodzonych obiektów.

Marszałek udziela głosu p. Trylowskiemu do faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Trylowski.

Marszałek udziela głosu p. Załozieckiemu do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Załoziecki.

Marszałek udziela głosu p. Cieńskiemu do sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Cieński.

Izba przystępuje do głosowania i uchwala powyższy wniosek komisji, który Marszałek odczytuje.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania drugiego wniosku komisji.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

II. Sejm zgodnie z postulatami parlamentarnej reprezentacji kraju obu narodów i postulatami, wyrażonymi w uchwale komisji parlamentarnej Koła polskiego wzywa c. k. Rząd, aby dla zaradzenia strasznym skutkom zeszłorocznych klęsk elementarnych udzielił krajowi ponad asygnowane już kwoty zapomóg, dalszej pomocy w tym stosunku, w jakim jej udzielono w analogicznych wypadkach zachodnim krajom koronnym, a w szczególności Tyrolowi w r. 1882, w każdym razie najmniej 35,000.000 K, do dyspozycji Rządu krajowego.

Co do sposobu przeprowadzenia akcji wyraża Sejm zapatrywanie:

a) że poważna część tych funduszków powinna być użyta na udzielanie pożyczek bezprocentowych długoterminowych, w ten sposób, aby z nich korzystać mogły także gospodarstwa najbardziej potrzebujące a nie mogące przedstawić zabezpieczenia wymaganego warunkami obowiązującymi w dotychczasowej akcji,

b) że korzystać z niej winni najbardziej dotknięci skutkami klęski także z tych gmin i powiatów, z których nie zgłoszono likwidacji szkód w celu odpisu podatku, jak z powiatu Borszczowskiego i Żółkiewskiego,

c) że fundusze zapomogowe na rekonstrukcyę dróg, mogą być także użyte na zakupno materyałów,

d) że celem skuteczniejszego przeprowadzenia akcji, powinny powiatowe komitety ratunkowe wejść w ścisły kontakt z czynnikami lokalnymi dobrze znającymi potrzeby ludności.

Z użycia funduszków na naprawę dróg, mają Wydziały powiatowe złożyć Wydziałowi krajowemu szczegółowe sprawozdania.

Tem samem załatwiono wniosek P. Cieńskiego i Tow. przytoczony pod A. 1. 3. lit. b. Wnioski P. Nowosieleckiego przytoczone pod B. 1. 4 lit. c) d). Wniosek Dra Nowakowskiego przytoczony pod B. 1. 3. Wnioski P. Witosa przytoczone B. 1. 6. Wniosek Dra Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5. Wniosek P. Starucha i Tow. przytoczony pod A. 1. 4. Wniosek P. Witosa i Tow. przytoczony pod A. 1. 2. Wniosek P. Ks. Kałuścińskiego przytoczony pod B. 1. 2, wreszcie petycyje powiatu Żółkiewskiego.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku komisji zgłosili pp. Załoziecki i Nowosielecki poprawki, a raczej dodatki i wzywa p. sekretarza do ich odczytania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dodatek p. Załozieckiego, który opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w p. II. ustęp b) dodać do powiatów objętych najbardziej skutkami klęski także powiat Rawski.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Załozieckiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Załozieckiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Załozieckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje dodatek p. Nowosieleckiego, który opiewa:

Dodatek do ustępu II. al. b), aby po słowach „z powiatu Borszczowskiego i Żółkiewskiego“ dodano „Dobromilskiego i Liskiego“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Nowosieleckiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą poprawkę p. Nowosieleckiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej poprawki.

Izba uchwała powyższą poprawkę p. Nowosieleckiego.

Uchwaliwszy powyższe dodatkowe wnioski, uchwała Izba w osobnem głosowaniu wniosek komisji.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, Izba uchwała traktować łącznie dalsze wnioski komisji od III. do VIII.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy rozdziale nasion na zasiewy i pasz treściwych uwzględnił wszystkich rolników, dotkniętych klęskami elementarnymi, nie ograniczając tej pomocy do członków organizacyj rolniczych, tudzież, by w akcji zapomogowej rolniczej uwzględniał także ludność rolniczą w miastach i umożliwił jej równomierne korzystanie z ulg udzielanych ludności rolniczej wiejskiej.

IV. Sejm wzywa Rząd, aby przyspieszył akcyę co do zamierzonych w Galicyi budowli publicznych w myśl żądań reprezentacyi parlamentarnej kraju i wniosków Rządu krajowego tak, aby budowle te z wczesną wiosną r. 1914 mogły być rozpoczęte.

Tem samem załatwiono wnioski P. Wójcickiego i Tow. przytoczone pod A. 1. 1 i wniosek P. Dra Lisiewicza przytoczony pod B. 1. 5 lit. 6.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby niezwłocznie wyasygnował zaległe za r. 1913 i dawniejsze zasiłki dla korporacji rolniczych i aby jak najrychlej udzielił im zaliczki na subwencje za rok 1914.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby spowodował Bank Austro-Węgierski do przyznania na przeciąg najbliższych pięciu lat wydatnego kredytu powiatowym i miejskim Kasom oszczędności, Towarzystwom zaliczkowym i innym podobnym instytucjom w kraju już to bezpośrednio, już to przez Bank krajowy i Centralną Kasę dla spółek rolniczych.

VII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby prolongował raty udzielonej w zeszłym roku pożyczki zapomogowej zarówno dla wielkiej jak i małej własności ziemskiej — do października 1914.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd :

1. aby zarządził wstrzymanie egzekucyjnego ściągania podatków od ludności dotkniętej skutkami klęski;

2. aby zarządził uwolnienie od należności skarbowych wszystkich czynności prawnych i dokumentów wynikłych z transakcji pożyczkowych, przy pomocy funduszu zapomogowego realizowanych.

Tem samem załatwiono wniosek p. Nowosieleckiego przytoczony pod B. 1. 5, lit. 6.

Izba uchwała powyższe wnioski komisji od III do VIII łącznie i bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby na pokrycie przypadającego za lata 1913 i 1914 krajowego datku 40% do regulacji rzek kanałowych i na nadzwyczajne roboty konserwacyjne przy wykonanych publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych tudzież na zasiłki dla najbardziej dotkniętych spółek wodnych i na dalszą akcję przy odwodnieniu gruntów dotkniętych przez wylewy i śloty, zaciągnął imieniem kraju pożyczkę amortyzacyjną w wysokości

potrzebnej do uzyskania sumy 4,216.574 koron w gotówce.

Pożyczka ta może być złączoną z amortyzacyjną pożyczką, jaką Sejm uchwali zaciągnąć na inne cele.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

X. Sejm ponawiając swoją uchwałę z 14. lutego 1912, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ze względu na powtarzające się corocznie klęski elementarne wstawił do rubr. X. kredyt 100.000 K do dyspozycji Wydziału krajowego na niesienie pomocy, w razie klęsk elementarnych. O ileby kredyt ten w niektórych latach nie został wyczerpany, ma tworzyć fundusz zapasowy z tem samem przeznaczeniem na przyszłość.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki amortyzacyjnej w wysokości potrzebnej do uzyskania sumy 3,000.000 koron w gotówce. Sumy uzyskanej użyje Wydział krajowy na zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego drogowego, ustanowionego uchwałą sejmową z 13. października 1882.

Sejm uchyla równocześnie uchwałę swoją z 19. października 1908, o ile ta uchwała w ustępie IV. poleca wstawiać aż po rok 1918 łącznie po 100.000 K rocznie do budżetu krajowego tytułem dotacyi dla tego funduszu.

Pożyczki udzielane powiatom z tego funduszu nie podpadają pod przepis

czwartego ustępu § 24. ustawy o reprezentacji powiatowej w brzmieniu ustanowionem ustawą z 15. maja 1907 nr. 52 Dz. u. kr.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby celem bezzwłocznego zasilenia funduszu na doraźne zapomogi dla zaradzenia nędzy i zakupna tańszych środków żywności, tudzież na pożyczki bezprocentowe i na roboty publiczne zaciągnął natychmiast imieniem kraju pożyczkę w wysokości 3,000.000 koron. Z funduszu tego należy udzielać powiatom dla ludności wiejskiej i małopolskiej zasiłków do wysokości łącznej 2,000.000 koron, miastom zaś również milion koron, a to w stosunku 40% dla Lwowa i Krakowa, a 60% dla reszty większych miast. Realizacja tej pożyczki ma mieć pierwszeństwo przed wszystkimi innymi; o ileby zaś inne dawniej uchwalone pożyczki zostały pierwiej zrealizowane, ma być z nich fundusz zapomogowy zaliczkowany.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego, Izba uchwała traktować łącznie dalsze wnioski komisji od XIII do XVI.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XIII. Sejm przeznacza kwotę 233.411 koron 36 h na pokrycie przypadających

na rok 1914 rat annuitetowych pożyczek zaciągniętych przez spółki wodne na opłatę datków konkurencyjnych i na konserwację publicznych robót melioracyjnych w r. 1914 — według załączonego wykazu.

W y k a z

przypadających na rok 1914 rat annuitetowych pożyczek zaciągniętych przez spółki wodne na pokrycie datków konkurencyjnych.

Raty annuitetowe:

Spółka wodna Nowego Brnia	5.870 K 44 h
Spółka wodna osuszenia bagien Oleskich	4.417 „ 18 „
Spółka wodna Kisieliny dolnej	2.367 „ 16 „
Spółka wodna Wisły-Sanu w pow. Tarnobrzeskim	2.539 „ 36 „
Spółka wodna Starego Brnia	2.261 „ 80 „
Spółka wodna Dumnego potoku	2.310 „ 48 „
Spółka wodna Przegnojówki	2.098 „ 62 „
Spółka wodna Wisły od Podgórza do Niepołomic I.	6.642 „ 92 „
Spółka wodna Wisły od Podgórza do Niepołomic II.	5.078 „ 68 „
Spółka wodna bagien Stojanowskich I.	3.015 „ 60 „
Spółka wodna bagien Stojanowskich II.	2.110 „ 15 „
Spółka wodna Krzemienicy i Babulówki	14.357 „ 26 „
Spółka wodna Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa I.	1.015 „ 74 „
Spółka wodna Wisły w pow. Dąbrowskim — pow. Dąbrowa II.	2.234 „ 62 „

Spółka wodna lewego brzegu Dunajca w Wojniczu	5.824 K 58 h
Spółka wodna Złotej Lipy	5.589 „ 64 „
Spółka wodna Gniłej Lipy, sek. środ.	20.572 „ 40 „
Spółka wodna Bagien naddniestrzańskich	13.456 „ 22 „
Spółka wodna Bagien rzemieńskich	2.871 „ 36 „
Spółka wodna regulacji Raty	20.836 „ 87 „
Spółka wodna regulacji Pustej	15.428 „ 70 „
Spółka wodna regulacji Rudawy – pow. Kraków	2.550 „ 96 „
Spółka wodna regulacji Błóżewki	10.548 „ 52 „
Spółka wodna obw. Wiśły od Niepołomic do Raby	13.012 „ 10 „
Razem	167.011 K 36 h
Konserwacja publicznych robót melioracyjnych — datki za r. 1914	66.400 „ — „
Razem	233.411 K 36 h

XIV. Sejm ponawiając swoją uchwałę z dnia 27. października 1908, poleca Wydziałowi krajowemu, aby poparł akcyę rolniczej stacyi doświadczalnej w Dublanach i c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego zmierzającą do wprowadzenia i rozszerzenia w kraju odmian zbóż i ziemniaków odporniejszych na wpływy atmosferyczne.

XV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie przystąpił do realizacji w całości:

a) przyzwolonych już pożyczek, a to 5 milionów koron na pożyczki dla miast a 10 milionów koron na bezzwrotne zasiłki dla wsi na budowy szkół,

b) pożyczki 7 milionów koron przyzwolonej w roku 1912 na powiększenie funduszu przemysłowego,

c) przyzwolonych w latach 1908, 1910 i 1912 pożyczek na budowę szkolne i szpitalne w sprawozdaniu do L. 208.961/913 wymienionych, jak n. p. szpitala krajowego św. Łazarza w Krakowie, szpitali prowincjonalnych i t. d., i budowle te jak najspieszniej rozpoczął.

XVI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najspieszniej ukończył pertraktacye z c. k. Rządem i gminami:

a) co do przyspieszenia budowy państwowych szkół fachowych w Zakopanem i Kołomyi,

b) co do budowy dalszych klinik uniwersyteckich (oftalmologicznej, laryngologicznej i psychiatrycznej) we Lwowie, na które plany od dawna są gotowe i budowa już może być rozpoczęta.

Izba uchwala powyższe wnioski komisji od XIII do XVI łącznie i bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XVII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wobec wyczerpania funduszu koszarowego a wielkiego w tym kierunku zapotrzebowania zaciągnął na te cele imieniem kraju w r. 1914 pożyczkę amortyzacyjną w wysokości miliona koron (1.000.000 K).

Izba uchwala powyższy wniosek komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Na wniosek sekretarza p. Urbańskiego Izba uchwala traktować łącznie dalsze wnioski komisji XVIII i XIX.

Sprawozdawca p. Skrzyński czyta:

XVIII. Wniosek p. Nowakowskiego przytoczony pod IV B. 3. lit., a uwzględniony częściowo uchwałami (pod X. i pod XI.), przekazuje Sejm odnośnie do części żądającej melioracji gruntów nadbrzeżnych równocześnie z regulacją rzek Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia.

XIX. Odstąpiono Komisji zapomogowej:

1. prośbę mieszkańców gminy Odporyszów L. s. 460/309;

2. prośbę mieszkańców gminy Przędzel L. s. 630/476;

3. prośbę Onufrego Hardijczuka s. Mikołaja z Rybnej powiat Kosów, L. s. 695/452;

4. prośbę gminy Grabówka L. s. 994/759;

5. prośbę wspólną 12-tu gmin powiatu Brodzkiego L. s. 1330/874;

6. prośbę gminy Kozary pow. Rohatyn L. s. 1.472/986;

7. prośbę gminy Niewoczyn pow. Bohorodczany L. s. 1.744/1.169;

8. prośbę wspólną pogorzalców Kamionki Strumiłowej L. s. 1.749/1.174.

Po wydrukowaniu sprawozdania zostało jeszcze dodatkowo przekazanych komisji zapomogowej 5 wniosków nagłych uchwałą Wys. Sejmu z dnia 23. lutego 1914:

1) Wniosek p. Lwa Lewickiego L. s. 1.627 gminy powiatu Żydaczów.

2) Wniosek p. Dr. Romana Perfeckiego L. s. 1.630 gmina Sawczyn pow. Sokal

3) Wniosek p. Dr. Romana Perfeckiego L. s. 1.631 gmina Uhrynów pow. Sokal.

4) Wniosek p. Hryńka Terszakowca L. s. 1.682 dla gmin powiatu Rudki.

5) Wniosek p. hr. Skarbka w sprawie gmin powiatu Rudki, oraz szereg

petycji poszczególnych gmin popartych przez pp. posłów:

1) Gminy Dorochów, pow. Stanisławów L. s. 1847/1.267 p. Winniczuk.

2) Gminy Hryniawka pow. Bohorodczany L. s. 1979/1295 p. Dr. Nowakowski.

3) Gminy Pociesz pow. Bohorodczany L. s. 2.080/1373.

4) Gminy Laszki murowane pow. Stary Sambor L. s. 1977/1293.

5) Gminy Medynia Głogowska pow. Łańcut L. s. 1810/1232.

6) Filii tow. gosp. Siłskij Hospodar w Bohorodczanach L. s. 2.079/1372 i L. s. 2.146/1374.

7) Petycja Stefana Maliczewskiego gospodarza w Torkach pow. Przemyśl L. s. 2149/1377 poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

8) petycja Andrzeja Jurczaka z Chałup Medycznych pow. Przemyśl L. s. 2044/1341,

9) petycja Naczelników gmin powiatu Pilzneńskiego L. s. 2054/1351,

10) petycja gminy Stryszawa powiat Wieliczka L. s. 2061/1358,

11) petycja gminy Borszczów powiat Sniatyn, poparta przez p. Dr. Horbaczewskiego, L. s. 2049/1346,

12) petycja Tow. Narodnyj Dim w Bohorodczanach L. s. 2244/1430, poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

13) petycja gminy Głębokie pow. Bohorodczany L. s. 2245/1431, poparta przez p. Dr. Nowakowskiego,

14) petycja gminy Bohorodczany stare pow. Bohorodczany L. s. 2246/1432,

15) petycja gminy Buraków pow. Zaleszczyki L. s. 2.247/1.433, poparta przez p. Dra Okuniewskiego,

16) petycja gminy Surmaczówka pow. Jarosław L. s. 2.517/1575.

W załatwieniu powyższych wniosków i petycji komisya zapomogowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby za pośrednictwem krajowego Komitetu ratunkowego i powiatowych ratunkowych komitetów, przyszedł z wydatną pomocą osobom i gminom wyszczególnionym, a dotkniętym rzeczywiście klęską zeszłoroczną, z funduszów zapomogowych, przez dostarczenie im środków żywności, jużto bezpłatnych, jużto po niższej cenie, przez dostarczenie paszy, bezprocentowego lub nisko procentowego kredytu, jako też przez zarządzenie natychmiastowych prac przy drogach i rzekach dla dostarczenia zarobku.

Izba uchwala powyższe wnioski komisji ad XVIII i XIX łącznie i bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że podda obecnie do poparcia a zarazem pod głosowanie zgłoszone w czasie rozprawy rezolucye, i wzywa p. sekretarza do ich kolejnego odczytywania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucyę p. Kapuścińskiego, która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy wszelkich klęskach elementarnych czy to wskutek pożaru, gradobicia, posuchy, ulew, wylewów rzek, myszy i t. d. sam z urzędu przeprowadzał likwidacyę tych szkód w danych gminach, odpisywał podatki, wstrzymywał ściąganie podatków przez egzekutorów a wkońcu przychodził takim gminom dotkniętym klęskami elementarnymi z rychłą, wydatną zapomogą i przez to mógł uzyskać zaufanie i powagę u ludności.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Kapuścińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Kapuścińskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi p. Kapuścińskiego do komisji zapomogowej.

Izba uchwala odesłanie powyższej rezolucyi p. Kapuścińskiego do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucyę p. Stapińskiego, która opiewa:

Sejm wzywa Rząd, aby uwolnił od podatku cukier denaturowany dla pszczoł zgodnie z petycją kraj. Towarzystwa pszczelarskiego, w ilości potrzebnej dla wyżywienia pszczoł do wiosny.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucyę p. Stapińskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi p. Stapińskiego do komisji zapomogowej.

Izba uchwala odesłanie tej rezolucyi p. Stapińskiego do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucyę p. Stapińskiego, która opiewa:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby zwrócił baczną uwagę na to, iżby tak treściwą paszę dla bydła, jak produkty do zasiewów wiosennych wczas dostarczono ludności a także, aby roboty publiczne, które mają być podjęte dla dostarczenia ludności zarobku, doszły do skutku w dogodnej dla ludności porze t. j. w najbliższym czasie, przed rozpoczęciem wiosennych robót polnych.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Stapińskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Stapińskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem tej rezolucyi.

Izba uchwala powyższą rezolucję p. Stapińskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pierwszą rezolucję p. Federowicza, która opiewa:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby stosownie do wniosku posła Grossa postawionego w komisji podatkowej Izby poselskiej, poczynił odpowiednie kroki dla wydania przejściowych przepisów dla podatku domowo-czynszowego z per-
ryodem przejściowym 25-letnim.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi do komisji administracyjnej.

Izba uchwala odesłanie tej rezolucyi do komisji administracyjnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Federowicza, która opiewa:

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy wykonywaniu budowli rządowych z całą obiektywnością i troskliwością rozdzielano dostawy rękodzielnicze, przy szczególnem uwzględnieniu także i mniejszych przedsiębiorców zorganizowanych w spółki.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem tej rezolucyi p. Federowicza.

Izba uchwala powyższą rezolucję p. Federowicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje trzecią rezolucję p. Federowicza, która opiewa:

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdawnictwie do-
staw rękodzielniczych uwzględniał tak-
że i mniejszych przedsiębiorców orga-
nizowanych w spółki.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. spra-
wozdawcy do oświadczenia się na po-
wyższą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświad-
cza się za przyjęciem tej rezolucyi p.
Federowicza.

Izba uchwala powyższą rezolucję
p. Federowicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje
czwartą rezolucję p. Federowicza, któ-
ra opiewa:

4) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby
umożliwił udzielanie kredytów budo-
wlanych Kasom oszczędności w Krako-
wie i Lwowie w wysokości 20 milio-
nów, przez częściową bonifikację pro-
centów w wysokości 2% na przeciąg
lat 5.

Izba popiera powyższą rezolucję p.
Federowicza.

Marszałek udziela głosu p. sprawo-
zdawcy do oświadczenia się na powyż-
szą rezolucję p. Federowicza.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi
na odesłanie tej rezolucyi do komisji
zapomogowej.

Izba uchwala odesłanie tej rezolu-
cyi do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje
pierwszą rezolucję p. Nowakowskiego,
która opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby bezzwłocznie przystąpiła do wykonania budowy nowych budynków szkolnych po wsiach i miasteczkach — możliwie w każdym powiecie kraju, aby dać możność zarobku głodującej ludności. C. k. Rada szkolna krajowa powinna natychmiast odpowiednio powiększyć i wyposażyć urzędowymi siłami departament dla spraw budowy nowych budynków szkolnych, aby natychmiast wykonanie budowy nowych budynków szkolnych umożliwić.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Nowakowskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje drugą rezolucję p. Nowakowskiego, która opiewa:

II) Wzywa się Wydział krajowy i c. k. Rząd, aby wobec urzędowego skonstatowania faktu, iż w powiecie bohorodczańskim 1257 rodzin w ilości 4344 dusz, dotkniętych głodem — przyszedł tym rodzinom z bezzwłoczną pomocą w środkach pożywienia oraz przez dostarczenie pracy i bezprocentowych pożyczek dla zakupna środków żywności.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem powyższej rezolucyi p. Nowakowskiego.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Nowakowskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Okonia, która opiewa:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby:

1) przy obecnej akcji ratunkowej przedewszystkiem i w pierwszym rzędzie we większej mierze uwzględniano te powiaty, które przy dotychczasowych zapomogach zostały prawie zapomniane i pokrzywdzone,

2) ażeby przy dostarczaniu artykułów żywności komitety ratunkowe kierowały się ze względu na dogodność ludności najbliższymi stacyami kolejowymi,

3) ażeby całej akcji ratunkowej dokonano z jak największym pośpiechem, iżby ludność miała zboże na zasiewy wiosenne,

4) by rozciągnięto nad akcją należytą kontrolę, iżby nie wkradły się nadużycia.

5) Przy rozdawnictwie mieć należy na oku przedewszystkiem najbiedniejszych.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Okonia.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Okonia.

Sprawozdawca p. Skrzyński wnosi na odesłanie tej rezolucyi p. Okonia do komisji zapomogowej.

Izba uchwała odesłanie tej rezolucyi p. Okonia do komisji zapomogowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje rezolucję p. Moysy, która opiewa:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił bezzwłocznie dalszej wydatnej subwencji — w każdym razie wyższej, jak to miało miejsce w jesieni 1913 r. na naprawę dróg gminnych i na kupno materiałów, potrzebnych do rekonstrukcji uszkodzonych obiektów.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Moysy.

Marszałek udziela głosu p. sprawozdawcy do oświadczenia się na powyższą rezolucję p. Moysy.

Sprawozdawca p. Skrzyński oświadcza się za przyjęciem tej rezolucji p. Moysy.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Moysy.

Następują wybory do krajowych komisji podatkowych, a mianowicie:

A) Wydór dwunastu członków i tyluż zastępców członków krajowej komisji dla podatku osobisto-dochodowego, a to: po dwu członków i tyluż zastępców z kuryi wielkiej własności, miast i izb handlowo-przemysłowych i kuryi mniejszych posiadłości, tudzież sześciu członków, i tyluż zastępców członków z całego Sejmu.

B) Wybór dziesięciu członków i tyluż zastępców członków krajowej komisji dla podatku zarobkowego, a to: po dwu członków i tyluż zastępców z kuryi wielkiej własności, miast i izb handlowo-przemysłowych i kuryi mniejszych posiadłości, tudzież czterech członków i tyluż zastępców członków z całego Sejmu.

Marszałek oznajmia, że głosowanie odbywać się będzie kuryami i imiennie, lecz na obie powyższe komisye równocześnie, wzywa zatem posłów do oddawania kartek do obu komisji podatkowych łącznie.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje najpierw do wyboru dwu członków i tyluż zastępców dla obu komisji podatkowych z kuryi mniejszych posiadłości i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Serczyka, Krasickiego, Waleryana Krzeczunowicza i Baczyńskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi mniejszych własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru dwu członków i tyluż zastępców dla obu komisji podatkowych z kuryi miast i izb handlowo-przemysłowych i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Riedla, Maissa i Federowicza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i izb handlowych, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru dwu członków i tyluż zastępców do obu komisji podatkowych z kuryi wielkiej własności i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Biesiadeckiego, Serwatowskiego i Strońskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi wielkiej własności, którzy oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru sześciu członków i tyluż zastępców członków do komisji krajowej podatku osobisto-dochodowego, a czterech członków i tyluż zastępców do komisji krajowej podatku zarobkowego z całego Sejmu i zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Stadnickiego młodszego, Burzyńskiego, Singalewicza i Maryewskiego i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kuryi mniejszych własności.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Krasicki. Głosowało: 60 posłów; absolutna większość 31 głosów. Wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

Dr. Iwan Makuch, adwokat krajowy,
Bolesław Żardecki, właściciel realności, dyrektor Banku.

b) Na zastępców:

Teodor Rożankowski, c. k. radca sądowy,
Jan Bieniasz, kupiec.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Dr. Franciszek Bardl, adwokat krajowy,
Dr. Stefan Fedak, dyrektor Towarzystwa wzaj. ubezpiecz. „Dniestr“.

b) Na zastępców:

Dr. Wincenty Daniec, adwokat kraj.,
Mykoła Zajaczkiwski, dyrektor Towarzystwa „Narodna Torhowla“.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych z kurii mniejszych posiadłości.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kurii miast i Izb handlowych.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Federowicz. Głosowało 24 posłów; absolutna większość: 13 głosów. Wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

Jan Federowicz, kupiec i właściciel realności,
Dr. Władysław Michejda, adwokat krajowy.

b) Na zastępców:

Dr. Leonard Tarnawski, adwokat krajowy,
Franciszek Maryewski, burmistrz m. Podgórze.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Józef Neumann, właściciel realności, prezydent m. Lwowa,
Edmund Zieleniewski, dyrektor fabryki.

b) Na zastępców:

Dr. Tadeusz Tertil, adwokat kraj.,
Dr. Tobiasz Aschkenaze, adwokat kraj.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych z kurii miast i Izb handlowych.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z głosowania w kurii większych posiadłości.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Stroński. Głosowało: 27 posłów; absolutna większość 14 głosów; wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

Dr. Jan Hupka, właściciel dóbr,
J. E. Stanisław hr. Stadnicki, właściciel dóbr.

b) Na zastępców:

Dr. Witold Milieski, właściciel dóbr,
Stefan hr. Moyssa Rossochacki, właściciel dóbr.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Dr. Wincenty Krański, właściciel dóbr,
Władysław ks. Sapieha, właściciel dóbr.

b) Na zastępców:

Aleksander Dąbski, właściciel dóbr,
Aleksander Krzeczunowicz, właściciel dóbr.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych z kurii większych posiadłości.

Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do zdania sprawy z wyniku głosowania na sześciu członków i tyluż zastępców do krajowej komisji dla podatku osobisto-dochodowego, tudzież na czterech członków i tyluż zastępców do krajowej komisji dla podatku zarobkowego, a to z całego Sejmu.

Imieniem komisji skrutacyjnej zdaje sprawę z wyniku głosowania p. Burzyński. Głosowało 86 posłów; absolutna większość 44 głosów. Wszystkie głosy otrzymali:

A. Do komisji krajowej dla podatku osobisto-dochodowego:

a) Na członków:

J. E. Dawid Abrahamowicz, właściciel dóbr,
Dr. Izydor Hołubowicz, adwokat krajowy,
J. E. Władysław Kraiński, Prezes Towarzystwa kredytowego ziem.,
Dr. Natan Loewenstein, adwokat krajowy,
Józef Męciński, właściciel dóbr,
Ks. Tytus Wojnarowski, gr. kat. kanonik kap.

b) Na zastępców:

Maryan Dydyński, właściciel dóbr,
Dr. Filip Ewyn, adwokat krajowy,
Józef Onyszkiewicz, notaryusz,
Dr. Edward Stroynowski, dyrektor gal. Kasy oszczędności,
Dr. Jan Steczkowski, dyrektor Banku kraj.,
Władysław Serwatowski, właściciel dóbr.

B. Do komisji krajowej dla podatku zarobkowego:

a) Na członków:

Dr. Ferdynand Maiss, adwokat kraj.,
Dr. Michał Korol, adwokat krajowy,
Dr. Tadeusz Starzecki, c. k. notaryusz,
Franciszek hr. Zamoyski, właściciel dóbr.

b) Na zastępców:

Iwan Borys, kupiec,
Jan Lewiński, architekt, prof. Politechniki,
Dr. Stanisław Olszewski, właściciel kopalni nafty,
Edmund Riedl, kupiec.

Marszałek stwierdza, że powyżsi panowie zostali wybrani członkami, względnie zastępcami członków obu krajowych komisji podatkowych.

Marszałek udziela głosu J. E. p. Namiestnikowi.

Przemawia c. k. Namiestnik, J. E. Witold Korytowski i odracza z mocy Najwyższego upoważnienia I. sesję X. peryodu Sejmu galicyjskiego, upraszając o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół czternastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów i wzywa p. sekretarza do odczytania protokołu piętnastego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół piętnastego posiedzenia, który Izba bez rozprawy zatwierdza.

Przemawia Marszałek, żegnając Izbę, poczem zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia o godzinie 4 minut 40 po południu.

Marszałek krajowy:

Adam hr. Gołuchowski w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Biały w. r.

